

Gemeente Utrecht

2 0 1 7

NOTULEN VERGADERING GEMEENTERAAD UTRECHT

10e vergadering – 21 september 2017

Openbare vergadering van de gemeenteraad, gehouden op donderdag 21 september 2017 te 12.30 uur.

Voorzitter: de heer mr. J.H.C. van Zanen, burgemeester, afgewisseld door de heren Van Waveren en Meijer.

Aanwezig zijn de leden: Baş, De Boer, Bollen, Bos, Bouazani, Brussaard, Van Corler, Derks, Dibi, Eggermont, Van Eijndhoven, Van Esch, Ferket, Freytag, Van Gemert, Gilissen, Işik, Haage, Knip, Koning, Metaal-Froon, Meijer, Van Ooijen, Paardekooper, Podt, Post, Rajkowski, Roodenburg, Te Ronde, Scally, Van Schie, Schilderman, Schipper, Scholten, Sienot, Tielen, Uringa, De Vries, Verschuure, Weistra en Zwanenberg.

Tevens zijn aanwezig de wethouders: Diepeveen, Everhardt, Geldof, Van Hooijdonk, Jansen en Kreijkamp.

Griffier: mevrouw mr. M. van Hall, griffier.

Opening van de vergadering door de voorzitter.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik open de vergadering van de gemeenteraad van Utrecht. Hartelijk welkom allemaal, ook de mensen op de publieke tribune. Ook de leden van het college en vertegenwoordigers van de media en de mensen thuis die kijken en luisteren zijn van harte welkom.

Zojuist is door mevrouw Klarenbosch en Erefe van Speeltuin De Duizendpoot, die is gevestigd bij de 1e Daalsedijk, een petitie aangeboden. Mevrouw Bouazani heeft die in ontvangst genomen. Zij is plaatsvervangend voorzitter van de commissie Mens en Samenleving. Dank daarvoor. De petitie vindt haar weg.

De heer Oost van de Stadsbelang Utrecht-fractie is vandaag verhinderd om de vergadering bij te wonen.

Drie leden hebben gemeld dat zij later ter vergadering komen, te weten mevrouw De Regt, de heer Van Waveren en de heer Kleuver.

Namens iedereen die het wil horen, wil ik de heren Weistra, De Vries en Işik en hun partners van harte feliciteren met hun huwelijk. Geniet ervan. Het zijn leuke kerels, althans, buiten de raadsvergaderingen.

(Applaus.)

Agenda vaststellen.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Er is een verzoek ingekomen van mevrouw Van Gemert van de SP-fractie, mede namens de fracties van VVD, CDA, Stadsbelang Utrecht, GroenLinks, D66, ChristenUnie en Student & Starter, tot het mogen houden van een spoeddebat over het stopzetten van de zoektocht naar locaties voor een nieuwe tippelzone. De brief van het college die op 15 september jl. is ingekomen, roept de nodige en dringende vragen op. De gebeurtenissen van de afgelopen weken en de conclusie die in de brief wordt getrokken dat tot nader order niet verder wordt gezocht, vormt naar de mening van de agenderende fracties de aanleiding voor het spoeddebat. Het college heeft geantwoord op de gestelde schriftelijke vragen. Kan de raad ermee instemmen dat wij het spoeddebat houden na de inventarisatie? Ik constateer dat dit het geval is. Dit wordt het eerste bespreekpunt van de vergadering. Wij zullen daarover in twee termijnen debatteren.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Ik kijk natuurlijk uit naar een enorm knallende behandeling vanavond van het Initiatiefvoorstel hervorming vuurwerktraditie (Jaargang 2017, nr. 87). Die behandeling moet echter vandaag wel plaatsvinden. Er is sprake van fatale datum: 31 december 2017. Behandeling vandaag van het voorstel is dus zeer gewenst. Ik hoop dat daarmee bij de planning van de avondvergadering rekening kan worden gehouden.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Als de heer De Vries voorstelt om dit punt vandaag als eerste inhoudelijke punt te behandelen, kunnen wij hem daarbij steunen.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Het onderwerp staat als laatste op de agenda. Wij kunnen best iedereen aansporen om de gehele agenda te behandelen.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Wij zullen het zien. De boodschap is begrepen.

De agenda wordt hierna z.h.o. ongewijzigd vastgesteld.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Tot leden van het stembureau benoem ik mevrouw Van Gemert, de heer Van Corler en de heer Gilissen.

Ingekomen stukken.

1. Een ingekomen petitie d.d. 6 juli 2017, namens de medezeggenschapsraad van basisschool Hof ter Weide, alhier, over 'Een gezonde leeromgeving Hof ter Weide' (17/brf 31).

De petitie is aangeboden aan de raad en het college. Het college informeert de raad in oktober over de aanpak van Multi Functionele Accommodaties.

2. Een ingekomen petitie d.d. 6 juli 2017, van mevrouw Cd.G., M.E en de heer R. S. tegen de inrichting van leefstraten Koekoekstraat en Nieuwe Koekoekstraat (17/brf 33).

Besloten wordt deze brief in handen te stellen van B en W ter afdoening en een afschrift aan de raad.

3. Een ingekomen brief d.d. 4 juli 2017, van de heer drs. LW. V. te Wijk bij Duurstede, over jaarrekening 2016 van gemeente Utrecht (17/brf 34).

Besloten wordt deze brief in handen te stellen van B en W ter afdoening.

4. Een ingekomen brief d.d. 5 juli 2017, van de RUD Utrecht, over de eerste Bestuursrapportage 2017 RUD Utrecht (17/brf 32).

Besloten wordt deze brief in handen te stellen van B en W om advies.

5. Een ingekomen brief d.d. 27 juli 2017, van het Plassenschap Loosdrecht, alhier, over de vastgestelde jaarrekening van het Plassenschap Loosdrecht e.o. 2016.

Besloten wordt deze brief voor kennisgeving aan te nemen.

6. Een ingekomen brief d.d. 19 juli 2017, van J.v.R., te Eindhoven, over voorrang vooreen snel en onafhankelijk onderzoek bij alle gemeenten.

Besloten wordt deze brief voor kennisgeving aan te nemen.

7. Een ingekomen brief d.d. 7 juli 2017, van de Nationale Ombudsman, te Den Haag, over het rapport 'Vrouwen in de knel', een onderzoek naar knelpunten in de vrouwenopvang (17/brf 35).

Besloten wordt deze brief in handen te stellen van B en W, ter afdoening.

8. Een ingekomen brief d.d. 24 augustus 2017, van het raadslid mevrouw de Regt van de fractie GroenLinks waarin zij haar taken als raadslid van de gemeente Utrecht neerlegt.

Besloten wordt deze brief voor kennisgeving aan te nemen.

9. Een ingekomen brief d.d. 21 juni 2017, van BDO, alhier, over het BDO rapport feitelijke bevindingen fractiekosten 1-1-2015 t/m 31-12-2015.

Besloten wordt deze brief voor kennisgeving aan te nemen.

10. Een ingekomen brief d.d. 29 augustus 2017, van mevrouw J.v.L, alhier, over de intocht Sinterklaas met zwarte pieten (17/brf 36).

Briefschrijfster heeft de afgelopen jaren diverse malen aandacht gevraagd voor dit onderwerp. Door twee collegeleden zijn gesprekken met haar gevoerd. Ook is een klacht ontvangen en volgens de procedure van schriftelijk hoor en wederhoor afgehandeld. De raad wordt voorgesteld de brief voor kennisgeving aan te nemen en naar de raadsfracties door te geleiden. De fracties kunnen zelf beoordelen of en hoe zij willen reageren.

11. Een ingekomen brief d.d. 29 augustus 2017, van mevrouw V.H. alhier, over papieren wandelkaart voor het Máximapark (17/brf 37).

Besloten wordt deze brief in handen te stellen van B en W, ter afdoening, en in afschrift aan de raad.

Bekrachtiging geheimhouding.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Op grond van artikel 25, derde lid van de Gemeentewet verzoek ik u de geheimhouding van twee geheime bijlagen bij het raadsvoorstel Programmabegroting 2018 permanent te bekrachtigen.

Z.h.o. wordt overeenkomstig het verzoek van de voorzitter besloten.

Notulen van het vragenuur van 7 september 2017.

Deze notulen worden z.h.o. ongewijzigd vastgesteld.

1. Voorstel inzake de zienswijzemoogelijkheid concept eerste bestuursrapportage 2017 Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (Jaargang 2017, nr. 72).

De **VOORZITTER**: Dames en heren! De SP-fractie heeft aangegeven dat de status van het voorstel kan worden gewijzigd in een A-status. Kunt u daarmee instemmen? Ik stel vast dat dit het geval is.

De heer **EGGERMONT** (SP): Voorzitter! Ik wil graag een stemverklaring geven. Wij zijn blij met het vervangende voorstel. Wij zijn echter van mening dat juist langdurige ziekte en onvoorzien geen dingen zijn die bij elkaar passen. Ondanks dat zijn wij blij dat deze aanpassing de NUD wordt toegestuurd.

Hierna wordt z.h.o. overeenkomstig het voorstel besloten.

2. Voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan Briljantlaan 9, Tolsteeg (Jaargang 2017, nr. 69).

De **VOORZITTER**: Dames en heren! De D66-fractie heeft aangegeven dat de status van het voorstel kan worden gewijzigd in een A-status. Kunt u daarmee instemmen? Ik stel vast dat dit het geval is.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Rotsoord zou een creatieve hotspot worden, maar per bestemmingsplan wordt het gebied alleen maar steniger met vooral woongebouwen. In het nieuwe bestemmingsplan is groen een ondergeschoven kindje. Wij stemmen in met het voorstel omdat wij

voorstander zijn van het herontwikkelen van industrieel gebied. Wij vinden echter dat er sprake is van een gemiste kans.

De heer **KONING** (D66): Voorzitter! Wij stemmen voor, omdat wij de bevestiging hebben gekregen dat een parkeergelegenheid wordt gebouwd die in de toekomst transformeerbaar kan zijn. Wij hebben daar om gevraagd.

De heer **ZWANENBERG** (GroenLinks): Voorzitter! Ook de GroenLinks-fractie kan met het voorstel instemmen. Ook wij zijn teleurgesteld over de stenige invulling. Wij zijn blij met de toezegging van de wethouder dat het college bekijkt hoe het gebied kan worden vergroend.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! Ook de PvdA-fractie zal met het voorstel instemmen. De wethouder heeft toegezegd dat na de realisatie van het project monitoring plaatsvindt van de parkeerproblemen in het gebied.

Hierna wordt z.h.o. overeenkomstig het voorstel besloten.

3. Benoeming van een vierde plaatsvervangend voorzitter van de gemeenteraad.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Ik heb het reglement van orde erop nageslagen. Volgens mij kunnen wij volstaan met het aanwijzen van mevrouw Bouazani als vierde plaatsvervangend voorzitter. Een stemming is niet nodig.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Dan is mevrouw Bouazani is bij dezen aangewezen. Ik zie 23 vingers in haar richting wijzen.

Spoeddebat inzake het stopzetten van de zoektocht naar locaties voor de nieuwe tippelzone.

Mevrouw **VAN GEMERT** (SP): Voorzitter! Samen met een heleboel andere fracties heb ik vandaag een debat aangevraagd over het stopzetten van de zoektocht naar mogelijke locaties voor de tippelzone. Ik hou er niet zo van om voor een spoeddebat te kiezen. Het onderwerp heeft genoeg commotie veroorzaakt. Volgens collega's en pers begint het onderwerp inzet voor de verkiezingen te worden. Dat vind ik erg jammer. Dat komt het oplossen van de problemen niet ten goede, al helemaal niet de problemen van de mensen die in de tippelzone werken. Deze mensen worden volgens mij als speelbal gebruikt als wij continu een andere kant opgaan.

Wij vinden dat spoed nodig is omdat de SP-fractie vandaag duidelijkheid wil over de richting die wij met de Utrechtse tippelzone opgaan. Dat wil zeggen dat wij niet akkoord gaan met het doorschuiven van het onderwerp tot na de verkiezingen.

Ik las in de krant dat de heer De Vries stelt dat wij nu eindelijk zekerheid hebben voor de mensen in de tippelzone nu de gemeente stopt met het zoeken naar locaties. Volgens mij hebben wij helemaal geen zekerheid. Wij zijn juist in een onzekere periode. Wij beginnen opnieuw.

In tegenstelling tot sommige andere fracties is de SP-fractie over de tippelzone in Utrecht altijd duidelijk geweest. In lijn met andere steden willen wij die niet. Wij hebben niets tegen sekswerk en zeker niet tegen het faciliteren daarvan door de gemeente, maar een tippelzone valt volgens ons niet onder eerlijk en vrij ondernemerschap. Ze hoort te dienen als vangnet ten dienste van de zorgbehoefte. Na alles wat erover is gezegd, ga ik niet in op de details van ons standpunt. Wij hebben daarover uitvoerig gesproken. Ik heb de afgelopen weken gemerkt dat de SP-fractie hierin niet alleen staat. Ook andere fracties denken er zo over. Tijdens consultatierondes waarbij veel raadleden aanwezig waren – waar de wethouder het overigens erg goed deed; hem mag best een compliment worden gemaakt; ga er maar aanstaan – werd vaak gezegd, ook door omwonenden, dat zij niet zozeer in hun buurt geen tippelzone willen, maar dat zij helemaal geen tippelzone willen, ook niet ergens anders in Utrecht.

Groningen ging ons twee weken geleden voor met de aankondiging hun tippelzone af te bouwen.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! Hoe kan het zijn dat de SP-fractie geen tippelzone wenst? Een wethouder van de SP maakt deel uit van het college. Het is een collegevoorstel. Ook de SP-fractie heeft met een tippelzone ingestemd.

Mevrouw **VAN GEMERT** (SP): Voorzitter! Volgens mij is er in Utrecht al lange tijd sprake van dualisme. Als het college ergens mee instemt, is het niet zo dat wij dat automatisch ook doen. Precies daarover gaat het debat. Ik kan mij geen raadsbesluit herinneren waarmee wij hebben ingestemd dat het zoeken van locaties inhield of daarmee te stoppen.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! Het is geen raadsvoorstel, maar een collegebesluit. In het college heeft een wethouder van de SP zitting. Wethouder Everhardt heeft gezegd namens het college te handelen, ook namens de SP. Geef dat maar toe.

Mevrouw **VAN GEMERT** (SP): Voorzitter! Ik sta hier namens de SP-fractie. Ik geef commentaar op een collegebesluit, een collegebrief en een collegevoorstel. Volgens mij is dat al zo vanaf het moment dat ik zitting heb in de raad. Als het college een voorstel doet, heb ik daar als lid van de SP-fractie een mening over. Het is fijn dat de heer Işik het altijd eens is met alle wethouders, ministers en staatssecretarissen van de PvdA. Dat is goed nieuws.

Wat ons betreft, wordt de tippelzone zorgvuldig afgebouwd. Daarbij moet sprake zijn van maatwerk voor de sekswerkers. Let wel, dat kan wat ons betreft ook ander sekswerk zijn of sekswerk in een andere vorm. Met dat probleem zitten wij bij de tippelzone niet.

Voor een zorgvuldige afbouw hebben wij tijd genoeg. Wij beginnen niet bij nul. Er zijn veel rapporten – ik heb de afgelopen week veel gelezen – over volksgezondheid. Daarover zijn debatten gevoerd. Ook bij de behandeling van de Merwedekanaalzone is over dit onderwerp gepraat. Ook over de tippelzone zelf zijn debatten gevoerd.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Ik kan het een heel eind met mevrouw Van Gemert eens zijn. Ik ben het echter niet met haar eens dat de SP-fractie al lang van de tippelzone af wil. In het voorjaar heeft het college in het geheim onderzoek gedaan. Het heeft ons de locaties vertrouwelijk gepresenteerd. Waarom hebben de SP en andere fracties nooit gezegd er meteen mee te willen stoppen? Waarom heeft de SP-fractie tot het moment dat de locaties openbaar werden en wethouder Everhardt voor volle zalen moest staan daarover geen actuele motie ingediend? Vertrouwelijkheid kan geen reden zijn. Ook vertrouwelijk kan over dit onderwerp een actuele motie worden ingediend. Waarom heeft de SP-fractie niet gezegd dat de zoektocht voor haar niet hoeft?

Mevrouw **VAN GEMERT** (SP): Voorzitter! Wij hebben altijd in openbare commissievergaderingen gezegd dat die zoektocht van ons niet hoeft. Wij hebben altijd gezegd dat wij daar tegen zijn. Wij hebben daarover felle debatten gevoerd. Dat weet de heer De Vries ook. Wij hebben altijd gezegd dat het niet hoeft. Op een gegeven moment heeft het college besloten de zoektocht toch te doen. Het wilde locatieonderzoek doen. Ik kan koppen tellen. Een meerderheid van de raad was voorstander van de zoektocht. Een meerderheid van de raad was voorstander van de voortzetting van de tippelzone op een andere plek. Ik had toen al een spoeddebat kunnen aanvragen om dan een motie in te dienen dat ik geen tippelzone wil, maar die zou dan niet zijn aangenomen. Ik heb gehoopt en die hoop is bewaard dat door de consultatieronde en de zoektocht de wethouder, het college en andere fracties steeds meer overtuigd raken van het feit dat een tippelzone in Utrecht niet past, niet als locatie, maar vooral vanwege het feit dat in een tippelzone vrouwen en mannen werken die voor een groot deel zorg nodig hebben. De tippelzone is hier om een andere reden hier gekomen dan waarom die er nu is. Ik wil dat debat niet herhalen. Ik heb gehoopt op voortschrijdend inzicht. Men is inderdaad gaan praten. Een motie had ons eerder achteruit getrokken.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Ik vind dat jammer. Daardoor is in de beeldvorming onduidelijkheid ontstaan over de posities in de gemeenteraad. Het zou logisch zijn geweest om dat wél te doen.

Mevrouw Van Gemert zegt dat wij de tippelzone nodig hebben om redenen van volksgezondheid. Die ziet de SP-fractie wél. Toch weet mevrouw Van Gemert zeker dat wij er vóór een bepaalde datum vanaf moeten. Waarom weet zij dat zo zeker als zij ook zegt dat wij de tippelzone nodig hebben voor redenen van algemeen belang en voor het individuele belang van de sekswerkers?

Mevrouw **VAN GEMERT** (SP): Voorzitter! De enige onduidelijkheid van de beeldvorming inzake standpunten is die van de GroenLinks-fractie. Van alle kanten wordt mij gevraagd wat de GroenLinks-fractie wil. Volgens mij bestaat er geen onzekerheid over de standpunten van de fracties van SP, VVD, ChristenUnie, Stadsbelang Utrecht en CDA. De opmerking daarover van de heer De Vries is echt onzin.

Ik heb niet gezegd dat wij een tippelzone nodig hebben – misschien heb ik dat gezegd, maar dat bedoelde ik dan niet – om deze vrouwen zorg te kunnen bieden. Ik heb gezegd dat de tippelzone is opgericht als middel om – toen nog – vrouwen te helpen en zorg te verlenen, kortom, alle argumenten die er zijn om een tippelzone te vestigen.

Wij hebben ook gesproken over een sterfhuisconstructie: geen nieuwe vergunningen uitgeven zodat de groep steeds kleiner wordt. Uiteindelijk is de behoefte aan een tippelzone niet dezelfde behoefte die wij 30 jaar geleden hadden. Daar komt nog bij dat wij te maken hebben met voortschrijdend inzicht. In deze tijd, met alle ervaringen uit Amsterdam, Rotterdam en Groningen, weten wij dat er ook andere oplossingen zijn dan deze vrouwen op deze manier op straat te laten werken.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Over de positie van de GroenLinks-fractie kan geen misverstand bestaan. Wij stellen de belangen van de sekswerkers centraal. Dat zal men straks in mijn bijdrage kunnen horen. Alles wat mevrouw Van Gemert zegt, alle overwegingen over volksgezondheid en dergelijke, kan ik volgen, maar hoe komt het dan dat mevrouw Van Gemert nu al zo zeker weet – zij weet zelfs de datum al – dat wij van de tippelzone af kunnen komen? Moeten wij daar niet eerst onderzoek naar doen?

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Wij hebben de afgelopen dagen veelvuldig contact gehad met fracties uit andere gemeenten, bijvoorbeeld uit Groningen. In Groningen is geen besluit genomen over een datum voor sluiting. Zij willen daar eerst een zorgvuldig onderzoek doen. Het is misschien goed om deze wijsheid bij de overwegingen te betrekken. Als mevrouw Van Gemert verwijst naar andere steden die de tippelzone hebben gesloten, is het misschien goed om erop te wijzen dat die steden dat vaak hebben gedaan omdat er sprake was van incidenten en problemen met de openbare orde en veiligheid. Dat is in Utrecht niet het geval.

Mevrouw **VAN GEMERT** (SP): Voorzitter! Volgens mij heb ik geen datum genoemd. Volgens mij heb ik niet gezegd dat de tippelzone nu of volgend jaar of in 2020 moet sluiten. Ik heb gezegd dat ik zekerheid wil. Ik wil dat wij de keuze maken dat de tippelzone sluit.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Ik loop nu op de zaken vooruit, maar ons is een motie voorgesteld waarin wel degelijk een datum wordt genoemd. Misschien wordt de motie niet ingediend. Dat zou goed nieuws zijn.

Mevrouw **VAN GEMERT** (SP): Voorzitter! Dan had ik dus toch gelijk toen ik zei geen datum te hebben genoemd. Die datum staat in onze motie. Ik kom daarop dadelijk terug.

Zorgvuldige afweging, zorgvuldig maatwerk. Daar gaat het ons om. Ik kom terug op het punt waar ik was voordat ik werd geïnterrupteerd. Wij beginnen niet bij nul. Wij beginnen niet pas nu met nadenken. De heer De Vries zegt bij andere fracties te hebben geïnformeerd. Dat hebben wij een jaar geleden ook gedaan toen deze discussie begon. Ik heb in mijn inbreng in de commissievergadering verteld dat bijvoorbeeld in Rotterdam een zeer succesvol uitstapprogramma is geweest. In Utrecht hebben wij bekeken hoe wij deze vrouwen kunnen begeleiden naar ander werk. De vrouwen hebben echter gezegd dat niet te willen. Zij zeggen daar te oud voor te zijn en geen ervaring te hebben. Ik heb daarop gezegd dat wij misschien de andere kant op kijken. Misschien is begeleiden naar ander werk niet de begeleiding die nodig is. Wij moeten daarover nadenken. Wij beginnen niet bij nul. Pas het afgelopen jaar is scenario Stoppen aan de kant gezet.

Behalve door de PvdA-fractie is vanaf het begin door iedereen beaamd dat de ontwikkeling op de Merwedekanaalzone en een tippelzone niet samengaan. Van de heer Koning las ik een stukje. De heer De Vries vertelde eerder dat de woningbouwontwikkeling op de Merwedekanaalzone en de tippelzone niet samengaan. Als die niet samengaan en er is geen andere locatie, is er los van het standpunt van zorg in Utrecht geen mogelijkheid voor een tippelzone.

Wij dienen samen met de fracties van CDA, VVD, ChristenUnie en Stadsbelang Utrecht de volgende motie in.

"Motie 146

Geen tippelzone in Utrecht

De raad van de gemeente Utrecht, bijeen op 21 september 2017, ter bespreking van het spoeddebat Tippelzone,
Constateerend dat:

- de huidige tippelzone aan de Europalaan plaats biedt aan voornamelijk verslaafde gebruikers;
- er op dit moment 59 actieve gebruikers van de tippelzone zijn, waarvan 25 uit (de regio) Utrecht komen en het aantal gebruikers van de tippelzone al jaren afneemt;
- het openhouden van de tippelzone een jaarlijkse gemeentelijke bijdrage van ongeveer een half miljoen euro vraagt, waarbij de kosten voor toezicht en handhaving zoals die van de politie niet zijn meegerekend;
- de locatie aan de Europalaan de ontwikkeling van de Merwedekanaalzone in de weg zit;
- er nergens in de gemeente Utrecht een geschikte locatie voor een tippelzone te vinden is;

Overwegende dat:

- de ontwikkelingen in de Merwedekanaalzone, en daarmee de komst van minstens 6.000 woningen, worden belemmerd door de locatie aan de Europalaan;
- het instandhouden van een tippelzone een grote impact heeft op de directe omgeving en aanzienlijke (maatschappelijke) kosten met zich meebrengt;
- andere steden Utrecht voorgingen en een einde maakten aan de mensonterend praktijk waarin verslaafde vrouwen tippelen;
- de gemeentelijke bijdrage van een half miljoen euro per jaar voor het faciliteren en in stand houden de tippelzone ook kan worden gebruikt om begeleiding en perspectief te bieden aan de sekswerkers op de tippelzone;
- de gebruikers van de tippelzone en de ontwikkelende partijen in de Merwedekanaalzone gebaat zijn met een duidelijke uitspraak over de toekomst van de tippelzone;

Spreekt als haar mening uit dat:

- per direct geen nieuwe vergunningen te verstrekken;
- de tippelzone aan de Europalaan wordt gesloten op het moment dat de ontwikkelingen in de Merwedekanaalzone hierom vragen, doch uiterlijk per 1-1-2022;
- er na de sluiting geen nieuwe tippelzone in de gemeente Utrecht komt;
- de huidige gebruikers een beroep kunnen doen op een uitstapprogramma, zorgtraject en/of begeleiding naar andere economische activiteiten op basis van persoonlijk maatwerk en behoefte;
- de raad in het voorjaar van 2018 wordt geïnformeerd over de uitvoering van deze motie;

Motie 146 is ondertekend door mevrouw Rajkowski, mevrouw Metaal, mevrouw Uringa, de heer Bos en mevrouw Van Gemert.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Ik dank mevrouw Van Gemert dat motie 146 al vóór de vergadering is rondgestuurd. Dat betekent dat wij het debat goed kunnen voeren.

Mevrouw Van Gemert zegt in haar bijdrage dat het uitstappen van sekswerkers een lastig proces is. Ik ben blij dat zij dat erkent. Wij moeten de individuele behoeften en belangen centraal stellen. Echter, in motie 146 staat niet alleen een datum, maar ook "als de ontwikkelingen in de Merwedekanaalzone daartoe aanleiding geven". Hoe verhouden deze zaken zich tot elkaar? Er is sprake van enigszins ruimtelijke belangen, die herkennen wij, en anderzijds zijn er individuele belangen. Beide soorten kunnen met elkaar strijdig zijn. Daarom is het belangrijk dat wij daar vandaag voor gaan staan. De individuele belangen van de sekswerkers en de belangen voor de samenleving, zoals veiligheid, openbare orde en volksgezondheid, zetten wij centraal. Mevrouw Van Gemert doet dat niet. Zij kiest voor de fysieke ruimte. Waarom doet zij dat?

Mevrouw **VAN GEMERT** (SP): Voorzitter! Dat is waar. In motie 146 staan de sekswerkers niet centraal. Er is sprake van 25 vrouwen uit Utrecht. Die zet ik niet centraal bij de ontwikkelingen van de Merwedekanaalzone. Dat is een wisselwerking van verschillende factoren en allerlei afspraken. Ook met de mensen aan de Merwedekanaalzone zijn afspraken gemaakt. Ik blijf erbij dat als dit dictum vijf jaar geeft – ik denk niet die tijd nodig te hebben – dat betekent dat wij voor vijf vrouwen per jaar een oplossing moeten vinden. Dat betekent dat wij voor 25 vrouwen vijf jaar de tijd hebben om maatwerk te vinden. Volgens mij lukt dat.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Ik loop vooruit op mijn eigen inbreng. Het onderzoek heeft tijd nodig. Mevrouw Van Gemert verbindt daar een deadline aan. Zij zet de sekswerker niet centraal, maar ik wil erop wijzen dat als dit niet zorgvuldig wordt gedaan, kan het zijn dat het tippelen in andere

delen van de stad terugkomt. Als wij de stad en haar belangen centraal stellen, is het wel degelijk nodig om daaraan aandacht te schenken. Anders gaan wij 30 jaar terug in de tijd.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Dank dat mevrouw Van Gemert op mijn vraag een helder antwoord geeft, maar het gaat niet alleen om de individuele belangen van de sekswerkers, maar ook om het belang van de samenleving. Wij moeten dit soort lastige onderwerpen inzake volksgezondheid en openbare orde goed regelen. Hoe denkt mevrouw Van Gemert daarover?

Mevrouw **VAN GEMERT** (SP): Voorzitter! Ik bestrijd de bewering dat wij niet pleiten voor een zorgvuldig proces. In het gehele traject tot nog toe hebben wij de inzet altijd gericht op de gebruikers van de tippelzone. Wij hebben altijd over de zorgbehoefte van deze mensen gesproken en over het feit dat deze mensen kwetsbaar zijn. Ik vraag om een maatwerkoplossing per persoon. Daar mogen wij maximaal vijf jaar over doen. Ik zie echt niet in wat daar niet zorgvuldig aan is. Het is zorgvuldiger dan wat menige Utrechter van de gemeente mag verwachten.

De andere vraag van de heer De Vries weet ik niet meer.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Het gaat erom dat mevrouw Van Gemert het individuele belang van de sekswerkers benadrukt. Dat ben ik met haar eens. Er is echter ook een samenlevingsbelang, namelijk dat niet op andere plekken in de stad wordt getippeld zoals de heer Verschuure zegt, dat de volksgezondheid wordt georganiseerd en dat wij momenten opsporen waarop mensen kwetsbaar zijn of worden onderdrukt. Ik hoor mevrouw Van Gemert niet over dat soort belangen spreken, maar ook die moeten wij goed regelen.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! De wethouder heeft duidelijk bevestigd dat deze voorziening al 25 jaar naar behoren functioneert. Waarom wil men iets beëindigen dat goed functioneert? Als men maatwerk wil leveren, is het de vraag hoe wij dat betalen.

Mevrouw **VAN GEMERT** (SP): Voorzitter! Wij betalen op dit moment € 500.000,00 per jaar aan de tippelzone. De uitstapprogramma's kosten ook € 500.000,00 per jaar maal vijf jaar. Dat is € 2,5 miljoen. Dat moeten wij delen door 25, want er zijn 25 sekswerkers. Volgens mij komen wij daar wel uit. Dat is het probleem niet.

Wat betreft de illegaliteit: ik vind alles een beetje tegenstrijdig. Ten eerste krijgen wij vandaag een brief van Stichting De Tussenvoorziening. Daarin staat dat de tippelzone nodig is omdat ook de illegale tippelaars buiten de zone daar kunnen intrekken. Dus dat gebeurt al. Anderzijds zegt de wethouder dat er geen vergunningen bijkomen. Het aantal vergunningen neemt langzaam af. Het is niet zo dat het illegaal tippelen toeneemt. Er is geen sprake van communicerende vaten. Ik denk niet dat wij het probleem hiermee moeten tackelen en dat dit de enige oplossing is.

Ik hoop dat wij er vandaag uitkomen. Wij vragen bovenal om een snelle besluitvorming. Volgens mij willen wij allemaal zo'n beetje hetzelfde.

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! Voordat ik inga op het aanvragen van het spoeddebat, wil ik het standpunt van de VVD-fractie uiteenzetten. Wij begrijpen heel goed dat mensen het geen fijn idee vinden dat in de buurt waar zij met hun gezin wonen – de kinderen die naar de sportvelden fietsen en waar parken zijn – een tippelzone komt. Op de consultatieavonden werd duidelijk dat de mensen zich in de eigen leefomgeving bedreigd voelen.

Er zijn fracties die zeggen dat een tippelzone in Utrecht hoort te zijn en dat het een stedelijke voorziening is. Deze vrouwen kunnen niets anders dan tippelen. Er zijn ook fracties die liever afwachten en geen keuze durven te maken. Zij willen misschien een beetje van dit en dat. De VVD-fractie kiest voor het scheppen van helderheid voor ondernemers, omwonenden en de sekswerkers zelf. De tippelzone is ooit geopend voor vrouwen die illegaal tippelden, maar nog niet bij zorginstanties in beeld waren. Misschien hadden zij zelfs geen dak boven het hoofd. Inmiddels zijn alle vrouwen in beeld. Zij hebben een dak boven het hoofd en hen wordt zorg aangeboden. Volgens mij is het project geslaagd. De tippelzone heeft zichzelf overbodig gemaakt. De € 500.000,00, die jaarlijks wordt gestoken in het openhouden van de tippelzone voor dertien verslaafde Utrechtse vrouwen, investeren wij liever anders, bijvoorbeeld in zorg voor de vrouwen en beter passende uitstapprogramma's in plaats van in het faciliteren van sekswerk om hun verslaving in stand te houden.

Een tippelzone is niet meer van deze tijd. De vrouwen zijn er niet mee geholpen. Het is begrijpelijk dat wijkbewoners en ondernemers de vrouwen niet in de buurt willen hebben.

De VVD-fractie was tegen een tippelzone, is tegen een tippelzone en blijft tegen een tippelzone, waar dan ook in de gemeente Utrecht.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Ik ben wél benieuwd hoe de VVD-fractie het huidige functioneren van de tippelzone beoordeelt, met name wat betreft hetgeen waar de VVD-fractie zich altijd op laat voorstaan: openbare orde en veiligheid. Is het niet zo dat de tippelzone op dit moment goed functioneert? Deze vraag zal ik dadelijk ook aan de burgemeester stellen. Omdat de tippelzone goed functioneert, zijn er in de stad weinig incidenten. Ik begrijp dat de VVD-fractie de tippelzone liever gisteren dan vandaag wil sluiten. Ik ben benieuwd of de VVD-fractie daarvan de consequenties accepteert.

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! Het is maar net wat men verstaat onder "goed functioneren". Er is een straat waar vrouwen die verslaafd zijn en tippelen dat kunnen blijven doen. De tippelzone is veilig voor de klanten. Politie en handhavers lopen daar vaak rond. Daarom kan men zeggen dat de tippelzone goed functioneert. Echter, er zijn dertien Utrechtse vrouwen waaraan € 500.000,00 wordt besteed, niet om ze van hun verslaving te verlossen om of om ze te helpen andere economische activiteiten te vinden, maar om het openhouden van de straat waar zij kunnen tippelen. Dat is niet wat wij goed functioneren noemen. Ik denk dat wij de vrouwen op een betere manier kunnen helpen.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Mevrouw Rajkowski noemt steeds het bedrag van € 500.000,00. Zij bekijkt de euro's.

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Ja.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Ik bekijk graag de belangen van de samenleving en van de individuele sekswerkers. Ik hoor de politie zeggen dat de tippelzone goed functioneert. Wat vindt mevrouw Rajkowski ervan dat de politie zegt dat de tippelzone goed functioneert?

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! Volgens mij ben ik zojuist al ingegaan op het verschil van opvattingen inzake het begrip "goed functioneren". Er zijn dertien verslaafde Utrechtse vrouwen. In plaats van dat zij worden geholpen om uit hun verslaving te komen, vindt de gemeente Utrecht het spijtig ze niet te kunnen helpen, behalve met de tippelzone. Het gaat daarbij niet om het geld, maar volgens mij kunnen wij de € 500.000,00 beter gebruiken voor de zorg en voor de hulp die deze vrouwen echt nodig hebben om uit hun verslaving te raken of om ze begeleiden naar een andere economische activiteit. Allemaal met maatwerk. Dan wordt het geld beter besteed. Ook de vrouwen hebben daarbij belang.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Volgens mij wordt veel geld beschikbaar gesteld om ervoor te zorgen dat er voor deze sekswerkers goede zorg is, ook om ze te helpen bij het stoppen met tippelen.

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Ja.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Ik ben echter benieuwd of mevrouw Rajkowski liever wil dat de tippelzone vandaag wordt gesloten dan morgen. Dient zij daarover dadelijk een motie in?

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! Wij hebben een motie ondertekend die zojuist door de SP-fractie is ingediend. Wij begrijpen heel goed dat als wij nu zeggen morgen de stekker eruit te trekken daarvan niemand gelukkiger wordt, ook de vrouwen niet. Daarom geven wij aan dat het tijd is om te onderzoeken wat voor de vrouwen nodig is. Ook wij begrijpen dat zij moeten worden geholpen, alleen hadden wij liever gezien dat dit proces eerder was gestart.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! In de tweede instantie van de VVD-fractie proef ik enige nuance. Ze is er geen voorstander van om de boel gisteren te sluiten, maar ze wil de tijd nemen om zorgvuldig onderzoek te doen. Dat vind ik al heel wat.

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! Volgens mij sluiten de woorden van de heer Verschuure precies aan op wat ik zojuist heb gezegd. Wij zijn altijd tegenstander van de tippelzone geweest. Dat blijft zo. Wij moeten er natuurlijk over nadenken hoe een tippelzone wordt gesloten. Dat moet zorgvuldig gebeuren, met veel aandacht voor de betrokken vrouwen. Wij zijn daar nooit tegen geweest. Dat is één

van de redenen waarom de VVD-fractie en andere fracties met de vrouwen zijn gaan spreken. Het is de vraag wat de vrouwen nodig hebben als de tippelzone sluit. Dit was één van de dingen die er uitkwam. Wij betrekken dat bij de overwegingen.

Ik wil reflecteren op het proces. Ook dat doet men in een spoeddebat.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Ik kan mij herinneren dat in de flyer van de VVD-fractie sprake was van een andere datum dan die waarover nu wordt gesproken. Daarin staat dat de VVD-fractie de tippelzone wil sluiten op 1 januari 2020. Ik begrijp dat de VVD-fractie voortschrijdend inzicht heeft.

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! Ik begrijp dat de heer Verschuure denkt dat wij willen dat de tippelzone eerder wordt gesloten dan 1 januari 2020.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Ik wijs de VVD-fractie erop dat ze twee verschillende data noemt. Ik ben benieuwd welke datum de VVD-fractie daadwerkelijk voorstaat. Is dat vandaag, 2020 of 2022?

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! Het gaat om de datum die in de motie staat. Wat ons betreft, was de tippelzone al eerder gesloten. Wij begrijpen dat het bij afbouw van de tippelzone nodig is om te bekijken wat de vrouwen nodig hebben, maar wij willen daar geen 10 jaar voor uittrekken. Er doen zich in het betrokken gebied ontwikkelingen voor. Er staat 2022. Als het eerder kan, kan het eerder. Wat ons betreft, beginnen wij morgen met het uit hun situatie helpen van de vrouwen. Volgens mij kan dat niet, maar als dat lukt, graag. Hoe eerder hoe beter, maar met de vrouwen moet zorgvuldig worden omgegaan.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik wil mevrouw Rajkowski bijvallen. De heer Verschuure heeft de motie kennelijk niet gelezen. Er staat: "2022 of zoveel eerder als bouwwerkzaamheden een aanvang nemen". Dat kan dus wat de VVD-fractie betreft, maar zeker ook wat ons betreft, over een maand worden geregeld, anders in 2020 of in 2021. Hou op om daarvan een punt te maken.

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! Ik wil graag nog even reflecteren op het proces. Dat is in een spoeddebat belangrijk. Gevoelsmatig en terugkijkend op het proces en de debatten die wij hebben gevoerd had de VVD-fractie eerder een raadsuitspraak over het vervolg van de tippelzone moeten afdwingen. Wij betrekken deze overweging bij onze gedachten hierover. Het is duidelijk dat wij altijd tegen een tippelzone zijn geweest. Wij hebben dat ook altijd gezegd via de media en in de commissievergaderingen. Dat is nooit een geheim geweest. De raad heeft er echter nooit een uitspraak over gedaan. Terugkijkend was het voor ons beter geweest als wij de raad eerder om een uitspraak hadden gevraagd. Dat verandert echter niets aan de uitkomst. Er was voor ons standpunt geen meerderheid. Het was misschien naar buiten toe duidelijker geweest. De wethouder had dan een steviger mandaat gehad. Als men vragen heeft over de politieke lijn van de VVD-fractie kan men bij mij terecht.

Voor de buurtbewoners van De Boteyken en Lage Weide is het locatieonderzoek onbegrijpelijk. Voor hun gevoel is dat in het Stadskantoor bedacht. Men kon het gevoel krijgen dat geen moeite was gedaan om er even langs te fietsen. Een inwoner van de stad mag verwachten dat de gemeente en het stadsbestuur er alles aan doen om dat gevoel te voorkomen. Kan de wethouder hierop reflecteren?

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Hetzelfde stoorde ook mij in het debat. De wethouder wordt hierover bevraged, maar de verantwoordelijkheid hiervoor wordt door het gehele college gedeeld. Dit is een dossier waarbij veel wethouders zijn betrokken; wijkwethouders, dossierwethouders en bouw wethouders. Mevrouw Rajkowski spreekt één wethouder aan. Dat vind ik jammer.

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! Als ik over het stadsbestuur spreek, bedoel ik alle wethouders.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik vraag mij werkelijk af waarom de VVD-fractie niet een eerder moment heeft aangegrepen om de VVD'ers in het college duidelijk te maken dat de fractie er absoluut geen voorstander van is en dat de betrokken wethouder ervoor moet gaan liggen.

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! Dat is wat ik zojuist probeerde te zeggen. Volgens mij is het politieke standpunt van de fractie altijd duidelijk geweest, maar een raadsuitspraak had geholpen en

was duidelijker geweest. Als men vragen heeft over de politieke lijn, kan men terecht bij de woordvoerder prostitutie van de VVD-fractie. Dat ben ik.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik vind dit een opmerkelijke zaak. Als het mijn wethouder was, had hij van mij een schouderklop gekregen, maar niet om duidelijk te maken dat hij zijn werk goed heeft gedaan. Ik had hem een duw of zelfs een schop gegeven.

De **VOORZITTER**: Dat is leuk voor de kandidaat-wethouders van volgend jaar.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik hoop dat men dat voortaan doet.

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! Ik ben meer voor een knuffel dan voor een duw. Daarover moeten wij een andere keer spreken.

Het college is één en ondeelbaar. Het standpunt van een wethouder is niet anders dan dat van de andere collegeleden. De gemeenteraad maakt de politiek. Zo werkt het dualisme. Onze politieke lijn is altijd duidelijk geweest. Men had misschien de raad eerder moeten vragen een uitspraak te doen. Dat verandert niets aan de uitkomst, maar had duidelijkheid geschapen. Vragen over de politieke lijn kan men stellen aan politici. Die maken deel uit van de fractie.

Klopt het dat het college vindt dat alle locaties die zijn onderzocht, dus ook die afvallen, geschikt zijn voor een tippellocatie in de toekomst? Dus ook als ze ongeschikt zijn en dat blijven?

Wat is nodig om serieus in te zetten op de afbouw van de huidige tippelzone?

Wat kan er gebeuren om het uitstappen van de laatste dertien vrouwen te bevorderen?

Mevrouw **METAAL-FROON** (CDA): Voorzitter! Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Eindhoven, Groningen, De Meern. Dat is een illuster rijtje. Als het aan de plannen van het college ligt, was alleen de laatstgenoemde plaats het toneel van een tippelzone geweest. Overal elders in Nederland sluiten de tippelzones. Dat sluiten lijkt mij een prima oplossing.

Het instellen van een tippelzone is een wat cynische oplossing voor vrouwen die geen andere mogelijkheid zien. Hen wordt een veilig stuk straat geboden.

De tippelzone heeft haar nut bewezen. Er is nog een klein aantal sekswerkers actief. De tippelzone begint echter sekswerkers van buiten de regio aan te trekken. Dat is logisch, gezien het aantal tippelzones dat wordt gesloten. Daarmee wordt de tippelzone in de ogen van de CDA-fractie een te zware belasting voor de stad en het zorggeld in Utrecht. Het zorggeld gaat daardoor naar mensen die daar geen recht op hebben.

Wat de CDA-fractie betreft, kan de tippelzone worden afgebouwd.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Mevrouw Metaal begint met het opnoemen van een illustere rij steden. Volgens haar moet Utrecht daaraan een voorbeeld nemen. Tegelijkertijd zegt zij dat op de Utrechtse tippelzone een enorme instroom van mensen uit andere steden is. Dat kan dan toch niet het succes zijn dat wij moeten overnemen van die andere steden? Wat wil zij eigenlijk?

Mevrouw **METAAL-FROON** (CDA): Voorzitter! Het is een rijtje steden waar tippelzones waren of zouden komen. De Meern is wellicht in dat rijtje niet op de goede plaats. Er komen inderdaad sekswerkers van buiten – Rotterdam en dergelijke – deels omdat op andere plekken de tippelzones zijn gesloten. Voor ons is dat geen reden om de tippelzone uit te breiden of te verplaatsen. Wij dragen voor deze sekswerkers geen verantwoordelijkheid.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Met deze laatste opmerking van mevrouw Metaal kan men het eens zijn of niet, maar wat zegt dat over het effect van het sluiten van een tippelzone? Mevrouw Metaal heeft de oproep van mevrouw Van Gemert ondertekend. Mensen willen kennelijk hun beroep blijven uitoefenen. De vele uitstapprogramma's hebben kennelijk niet voldoende geholpen. Wat zegt mevrouw Metaal met het verwijzen naar steden waar de tippelzones zijn gesloten? Zij erkent echter dat op de tippelzone in Utrecht een hoge instroom van sekswerkers is uit gemeenten waar de tippelzone is gesloten.

Mevrouw **METAAL-FROON** (CDA): Voorzitter! Ik weet niet hoe zorgvuldig de afbouw in andere steden heeft plaatsgevonden wat betreft de hulp aan de sekswerkers. Op de tippelzone werken verschillende soorten sekswerkers. Ik heb met hen gesproken. Het zijn mensen die verslaafd zijn aan

drugs en geen andere mogelijkheid zien. Er zijn ook sekswerkers die zeggen dat sekswerk hun beroep is. Zij werken op een plek waar zij geen huur en geen belasting hoeven te betalen. Logischerwijze vragen deze mensen een vergunning aan. De tippelzone in Utrecht is een van de weinige plekken waar nog een vergunning verkrijgbaar is. Ik vind dat logisch, maar geen overweging die ik betrek bij het sluiten van de tippelzone.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! De heer De Vries spreekt over een hoge instroom op de tippelzone. Volgens mij heb ik gelezen dat de meeste prostituees daar al meer dan tien jaar werken. Zij hebben al heel lang een vergunning. Hoe komt de heer De Vries erbij dat er een zeer hoge instroom is?

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Dat waren niet mijn woorden, maar die van mevrouw Metaal. Ik heb die herhaald als voorbeeld van wat het effect kan zijn als tippelzones in andere steden sluiten. Dan komen de mensen hier op de tippelzone lopen. Er is inderdaad een enorme wachtlijst waar mensen uit andere zorgregio's op staan.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Nu breekt mijn klomp. Men moet de film even terugdraaien. De heer De Vries geeft aan dat er een enorm hoge instroom is. Hij heeft eerder in commissieverband aangegeven dat hij van de Utrechtse tippelzone de kermis van Nederland wil maken, een kermis waar iedereen terecht kan en waar iedere tippelaar terecht kan.

Mevrouw **VAN GEMERT** (SP): Voorzitter! Ik wil de heer De Vries vragen of als er een instroom is van sekswerkers van buiten Utrecht de tippelzone in Utrecht haar doel voorbijschiet? Het doel van de tippelzone dertig jaar geleden was om ernstig verslaafde vrouwen op te vangen. Daar betalen wij voor, € 500.000,00 per jaar. Ik wil mevrouw Metaal bijvallen dat het inzake belastingen echt niet zo moet zijn dat wij sekswerkers zonder zorgvraag uit heel Nederland moeten faciliteren.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Ik ben het op dit punt misschien wel voor een groot deel met mevrouw Van Gemert eens. Mevrouw Metaal begint haar bijdrage met het noemen van het succes in andere steden, dat daar de tippelzone is gesloten en dat Utrecht dat voorbeeld moet volgen. Het effect is echter dat mensen op een andere plek hun werkzaamheden gaan uitvoeren. Ik zeg niet wat ik daarvan vind, ook daarover hebben wij gediscussieerd. Ik vind dat wij best iets kunnen doen aan de zorgregio. Het is echter ook zo dat sekswerkers niet voor niets buiten hun zorgregio werken. Zij zijn bang voor het taboe op prostitutie dat daar heerst. Zij kunnen worden herkend en dergelijke. Mevrouw Metaal maakt goede sier met steden waar de tippelzone is gesloten, maar een deel van die sekswerkers zoekt hier zijn heil.

Mevrouw **METAAL-FROON** (CDA): Voorzitter! Ik maak geen goede sier met andere steden. Dat doen de andere steden zelf.

Wat onze fractie betreft, kunnen wij de tippelzone afbouwen met voldoende maatwerk en voldoende zorg voor de sekswerkers die nu nog actief zijn. Als wij daarvoor de tijd moeten nemen, dan moet dat maar. In Utrecht is in een paar jaar een volledige decentralisatie uit de grond gestampt voor duizenden mensen die zorg nodig hebben. Dan kunnen wij dat voor deze 25 ook in een paar jaar doen.

Er is een proces geweest dat veel protesten en onrust heeft opgeleverd. Achteraf is dat gezien de hoeveelheid nieuwe feiten onnodig geweest. Misschien was er sprake van wensdenken bij de fracties van D66 en GroenLinks. Een tippelzone in de achtertuin roept blijkbaar weinig weerstand op omdat ook de huidige tippelzone niet veel overlast oplevert. Mevrouw Van Gemert roept op om zo snel mogelijk duidelijkheid te krijgen over de mededeling dat uiterlijk in het eerste kwartaal van 2018 vervolgstappen worden gepresenteerd. Kan dat niet eerder? Als wij vandaag een besluit nemen over de afbouw, kunnen wij daar nu plannen voor maken. Dan kunnen die in het komende kwartaal duidelijk zijn. Dat is beter voor de mensen die daar werken, maar ook voor de andere partijen waarmee afspraken zijn gemaakt. Het is ook beter voor de uitstraling van de stad. Die kan daarmee laten zien goed te kunnen besturen.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Het college staat unaniem achter het voorstel om de locaties Elektronweg en De Boteyken voor te stellen als nieuwe locatie voor de tippelzone in Utrecht. De grootste partij in het college is D66. Volgens velen is D66 een partij voor universitair geschoolden en hoger opgeleiden die thuis kunnen werken, zzp'ers en fietsende lgbt'ers. D66 is een regentenpartij die de wet voorschrijft aan Utrechters die niet mondig zijn of monddood worden gemaakt.

De op één na grootste partij in het college is GroenLinks. In 2014 is deze partij gekozen als een van de politieke partijen die qua beleid en uitvoering Utrechters moet vertegenwoordigen. Beide partijen zijn grote voorstanders van participatie. Zij willen de stem van Utrechters zijn en zich als zodanig presenteren. Hoe heeft het dan zo fout kunnen gaan? Hoe kan het zijn dat de D66-fractie de plank volledig mislaat en de GroenLinks-fractie niet eens voorstander is van insprekavonden? Het college heeft er in het dossier tippelzone alles aan gedaan om het bestaande vertrouwen in het functioneren van deze fracties volledig weg te nemen.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Ik ben blij dat de heer Bos mij de gelegenheid geeft om het punt over het wel of niet voorstander zijn van consultatieavonden recht te zetten. Ik ben uit de commissievergadering echt onvolledig en onjuist geciteerd. Wij vinden het echt belangrijk om duidelijkheid te scheppen waar consultatie wel of niet over gaat, zodat de mensen weten wat de kaders zijn. Ik ben daarover in de commissievergadering mevrouw Tielen bijgevallen. Wij vinden het belangrijk dat er één locatie naar voren komt, zodat buurten niet tegen elkaar worden opgezet. Dat is misschien wel een beetje gebeurd. De opvatting dat wij tegen consultatie of inspraak zijn, werp ik verre van mij.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik kom daarop later terug. Dan ga ik daar dieper op in.

Het college heeft er inzake het dossier Tippelzone alles gedaan om het bestaande vertrouwen in zijn functioneren volledig weg te nemen. Wie heeft er nog vertrouwen in de Utrechtse politiek? De Stadsbelang Utrecht-fractie heeft ervoor gekozen vanwege de beperkte informatie die direct betrokkenen is verstrekt – 1.700 adressen – onder alle betrokkenen 11.000 briefkaarten te verspreiden om de burgers op de hoogte te brengen van de plannen. Past iedereen informeren die kan worden geraakt niet beter bij goed bestuur? De Stadsbelang Utrecht-fractie is van mening dat Utrechters mogen weten wat er gebeurt, welke plannen er zijn en hoe en waar die tot uitvoering komen. Geen trucjes, geen halve informatie, maar gewoon simpel, duidelijk en Utrechts. Het college heeft de deksel op de neus en de kous op de kop gekregen. Wat doet men? Men trekt de eigen overtuiging in twijfel.

Wethouder Everhardt heeft aangegeven dat het hele college achter het voorstel staat en dat men het onderzoek gedegen en goed vindt. Alle signalen stonden op groen, maar nu trekt men de eigen beweringen, overtuigingen en uitspraken in twijfel. Men trekt de keutel in. Echt een knap staaltje draaikontengedrag. Daarom biedt de Stadsbelang Utrecht-fractie de grootste collegefractie, D66, de enige echte Utrechtse draaikont aan.

Wij zijn ervan overtuigd dat Utrechters inzien dat het huidige college staat voor draaikonten en dat "D66" staat voor "Draaikonten 66".

(De heer Bos biedt daarop mevrouw Ferket een "draaikont" aan.)

De **VOORZITTER**: Dames en heren! De heer Bos zet zijn betoog voort.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Onze partij staat voor een zuinige overheid waarbij zorg voor elkaar centraal staat. Onze partij is voorstander van heldere communicatie. Hierop beoordelen wij voorstellen, besluiten en processen.

De afgelopen maanden heeft de angst geregeerd. De angst voor onrust heeft geleid tot gebrekkige participatie, een ronduit waardeloos locatieonderzoek, een geheimhouding waar de honden geen brood van lusten en een meer dan schofferende inzet op consultatie van Utrechtse burgers en ondernemers. Dat heeft uiteindelijk geleid tot het afblazen van de verhuisplannen. Daar zijn wij blij mee, maar hoe kan het college zeggen dat het een goed onderzoek is en dat daarin veel tijd en energie is gestoken? Hoe kan het college achter de uitkomsten staan als het niet eens weet dat langs De Boteyken een fietspad loopt? Daar fietsen veel sporters en kinderen langs. Op de Elektronweg is een bedrijf gesitueerd dat een afspraak heeft met de provincie om 24 uur per etmaal inzetbaar te zijn. De angst regeert. De angst voor onrust heeft geleid tot een ronduit waardeloos locatieonderzoek. Het is regelrecht weggegooid geld. Geld van de Utrechters dat is uitgegeven aan iets dat geen enkele waarde heeft. Het enige belang is het belang om de ontwikkeling van de Merwedekanaalzone per 1 januari 2020 te laten beginnen. De uitgangspunten waren te eenzijdig.

Mevrouw **VAN GEMERT** (SP): Voorzitter! Ik ga niet in op het betoog van de heer Bos. Ik heb het gevoel dat hij bijna gaat huilen. Dat wil ik hem niet aandoen. Mij werd zojuist de vraag gesteld waarom ik niet aan de bel heb getrokken en geen motie heb ingediend om alles stop te zetten. Ik wil de heer Bos

dezelfde vraag stellen. Waarom is hij voortdurend aan de zijlijn bezig geweest met wat er allemaal mis is? Waarom heeft hij zijn energie gestoken in 11.000 flyers? Hij had ook een motie kunnen indienen.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Het waren heel mooie briefkaarten. Veel mensen bewaren ze. Ik ben daarmee bezig geweest. Ik heb in de laatste vergadering opgeroepen om in de communicatie volledig transparant te zijn. Al vóór de vakantie heb ik gevraagd waarom wij niet gewoon direct communiceren. Het antwoord was dat daardoor onrust kan ontstaan. Ik heb ook gevraagd om een onderzoek naar het stopzetten van de tippelzone. Kennelijk heeft mevrouw Van Gemert het verslag van de commissievergadering niet gelezen. Voor dat onderzoek was geen steun.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Ik wil mevrouw Van Gemert graag bijvallen. De krokodillentranen nemen erg grote vormen aan. De heer Bos laakt voortdurend de geheimhouding. Hij heeft daar bezwaar tegen. Waarom heeft hij daar niet tegen gestemd? Dat had gekund.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik kan die vraag beantwoorden, maar ik denk dat het verstandig is om eerst mijn verhaal af te maken. Daarna kom ik terug op de geheimhouding.

Ik pleng geen krokodillentranen, maar baal er verschrikkelijk van dat het vertrouwen in het stadsbestuur en de raad is beschadigd. Ik heb de heer De Vries niet gezien in De Meern en Lage Weide. Hij had de mensen moeten horen toen zij de bijeenkomst verlieten. Daar lusten de honden geen brood van. Daarvan zijn de fracties van GroenLinks en D66 medeveroorzakers.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Op de consultatieavonden heb ik van vrijwel alle fracties mensen gezien. Deze opmerking van de heer Bos is voor wat mij betreft buiten de orde.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik vind mijn opmerking binnen de orde.

Tijdens de inspraakavond in De Meern is de wethouder gevraagd of een doelgroepenonderzoek is gedaan. Wat denkt u? De wethouder moest dat aan een ambtenaar vragen. Met het schaamrood op de kaken moest de wethouder met de billen bloot. Hij moest aangeven dat dit niet het geval was. Het college heeft niet eens de behoeften van Utrechters voor een dergelijke tippelzone bekeken. De angst regeert.

Het locatieonderzoek en de uitkomsten ervan zijn in het geheim onder de raadsleden verspreid, al vóór de vakantie. De brief waarin het college opriep tot geheimhouding, repte vooral over het voorkómen van onrust bij de Utrechters, de Merenezen en de Leidscherijners. De artikelen waarnaar in de brief werd verwezen, verwezen naar financiële belangen van de gemeente. De gemeente was in onderhandeling over bepaalde grond op of naast de tippelzone in De Meern of in Leidsche Rijn. Daar hebt u uw antwoord, mijnheer De Vries. Dat was de reden – het is een legitieme reden – waarom ik met geheimhouding moest instemmen.

De angst regeert. Een paar weken geleden werd de Stadsbelang Utrecht–fractie gebeld door verontruste ondernemers uit Leidsche Rijn en De Meern. De tippelzone zou in hun vestigingsgebied kunnen komen. Hierover was een haastige bijeenkomst gepland met wethouder Everhardt en het college. Dit kwam voor hen als een donderslag bij heldere hemel. Die mensen belden mij. Ik heb hen erop gewezen dat zij zich moeten focussen op wat een tippelzone met de locatie, de klandizie en de investeringen doet. Dat moet de inzet zijn om de kans op een tippelzone te voorkomen. Er wordt een wijkbericht over de tippelzone en een consultatie naar 1.700 adressen in De Meern gezonden terwijl 11.000 gezinnen leven in de nabijheid. Dat zijn gezinnen die door de mogelijke komst van de tippelzone direct worden geraakt. Waarom maar 1.700 adressen? Om onrust te voorkomen. Dat is bekend. De Stadsbelang Utrecht–fractie heeft 11.000 Utrechtse gezinnen wél over de ontwikkelingen geïnformeerd. Daar hebben die gezinnen recht op. Tezamen met initiatieven uit de wijk, zoals de petitie en diverse Facebook–acties, bestreden wij de tippelzone. Er kwam een stroom aan protesten vrij, zowel over de locatie in Leidsche Rijn als in De Meern: meer dan 1.000 meldingen voor de consultatie–bijeenkomsten, meer dan 6.500 ondertekenaars van de petitie en duizenden Facebook–reacties. De angst regeert. Daar stond hij, wethouder Everhardt, tijdens de consultatieavonden. Zonder overtuiging deed hij een mislukte poging om het college te vertegenwoordigen, luisterend naar de bezwaren en de emoties van de Utrechters. De Stadsbelang Utrecht–fractie gunt het niemand om op zo'n kansloze manier voor de leeuwen te worden gegooid om te proberen er iets van te maken.

De wethouder kwam helaas niet verder dan te vertellen dat het hele college achter het voorstel stond. "Wij nemen bij de overwegingen de bezwaren mee" en: "de tippelzone functioneert heel behoorlijk", aldus de wethouder. Wij hadden daarbij gemengde gevoelens. Daar stond hij, alleen gelaten door het college. Volgens mij was alleen mevrouw Van Hooijdonk nog aanwezig. De Stadsbelang Utrecht–

fractie verwachtte de wijkwethouder van Vleuten–De Meern, VVD–wethouder Geldof. Het was per slot van rekening ook zijn voorstel om in De Meern de tippelzone mogelijk te maken. Zag de VVD–fractie de bui al hangen? Heeft ze daarom zo haastig flyers gemaakt om te verkondigen dat ze tegen het voorstel is, terwijl ze als collegefractie onderdeel van de beslissers uitmaakt?

Wij hadden in elk geval burgemeester Van Zanen verwacht. Hij is verantwoordelijk voor de veiligheid, maar de enigen die prominent aanwezig waren, waren beveiligers en politieagenten. Dat waren overigens bijzonder vriendelijke mensen die op persoonlijke titel hun zorgen uitspraken omdat zij zelf uit deze wijken komen. Zij weten wat dit allemaal teweegbrengt.

De angst regeert, ook in het college en de raad. Op het moment waarop wij allemaal onze rug moeten rechte en kleur moeten bekennen, kiezen sommige fracties er juist voor om zich als struisvogel te positioneren. Een goed voorbeeld hiervan is de D66–fractie. Die fractie is een uitgesproken voorstander van de verplaatsing van de tippelzone naar De Boteyken of de Elektronweg. De verhuizing van de tippelzone is prominent opgenomen in het conceptverkiezingsprogramma van de D66–fractie. Het wordt ook veelvuldig opgenomen in nieuwsberichten, recentelijk nog door het verantwoordelijke D66–raadslid op dit dossier. Wie schetst onze verbazing? Het artikel is heimelijk van de website gehaald. De kans is groot dat het artikel ook heimelijk uit het verkiezingsprogramma wordt verwijderd.

Ik heb de heer Verschuure al gehoord. Hij is lijsttrekker voor D66 in Utrecht. Hij is op dit dossier het woord gaan voeren. Daarmee loopt het vertrouwen in de Utrechtse politiek opnieuw een enorme deuk op. D66, bedankt. Die partij gooit de eigen geloofwaardigheid te grabbel. Ze gooit haar eigen geloofwaardigheid en dat van het betrokken raadslid te grabbel en beschaamt het vertrouwen in de Utrechtse politiek, terwijl dat zo nodig is.

Ik vraag het college hoe het dit afkalkende vertrouwen in Leidsche Rijn, De Meern en Utrecht in de politiek ziet. Is het met ons van mening dat dit vertrouwen ernstig is beschadigd?

De Stadsbelang Utrecht–fractie is van mening dat het mogelijk maken van een tippelzone symptoombestrijding is. De bron van het tippelen moet worden aangepakt. Wij willen dat de tippelzone wordt opgeheven als de bouwwerkzaamheden in de Merwedekanaalzone beginnen. Daarom dienen wij samen met de SP–fractie en veel andere Utrechtse fracties een motie in.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! De GroenLinks–fractie vindt het belangrijk dat wij het dossier Tippelzone in dit spoeddebat bespreken. Ik wil bij twee zaken stilstaan. Ik begin met een terugblik en enkele vragen over de recente gang van zaken rond de inmiddels afgeronde zoektocht naar een nieuwe locatie voor de tippelzone. Daarna wil ik vooruitkijken en proberen vanuit de GroenLinks–fractie aanknopingspunten te formuleren voor de vraag hoe wij nu verder moeten.

Het is belangrijk om stil te staan bij de omwonenden en andere belanghebbenden in De Meern en Lage Weide. Die zijn soms erg ongerust geweest over hun toekomst en nabije leefomgeving. Dat trek ik mij aan. Ik wil ze feliciteren met het niet doorgaan van de vestiging van de tippelzone in hun buurt, maar dat maakt het gevoel van onrust en slapeloze nachten niet minder.

De heer **İŞIK** (PvdA): Voorzitter! Had de GroenLinks–fractie iets anders verwacht?

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Nee, integendeel. Desalniettemin voel ik mij verantwoordelijk. Ik vind het oprecht erg. Ik wil daar uiting aan geven. Ik vind het belangrijk om daarbij stil te staan. Dit is de afgelopen week in onze stad gebeurd. Het is belangrijk dat daarvoor aandacht is.

Mevrouw **METAAL–FROON** (CDA): Voorzitter! Als de heer De Vries de wijkbewoners feliciteert met deze beslissing, zegt hij daarmee dan eigenlijk dat het sowieso een slecht plan is?

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Deels. Er zijn voorzieningen in de stad waar niemand op zit te wachten, maar waarvan wij toch in meer of mindere mate van vinden dat die ergens in de gemeente een plekje verdienen. Achteraf bezien kan men vraagtekens plaatsen bij de locaties die naar voren zijn geschoven. Ik heb daarover een aantal vragen aan het college. Ik wil voor die verantwoordelijkheid niet weglomen, hoewel dat misschien zo lijkt. Er zijn nu eenmaal dingen in de stad – ik denk dat ook mevrouw Metaal die ziet – die nodig zijn, maar waarvan niemand hoopt dat die in zijn of haar achtertuin gebeuren.

Mevrouw **URINGA** (ChristenUnie): Voorzitter! Als ik de heer De Vries hoor zeggen dat hij het spijtig vindt dat er veel onrust is ontstaan, maar tegelijkertijd aangeeft dat hij die ook heeft verwacht, dan vraag ik mij af waarom GroenLinks daaraan is begonnen.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Dat is wat mij betreft dezelfde vraag. Ik vind dat er in de stad nu eenmaal zaken zijn – over veel van dit soort zaken zijn de fracties van ChristenUnie en GroenLinks het eens, maar voor de tippelzone ligt dat anders – waarvoor in de samenleving een plekje moet worden gevonden, maar waar de mensen niet om staan te springen. Dat geldt ook voor een asielzoekerscentrum. Ook daar lopen veel mensen in sommige wijken tegen te hoop, maar toch vindt een meerderheid van de raad dat dit soort dingen nodig zijn. Wij moeten daarover het gesprek aangaan. Dat maakt het onderwerp niet gemakkelijker of comfortabeler. Daaraan wil ik uiting geven.

Mevrouw **METAAL-FROON** (CDA): Voorzitter! De heer De Vries zegt dat dingen in de stad nu eenmaal een plek moeten krijgen. Wij zijn het ermee eens dat dit soort dingen er zijn, maar voor wat de CDA-fractie betreft, is een tippelzone er daar niet een van. Een AZC is er daar wél een van.

Is een tippelzone volgens de GroenLinks-fractie nog steeds iets dat in een stad een plek hoort te hebben?

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Ik kom daarop later in mijn bijdrage terug. Ik hoop dat mevrouw Metaal mij daartoe de gelegenheid geeft. Anders kan zij mij interrumpen.

Mevrouw **URINGA** (ChristenUnie): Voorzitter! Het siert de heer De Vries dat hij deze worsteling weergeeft. Ook wij voelen die.

Als de heer De Vries over dit onderwerp weerstand heeft verwacht, maar toch de conclusie trekt dat deze weg onbegaanbaar is, wat is dan voor hem de crux? Hoeveel weerstand mag er komen wil de GroenLinks-fractie een draai maken?

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Dat is niet simpel met een schaarje te knippen. De beslissing om niet verder te gaan met de zoektocht is niet door onze fractie genomen, maar door het college. Ik sta daar echter wél achter. Wanneer dat moment komt, is moeilijk aan te geven. Laten wij dat maar niet doen.

Afgelopen zaterdag was ik in De Meern. Ik sprak met een inwoner. Een van de dingen die hij mij vroeg, is of de gemeente op de kaart met een liniaal heeft bekeken welk stukje weg voor de tippelzone lang genoeg was. Ik kan mij dat gevoel voorstellen. Hoe kan het zijn dat niemand wist dat op één van de locaties een klimhal komt, dat er een bedrijf komt dat 24 uur per etmaal open is en dat het Meentpark een ecologische zone heeft?

Op de consultatieavonden waar mijn fractievoorzitter aanwezig was, bleken dit allemaal verrassingen te zijn. De GroenLinks-fractie vindt dat vreemd. Wij begrijpen dat het college met het vooronderzoek voorzichtig is, maar ook dat informatie in de eigen organisatie verkrijgbaar is. Hoe serieus en op welke manier is het locatieonderzoek gedaan?

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! Ik hoor de heer De Vries een aantal dingen noemen, zoals recreatie, OV en ondernemingen. Is in Utrecht een locatie te vinden waar één van deze dingen niet speelt? Zo ja, waar dan? Is dat dan een goede plek voor een tippelzone?

Mevrouw **VAN GEMERT** (SP): Voorzitter! Mijn vraag sluit mooi aan op de vraag van mevrouw Rajkowski. Het interruptiedebat dat zojuist met mij werd gevoerd, ging over de vraag of sekswerkers centraal staan of niet. Ik zei dat op de Merwedekanaalzone ook andere dingen spelen. Begrijp ik de heer De Vries goed dat andere belangen wél doorslaggevend kunnen zijn?

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Het maakt nogal een verschil of er sprake is van een bestaande locatie waar bestaande belangen spelen en waar wij nieuwe dingen toevoegen of dat er sprake is van een verplaatsing waar andere belangen spelen. Dat is een belangrijk verschil. Ik probeer dat duidelijk te maken.

In reactie op de interruptie van mevrouw Rajkowski: natuurlijk kennen wij een aantal dingen die in de omgeving spelen. Op veel plekken in de samenleving spelen dit soort kwesties. Dat is informatie die wij naar boven moeten halen. Het is lastig als essentiële dingen, zoals het verrijzen van een klimhal – daartoe zijn ruimtelijke procedures doorlopen – niet zijn verzameld. Ik begrijp dat er een moment is dat men met deze informatie naar buiten komt. Wij denken echter dat dit kan worden vermeden.

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! Dat begrijp ik, maar ik probeer het beeld wat duidelijker en concreter te krijgen. Volgens mij zijn duidelijkheid en helderheid zaken waaraan de betrokkenen van de

huidige of een toekomstige tippelzone behoefte hebben. Een tippelzone op een andere locatie in Utrecht is lastig. Is de heer De Vries voorstander van het behouden van de tippelzone in de Merwedekanaalzone?

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Mevrouw Rajkowski houdt ervan om de zaken zwart-wit te stellen. In het algemeen ben ook ik daar niet vies van, maar in dit dossier moeten wij nuanceren en voorzichtigheid betrachten. Het is een zeer moeilijke kwestie. Als ik deed alsof het gemakkelijk was, zou ik liegen. Dat moeten wij niet willen. De belangen van de sekswerkers spelen een rol. Daarover heeft mevrouw Van Gemert gesproken. Wij vinden ook de ruimtelijke ontwikkeling belangrijk. Wij moeten tot een weging komen. De kern van mijn bijdrage is dat wij nog niet voldoende informatie hebben om de weging goed te maken. Ik ben in een genereuze bui. Ik verklap nu al dat de heer Verschuure dadelijk een motie indient die uiting geeft aan de zoektocht die wij maken. De motie roept op om een aantal dingen in kaart te brengen waarvan wij nu nog niet weten in welke mate die spelen.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik hoop dat de heer De Vries de hele dag in een genereuze bui blijft.

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! Ik stel vast dat elke fractie in de zaal die geen antwoord kan geven op de vraag of er een tippelzone komt in de Merwedekanaalzone of elders in Utrecht, onzekerheid laat bestaan over de mogelijke komst van de tippelzone in elke wijk van Utrecht. Dat is onzekerheid voor honderdduizenden huishoudens en tienduizenden ondernemingen. Die conclusie wil ik vandaag trekken.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! Elke fractie, behalve de PvdA-fractie.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Ik ben in maart a.s. niet verkiesbaar, maar heb toch het gevoel in een verkiezingsdebat terechtgekomen te zijn. Dat is best leuk.

De onzekerheid die mevrouw Rajkowski noemt, kan ik niet volledig wegnemen. Een zoektocht naar een nieuwe locatie is niet waarschijnlijk. Hetzelfde staat in de motie die de heer Verschuure heeft opgesteld. Wij moeten focussen op de individuele belangen van de sekswerkers en de belangen voor de samenleving in combinatie met de ontwikkelingen in de Merwedekanaalzone. Dat is een moeilijk verhaal. Zo digitaal als mevrouw Rajkowski die stelt, kan ik die niet beantwoorden. Dat betekent inderdaad een klein beetje onzekerheid.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! Als men zekerheid wil geven aan de sekswerkers en iedereen rond de Merwedekanaalzone moet men eerlijk zeggen of men voorstander is van een tippelzone op die locatie en niet alleen van het onderzoeken ervan. Men moet een keuze maken. Wat is het standpunt van de GroenLinks-fractie als men weet dat er geen alternatieven zijn?

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Een belangrijk verschil tussen de fracties van PvdA en GroenLinks is dat voor de GroenLinks-fractie het doel op zichzelf niet het instandhouden van de tippelzone is, maar het belang van de sekswerkers en de samenleving. Dat kan worden gedaan via een tippelzone op een bepaalde locatie, maar ook op een andere manier. Het gaat erom dat de belangen van de sekswerkers centraal staan. Daarom moeten wij goed met hen spreken. Dat is tot nog toe onvoldoende gebeurd. Ik weet dat de wethouder deze week met hen heeft gesproken. Ik wil hem daar een pluim voor geven. Wij moeten echt met de sekswerkers en hulpverleners verder praten om te weten wat nodig is. De heer Işik lijkt dat al te weten, maar zover ben ik nog niet.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! Hier zakt mijn broek van af. De heer De Vries zegt dat niet voldoende met de sekswerkers is gesproken. Hoezo? Wat heeft men tot nog toe dan gedaan? Met de sekswerkers zijn gesprekken gevoerd. De sekswerkers zeggen te willen doortippelen op dezelfde locatie. Zij weten waar zij aan toe zijn, maar de heer De Vries weet dat niet. Dat is jammer.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Het wordt een rare dag. De heer Bos deelt billen uit en de broek van de heer Işik zakt af. Wat maken wij nog meer mee vandaag?

Mevrouw **URINGA** (ChristenUnie): Voorzitter! De GroenLinks-fractie stelt best zinvolle vragen over het onderzoek, maar is de heer De Vries het met de ChristenUnie-fractie eens dat dit minstens een halfjaar te laat gebeurt? Zo ja, is de heer De Vries dan ook van mening dat het proces in een omgekeerde

volgorde plaatsvindt en dat wij deze zaak niet op een zorgvuldige manier hebben aangepakt door achteraf te zeggen dat een grondig onderzoek moet worden gedaan naar de vrouwen en de veiligheid?

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Als mevrouw Uringa dit dermate absoluut stelt, kan ik het niet met haar eens zijn. Wij stellen een aantal vragen. Die willen wij graag beantwoord zien. De kwalificaties die daarbij worden genoemd, kan ik mij van de ChristenUnie-fractie voorstellen, maar ik ben het er niet mee eens.

Het locatieonderzoek. Onze fractievoorzitter en ikzelf waren van plan om een keer 's avonds om 23.00 uur langs de locaties te fietsen om te zien wat daar gebeurt. Rijden er inderdaad sleepwagens? Vinden daar allerlei andere activiteiten plaats? Dat had wellicht een aantal verrassingen op de bewonersavonden voorkomen. Dit punt komt de GroenLinks-fractie wat rommelig voor.

In de richting van mevrouw Uringa hink ik een beetje op twee gedachten. De wethouder zal zeggen dat de consultatieavonden zijn bedoeld om dit soort informatie op te halen als onderdeel van het onderzoek. Dat is echter niet hoe de inwoners dat hebben beleefd. Zij dachten dat het onderzoek was afgerond en dat dit de mogelijke plekken zijn. Alleen als wij heel hard protesteren, kunnen wij iets aan het besluit veranderen. Dat is precies de onduidelijkheid waar de GroenLinks-fractie vooraf bang voor was. Hoe ziet de wethouder, met de ervaring van nu, het inbouwen van een consultatieronde bij een dermate emotioneel onderwerp als een tippelzone? Hoe beoordeelt hij terugkijkend het locatieonderzoek dat aan de basis ligt van de keuze voor de twee locaties?

De GroenLinks-fractie wil werken aan een oplossing waarin de belangen van de sekswerkers en de sociale veiligheid van de inwoners van Utrecht optimaal worden meegenomen. Die botsen met het belang van woningbouw in de Merwedekanaalzone. Dat erken ik volledig. Ook dat belang staat voor de GroenLinks-fractie als een paal boven water. Nu de druk van de ketel is gehaald – dit is een belangrijke constatering – is het belangrijk dat wij ons niet opnieuw in een onmogelijke positie manoeuvreren. De GroenLinks-fractie roept het college op om lenigheid en creativiteit te betrachten bij het zoeken naar deze oplossing, bijvoorbeeld door mogelijkheden voor fasering van het bouwproces te bekijken ten behoeve van een eventuele inpassing van een kleinere tippelzone en te zoeken naar alternatieven voor de sekswerkers.

De GroenLinks-fractie wil dat wij zowel de belangen van de sekswerkers als die van de samenleving centraal stellen. Wij denken daarbij allereerst aan de veiligheid en de volksgezondheid, maar ook aan de economische belangen van de sekswerkers. Die moeten brood op de plank hebben.

Voor wat betreft de tippelzone geldt voor ons, net als voor de sekswerkers zelf, dat die een middel is. Wij zien dat er een zeer diverse doelgroep is waarmee wij eerst goed moeten spreken. Voor sommigen zal een uitstapprogramma of intensieve hulpverlening het beste zijn. Voor anderen is wellicht het doen van sekswerk thuis of in een hotel, achter de ramen of in een club een reële optie. Wellicht kunnen wij sommige sekswerkers helpen om een carrièreswitch te maken. Wij kunnen nu nog niet voorspellen wat nodig is. Wij willen dat er voor elke sekswerker een individueel plan komt en dat het college serieus onderzoekt wat daarvoor nodig is. Daarbij gaat zorgvuldigheid echt boven snelheid. Wat de GroenLinks-fractie betreft, is de deadline van 1 januari 2020 zeker niet heilig. Wij willen dat het college vanuit verschillende portefeuilles creatief meedenkt om dit probleem op te lossen en om zowel de sekswerkers als de Merwedekanaalzone een mooie toekomst te geven.

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! Ik wilde de heer De Vries even zijn betoog laten afmaken, zodat hij zijn verhaal goed kon neerzetten.

Mijn vraag gaat over de inpassing in de Merwedekanaalzone. Ik noem het een droomwereld als men denkt dat de ambities die er voor de Merwedekanaalzone zijn verenigbaar zijn met een tijdelijke inpassing op die locatie. Ik wil graag van de GroenLinks-fractie weten wat het haar waard is om de tippelzone op die locatie te laten voortbestaan.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Ik ben het met mevrouw Rajkowski eens dat dit een zeer grote uitdaging is. Zij noemt dat een droomwereld. Wij zien wel degelijk dat dit een moeilijke en taaie klus is. De inpassing is voor ons geen doel op zichzelf, maar juist het belang van de sekswerkers en de samenleving is voor de GroenLinks-fractie een doel op zichzelf. Het belang van de samenleving is ook gelegen in woningbouw en herontwikkeling van het gebied. Mevrouw Rajkowski vraagt naar een droomwereld. Ik denk dat het een droom is om op korte termijn een tippelzone te kunnen sluiten. Op die manier vinden wij geen goede oplossing de sekswerkers in de samenleving.

Mevrouw **FREYTAG** (Student & Starter): Voorzitter! Wij hoorden de heer De Vries een tijdje geleden vrij hard ingaan op de motie van mevrouw Van Gemert. De heer De Vries pleit voor een uitstapprogramma en wil de inpassing van de Merwedekanaalzone bekijken. Net als mevrouw Rajkowski denk ik dat dit een droomwereld is. In hoeverre is de motie die nog zal worden ingediend en waar de heer De Vries naar verwijst anders dan de motie die door de SP-fractie is ingediend?

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Het verschil is dat wij eerst een pas op de plaats maken, tijd creëren en de druk van de ketel halen om ervoor te zorgen dat wij zorgvuldig en voorzichtig een onderzoek kunnen doen waaruit blijkt wat de noden van de sekswerkers zijn en wat het belang van de samenleving is. Wij moeten dat echt stapje voor stapje aanpakken zonder een deadline te creëren die ons vervolgens in de staart bijt. Een droomwereld is een woord dat bij de ontwikkeling van de Merwedekanaalzone als buzzwoord speelt. Het is een uitdagend vraagstuk. Ik denk wel dat het kan.

Mevrouw **URINGA** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik hoor de heer De Vries enkele maatregelen opsommen die zomaar kunnen betekenen dat er geen tippelzone overblijft. Een tijdje geleden zei de heer De Vries in het AD dat sluiting alleen bespreekbaar is als er een nieuwe locatie voor de tippelzone is gevonden. Betekent dit dat de heer De Vries terugkrabbelt?

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Ja, dat is zo.

Mevrouw **METAAL-FROON** (CDA): Voorzitter! De heer De Vries noemt de tijdsdruk van het afbouwen en dat die schadelijk kan zijn. Wij leven in september 2017. Wij spreken over een proces dat sowieso tot 2020 duurt. Zo kort is dat toch niet? Er is geen sprake van een immens probleem waarbij duizenden mensen zijn betrokken.

Mevrouw **VAN GEMERT** (SP): Voorzitter! De heer De Vries zegt dat het belangrijkste is om een pas op de plaats te maken. Is dat niet juist het domste wat wij kunnen doen? Moeten wij niet juist nu aan de slag gaan? Als een uitstaptraject drie jaar duurt, kunnen wij het ons niet permitteren om een halfjaar na te denken over wat wij gaan doen. Ik begrijp echt niet waarom men drie jaar nodig heeft om 25 vrouwen naar een traject te begeleiden. Het laatste wat wij moeten doen, is een pas op de plaats maken.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Ik wil de fracties van CDA en SP wijzen op het traject dat men in Arnhem heeft. Daarin heeft men in de afbouw veel geld, tijd en hulpverlening gestopt. Het heeft tien jaar geduurd om van 25 tippelaarsters terug te gaan tot negen. Men heeft dat zorgvuldig gedaan. Dat betekent dat men voor een project van afbouw de tijd moet nemen. Dat is geen kwestie van twee of drie jaar. Dat is een kwestie van geduld en inzet. In ieder geval heeft het in Arnhem zo lang geduurd.

Mevrouw **METAAL-FROON** (CDA): Voorzitter! De manier waarop Arnhem het heeft gedaan, hoeft niet de beste te zijn. Misschien als wij de afbouw in vier jaar doen, is dat succesvoller dan wanneer wij gewoon doorgaan.

Mevrouw **VAN GEMERT** (SP): Voorzitter! Ik weet dat in Rotterdam geen tien jaar nodig is geweest. Het is maar welk soort traject men aanbiedt. Het is niet zo dat als men tien jaar nodig heeft om iemand goed te laten terechtkomen de persoon nog tien jaar lang moet blijven tippelen.

Is de heer De Vries bereid om gedurende het traject te stoppen met het uitgeven van nieuwe vergunningen?

(De heer Van Zanen draagt hierna het voorzitterschap van de vergadering over aan de heer Van Waveren.)

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Voor ons staat het tijdspad niet centraal. Als de afbouw snel gaat, dan mag dat van ons ook. De belangen van de sekswerkers en de samenleving zijn echter het belangrijkste. Als die het meeste ermee zijn gediend om dit snel te doen, dan hebben wij daar geen bezwaar tegen. Dat moet echter wel kunnen. Dat botst met het belang van de ontwikkeling van de Merwedekanaalzone. Daarom vinden wij het belangrijk om duidelijk aan te geven dat een pas op de plaats moet worden gemaakt.

Mevrouw Van Gemert vraagt naar het uitgeven van vergunningen. Ik vind dat een logische vraag, maar het is daarvoor nog te vroeg. Vrijdag jl. hebben wij van het college gehoord om de zoektocht naar

een nieuwe locatie stop te zetten. Om dan zes dagen later ook het besluit te nemen om overall mee te stoppen, ook met het uitgeven van nieuwe vergunningen, vind ik te snel. Het is echter een duidelijke vraag aan het college om dat bij het onderzoek waarom ik heb gevraagd te betrekken. Laten wij dat besluit nemen in het voorjaar, als het onderzoek van het college is verschenen.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Zorgvuldigheid vóór snelheid. Daarom willen wij dat de tippelzone zorgvuldig wordt afgebouwd. Wij willen dat er een veilige plek voor sekswerkers is en dat in de Merwedekanaalzone betaalbare woningen verrijzen.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik vind het opmerkelijk dat het portefeuillehoudende raadslid hier niet staat, maar de lijsttrekker. Hoe komt dat?

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Ik heb geen idee waarom deze vraag relevant is. Ik zou die kunnen afdoen met een grap. Dat doet ook de heer Bos vaak. Ik had zin in dit debat.

Het debat gaat over veel meer dan alleen over prostitutie. Het gaat namelijk over de belangen van de hele stad, over hoe wij willen omgaan met de groei van de stad en met de bouw van 6.000 tot 10.000 woningen in de Merwedekanaalzone. Daarom is het onderwerp portefeuilleoverstijgend. Mijn fractie heeft mij gevraagd hierover het woord te voeren.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Dan ligt de fractievoorzitter als spreker het meest voor de hand. Is er een reden voor dat u daarvan bent afgeweken?

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Wij eindigen dit debat met de huishoudelijke regelingen van de D66-fractie. Daarover kunnen wij vast veel langer praten, maar niet hier.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Dat lijkt mij inderdaad een beetje buiten de orde. Ik wil echter elke vraag beantwoorden. In de fractie hebben wij een verdeling gemaakt. De fractie vraagt mij om in dit debat het woord te voeren. Daarom doe ik dat. Als men van mij een heel verkiezingsprogramma wil horen, dan hoort men dat ik mij als lijsttrekker wil inzetten voor de groei van de stad. Wij groeien naar meer dan 400.000 inwoners. Wij willen daarom graag volop inzetten op betaalbare woningen, onder andere in de Merwedekanaalzone. Er staat in het verkiezingsprogramma inderdaad ook het een en ander over prostitutie en veilige werkplekken die wij in de stad voor sekswerkers willen zien, bijvoorbeeld een zo snel mogelijke opening van het Zandpad. Om al die dingen samen te vatten, heeft men mij gevraagd om namens de fractie dit debat te doen.

De verplaatsing van de tippelzone is van de baan. De afgelopen weken waren hectisch en onrustig. De mogelijke verplaatsing van de tippelzone maakte in Lage Weide en De Meern veel los. Omwonenden en ondernemers maakten zich grote zorgen. Dat zijn zorgen die de D66-fractie goed begrijpt. Het zijn zorgen en bezwaren die bovendien terecht bleken te zijn. Locatieonderzoeken hebben een aantal essentiële bezwaren gemist. Deze locaties hadden eerder moeten afvallen. Wij hadden deze bezwaren eerder kunnen zien. Het proces moet wat de D66-fractie betreft de volgende keer volstrekt anders worden ingericht. Mensen moeten eerder en meer bij de ontwikkelingen worden betrokken. Daarmee kunnen wij belangrijke inzichten eerder bij de afwegingen betrekken.

(De heer Van Waveren draagt hierna het voorzitterschap van de vergadering over aan de heer Van Zanen.)

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! Hoe vaak moeten wij van de D66-fractie horen dat het proces anders moet worden ingericht elke keer als er geen draagvlak is voor het beleid van de D66-fractie?

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Wij vinden het heel belangrijk dat wij luisteren naar de mensen in de stad en dat wij consultatie en participatie doen. Ik begrijp dat de heer Işik dat niet zo belangrijk vindt, maar wij vinden dat wel belangrijk. Wij zien echter dat er in dit traject zaken zijn misgegaan. Dat geef ik toe.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! Eén ding is bij de D66-fractie nodig: boerenverstand. Als de D66-fractie boerenverstand had dan wist iedereen dat het voorstel van het college geen draagvlak zou hebben. Waarom heeft de D66-fractie haar boerenverstand niet gebruikt?

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Wij vinden consultatie en het doen van onderzoek in dit soort zaken essentieel. Op het spanningsveld dat ik eerder schetste, kom ik later terug. Enerzijds is er het belang van een veilige plek voor sekswerkers en anderzijds de bouw van 6.000 tot 10.000 woningen. Dat zijn zeer belangrijke zaken. Om het ene mogelijk te maken, zijn wij afhankelijk van het andere. Daarom hebben wij het college gevraagd of het kan bekijken of het mogelijk is om ergens anders in de stad een tippelzone te realiseren. Wij wisten vooraf niet wat de uitkomst daarvan is. Daarom steunden wij het onderzoek. Vervolgens moet in een fase van het onderzoek worden bekeken of het plan in de gebieden kan landen. Daarom is een consultatieronde belangrijk. De D66-fractie vindt het belangrijk dat men niet met een vaststaand besluit de wijk ingaat en pas daarna met de mensen praat. Voor de D66-fractie stond het plan niet vast. Wij wilden eerst luisteren. Tijdens het traject zijn nieuwe feiten aan het licht gekomen. Die waren evident: het 24-uursbedrijf, het park met fietsroutes en de klimhal. Dat waren voor ons nieuwe feiten. Daarom heeft het college een nieuwe beslissing genomen. Het is gestopt met de consultatie. Daarmee is de zoektocht beëindigd.

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! Ik val de PvdA-fractie bij. Als consultatie niet de juiste manier van participatie is – wij hebben al eerder gesproken over de participatieladder – welke stap op de ladder staat de D66-fractie dan voor ogen? Co-creatie?

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Mevrouw Rajkowski zegt dat in het proces een verkeerde stap is gezet. Dat is niet gebeurd. Verkeerd was dat een aantal feiten niet bekend was vóór de consultatie plaatsvond. Die zijn pas tijdens de consultatie naar voren gekomen. Ik ben blij dat dit in een consultatiefase gebeurde. Stelt u zich eens voor dat de raad al een besluit had genomen en dat wij dat met de burgers in de stad hadden gecommuniceerd. Dan hadden wij de stap gemist. De gang van zaken verdient geen schoonheidsprijs, maar ten behoeve van het proces ben ik erg blij dat er een consultatiefase is geweest.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik citeer uit het bericht dat van de website is verwijderd: "De gemeente heeft een zeer uitgebreid onderzoek gedaan naar een geschikte locatie. Hierbij is gekeken naar bereikbaarheid, veiligheid en mogelijke overlast."

Uit het onderzoek zijn twee locaties geschikt gebleken. De komende weken spreekt de gemeenteraad over deze locaties. Voor de D66-fractie is het belangrijk hoe de overlast zoveel mogelijk kan worden beperkt. De heer Verschuure zegt niet of deze locaties geschikt zijn en of voor deze locatie geen keuze kan worden gemaakt. De heer Verschuure spreekt over het wegmasseren van problemen en hobbels wegpoetsen. Dat is zijn burgerparticipatie in dit verhaal.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Ik heb geen vraag gehoord. Ik wil toch een reactie geven op de heer Bos. Dit is gratis spreektijd.

Wij hebben verscheidene dingen gecommuniceerd. Er is een webbericht gekomen. Wij hebben op Twitter aangegeven dat voor ons het besluit nog helemaal niet vaststaat. Het is één van de uitingen die wij in dit verhaal hebben gedaan. Ik loop absoluut niet weg voor het standpunt dat wij voorstander zijn van het verplaatsen van de tippelzone, maar als uit alle onderzoeken blijkt dat dit een zeer lastige opgave is die tegen alle criteria die wij hebben opgesteld indruist, dan is er sprake van een nieuwe realiteit. Dan is verplaatsing niet langer aan de orde.

Mevrouw **METAAL-FROON** (CDA): Voorzitter! Waar ik benieuwd naar ben, is wat voor de D66-fractie de druppel was die de emmer deed overlopen. Als de nieuwe feiten er al waren geweest, waren wij dan de wijken niet ingegaan? Als de onrust er niet was geweest, had het college dan voor de nieuwe feiten een oplossing gevonden?

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! De nieuwe feiten waren voor ons de druppel die de emmer deden overlopen. Uit de feiten bleek dat op Lage Weide 24-uursbedrijven waren. Wij dachten dat de tippelzone eventueel op Lage Weide kon komen. Wij hadden weliswaar verwacht dat daar tegenstand zou zijn, maar op de consultatieavonden werd ons duidelijk dat het niet kon. Er zijn ook een klimhal en een doorgaand fietspad. Er is een Hema. Wij kregen nieuwe informatie. Die heeft er bij ons toe geleid in te zien dat het erg lastig werd om daar een tippelzone te beginnen. Als een tippelzone gepaard gaat met veel weerstand en schadeclaims brengt die ons tot een andere afweging. Voordat wij ons oordeel daarover uitspraken, had het college dat al gedaan. Dat vonden wij verstandig. Ik kom daarop dadelijk terug.

Mevrouw **FREYTAG**: (Student & Starter): Voorzitter! Ik hoor de heer Verschuure spreken over de harde realiteit. Ook de heer Verschuure kent het spreekwoord "waar een wil is, is een weg". Bij de opties die zijn genoemd – niet alleen de twee die in de consultatieronde zijn gekomen, maar ook de andere – waren ook mogelijkheden tot het aanleggen van een extra stuk weg. Dan gaat het over extra investeringen. De heer Verschuure zegt echter dat niet te willen. Hij wil geen extra investeringen, maar kiest voor het zeggen dat het onmogelijk is. Is de heer Verschuure zich ervan bewust dat er sprake is van een politieke keuze? Is hij gedraaid terwijl dat niet nodig was?

De heer **VERSCHUURE** (D66): Alles in deze raad is volgens mij een politieke keuze, ongeacht wij voor of tegen zijn. Wij hebben criteria opgesteld over waar de tippelzone kan landen. Wij zijn het onderzoek gestart met nog veel meer locaties. Het college heeft overigens het besluit al genomen dat verplaatsing niet langer aan de orde is. Dat heeft de D66-fractie niet besloten en ook de andere fracties niet. Wij spreken daarover pas vandaag. Als mevrouw Freytag mij om een oordeel vraagt, dan denken wij dat verplaatsing niet langer aan de orde is. Om een einde te maken aan alle onrust: de D66-fractie staat voor niet meer verplaatsen.

Mevrouw **FREYTAG**: (Student & Starter): Dat is duidelijk.

In het licht van de motie die de heer Verschuure misschien nog indient en wat ik hem hoor zeggen, is voor hem de Merwedekanaalzone superbelangrijk. Daar komen veel woningen. Met dat standpunt kunnen wij ons verenigen. De heer Verschuure zegt daarmee de tippelzone te willen sluiten.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Op termijn, ja.

Mevrouw **FREYTAG**: (Student & Starter): Voorzitter! Wat maakt de motie van de heer Verschuure dan anders dan die van de SP-fractie? Daar heeft de heer Verschuure tegen geageerd.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Wat onze motie anders maakt, is dat wij eerst willen bekijken wat de consequenties en de mogelijkheden zijn en daar een onderzoek naar willen zien, ook voor wat betreft een datum. In de motie van de SP-fractie staan een datum en overwegingen waarmee wij het niet eens zijn. Ik heb de raad mijn motie overigens vooraf toegestuurd. Ik heb daarop weinig reacties gekregen. Men heeft niet gevraagd de motie aan te passen. Dit zijn de overwegingen die wij hebben opgesteld. Wij vragen het college om op basis van de beslissingen en de brief die zij ons hebben gestuurd een aantal vragen te beantwoorden. Het is een aantal vragen die ik dadelijk nog zal stellen. Wij willen dat men met de sekswerkers, de politie en de hulpverlening spreekt om te zien op welke voorwaarden men bereid is om uit te stappen. Wij moeten bekijken of het mogelijk is om in het gebied een tijdelijke inpassing tot stand te brengen, zoals het ontwikkelen van zuid naar noord. Er zijn verschillende mogelijkheden.

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! Het is misschien handig voor de mensen die luisteren en de motie niet hebben gezien dat die snel wordt ingediend. Dan weet men waarover wij spreken. Dan wordt het debat wat transparanter.

De heer Verschuure zegt dat wij er de tijd voor moeten nemen. In de motie van mevrouw Van Gemert wordt uiterlijk 2022 genoemd. Dat is gerekend vanaf nu vier jaar en vier maanden. De heer Verschuure denkt tien jaar nodig te hebben. Dat is toch lang genoeg om erover te kunnen nadenken?

Mevrouw **VAN GEMERT** (SP): Voorzitter! Stel dat wij de motie wijzigen en besluiten dat de tippelzone aan de Europalaan wordt gesloten. De heer Verschuure zegt hetzelfde als de ontwikkelingen in de Merwedekanaalzone daarom vragen. Zou dat kunnen?

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Ik zal niet proberen om achter het kathedor de motie van de SP-fractie te herschrijven. Wij hebben een lijn uitgezet waarvan wij zeggen eerst met de sekswerkers, hulpverleners en de politie te spreken om te zien wat in het gebied de mogelijkheden zijn. Men kan dat in het dictum zien. Ik wil de motie best nu al indienen, maar liever nog niet het dictum voorlezen. De motie kan dan wel worden gekopieerd. Wellicht is dat voor de snelheid van het debat handig.

**"Motie 147
Perspectief voor de tippelaars**

Overwegende dat:

- Utrecht groeit naar meer dan 400.000 inwoners en er grote behoefte is aan betaalbare woningen;
- Er op de Merwedekanaalzone 6.000 tot 10.000 woningen kunnen worden gebouwd;
- Zolang de tippelzone in de Merwedekanaalzone ligt, deze de volledige ontwikkeling van het gebied zal vertragen en dit kosten met zich mee zal brengen;
- Er onderzocht is of verplaatsing van de tippelzone mogelijk is ten behoeve van deze ontwikkeling;
- Verplaatsing van de tippelzone van de Europalaan naar een andere locatie in de gemeente Utrecht niet meer aan de orde is.

Constaterende dat:

- Andere steden om verschillende redenen hun tippelzone afbouwen of hebben afgebouwd;
- Utrecht een goed hulpverleningsprogramma heeft kan ontwikkelen met uitstapprogramma's voor sekswerkers;
- Deze uitstapprogramma's een lange duur vergen;
- Ook andere alternatieven voor de sekswerkers een serieus onderzoek verdienen;
- Er grote risico's bestaan voor sekswerkers en openbare orde en veiligheid bij een te snelle sluiting van de tippelzone;
- Dat het daarom nog te vroeg is om nu al een besluit te nemen voor een definitieve datum voor sluiting.

Spreekt uit dat:

- Woningbouw op de Merwedekanaalzone belangrijk is voor de bouw van betaalbare woningen.
- Het onderzoeken van de mogelijkheden voor een verdere afbouw van de tippelzone gewenst is.
- Dat sluiting van de tippelzone pas kan als er goede hulpverlening en eventuele uitstap georganiseerd is.

Draagt het college op:

1. Om voor de Voorjaarsnota 2018 in kaart te brengen of afbouw of tijdelijke inpassing (binnen de Merwedekanaalzone) van de tippelzone mogelijk is en op welke termijn.
2. Hierover in ieder geval in gesprek te gaan met hulpverleners, sekswerkers en politie.
3. In dit onderzoek te bezien of, indien individuele sekswerkers dit wensen, een begeleiding naar een andere vorm van sekswerk, andere economische activiteiten of een vorm van hulpverlening mogelijk is.
4. De risico's en gevolgen van de een eventuele afbouw voor sekswerkers en openbare orde en veiligheid hierin mee te nemen,
5. Bij de uitwerking van een verdere afbouw de lessen uit andere steden mee te nemen.
6. Inzichtelijk te maken welke impact een afbouwscenario heeft op de ontwikkeling van de Merwedekanaalzone en de mogelijk hieraan verbonden kosten.

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de heer De Vries en mijzelf.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! De D66-fractie zegt nu dat de tippelzone op de lange termijn dichtgaat. Dat is een verandering van standpunt vergeleken met wat in de commissievergadering werd gezegd. De D66-fractie zei in de commissievergadering duidelijk voorstander te zijn van het behoud van de tippelzone.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik vind het opmerkelijk dat de heer Verschuure opnieuw hetzelfde riedeltje laat horen. Hij maakt een grote fout. Hij zegt dat hij met de sekswerkers en de hulpverleners wil kletsen. Echter, met wie hij moet praten en naar wie hij moet luisteren, zijn de burgers van de stad en niet de sekswerkers en de hulpverleners.

Mevrouw **VAN GEMERT** (SP): Voorzitter! Ik wil de heer Bos zeggen dat ook de hulpverleners Utrechtse burgers zijn. De heer Verschuure zegt eerst de problemen in kaart te willen brengen en te willen praten, maar ik vraag mij af wat er de afgelopen twee jaar is gebeurd. Waartoe heeft het grote volksgezondheidsonderzoek gediend?

Ik had het gisteren erg druk. Ik vroeg mijn fractievoorzitter om even op te zoeken wat wij allemaal hebben onderzocht over het stoppen met de tippelzone. Dat was dermate veel dat ik het niet allemaal kon lezen. Wij beginnen niet bij nul.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Ja, ook ik heb dat gezien. Wij hebben gisteren een brief van het college gekregen. Daarin vraagt het college of het een aantal varianten kan uitwerken. Het wil bekijken binnen welke afbouw zaken mogelijk zijn. Is inpassing in het gebied mogelijk? Al dan niet tijdelijk? Kunnen wij het gebied niet op een andere manier ontwikkelen? Welke uitstapmogelijkheden zijn er? Wat kunnen wij van Groningen leren? Er kan nog veel worden onderzocht. Daar wil de D66-fractie nog even op wachten. Wij prefereren zorgvuldigheid boven snelheid. Wij vinden dat wij dat verplicht zijn, zowel voor de omwonenden als voor de sekswerkers en voor alle andere inwoners van de stad.

Mijnheer Bos, wij bereiken er niets mee om de boel daar dicht te gooien. Ook in het belang van alle andere Utrechters moeten wij voor de sekswerkers een oplossing verzinnen. Ook zij zijn mensen en ook zij wonen in onze stad.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Bij deze laatste woorden van de heer Verschuure wil ik mij sowieso aansluiten. Ik dank hem daarvoor.

Mevrouw Van Gemert verwijst naar de onderzoeken die zijn uitgevoerd. Ook ik wil dat feit onderstrepen. De tippelzone is een zeer complexe zaak. Ik denk dat dit er de reden van is dat de fracties van D66 en GroenLinks bepleiten een pas op de plaats te maken en om zorgvuldig te bekijken wat nodig is. De Tussenvoorziening heeft vandaag de gemeenteraad een brief geschreven. Zij adviseren nadrukkelijk om te bekijken, als het nodig is, om op de huidige locatie tot inpassing over te gaan. Wat vindt de heer Verschuure van dat advies? Vindt hij dat dit advies bij het onderzoek moet worden betrokken?

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Volgens mij vragen wij dat in de motie. Die is nog niet ingediend, maar circuleert misschien wel. Ik heb de motie ingediend, maar heb nog niet het dictum kunnen voorlezen. Ik ben blij dat ook de Tussenvoorziening een brief heeft geschreven. Ik heb deze week contact met hen gehad. Ook zij zijn zich een hoedje geschrokken over het afnemen van het politieke draagvlak voor de tippelzone. Zij zijn geschrokken van de manier waarop in de raad en op de bewonersavonden over sekswerkers wordt gesproken. Deze mensen zijn op een manier weggezet waarvan ik graag afstand wil nemen.

Ik heb nog drie pagina's spreektekst.

Mevrouw **VAN GEMERT** (SP): Voorzitter! Ik heb de D66-fractie nog nooit over spreektijd horen klagen.

Ik wil teruggaan naar het aanpassen van de motie waarvan de heer Verschuure zegt geen gesprek te voeren. Volgens mij is een debat er om er samen uit te komen.

Ik wil de beschuldiging verre van mij werpen dat hier op een verkeerde manier over sekswerkers wordt gesproken. Ik vraag of de heer Verschuure daarvan voorbeelden wil noemen. Ik heb dat niet gehoord.

Ik blijf erbij dat de Student & Starter-fractie gelijk heeft. Wat is het verschil als de D66-fractie zegt dat verplaatsen geen optie is? Ook de Merwedekanaalzone is geen optie. Dat betekent dat de tippelzone wordt gesloten, maar de fracties die de motie hebben ingediend, hebben daaraan een ultimatum verbonden. Wij willen dat niet. Ik heb aangeboden het ultimatum eruit te halen. Ik kan het ook aanpassen als de ontwikkelingen in de Merwedekanaalzone erom vragen en voor de sekswerkers op de tippelzone een maatwerkoplossing is gevonden. Dat is een ander dictum. Dat is toch precies wat de heer Verschuure wil?

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Dan stel ik voor dat mevrouw Van Gemert mijn motie ondertekent. Ik heb haar daarvoor de kans gegeven. Dan is het ongeveer de motie die wij vooraf hebben geschreven. Zij kan zeggen mijn dictum te steunen, maar dat is vreemd. Als mevrouw Van Gemert haar motie in mijn lijn aanpast en vraagt of ik die wil steunen, is het beter dat zij mijn motie steunt.

Mevrouw **VAN GEMERT** (SP): Voorzitter! Nee, want er is een groot verschil tussen de motie van de heer Verschuure en die van ons. De motie van de heer Verschuure is namelijk de pas op de plaats. Wij willen geen pas op de plaats maken, maar de sekswerkers, de omgeving en de burgers duidelijkheid bieden. Dat is het verschil tussen de twee moties.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Nee. Mevrouw Van Gemert had de motie die ik zojuist heb ingediend goed moeten lezen, inclusief constatering en overwegingen. Er staat een heleboel in, ook dat wij richting uitstap gaan. Wij vragen echter om zorgvuldigheid in plaats van om snelheid. Mevrouw Van Gemert noemt een datum. Zij kan die eruit halen, maar als dat het dictum verandert, kan zij beter onze motie steunen. Zij hoeft dan niet zo ingewikkeld te doen.

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! Ik heb de D66-fractie vroeger vaak het woord "radicaal" horen gebruiken. Is dit het radicale geen keuze maken van de D66-fractie? Als ik bekijk naar wat onze motie stelt en wat de D66-fractie zegt, vraag ik mij af wat er zal gebeuren. Is het eindbeeld hetzelfde? Gaat de tippelzone dicht of niet?

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Ik vind het grappig. Ik krijg geen enkele gelegenheid om mijn eigen standpunt toe te lichten. Ik wil hier best "ja" op zeggen. Uiteindelijk streeft de D66-fractie naar een afbouwscenario met een sluiting, maar de haast die mevrouw Rajkowski heeft en het feit dat zij de tippelzone zo snel mogelijk dicht wil hebben, delen wij niet. Wij zijn voorstander van zorgvuldigheid vóór snelheid. Daarom heb ik een motie met een andere strekking en een andere overweging opgesteld.

Wij vinden het verstandig dat het college heeft geluisterd naar de bezwaren en de nieuwe feiten, en de consultatie heeft gestopt. De verplaatsing is van de baan, maar daarmee zijn wij er nog niet. De komende jaren groeit Utrecht naar meer dan 400.000 inwoners. De Merwedekanaalzone is een van de belangrijke plaatsen waar deze mensen kunnen wonen. Er is volop behoefte aan betaalbare woningen. Juist daar kan worden gebouwd. Dat stelt ons voor een dilemma: het behoud van de tippelzone of de bouw van veel betaalbare woningen. In andere steden worden tippelzones afgebouwd of zijn al gesloten. In Utrecht bieden wij nu al steun aan een kwetsbare groep sekswerkers. Een deel van deze groep sekswerkers wil of kan niet zonder meer uitstappen, bijvoorbeeld omdat hun verslavingsproblematiek zeer heftig is of omdat zij met sekswerk in hun levensonderhoud voorzien. Men kan veel investeren in hulp, maar een snelle afbouw is daarmee niet gegarandeerd.

Behalve met de mensen in De Meern of op Lage Weide hebben wij de afgelopen dagen ook veel gesproken met hulpverleners en andere betrokkenen. Wij hebben vandaag van hen en van De Tussenvoorziening een brief gekregen. Men verbaast zich over het plotseling omslaan van het politieke draagvlak voor de tippelzone. Zij maken zich zorgen over de consequenties van een snelle sluiting van de tippelzone voor de sekswerkers. Het is duidelijk dat sluiting op korte termijn kan leiden tot problemen, problemen voor de sekswerkers zelf door het ontbreken van een veilige werkplek, maar ook problemen met openbare orde en veiligheid. Tippelen wordt dan weer illegaal. Het zal zich aan het oog van politie en hulpverlening onttrekken. Als wij niet oppassen, zal dat tot problemen leiden, ook in andere delen van de stad. Er is dus sprake van een gezamenlijk belang. Een goede oplossing voor de sekswerkers is ook in het belang van de rest van de stad. Daarom vindt de D66-fractie dat het nog te vroeg is om een definitief moment vast te leggen. 1 januari 2020 is voor de D66-fractie geen reële datum. Wij zijn blij dat blijkbaar in de discussie van de afgelopen dagen ook andere fracties ervan zijn overtuigd geraakt dat 1 januari 2020 echt veel te snel is en dat zelfs wordt gesproken over een verlenging van die periode. Wij vragen het college om inzichtelijk te maken hoe een afbouwscenario eruitziet. Wij zien dat het aantal sekswerkers sinds 2009 met 55% is gedaald. De afname zet door, zij het minder hard. Daarom stellen wij ons de vraag hoe lang en wat is ervoor nodig om deze afbouw op een verantwoorde manier te doen. Wij zijn geen experts.

Mevrouw **METAAL-FROON** (CDA): Voorzitter! Ik hoor de heer Verschuure allerlei vragen stellen, maar als ik zijn motie goed lees staat daar dat hij het college opdraagt om in kaart te brengen of afbouw mogelijk is en zo ja, op welke termijn. Stel dat het college zegt dat het niet mogelijk is. Zal de heer Verschuure dan alsnog stemmen voor een tippelzone in de Merwedekanaalzone? Daarmee worden de woningen wel een stuk beter betaalbaar waarschijnlijk. Wat doet de heer Verschuure als het antwoord van het college "nee" is?

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Wij spreken in de overwegingen van de motie uit dat verplaatsing niet langer mogelijk is. Er is al beleid van het college om de afbouw verder door te zetten. Wat wij daarmee willen uitdrukken, is op welke termijn en op welke plaats. Hoe snel dat is, durf ik niet te zeggen. Dat is de opdracht die wij het college meegeven.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! In de motie draagt de D66-fractie het college op om te zorgen voor tijdelijke inpassing. Waarmee kiest de D66-fractie voor tijdelijk en niet voor permanent?

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Wij kiezen voor tijdelijk omdat "tijdelijk" conform is aan de landelijke ontwikkeling. Hetzelfde is overal in Nederland aan de gang. Deze vorm van prostitutie wordt afgebouwd. Wij zijn echter voorstander van veilige plekken voor sekswerkers. Daarom zien wij graag een zo spoedig mogelijke opening van het Zandpad. In de Merwedekanaalzone willen wij graag ruimte bieden aan 6.000 tot 10.000 woningen. Dit proces is al ingezet. Wij weten ook dat op 1 januari 2020 in het gebied echt nog geen 6.000 of 10.000 woningen staan. Er moet zelfs nog een MER worden opgesteld. Het traject loopt nog. De haast en de vraag om duidelijkheid waarvan sprake is, begrijp ik. Die wens hebben wij ook. Wij kiezen echter voor zorgvuldigheid in plaats van voor snelheid.

Ik heb ook een vraag aan de burgemeester. Wat zijn de risico's van een snelle sluiting van de tippelzone, voor de sekswerkers zelf, maar ook voor de volksgezondheid en voor de openbare orde en veiligheid? Wij zijn benieuwd naar de mogelijkheden die sekswerkers en de hulpverleners zelf zien.

Wij willen in de stad betaalbaar wonen mogelijk maken, maar hebben nog veel vragen. Wij willen niet wegstappen, maar tippelaars en de ontwikkeling van de Merwedekanaalzone. Daarom hebben wij motie 147 ingediend. Wij spreken daarin een aantal dingen uit.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik probeer motie 147 te lezen, vooral het dictum, maar ook in deze motie zie ik niet terugkomen dat de D66-fractie met de burger in gesprek wil gaan. Daarmee bedoel ik andere burgers dan prostituees en hulpverleners. Hoe komt dat?

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Ik deel deze constatering van de heer Bos niet. Het is flink om te roepen dat men de boel wil dichtgooien, maar het is ook link om dat te roepen. Daarmee worden voor alle inwoners van Utrecht de problemen over de schutting gegooid.

Mevrouw **URINGA** (ChristenUnie): Voorzitter! Er zijn voorafgaand aan dit debat veel technische vragen gesteld. Deze vragen zijn gericht aan het college. Het zijn heel terechte vragen. Zelfs een deel van de constatering zoals die zijn opgenomen in de motie van de D66-fractie kunnen wij goed volgen. Wij zijn benieuwd naar een reactie van de wethouder daarop.

Onze inbreng richt zich niet alleen op het college. Dat heeft alleen uitvoering gegeven aan de wens van de raad. Veel van deze fracties hebben het houden van dit spoeddebat gesteund. De vragen van de ChristenUnie-fractie richten zich net zo goed op deze fracties, zoals: wat hadden zij dan gedacht? Was er bij deze fracties een vermoeden van dat de wijkbewoners zitten te springen om een tippelzone in hun buurt en dat ondernemers daarvan geen nadeel zouden ondervinden? Voor wie hebben deze fracties de wethouder deze rituele dans laten opvoeren? Hij stond er, zo goed als alleen, namens het gehele college met de onmogelijke opgave om enig draagvlak voor een tippelzone te creëren.

Zelfs al was er een draagvlak, dan nog rammelt het proces aan alle kanten.

Voor wat de ChristenUnie-fractie betreft, is alles in de verkeerde volgorde gegaan. Al in 2013 vroegen en kregen wij de toezegging van de toenmalige burgemeester om de tippelzone te evalueren. Ik heb dat letterlijk in het verslag teruggelezen. Er stond: "Ik heb overlegd met wethouder Everhardt. Die zei: Goed idee." Deze toezegging heeft tot op de dag van vandaag nooit invulling gekregen. Vier jaar later wordt alsnog om die toezegging gevraagd. Mijn vraag aan de fracties is waarom men de ChristenUnie-fractie toen niet heeft bijgevallen. Wij hebben verscheidene keren gevraagd om deze toezegging over een evaluatie van de tippelzone in te lossen. Wij hebben nooit bijval gekregen, overigens van geen enkele fractie. Dat spijt de ChristenUnie-fractie. Waarom vroegen wij toen al om een evaluatie? Wij voorzagen dat als de economische markt zou aantrekken de ontwikkelingen aan de Merwedekanaalzone een grote vlucht zouden nemen. Er was toen nog geen sprake van woningbouw op die plaats, hoewel wij allemaal wisten hoe de ontwikkelingen zouden gaan. Naar aanleiding van die evaluatie hadden wij het debat rustig kunnen voeren. Wij hadden grondig onderzoek kunnen doen naar geschikte uitstaptrajecten. Ook in die tijd werden tippelzones gesloten. Ook in die tijd sprak de ChristenUnie-fractie daarover met andere fracties in den lande. Er werden door het Rijk subsidies voor uitstaptrajecten geregeld. Dat is niet iets van vandaag of gisteren. Het spijt ons zeer dat de SP-fractie vorig jaar onderzoek heeft gedaan en dat de D66-fractie vorige week een belronde heeft gehouden. Het is allemaal wel betrekkelijk laat.

Wij durven te beweren dat als wij eerder met het traject waren begonnen, met al die zorgvuldige vragen over waar wij naartoe willen met de huidige sekswerkers aan de tippelzone, wij in 2020 of 2022 niet met een probleem zouden worden opgezadeld, maar het beste van twee werelden hadden bereikt.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Het is duidelijk wat het standpunt van de ChristenUnie-fractie is. Op het punt van prostitutie verschilt dat principieel van dat van de D66-fractie. Het is echt niet zo dat wij pas sinds vorige week zijn gaan bellen met hulpverleners en sekswerkers. Dat is iets dat wij voortdurend doen. Op basis van de nieuwe realiteit hebben wij de sekswerkers gevraagd hoe dat nieuws bij hen is beland en hoe zij daarover denken. Zij zijn zich een hoedje geschrokken over de veranderende houding van de Utrechtse raad over het sekswerk en de tippelzone. Daaraan heb ik inhoud proberen te geven. Ik ben blij dat zij zelf de handschoen hebben opgenomen en ons vandaag een brief hebben gestuurd. De D66-fractie heeft al vaker met deze groep gesproken. Wij zijn dat niet pas sinds de afgelopen week gaan doen.

Mevrouw **URINGA** (ChristenUnie): Waarvan akte.

Ik zei dat wij in 2020 of 2022 het beste van twee werelden zouden hebben bereikt. Dat is volgens mij het enige dat de raadsfracties bindt.

Ten slotte stel ik het college een aantal vragen. Deze week werd bekend dat het college in Den Haag de regering een brandbrief heeft geschreven om de uitstapprogramma's te blijven subsidiëren. Het gaat mij niet eens zozeer om het geld. Ik denk inderdaad dat wij bij het sluiten van de tippelzone middelen hebben. Dat is de ChristenUnie-fractie een heleboel waard. Het lijkt mij een belangrijk signaal van het Rijk om de uitstapprogramma's ook in andere steden te blijven subsidiëren. Wij vragen de wethouder om deze brandbrief mee te ondertekenen.

In het debat is verscheidene keren gerefereerd aan het doemscenario over sluiting en dat de sekswerkers vervolgens de illegaliteit in zouden gaan, waar Utrecht vervolgens veel last van heeft. Dat heeft ons al eerder geïrriteerd. Wij hebben daarover mondelinge vragen gesteld. Kan de wethouder in alle onderzoeken die volgen die aannames hard maken? Wat verwacht hij daarvan precies? Als hij te rade gaat bij andere steden waar tippelzones zijn geweest, wil de ChristenUnie-fractie graag zien welk effect de sluiting daarvan op illegaal tippelen heeft gehad, voordat wij de inwoners van Utrecht een doemscenario voorhouden.

Wij hebben al vóór de zomer gevraagd om deze informatie bij andere steden op te halen. Dat onderzoek zien wij graag tegemoet.

Mevrouw **FREYTAG**: (Student & Starter): Voorzitter! Andere fracties tonen zich tevreden over het beëindigen van de zoektocht naar een nieuwe tippelzone. De Student & Starter-fractie is niet tevreden. Door het besluit van de wethouder is een situatie ontstaan waarin onduidelijkheid en onzekerheid bij de Merwedekanaalzone de boventoon voeren. De bouw van duizenden woningen in de Merwedekanaalzone staat op het spel. Het behoud van een veilige werkplek voor sekswerkers is hoogst onzeker. Men zal begrijpen dat wij veel vragen hebben.

Het lijkt erop dat de abrupte beëindiging van het zoekproces effectief het einde van de tippelzone betekent. De Student & Starter-fractie heeft er begrip voor dat De Meern en Lage Weide afvallen. Moeten wij daarom het gehele zoekproces beëindigen? Er waren ook opties waarbij een stukje weg moet worden aangelegd. Hoe verhouden deze kosten zich tot bijvoorbeeld het inpassen in de Merwedekanaalzone? De Student & Starter-fractie vindt het verstandig als het college ook andere locaties heroverweegt. Dat het college niet op de hoogte was van het aantal 24-uursactiviteiten op Lage Weide doet ons vermoeden dat het onderzoek grondiger had kunnen zijn. Een verplaatsing van de tippelzone blijft voor ons de beste oplossing, zowel voor de ontwikkeling in de Merwedekanaalzone als voor de sekswerkers. Daarnaast willen wij graag spreken over het stof dat het plan deed opwaaien. Op basis van de brief krijgt de Student & Starter-fractie het gevoel alsof de wethouder abrupt de handen overal vanaf trekt.

Ik wil stilstaan bij de relatie met De Meern. Al zeker sinds de jaren '90 bestaat er spanning tussen De Meern en Utrecht. Deze relatie is helaas nooit meer helemaal goed gekomen. De ontwikkelingen met betrekking tot de tippelzone heeft deze toch al gecompliceerde relatie niet verbeterd. Die heeft veel oude en nieuwe emoties opgeroepen. Het lijkt ons een goede zaak om aan deze relatie te werken, niet alleen in het kader van de tippelzone, maar ook omdat het niet wenselijk is dat deze relatie op deze voet blijft doorgaan. Wij vinden het raadzaam om daaraan moeite te besteden.

Wij willen dat de wethouder in gesprek blijft met de inwoners van De Meern. Wij vragen het college om een plan op te stellen om de vertrouwensband tussen Utrecht en De Meern te herstellen. Wij hebben daartoe een motie achter de hand.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! Wat een debat. Na twee emotionele inspraakavonden maakte D66-wethouder Everhardt een einde aan het voorstel voor de nieuwe locatie van de tippelzone. Hij is niet voor zijn zaak gaan staan. Hij is bezweken onder de druk van de wijkbewoners en de ondernemers. Hij heeft

dus slappe knieën. Wat een genante vertoning. Het college heeft geen boerenverstand. Als het college boerenverstand had, hadden wij geweten dat de verplaatsing van de tippelzone niet kan rekenen op steun.

Mevrouw **METAAL-FROON** (CDA): Voorzitter! Dit betoog is een beetje apart. De reden dat de zoektocht er kwam, is mede veroorzaakt door de vroegere fractievoorzitter van de PvdA-fractie. Zij heeft letterlijk gezegd dat de zoektocht nu moet plaatsvinden. Als zij dat niet had gezegd, maar net als de heer Işik had gezegd dat die niet moet plaatsvinden, waren de verhoudingen in de raad misschien zodanig geweest dat de zoektocht helemaal niet had plaatsgevonden. De zoektocht werd gesteund door een ruime meerderheid van de raad, ook van de PvdA-fractie. Ik wil graag weten wat de twee beoogde lijsttrekkers van de PvdA-fractie daarvan vinden. Het kan zijn dat wij over drie maanden van de PvdA-fractie opnieuw een ander standpunt te horen krijgen. Het is goed om dat duidelijk te hebben.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! Ik zal mevrouw Metaal duidelijkheid verschaffen. Wij kunnen in deze ruimte de koppen tellen. Wij wisten en weten nog steeds dat de ruimtelijke inpassing op de genoemde locatie door een grote meerderheid in de raad niet wordt gesteund. De PvdA-fractie is voorstander van het behoud van deze voorziening vanwege de gezondheid en de veiligheid. Echter, als in de raad een ruime meerderheid voorstander is van een verplaatsing van de tippelzone en wij niet willen dat deze voorziening verdwijnt, kunnen wij niets anders doen dan instemmen met de keuze van Marleen Haage. Ik sta daar nog steeds achter. Wij willen dat de voorziening voor de stad wordt behouden. Wij willen dat met het belang van de sekswerkers en de samenleving rekening wordt gehouden, niet in woorden, maar in daden. Het is een voorziening die al dertig jaar goed functioneert. De wethouder zelf zegt hetzelfde.

Als het college boerenverstand heeft, waarom heeft het dat dan niet gebruikt? Iedereen kon en kan inschatten dat de verplaatsing van de tippelzone naar een nieuwe locatie niet op draagvlak kan en kon rekenen. Wij moeten niet schijnheilig doen. Wat was de verwachting van de wethouder toen hij de consultatieronde deed? Heeft het college verwacht dat de omwonenden en ondernemers de tippelzone welkom heten? In de brief staat dat er nieuwe feiten bekend zijn geworden, bijvoorbeeld de klimhal die 's avonds open is. Daarom betwijfel ik de kwaliteit van het vooronderzoek.

Mevrouw **URINGA** (ChristenUnie): Voorzitter! In reactie op hetgeen mevrouw Metaal zei: in het commissiedebat van vóór de zomer heb ik samen met mevrouw Van Gemert gevraagd of wij niet voordat wij met deze exercitie beginnen een raadsbesluit willen nemen. Voor dat voorstel was helemaal geen steun, ook geen bijval van de PvdA-fractie. Volgens mij was dat het moment waarop de PvdA-fractie had kunnen bedenken dat wij eerst over de tippelzone een principebesluit moeten nemen. Wij hebben bijvoorbeeld ook gevraagd om een debat over het vergunningstelsel. Daarna bekijken wij een locatieonderzoek.

De heer **IŞIK** (PvdA): Mevrouw Uringa, wij weten heel goed wat onze standpunten zijn. De fracties van ChristenUnie en CDA willen vanwege hun christelijke overtuiging geen tippelzone zien. Deze fracties grijpen elke kans aan om de tippelzone te beëindigen. Dat is een verschil tussen de fracties van PvdA en ChristenUnie. Wij willen de tippelzone behouden. Die is in het belang van de samenleving.

Mevrouw **METAAL-FROON** (CDA): Voorzitter! Ik wil de heer Işik vragen of hij over zijn eigen afwegingen wil gaan en niet over de afwegingen van de fracties van CDA of welke fractie dan ook om tegen uitbuiting via een tippelzone te acteren.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! Als ik het Zandpad bekijk – de dames waren ook tegenstander van de locatie aan het Zandpad – heeft de rechter uiteindelijk geconstateerd dat daar sprake is van vrouwenhandel en uitbuiting. Dat is precies wat de PvdA-fractie niet wil. Wij willen niet dat als de huidige tippelzone verdwijnt de gehele prostitutie anonimiseert. Dan hebben wij geen inzicht meer in wat op dat gebied gaande is.

Mevrouw **URINGA** (ChristenUnie): Voorzitter! Exact. Dat gebeurde op het Zandpad en vervolgens ook op de tippelzone. Die rechterlijke uitspraken kan men allemaal inzien, ongeacht iemands uitgangspunt, socialisme, liberalisme of weet ik veel wat. Er zijn ook fracties zonder vertrekpunt.

De **VOORZITTER**: Als ze maar ergens aankomen.

Mevrouw **URINGA** (ChristenUnie): Voorzitter! Een vertrekpunt bepaalt hoe men zijn of haar standpunt afweegt. Volgens mij is dat het punt. Een vertrekpunt kan een fractie enorm helpen om principieel te blijven en de rug recht te houden, ook al is er weerstand en ook al is dat ingewikkeld. Die vraag stelde ik de PvdA-fractie. Waarom heeft de heer Işik niet gezegd dat hij vanuit zijn beginselen niet wil dat de huidige tippelzone verdwijnt? Wij willen dat de raad eerst een principebesluit over de tippelzone neemt.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! Waarom moet ik zo'n besluit nemen? Er is een tippelzone die goed functioneert. Door wat mevrouw Uringa zegt, stellen wij de tippelzone ter discussie. Dat wil de PvdA-fractie helemaal niet. Dat is het verschil tussen mevrouw Uringa en mij. Mevrouw Uringa probeert een manier te vinden hoe de tippelzone al dan niet voor de stad behouden kan blijven en of dat goed is of niet. Die discussie staat voor de PvdA-fractie los van de vraag of er al dan niet een tippelzone moet zijn. Wij vinden de tippelzone een voorziening die naar behoren functioneert. Als die goed functioneert en wij kunnen de veiligheid en de gezondheid waarborgen, willen wij die behouden. Dat is het verschil tussen de fracties van ChristenUnie en PvdA.

Mevrouw **URINGA** (ChristenUnie): Voorzitter! Dan had de heer Işik toch ook geen steun hoeven te geven aan een locatieonderzoek?

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! Het risico is groot dat er straks helemaal geen tippelzone meer is. Als ik overtuigd ben van de toegevoegde waarde van een tippelzone, wil ik die voor de stad behouden. De D66-fractie maakt tweemaal een draai. De PvdA-fractie doet dat niet. De PvdA-fractie verandert niet van standpunt.

Mevrouw **METAAL-FROON** (CDA): Voorzitter! De heer Işik spreekt telkens over het behouden van de tippelzone voor de stad. Wil hij de tippelzone behouden voor de stad of voor de sekswerkers? Als er geen sekswerkers meer zijn, gaat hij die dan inhuren?

De heer **IŞIK** (PvdA): Nee mevrouw, dat zal ik niet doen.

Alle onrust is veroorzaakt door het college. Als het college naar de PvdA-fractie had geluisterd en had gehandeld naar ons voorstel, was deze onrust niet ontstaan. Als het college onder voorzitterschap van de PvdA-fractie serieus aan het werk zou zijn gegaan om te zien wat de mogelijkheden zijn voor de ruimtelijke inpassing, dan was deze onrust niet ontstaan. Die onrust heeft het college aan zichzelf te danken.

Het college zegt dat het zoekproces geen nieuwe locatie heeft opgeleverd. Het college zegt nog steeds dat de tippelzone op de huidige locatie naar behoren functioneert. De tippelzone blijft tot 2020 op de huidige locatie. De vraag is echter: wat gebeurt daarna? Daarover zijn alle betrokkenen onzeker, de investeerders, de sekswerkers en de toekomstige wijkbewoners. Die situatie is onwenselijk. Bij pappen en nathouden en het creëren van onzekerheid, zoals de D66-fractie regelmatig doet, is niemand gebaat.

Om aan deze onzekerheid een einde te maken, dient de PvdA-fractie de volgende motie in.

"Motie 148

Behoud de tippelzone op de huidige locatie

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 21 september 2017 ter bespreking van de raadsbrief d.d. 15 september 2017 Consultatie en zoekproces tippelzone.

Constaterende dat

- Er geen draagvlak is bij de bewoners en ondernemers rondom Elektronweg en Boteyken voor de verplaatsing van de Tippelzone;
- Het college het zoektraject voor het vinden van een alternatieve locatie beëindigd heeft; • Het college de tippelzone tot 2020 op de huidige locatie wil behouden.

Overwegende dat

- De tippelzone al jaren op de huidige locatie naar behoren functioneert;
- Behoud van de tippelzone op de huidige locatie en inpassing van de tippelzone in de plannen voor de Merwedekanaalzone heel goed mogelijk is;
- Behoud van de tippelzone op de huidige locatie bovendien goedkoper is dan een verplaatsing;
- Behoud van de tippelzone op de huidige locatie goede begeleiding en zorg waarborgt;
- Sekswerkers het liefst op de huidige locatie willen blijven;

- Er bij alle betrokkenen grote onzekerheid is over het behouden van de tippelzone na 2020; Draagt het college op om:
 - Afspraken te maken met de betrokken sekswerkers en ontwikkelaars van de Merwedekanaalzone over het inpassen van de bestaande tippelzone in de plannen voor de Merwedekanaalzone.
- En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mijzelf.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Ik ken de motie niet, maar de toelichting die de heer Işik geeft, doet mij denken dat hij van een middel – dat is een tippelzone, een middel voor sekswerkers om geld te verdienen, maar ook voor de overheid om zaken op het gebied van volksgezondheid en openbare orde te reguleren – een doel maakt. Waarom doet hij dat? Is dan niet onverstandig? Zouden niet het welzijn en de gezondheid van de sekswerkers en die van de samenleving centraal moeten staan?

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! Als wij de huidige locatie bekijken, zien wij dat die goed functioneert. Daar wonen op dit moment veel mensen, bijvoorbeeld in Campus Max. De politie en andere organisaties geven duidelijk aan dat alles prima gaat. Ik zeg tegen de GroenLinks-fractie: maak uw keuze op basis van deze feiten. De GroenLinks-fractie moet geen rol nemen waarbij iedereen in de onzekerheid terecht komt.

Ik heb het AD bij de hand. Daarin wordt duidelijk door de fracties van GroenLinks en D66 aangegeven dat zij serieus willen bekijken of inpassing op de locatie mogelijk is. Ik zou zeggen: steun de motie van de PvdA-fractie. Dan is het probleem opgelost.

Mevrouw **VAN GEMERT** (SP): Voorzitter! Ik dacht dat de heer Işik iets over onze motieven zou zeggen. Wij spreken over christelijke redenen om tegen prostitutie te zijn.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! Wat mij verbaast, is het zwijgen van de SP-fractie op de bewonersavonden. Mevrouw Van Gemert is iemand die de tippelzone graag wil sluiten, maar de PvdA-fractie wil dat niet. Wij hebben daarover een duidelijk verschil van mening. Wij stellen de betrokkenheid van de sekswerkers en de instanties op prijs, zodat zij hun brood kunnen verdienen. Dat doet de SP-fractie niet. Vroeger riep de SP-fractie bij verschillen van mening "Actie, actie!", maar de SP-fractie komt nu niet meer op voor de zwakkeren in de samenleving. Dat doen wij wel.

Mevrouw **VAN GEMERT** (SP): Voorzitter! Ik heb er zelf om gevraagd. Dat begrijp ik wel. Ik was ontzettend benieuwd welk motief de heer Işik zou aangeven voor het feit dat wij geen tippelzone willen. Ik zal niet ingaan op zijn opmerking dat wij niet opkomen voor de zwakken in de samenleving. Ik beveel onze motie aan. Wij denken er anders over, maar volgens mij heb ik in mijn bijdrage gezegd dat alle raadsfracties kiezen voor wat in hun visie het beste voor de sekswerkers is. Ik heb op de consultatieavonden niet door de betogen heen getetterd. Ik ben blijven zitten om naar de mensen te luisteren. Volgens mij was dat de bedoeling van de consultatieavond.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! Wij hebben regelmatig – ook de heer Gilissen is daarbij aanwezig geweest – met sekswerkers gesproken. Die hebben heel duidelijk iets aangegeven en meegegeven. Zij willen op dezelfde locatie blijven tippelen. Op die manier verdienen zij hun brood. Daar moeten wij respect voor hebben.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! De PvdD-fractie is blij dat de verplaatsing van de tippelzone van de baan is. De beoogde locaties waren volgens ons om verscheidene redenen niet geschikt. Wat dan? Wij kunnen onze ogen niet sluiten voor het feit dat straatprostitutie bestaat. Het simpelweg sluiten van de huidige tippelzone maakt helaas geen einde aan deze praktijk.

Wat opviel in de discussie van de afgelopen week, is dat vooral de omwonenden van de beoogde locaties aan het woord kwamen. Wij hoorden nauwelijks een mening van de sekswerkers zelf. De PvdD-fractie vindt het in de eerste plaats belangrijk dat de sekswerkers goed begeleid en gesteund worden. De PvdD-fractie is voorstander van het sluiten van de tippelzone in Utrecht, mits voor alle sekswerkers een uitstapprogramma beschikbaar is waarin zij worden begeleid en geholpen met problemen als verslaving, huisvesting, ander werk of onderwijs, zonder dat hierop een tijdsdruk rust. De sluiting van de tippelzone brengt het risico met zich mee dat mensen hun beroep illegaal voortzetten op een plek waar de stad dat

niet wil of waar dat overlast genereert. Belangrijker is het feit dat het daar veel moeilijker is om misstanden te voorkomen en om deze vrouwen en mannen hulp te bieden. Wij zien graag dat het college in samenspraak met hulporganisaties en de sekswerkers zelf een hulp- en uitstapprogramma ontwikkelt waardoor sekswerkers die nu op de tippelzone werken, worden begeleid naar een alternatief en menswaardig bestaan. Pas daarna kan wat ons betreft de tippelzone worden gesloten.

Wij trekken de conclusie dat wij de motie van de SP-fractie niet kunnen steunen, gezien de duidelijke tijdslimiet die daaraan is gekoppeld. Wij geven onze steun aan de motie van de fracties van D66 en GroenLinks. Daarin is geen sprake van een tijdslimiet.

De voorzitter schorst daarop de vergadering.

Na heropening van de vergadering verleent de voorzitter het woord aan wethouder Everhardt.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Het zijn bewogen weken geweest. Veel inwoners van Utrecht hebben informatie gegeven, zowel op de consultatieavonden zelf – die waren daarvoor bedoeld – als via e-mail en andere kanalen. Wij hebben die informatie goed tot ons genomen en hebben daar goed naar geluisterd.

De vraag die door verscheidene fracties is gesteld, is hoe het college op dit proces terugkijkt. Wij hebben voor deze methode gekozen omdat wij ervaring hebben met dit type locaties. In de vorige periode is de zoektocht naar de Skaeve Huse een voorbeeld geweest. De eerste keer is het proces niet goed verlopen, maar de tweede keer wel. Daarom hebben wij ervoor gekozen de zoektocht vertrouwelijk te doen. Wij hebben de raad daarvan op de hoogte gesteld, ook van de wijze waarop wij dat wilden doen: een groslijst waaruit een kleinere lijst ontstaat. Daaruit zijn twee locaties naar voren gekomen.

Het college heeft altijd op het standpunt gestaan te willen consulteren. Omdat het proces vertrouwelijk is verlopen, is dit in beperkte kring bekeken. Vanzelfsprekend hadden wij de locaties op andere tijdstippen kunnen bekijken. Het college trekt hier zeer zeker lering uit. Het feit alleen al dat de klimhal is vergund een aantal dagen nadat wij het besluit hadden genomen – in vertrouwen voorbereid – doet ons nadenken over de vraag hoe wij de volgende keer het proces ingaan.

Wij hebben ervoor gekozen om te luisteren zowel naar de bewoners van het gebied als naar de direct belanghebbenden. Wij wilden informatie verzamelen omdat wij wisten dat niet alle informatie direct uit het vertrouwelijke rapport naar voren zou komen. Dat hebben wij gedaan. Dat is massaal geweest, dat is goed geweest en dat heeft ons snel extra informatie opgeleverd. Dat heeft de raad ook zelf meegemaakt. Veel raadsleden zijn op de consultatieavonden aanwezig geweest toen het college het besluit heeft genomen om het zoekproces te stoppen. Er staat nu een punt achter. Dat betekent dat wij nu in deze situatie terug zijn, namelijk bij het dilemma van de Merwedekanaalzone met vele woningen of een tippelzone. Een tippelzone is een middel, geen doel. De tippelzone heeft dertig jaar lang goed gefunctioneerd. Ik sta daar nog steeds achter. Wij willen er de tijd voor nemen om het dilemma zorgvuldig aan te pakken. Daarom hebben wij dat op deze manier in de brief voorgesteld. Wij willen flexibele mogelijkheden en creativiteit hanteren bij de zorg voor de mensen van de tippelzone. Wij hebben tijdens de voorbereiding al gesproken met de mensen van het Zandpad. Ik ben daar ook de afgelopen dinsdag geweest. Er zijn nieuwe wegen verkend. De brief van De Tussenvoorziening geeft de mogelijkheden aan. Wethouder Jansen heeft nauw contact met eigenaren, mogelijke investeerders en anderen betreffende de Merwedekanaalzone. Hij doet dat namens het college om te bekijken hoe wij deze waarden op een goede manier dienen. Wij zullen de raad daarover een voorstel doen.

Wij zitten niet stil. Intussen handhaven wij het uitstapprogramma van de tippelzone. Wij blijven daarin investeren. Wij zullen de brief meeondertekenen of steunen. Wij vinden dat erg belangrijk. Ik zeg hetzelfde tegen de VVD-fractie. Ook die heeft daarover een vraag gesteld.

Wij willen ervoor zorgen dat de raad op een goede manier de besluitvorming kan ingaan. Dat is het belang waar wij voor staan. Wij willen dat namens het gehele college op een goede manier voorbereiden. Dat is het voorstel dat in de brief staat.

Er is een aantal vragen gesteld over veiligheid. Daarop zal de burgemeester dadelijk kort ingaan.

Wethouder Jansen zal de Merwedekanaalzone nader toelichten. Dit is onze inzet. Hieraan hebben wij een termijn gekoppeld.

De Student & Starter-fractie heeft een vraag gesteld over de relatie van de gemeente met Vleuten-De Meern. Die relatie is er en zal er blijven. Wij hebben daarvoor geen actieplan nodig. Wij hebben een wijkwethouder. Wij dragen de verantwoordelijkheden met betrekking tot de portefeuilles. Wij hoeven niet te worden gemotiveerd door de motie die de Student & Starter-fractie achter de hand heeft.

Mevrouw **FREYTAG**: (Student & Starter): Voorzitter! Het is mijn punt dat de gemeente met Vleuten-De Meern een andere relatie heeft dan met andere wijken van Utrecht. Begrijp ik het goed dat de wethouder zegt dat hij aan Vleuten-De Meern niet méér aandacht wil schenken dan aan andere wijken?

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Ik kan voor een deel meevoelen met de Student & Starter-fractie. Ik heb gesproken met omwonenden die zich ergeren aan het woord "wijkbericht" omdat zij vinden dat zij in een dorp wonen. Zij ergeren zich ook aan het feit dat er een wijkwethouder is. Deze simpele symbolen wekken vaak ergernis. Ik stel voor om daarover los van dit debat wat uitgebreider te spreken. Misschien moeten wij meer erkenning geven aan het feit dat mensen in een dorp een eigenheid hebben.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Om alleen Vleuten-De Meern te pakken, vind ik te weinig. Er zijn veel mensen in Leidsche Rijn wier vertrouwen in de politiek echt is beschadigd. Dat moet worden hersteld. Hoe denken de wethouder en het college daarover?

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Het is de dagelijkse inzet zowel van het college als van de raad om daaraan te werken. Ik ging echter in op een specifieke vraag van de Student & Starter-fractie over Vleuten-De Meern. Wij moeten onze woorden daar zorgvuldig kiezen. Wij hebben echter geen extra motivatie nodig om ons daarvoor extra in te zetten, ook niet met een apart actieplan.

De heer **Bos** zeg ik dat elke buurt onze aandacht verdient. Wij hebben goed geluisterd naar de twee locaties en de directe omgeving ervan. Wij zijn ons ervan bewust dat het noemen van de locaties een grote impact heeft gehad, niet alleen op een aantal wijken, maar op de hele stad.

Mevrouw **VAN GEMERT** (SP): Voorzitter! De wethouder noemde het vertrouwen in de politiek en hoe wij die moeten herstellen. Volgens mij is het vertrouwen juist versterkt. Als wij besluiten – los van wat iemands standpunt is of wat men van het proces vindt – om consultatieavonden te organiseren waar een wethouder zijn verantwoordelijkheid toont en antwoord geeft op vragen die worden gesteld naar aanleiding van de consultatieavonden. Hij heeft niet eens niet eens alle vragen afgewacht, maar halverwege al gezegd dat hij veel nieuwe dingen hoort en dat die alleen maar kunnen leiden tot de conclusie ermee te stoppen. Dat vind ik het toppunt van democratie. Ik snap ik niet hoe dat het vertrouwen in de politiek kan schaden.

Mevrouw **FREYTAG**: (Student & Starter): Voorzitter! Ik ben op de consultatieavonden erg geschrokken, niet alleen vanwege de angst en de emoties die ik waarnam, maar ook vanwege de overduidelijke geschiedenis die erbij hoort. Er kwam allerlei oud zeer omhoog. Er waren mensen die opmerkingen maakten over het feit dat zij zich het afvoerputje van Utrecht voelen. Ik zag duidelijk een verstoorde relatie tussen Vleuten-De Meern en Utrecht. Ziet de wethouder die ook?

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Ik heb veel emoties gezien, gehoord en meegemaakt. Ik ben het volstrekt eens met de opmerking van de SP-fractie. Het college heeft daarom besloten om te luisteren voordat het een besluit neemt. Wij hebben deze sentimenten goed gehoord. Het college wil daarmee vanzelfsprekend aan de slag gaan. Dat is de dagelijkse praktijk. Daarmee hebben wij voor een proces gekozen waarmee wij voordat wij een besluit hebben genomen hebben geluisterd. Daaruit hebben wij consequenties getrokken.

Mevrouw **FREYTAG**: (Student & Starter): Voorzitter! Ik ben niet erg gerustgesteld. Ik denk niet dat er iets verandert. De wethouder zegt dat dit zijn dagelijkse taak is en dat hij ermee bezig is. Kan hij wat concreter worden? Hoe kunnen wij ervoor zorgen dat de relatie verbetert?

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Dat is wat wij doen. Wij hebben door het kiezen voor dit proces en door het naar de wijken toegaan eerst het sentiment dat in bepaalde wijken en buurten leeft bekeken.

Motie 146 is ingediend door de fracties van SP, VVD, CDA, ChristenUnie en Stadsbelang Utrecht. Wij stellen in de brief voor om alles goed in kaart te brengen en om alle belangen mee te wegen. Dat geheel presenteren wij de raad als een voorstel. Het is prematuur om te communiceren over welke datum dan ook.

Motie 147 is ingediend door de fracties van D66 en VVD.

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! Stel dat wij de datum uit de motie halen, wat is dan het advies van de wethouder?

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Over de motie is een behartenswaardig debat gevoerd met de indieners van een andere motie over de vraag wat het verschil tussen beide moties is. Ik zie in ieder geval een verschil over het per direct geen nieuwe vergunningen verstrekken. Het college heeft in de brief aangegeven dat dit plan zorgvuldige voorbereiding nodig heeft. Wij willen dat met nieuwe wetgeving en andere zaken eerst goed voorbereiden en dan de raad daarover een voorstel doen.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Ik heb een vraag over motie 146. Wil de wethouder reageren op de eerste drie punten van het dictum? Wat vindt hij daarvan? De GroenLinks-fractie kan daarmee niet leven. Ik hoor graag de appreciatie van de wethouder.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Over de nieuwe vergunningen heb ik gezegd dat er na sluiting in de gemeente Utrecht geen nieuwe tippelzone komt. Wij staan voor een dilemma. Er is sprake van twee tegengestelde belangen. Wij willen dat probleem onderzoeken. Wij willen alle mogelijkheden en alle creativiteit bespreken die in het bouwproces zelf mogelijk is. Wij willen met de sekswerkers zelf overleggen welke mogelijkheden er zijn. Dat is er de reden van dat wij motie 146 niet kunnen steunen.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Over het al dan niet schrappen van de datum: als men de datum schrapt, kan men morgen de tippelzone sluiten. De ontwikkelingen in de Merwedekanaalzone nopen tot een sluiting. Het schrappen van de datum biedt derhalve geen soelaas om motie 146 te steunen, los van de andere argumenten.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Ik zie in het dictum van motie 147 "vóór de Voorjaarsnota" staan. In kwartaal 1 willen wij de raad onze analyse toesturen. Wij willen de maximale flexibiliteit onderzoeken. Wij willen bekijken wat mogelijk is voor hulpverleners, sekswerkers en politie. Er zijn misschien ook andere belanghebbenden. Wij kunnen ons redelijk goed in motie 147 vinden. Ik wil daarover echter een uitspraak van de raad horen. Wat wij hebben kunnen constateren, is dat de afslag die het college neemt de goede richting is. Wij hebben de raad in de brief een voorstel gedaan. Motie 147 geeft daaraan een iets nadere duiding, maar wij kunnen daarmee aan de slag.

Motie 148 gaat over het middel en het doel. Er is een interruptiedebat geweest. Wij willen de maximale vrijheid hebben om te bekijken wat in de zone al dan niet kan. Als wij dat weten, komen wij bij de raad terug met een onderbouwd voorstel.

De heer **JANSEN** (wethouder): Voorzitter! Hoewel er geen directe vragen zijn gesteld op het gebied van mijn portefeuille, noem ik een paar punten.

Er was een interruptiedebat met mevrouw Van Gemert. Dat ging over de verhouding tussen het college en de raad. Het college heeft unaniem gekozen voor de zoektocht naar een alternatieve locatie. Wij vonden naar eer en geweten dat die zoektocht het meeste recht deed aan het behoud van de tippelzone en de urgente ontwikkeling van de Merwedekanaalzone. Op dat moment was stoppen geen optie. Wij hebben besloten om collegiaal op zoek te gaan naar een uitweg. Als ik collega's in het land beluister, zijn die er altijd jaloers op dat in Utrecht door het college collegiaal wordt geopereerd en integraal wordt gewerkt. Dat is een manier om goed beleid te voeren.

Als die route niet begaanbaar is, telt het college zijn knopen opnieuw. Wij hebben dat de raad vorige week laten weten. Dan ontstaat een nieuwe situatie. Wij bekijken uiteraard goed welke kaders de raad vandaag nog meegeeft. Vervolgens maken wij de analyse. Wij doen dat zorgvuldig, want ik voel mij aangesproken door de mensen die zeggen dat bij het vooronderzoek van de alternatieve locatie het college steken heeft laten vallen. Men moet zich realiseren dat discretie betekent dat men minder mogelijkheden heeft om alles vooraf tot in de details uit te zoeken. Dat trek ik ook mijzelf aan.

De heer De Vries vraagt of ik overal om 23.00 uur ben gaan kijken. Dat niet, maar ik ben overal geweest, zelfs op de fiets en op de elektrische scooter, maar niet om 23.00 uur.

(De heer Van Zanen draagt hierop het voorzitterschap van de vergadering over aan de heer Van Waveren.)

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! Ik wil graag van de wethouder horen of met investeerders concrete afspraken zijn gemaakt over de tippelzone.

De heer **JANSEN** (wethouder): Voorzitter! Welk soort afspraken of toezeggingen bedoelt de heer Işik?

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! Misschien heeft de wethouder toegezegd dat de tippelzone wordt verplaatst.

De heer **JANSEN** (wethouder): Voorzitter! Het college ging op zoek naar een alternatieve locatie voor de tippelzone. Dat was een collegebesluit. Daarover is nooit geheimzinnig gedaan. Dat wisten de partijen. De partijen die aan de slag willen gaan in dat deel van de Merwedekanaalzone, goed voor 4.000 of 6.000 woningen, hebben haast. Zij waren blij met het gegeven dat wij dachten op 1 januari 2020 de Europalaan te kunnen vrijmaken. Dat is ongeveer het moment waarop de eerste woningen kunnen worden opgeleverd als er nieuwbouw staat.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! Is de investeerders wel of niet een belofte gedaan dat de tippelzone daar weggaat?

De heer **JANSEN** (wethouder): Voorzitter! Daarover zijn geen contracten opgesteld, maar uiteraard zijn destijds de busremise, de LPG-vulpunten, het hulpwarmtestation – allerlei hinderfactoren in het gebied – eerst geïdentificeerd en vervolgens is gezegd dat wij die opruimen. Dat is noodzakelijk om de ontwikkeling van het gebied in gang te zetten. De partijen die daar aan de slag willen gaan, vinden dat buitengewoon prettig. Als dat niet gebeurt, hebben zij daar last van.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! Ik wil dat de wethouder mij corrigeert. Ik beluister dat de wethouder geen toezegging heeft gedaan en de investeerders geen belofte heeft gedaan dat de tippelzone wordt verwijderd of verplaatst.

De heer **JANSEN** (wethouder): Nee, maar wij hebben met de ontwikkelaars afgestemd dat wij bezig zijn met een verplaatsingstraject en dat wij een harde inspanningsverplichting zijn overeengekomen om op 1 januari 2020 de tippelzone op de Europalaan te verplaatsen.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Volgens mij is in de commissievergadering de raadsbrede uitspraak gedaan dat er een intentie is om de Merwedekanaalzone te ontwikkelen en daartoe de tippelzone te verplaatsen.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Ik val de wethouder bij. Ik ben niet in de raad gekozen om op de komen voor projectontwikkelaars in dat gebied, maar ik denk wel dat zij de krant goed lezen. Volgens mij weet men, net zo goed als hier, dat er een zoektocht wordt gehouden naar een nieuwe locatie.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! Als men zegt een alternatieve locatie te zoeken, dan kan dat, maar men kan ook de concrete toezegging doen dat ten behoeve van de projectontwikkelaars de tippelzone verdwijnt. Dat kan een belofte zijn. Daar ben ik naar op zoek.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! De wethouder zegt dat hij de vraag van de heer Işik heeft beantwoord.

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Voorzitter! De heer Verschuure van de D66-fractie vraagt wat de gevolgen zijn van een plotselinge sluiting van de tippelzone in het licht van Openbare Orde en Veiligheid. In het zicht is beter dan uit het zicht, zeker bij dit onderwerp. Dat is, ook in den lande, de praktijk. Het is inzake toezicht en handhaving, zowel door onze mensen als door de politie, effectiever gebleken preventief te werken dan reactief te werken.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Ik wil het beeld graag concreet maken. Stel dat wij de tippelzone morgen sluiten, is er dan een gerede kans dat ergens anders in de stad opnieuw illegaal wordt getippeld?

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Voorzitter! Als de raad daartoe vandaag zou besluiten, zou ik u vanuit mijn portefeuille en mijn verantwoordelijkheid als burgemeester wijzen op de mogelijke consequenties. Het beroerde of het gelukkige is dat ik actief was in de lokale politiek onder leiding van Ger Hoogenberg en Riet Snel toen het initiatief werd genomen tot deze tippelzone onder totaal andere omstandigheden. Wij zijn een aantal jaren verder. Eén van de redenen was dat verspreid tippelen ook niet best is. De tijden zijn veranderd. Ik wil erop wijzen dat in het zicht beter is dan uit het zicht. Als de tippelzone wordt gesloten, zijn de mensen niet weg. Ook de klanten niet. Ik kan de risico's niet voorspellen. Men weet niet welk effect dat heeft. Het bestaan ervan zal ook een aanzuigende werking kunnen hebben. Daar hebben wij een vergunningenstelsel voor.

Door de ervaring die door onze mensen en door de politie, het basisteam Zuid, de afgelopen jaren is opgedaan, hebben wij, dat heeft de wethouder ook namens de burgemeester gezegd, een zeer beheersbare en een goed werkende situatie gecreëerd. Daarmee zeg ik verder niets over het politieke debat, maar het is wel een feit. De tippelzone was destijds omstreden. Als wij die plotseling sluiten, betekent dat iets. Dan kan het zijn dat wat wij preventief doen, reactief wordt, niet alleen op het gebied van openbare orde en veiligheid, maar ook op het gebied van zorg en contacten. Dan wil ik de raadsdebatten wel eens zien. Mij zal dan worden gevraagd wanneer ik eens optreed. Daarom zeg ik: liever in het zicht dan uit het zicht en liever preventief dan reactief. Dat is tot nog toe effectief gebleken.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik wil graag dat de burgemeester reflecteert op mijn boodschap dat ik het uitermate onbevredigend vind dat geen enkel ander collegelid op de bijeenkomsten aanwezig was. Wethouder Everhardt was helemaal alleen.

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Zeker, en daarbij sprak u mij nog in het bijzonder aan, mijnheer Bos. Dat heb ik heel goed gehoord, want ik kan u goed horen en zelfs zien.

Het college – dat heb ik ook in het verleden en ook in een andere gemeente gemerkt – treedt collectief op, voor, na en tijdens behandelingen van ingewikkelde onderwerpen, zoals over de Hardebollenstraat in de Kargadoor, waar niemand was. Verder zijn er de bewonersavonden van wethouder Jansen en wethouder Van Hooijdonk over het verkeer; de bijeenkomsten van wethouder Geldof over het groen en Leidsche Rijn en de optredens van wethouder Kreijkamp en de burgemeester over de voorzieningen. Het college treedt gezamenlijk op. De vraag op de dinsdag ervoor is altijd of ik politiek en door medewerkers goed word ondersteund. Die discussie hebben wij gevoerd. Ik weet niet meer wat ik deed, maar ik was op de avonden die de heer Bos noemt aan het werk. Ik maak de afwegingen steeds opnieuw. Als de heer Bos van mij verwacht dat ik er bij dit soort dingen altijd ben, dan vraagt hij meer dan ik fysiek en mentaal kan leveren.

Ik heb de vraag goed begrepen. Er zijn situaties denkbaar dat ik wel aanwezig moet zijn. Wij hebben echter voor deze optredens een andere inschatting gemaakt. Maar wij werken altijd als collectief. Wij voelen ons zeer gesteund. Hetzelfde geldt voor de portefeuillehouder. Die heeft zich zeer gesteund gevoeld.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik stel vast dat er behoefte is aan een korte schorsing. Ik zal de vergadering voor vijf minuten schorsen.

De voorzitter schorst daarop de vergadering.

(Bij heropening van de vergadering heeft de heer Van Waveren het voorzitterschap van de vergadering overgedragen aan de heer Van Zanen.)

Na heropening van de vergadering verleent de voorzitter het woord aan mevrouw Van Gemert.

Mevrouw **VAN GEMERT** (SP): Voorzitter! Wij handhaven onze motie, ook om duidelijk te maken waar in ieder geval onze partij voor staat als het gaat over de tippelzone.

Na het gevoerde debat wil ik nog twee dingen benadrukken.

Ten eerste denk ik dat iedereen in deze raad, van links naar rechts en in het midden, draaiend of niet, het beste wil voor de mensen die op dit moment werken op de tippelzone. Of het nu lange of korte trajecten zijn, ik zou het heel vervelend vinden als er straks persberichten en tweetberichten verschijnen waarin wordt gezegd dat hier partijen zijn die zeggen dat het allemaal niet zo zorgvuldig hoeft. Volgens mij is dat niet zo.

Ten tweede herhaal ik onze opmerking over democratie en de gevoerde procedures. Wat ons betreft had het allemaal niet gehoeven. Wat ons betreft wisten wij al heel veel. Wat ons betreft hadden wij wel kunnen raden dat als wij bewoners vragen of zij het oké vinden om een tippelzone naast hun park of in hun wijk te hebben, zij dan antwoorden dat zij dat niet willen. Ik ben het ermee eens dat wij, toen besloten werd om met de bewoners te gaan praten, de locaties geheim hebben gehouden. Ik ben het er ook mee eens dat wij uiteindelijk twee locaties hebben gekozen en daarover gingen praten. Toen heb ik wel heel duidelijk de vraag gesteld: waar gaan wij over praten?. Hat mag immers niet zo zijn dat de bewoners gewoon een feit voorgeschoteld krijgen en dat zij zogenaamd voor de vorm nog even hun mening mogen geven. Dat is niet gebeurd en dat vind ik nog steeds oké.

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! Ik dank het college voor de eenduidige beantwoording. Ik constateer dat de tippelzone blijkaar eindig is. Volgens mij kunnen wij dat van de gehele raad, van links naar rechts, wel zeggen.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Mevrouw Rajkowski mag constateren wat zij wil. Ik zie daar ook al enkele journalisten over twitteren. Ik zeg tegen mevrouw Rajkowski: leest u de notulen nog eens na en leest u de motie nog eens na. GroenLinks is nu niet voor sluiting van de tippelzone. Wij zijn voor een zorgvuldig onderzoek. De sekswerkers staan centraal. Als blijkt dat er op termijn voor hen een oplossing kan worden gevonden die anders is dan een tippelzone, dan zou de tippelzone op termijn kunnen sluiten. Dat is echter een "als-dan"-verhaal, met allerlei voorwaarden, zoals men heeft gehoord. Mevrouw Rajkowski kan dus zeker niet de conclusie trekken die zij nu trekt. Die conclusie kan zij niet uit mijn woorden halen.

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Dan zal ik het iets anders zeggen. Volgens mij heeft de meerderheid van de raad vandaag in het debat gezegd dat afbouw het scenario is dat wij uiteindelijk zien, maar dat wij nog verschillen over het wanneer en het hoe. Dat is de constatering die ik hier doe. Het is fijn dat die duidelijkheid er nu is voor de bewoners van de stad en de ondernemers, maar ook voor de sekswerkers, die natuurlijk ook willen weten waar zij aan toe zijn.

Wij handhaven onze motie. Wij zullen tegen motie 147 stemmen, omdat wij die te vaag en te open vinden.

Mevrouw **METAAL-FROON** (CDA): Voorzitter! Het CDA is opgelucht dat de verplaatsing van de baan van de baan is en dat er wordt gekoerst op afbouw. Wel vinden wij het jammer dat de afbouw niet eerder komt en dat er nog een halfjaar gewacht moet worden tot het college met concrete plannen komt.

Ook wij zullen tegen motie 147 stemmen, omdat het daarin gevraagde nog te vaag is.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik heb weinig vertrouwen in de wijze waarop het college het vertrouwen in Leidsche Rijn en Vleuten-De Meern gaat herstellen. Daarom dien ik een motie in.

Mevrouw **FREYTAG** (Student & Starter): Voorzitter! Ik ben benieuwd naar de strekking van de motie. Ik ben benieuwd of de motie een "control+C - control+V" is van iets wat ik naar ieders mailbox heb gestuurd.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): De motie luidt als volgt.

"Motie 149

Herstel het vertrouwen van uw burger

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 21 september 2017, ter bespreking van het stopzetten van de zoektocht naar locaties voor de nieuwe tippelzone.

Constaterende dat:

- Het zoekproces naar een nieuwe locatie voor de tippelzone tot veel onrust heeft geleid, in het bijzonder in De Meern en Leidsche Rijn,
- Het zoekproces vrij abrupt ten einde is gekomen terwijl er nog veel onvrede heerst,
- De geplande consultatiebijeenkomsten in De Meern en Leidsche Rijn door het college zijn geannuleerd,
- Veel mensen zich voor deze bijeenkomsten hadden aangemeld om hun bijdrage te leveren,

Overwegende dat:

- Een goede vertrouwensrelatie met De Meern en Leidsche Rijn door ons allen gewenst is,
 - Deze vertrouwensrelatie door de optie van een tippelzone in De Meern en Leidsche Rijn een deuk heeft opgenomen,
 - Er aandacht zal moeten worden besteed aan het opbouwen van deze vertrouwensrelatie, Draagt het college op:
 - Alsnog extra consultatiebijeenkomsten te beleggen om in gesprek te gaan met inwoners van De Meern en Leidsche Rijn over het verloop van het proces en de daarbij ontstane onrust,
 - Op basis van de bijeenkomsten met maatregelen te komen om het vertrouwen van De Meern en Leidsche Rijn te herstellen,
- En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mijzelf.

Mevrouw **FREYTAG** (Student & Starter): Voorzitter! Ik constateer dat deze motie een licht aangepaste versie is van de conceptmotie die ik rondgestuurd heb. Ik vind het niet chic van de heer Bos dat hij dit doet.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Die motie was te beperkt.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! De onrust in De Meern zou heel goed voor een groot deel aan de heer Bos zelf te wijten kunnen zijn, door de 11.000 flyers die hij heeft verspreid over "het afvalputje" en "alles over de schutting gooien". Hij gaat daarmee volledig voorbij aan de tevredenheidsonderzoeken die in zijn wijk gehouden worden. Vleuten–De Meern heeft het hoogste tevredenheidspercentage van de hele stad. De mensen wonen daar met heel veel plezier. Wij hebben daar het Castellum Hoge Woerd. Het grootste park van heel Utrecht is daar gecreëerd. De mensen wonen daar met heel veel plezier. Die mensen spreek ik ook. Ik heb er nota bene zelf ook een periode met veel plezier gewoond. Ik ken het gebied heel erg goed. De heer Bos doet of het daar verschrikkelijk is en of wij het allemaal niet serieus nemen. Volgens mij is hij zelf heel erg debet aan al het ongenoegen dat daar op dit moment gevoed wordt. Ik zou hem willen vragen om daar alstublieft mee te stoppen. Laat hij een positief verhaal vertellen over Vleuten–De Meern. De mensen daar verdienen dat.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Even voor de duidelijkheid: wij hebben in onze communicatie gesproken over probleem dossiers die wel heel gemakkelijk over het Amsterdam–Rijnkanaal heen worden gegooid. Die problemen landen niet alleen in De Meern en in Vleuten, maar ook in Leidsche Rijn en Lage Weide. Dat is de wijze waarop het college en de raad met probleem dossiers omgaan. Zij zoeken ruimte en zij kunnen die ruimte alleen vinden in Vleuten–De Meern en in Leidsche Rijn. Er is geen sprake van een zorgvuldig proces. Vanuit dat perspectief hebben wij deze boodschap, die volledig wordt gedeeld door inwoners van Vleuten–De Meern en Leidsche Rijn – de heer Verschuure heeft de opkomst gezien ...

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! ...

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Mijnheer Verschuure, probeert u mij nu niet te onderbreken. U vraagt mij om een reactie te geven en die geef ik u nu.

De **VOORZITTER**: Stemverheffing is niet nodig.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! De heer Bos lijkt wel een hel–en–verdoemenisdominee. Alstublieft zeg! Mijnheer Bos, kijkt u eens in uw wijk en geeft u eens voorbeelden van de verschrikkelijke dingen die allemaal over het Amsterdam–Rijnkanaal uw kant op komen. Voorlopig zie ik een heleboel positieve dingen.

Ik erken volmondig dat het hele dossier over het verplaatsen van de tippelzone geen schoonheidsprijs verdient. Dat heb ik hier ruitelijk toegegeven. Maar laat de heer Bos eens een paar voorbeelden geven van zaken die wij zo vreselijk doen, waardoor het vertrouwen in de politiek zo geschaad is. Mijnheer Bos, dat komt door uzelf.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Ik ben duidelijk geweest. Ik ben volksvertegenwoordiger. Ik vertel wat er aan gevoel leeft in Leidsche Rijn en Vleuten-De Meern. Dat de heer Verschuure daar niets mee doet en nu wegwerpgebaren maakt, is een teken aan de wand.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Ik hoor graag wat voorbeelden van de heer Bos. Volgens mij is hij degene geweest die 11.000 flyers met negatieve berichten in alle brievenbussen heeft gedaan.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Flauwekul, voorzitter, flauwekul! Ik heb 11.000 kaarten verstuurd, waarmee ik de mensen heb geïnformeerd die geïnformeerd hadden moeten worden door het college. Er zijn maar 1.700 wijkberichten verzonden in De Meern. Hoeveel mensen wonen er direct aansluitend aan de tippelzone? Dat zijn er 11.000, mijnheer Verschuure. Het college heeft verzaakt om die allemaal te informeren. Doordat wij de mensen geïnformeerd hebben, zijn zij wakker geworden, zijn zij in de pen geklommen en zijn zij aanwezig geweest bij de consultatieavonden, zoals het hoort.

Mevrouw **VAN GEMERT** (SP): Voorzitter! Ik heb hetzelfde punt als de heer Verschuure. Volgens mij dragen 11.000 briefkaarten in brievenbussen niets bij. Overigens hoor ik nog steeds niet wat er nu precies naar het afvoerputje is geschoven, behalve de heer Bos zelf.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Weet u wat u doet, mevrouw Van Gemert? Gaat u eens die tekening bekijken en vervolgens bekijken welke mogelijke bedreigingen dan wel zaken zijn ingepland of uitgevoerd in Vleuten-De Meern en Leidsche Rijn.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Voor de kijkers thuis vraag ik de heer Bos toch om met voorbeelden te komen. Wij hebben hier die briefkaart niet voor ons liggen.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Dat ga ik niet doen, mijnheer Verschuure. Bekijkt u de kaart.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Het dossier rond de tippelzone is een moeilijk dossier. Ik denk dat veel bijdragen vandaag in de raad van die worsteling getuigd hebben. Ik kijk terug op een debat dat voor een groot gedeelte in waardigheid gevoerd is. Dank aan de meeste collega's daarvoor.

Sekswerk kan zich helaas in onze samenleving nog steeds moeilijk in het daglicht vertonen. Er zijn veel taboes rond deze vorm van werk, wat gewoon een legaal beroep is. Ik vind het erg knap dat enkele sekswerkers zich vandaag op de tribune van onze raadzaal bevinden om te laten zien dat ook zij dit een belangrijk onderwerp vinden. Het gaat om hun toekomst. Ik prees de wethouder al voor het feit dat hij afgelopen dinsdag met hen is gaan praten. Ik weet dat eerder raadsleden langs zijn geweest op de tippelzone om met sekswerkers te spreken. Ik wens van harte dat het gesprek zal blijven plaatsvinden en dat de sekswerkers de moed en de kracht zullen blijven vinden om te laten zien wie zij zijn en ook trots te zijn op wie zij zijn. Daar heb ik groot respect voor.

Ik ben blij met de toon van het college in dit debat. Dat helpt erg, zowel in de zin van het teugkijken op het lastige proces dat zich in de afgelopen maanden heeft afgespeeld, als in de zin van kijken naar de toekomst. Ik wil het college daar hartelijk dank voor zeggen. Nu is de druk van de ketel en nu is er tijd en ruimte voor zorgvuldige besluitvorming.

Ik wil even stilstaan bij de ingediende moties.

De eerste drie gedachtestreepjes in het dictum van motie 146 gaan GroenLinks op dit moment veel en veel te ver. Dat zou uiteindelijk de uitkomst kunnen zijn van een zorgvuldig onderzoek, maar wij moeten nu eerst een pas op de plaats maken en de druk van de ketel halen.

Ik snap de gedachte achter motie 148, ingediend door de PvdA. De motie is sympathiek, maar erg lastig aan de motie is dat de PvdA in de motie het middel – de tippelzone – tot doel verheft. Die tippelzone is wat GroenLinks betreft niet het doel. Het is voor de sekswerkers een manier om geld te verdienen. Het is voor hulpverleners een manier om problemen in kaart te brengen en mensen te helpen. Voor onze samenleving is het een manier om dingen te reguleren. Dat zouden de uitgangspunten moeten zijn van de zoektocht die nu wordt ingezet.

Aan de laatste motie die is ingediend, zal ik geen woorden vuilmaken.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Er is vandaag al veel gesproken. Ik hoop dat wij snel een punt achter deze zaak kunnen zetten, een blik naar voren kunnen werpen en naar de toekomst kunnen kijken, voor een veilige werkplek voor de mensen, goede uitzetprogramma's en een ontwikkeling van heel veel betaalbare woningen op de Merwedekanaalzone.

Ik zal kort ingaan op de indiende moties. In motie 146, waarover wij al veel debat hebben gehad, wordt een datum genoemd. Wij zijn daar niet voor. Als de datum er wordt uitgehaald, staat er in feite dat wij elk moment kunnen overgaan tot sluiting van de tippelzone omdat de ontwikkelingen op de Merwedekanaalzone daartoe aanleiding zouden kunnen geven. Die ontwikkelingen geven daar inderdaad aanleiding toe, want wij willen daar woningbouw plegen. Alleen vinden wij die belangenafweging essentieel. Het een moet dus met het andere samengaan. Onder meer om die reden kunnen wij motie 146 niet steunen. In di motie wordt erg ingestoken op: geen tippelzone en zo snel mogelijk stoppen. Wij vinden echter ook de belangen van de sekswerkers belangrijk.

Daarmee maak ik een bruggetje naar de door de PvdA ingediende motie 148. Ik sluit mij aan bij de woorden die de heer De Vries daarover gesproken heeft. Uiteindelijk zijn wij voor sluiting van de tippelzone, maar eerst zal er een goede uitstap mogelijk moeten zijn; daarvoor zal eerst een oplossing gevonden moeten worden. Het is geen doel op zich, maar een middel voor regulering.

In het zo-even gevoerde interruptiedebatje heb ik al geschetst wat ik vind van de motie van Stadsbelang Utrecht. Daar wens ik verder geen woorden aan vuil te maken.

Mevrouw **URINGA** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik denk de wethouder voor zijn toezegging dat hij de brandbrief van de gemeente Den Haag inzake het voortzetten van de subsidie voor de uitstapprogramma's zal ondertekenen.

Wij zijn uiteraard voor motie 146.

Wij zijn tegen motie 147, omdat daarin nog steeds de optie wordt opengelaten om de tippelzone te laten voortbestaan. Men kent ons principiële standpunt in dezen.

Er is snelheid geboden; dat wordt hier telkens als argument genoemd. De eerste verzoeken van ontwikkelaars dateren van 2013. Toen werd al gevraagd om duidelijkheid te geven. Ook door de sekswerkers wordt die vraag al veel langer gesteld. Wat ons betreft is er dus helemaal geen ruimte meer om nog verder te vertragen. Wij moeten een knoop doorhakken. Uiteraard is daar politieke moed voor nodig.

Ook motie 148 van de PvdA-fractie zullen wij niet steunen.

Mevrouw **FREYTAG** (Student & Starter): Voorzitter! Ik wil graag een motie indienen inzake het verbeteren van de relatie met Vleuten en De Meern. Die doe ik niet vanuit campagneoogpunt, maar als een ongeruste inwoner, tevens raadslid, die zich zorgen maakt over deze relatie. De motie luidt als volgt.

"Motie 150

Verbeter de relatie met Vleuten en De Meern

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 21 september 2017, ter bespreking van het stopzetten van de zoektocht naar locaties voor de nieuwe tippelzone, Constaterende dat:

- Het zoekproces naar een nieuwe locatie voor de tippelzone tot veel onrust heeft geleid, in het bijzonder in De Meern,
- Het zoekproces vrij abrupt ten einde is gekomen terwijl er nog veel onvrede heerst,
- De geplande consultatiebijeenkomsten in De Meern door het college zijn geannuleerd,
- Veel mensen zich voor deze bijeenkomsten hadden aangemeld om hun bijdrage te leveren,

Overwegende dat:

- Een goede vertrouwensrelatie met Vleuten en De Meern door ons allen gewenst is,
- Deze vertrouwensrelatie door de optie van een tippelzone in De Meern een deuk heeft opgelopen,
- Er aandacht zal moeten worden besteed aan het opbouwen van deze vertrouwensrelatie,

Draagt het college op:

- In samenspraak met de inwoners van Vleuten en De Meern met maatregelen te komen om de relatie met, en het vertrouwen van, Vleuten en De Meern te verbeteren,

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mijzelf.

De heer **IŞIK** (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Ik dank het college voor de beantwoording. Wij zijn nog niet tevreden en zullen een nieuwe motie indienen. De motie luidt als volgt.

"Motie 151

Behoud de tippelzone voor de stad

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 21 september 2017, ter bespreking van de raadsbrief d.d. 15 september 2017 Consultatie en zoekproces Tippelzone

Constaterende dat:

- Het college het zoektraject voor het vinden van een alternatieve locatie beëindigd heeft;
- Het college de tippelzone tot 2020 op de huidige locatie wil behouden;

Overwegende dat:

- Er bij alle betrokkenen grote onzekerheid is over het behouden van de tippelzone na 2020;
- De voorziening tippelzone (inclusief begeleiding, zorg, ondersteuning naar uitstroom, etc.) al jaren naar behoren functioneert.

Spreekt uit:

- De voorziening tippelzone ook na 2020 te willen behouden.

Draagt het college op:

- In het herontwikkelingstraject van de Merwedekanaalzone geen stappen te zetten die ruimtelijke inpassing van de tippelzone en het behoud van de tippelzone op de huidige locatie onmogelijk maken.

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mijzelf.

De **VOORZITTER**: Betekent dit iets voor uw motie 148? Handhaaft u die?

De heer **IŞIK** (PvdA): Jazeker.

De **VOORZITTER**: Hiermee is de tweede termijn van de raad ten einde gekomen. Is het college al in staat om op de zojuist ingediende moties te reageren?

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Wij hebben nog niet alle ingediende moties op papier gekregen. Misschien kunt u even schorsen totdat iedereen beschikt over de moties.

De **VOORZITTER**: Dan stel ik voor dat wij de vergadering voor vijf minuten schorsen.

De voorzitter schorst daarop de vergadering.

Na hervatting van de vergadering verleent de voorzitter het woord aan de heer Everhardt.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Ik zie dat men bij het opstellen van de moties 149 en 150 de copy/paste-toets heeft gebruikt, hoewel ik ook verschillen zie.

Motie 149. Wij hebben de consultatie ingezet om te luisteren. Wij hebben de consequenties voor de tippelzone bekeken. Wij ontraden de motie.

Motie 150. Wij begrijpen de inzet. Ik heb een en ander met de wijkwethouder Vleuten-De Meern en de wethouder Wijkgericht werken kortgesloten. In elke wijk en elke buurt voeren wij dagelijks gesprekken. In Vleuten-De Meern is over het nieuwe hart een enorm goede discussie gevoerd. Wij zijn daarmee constant bezig. Wij kunnen deze motie daarom niet steunen.

In motie 151 is boerenlogica aanwijsbaar.

Mevrouw **URINGA** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik wil een opmerking maken over motie 150. Gaat de wijkwethouder na alles wat er is gebeurd binnen twee maanden nog op de koffie bij de wijkraad en bij andere mensen? Veel mensen hebben slapeloze nachten gehad. Misschien kan de wijkwethouder een en ander evalueren. Hij kan vragen waarom men zo verongelukkig is. Vervolgens kan hij het antwoord terugkoppelen aan de raad. Kan hij dat toezeggen?

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Vanuit mijn verantwoordelijkheid voor de tippelzone heb ik de afgelopen dagen veel contacten gehad met de wijkraad en met andere mensen. Ik heb daarop veel positieve reacties gekregen. Misschien kan de wijkwethouder reageren op de specifieke koffievragen.

De heer **GELDOLF** (wethouder): Voorzitter! Ik heb een wijkspreekuur. Ik kom vaak in de wijk. Wij hebben daar allerlei contacten. Ik ben graag bereid om daar een keer een bijeenkomst te beleggen om het

proces nogmaals uit te leggen en om vragen te beantwoorden. Een aantal keren is aan de orde gekomen dat Vleuten–De Meern een wijk is waar de tevredenheid van de bewoners heel hoog is. De veronderstellingen achter de motie begrijp ik wel, maar ik denk dat het niet verstandig is om aan dit onderwerp nog veel bijeenkomsten te wijden. Wij kunnen vragen of er aandachtspunten zijn waarop men ons wil attenderen. Ik ben altijd bereid om daarover een bijeenkomst te beleggen. Ik zal daar echter geen serie bijeenkomsten van maken. Er is een proces geweest. Er zijn emoties losgekomen. Ik kan een bijeenkomst organiseren om het proces toe te lichten, maar dat is het dan. Voor het overige is er de geïntegreerde benadering van de wijk waarbij alle punten die in de wijk spelen aan de orde komen. Die zijn voor veel wijken specifiek. Het hart van De Meern is genoemd. Dat is een belangrijk punt dat lang heeft gespeeld. Het college heeft daarop hard ingezet.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! In de tweede termijn liet ik doorschemeren dat wij de intentie van de motie goed begrijpen. Wij hebben op bijeenkomsten gehoord dat mensen pijn voelen als zij zich niet herkennen als zij "een wijk" worden genoemd. De Meern is een dorp en heeft een dorpscultuur. Als daar meer aandacht voor is – ik hoor dat niet in het antwoord van de wethouder – wordt de GroenLinks–fractie erg enthousiast. Wij sporen het college aan om daarvoor in wijk- en dorpsberichten iets meer gevoel te hebben.

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Op het wijkspreekuur kom ik mensen tegen die vanuit de dorpsaanvliegroute van Vleuten, De Meern of Haarzuilens hun ervaringen delen. Ik ben opgegroeid in Rijswijk, een dorp bij Den Haag. Ik herken dat dorpsgevoel snel.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Ik kan mij aansluiten bij het pleidooi van de heer De Vries om aan het gevoel van de dorpsbewoners tegemoet te komen. Wij herkennen dat sentiment. Wij moeten dat niet onderschatten. Dat komt boven als een discussie zoals deze plaatsvindt.

Mevrouw **VAN GEMERT** (SP): Voorzitter! Deze moties zijn ingediend na mijn termijn. Ik begrijp nog steeds niet waarom wij een vertrouwensrelatie moeten opbouwen als wij in een wijk iets willen plaatsen waarmee de wijkbewoners het niet eens zijn en er onrust ontstaat. Onrust bestaat in heel Utrecht. In elke wijk is voortdurend onrust over plannen van de gemeente. Het maakt daarbij niet uit of het noodopvang is, een hostel of een andere daklozenopvang. Als de raad na het aannemen van een van beide moties collectief het boetekleed aantrekt omdat het vertrouwen in de raad en het college weg is omdat een wijk het er niet mee eens is, zal ik sowieso tegenstemmen.

Mevrouw **FREYTAG**: (Student & Starter): Voorzitter! Het grote verschil tussen deze wijken en andere wijken is dat andere wijken zijn ontstaan in de gemeente Utrecht. Dat zijn dus oorspronkelijk Utrechtse wijken met een andere geschiedenis.

Wethouder Geldof zei dat hij de emoties van een dorp herkent. Dat is fijn, maar wat gaat hij daarmee doen?

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Het hart van De Meern–Noord is een belangrijk punt, net als het hart van De Meern–Zuid. Het college heeft daarop enorm ingezet omdat het lange tijd een gebied is geweest waaraan het nodige te verbeteren was. Men vond dat het verbeteren snel moest gebeuren. Neem bijvoorbeeld de publiek–private samenwerking in het kader van het Máximapark. Met de mensen samen maken wij het park mooier dan het had kunnen zijn. Ook Castellum Hoge Woerd is daarvan een voorbeeld. Er is een theater en er kan leuk worden uitgegaan. Er is ook een kinderboerderij. Zo gaat de gemeente met deze wijken om. Wij tonen begrip als mensen bepaalde sentimenten hebben. Zij weten hoe de wijk was, maar die is veranderd. Daarover spreek ik op het wijkspreekuur.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Wij zijn terug bij de boerenlogica. Het voorstel dat in de brief staat en dat ik nader heb toegelicht, is dat wij vóór het einde van het eerste kwartaal, volgend jaar, een analyse presenteren waarin alle varianten zijn meegenomen en waarover de raad een besluit kan nemen. Wij geven ons rekenschap van de stappen die worden gezet. Deze oproep is niet in tijd begrensd. Wij zullen geen stappen zetten die het voorstel onmogelijk maken. Wij willen die juist in kaart brengen. Zodra de raad het stuk ontvangt, kan hij daarover zijn oordeel geven.

Ik neem de motie niet over, omdat die niet in tijd is begrensd. Wij werken toe naar het eerste kwartaal van volgend jaar. Dan komt het voorstel naar de raad. Dan kan die daarover een besluit nemen.

Ook de Structuurvisie komt naar de raad. Daarmee is het mogelijk om vóór het einde van het eerste kwartaal 2018 een analyse te kunnen maken. Daarom nemen wij de motie niet over.

Mevrouw **FREYTAG**: (Student & Starter): Voorzitter! Ik ben blij met de toezegging dat er een consultatieronde komt. Wethouder Geldof zegt met mensen uit Vleuten–De Meern te zullen spreken. Wij horen graag wat daar uitkomt. Als dat wordt toegezegd, trek ik motie 150 in.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Dat wordt door het college bevestigd. Ik constateer dat motie 150 is ingetrokken.

Aan de orde is de stemming over motie 146 (Geen tippelzone in Utrecht).

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Motie 146 kan bijna op de steun van de PvdD–fractie rekenen. Wij kunnen ons echter niet verenigen met de tijd die in het tweede punt van het dictum wordt genoemd. Daarom stemmen wij tegen.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Ik heb over de motie al veel gezegd, maar de tijd is de belangrijkste reden waarom wij de motie niet kunnen steunen. Daarnaast is de motie andersom ingevlogen. Wij stemmen ertegen.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Motie 146 gaat ons veel te ver. Wij kunnen er niet mee instemmen.

Mevrouw **FREYTAG**: (Student & Starter): Voorzitter! Alleen al met de titel zijn wij het niet eens. Wij stemmen tegen.

Hierna wordt motie 146 bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de aanwezige leden van de fracties van ChristenUnie, CDA, VVD, Stadsbelang Utrecht en SP ervoor stemmen en de aanwezige leden van de fracties van D66, GroenLinks, PvdA, Student & Starter en PvdD ertegen.

Aan de orde is de stemming over motie 147 (Perspectief voor de tippelaars).

Mevrouw **FREYTAG**: (Student & Starter): Voorzitter! Deze motie betekent effectief het einde van de tippelzone. Wij willen echter dat eerst nader wordt onderzocht of een tippelzone toch mogelijk is. Wij zullen tegenstemmen.

Hierna wordt motie 147 bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de aanwezige leden van de fracties van D66, GroenLinks en PvdD ervoor stemmen en de aanwezige leden van de fracties van ChristenUnie, CDA, VVD, Stadsbelang Utrecht, SP, PvdA en Student & Starter ertegen.

Aan de orde is de stemming over motie 148 (Behoud de tippelzone op de huidige locatie).

Motie 148 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de aanwezige leden van de PvdA–fractie ervoor stemmen en de aanwezige leden van de fracties van D66, GroenLinks, Student & Starter, ChristenUnie, CDA, VVD, Stadsbelang Utrecht, SP en PvdD ertegen.

Aan de orde is de stemming over motie 149 (Herstel het vertrouwen van uw burger).

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Wij vinden het stijlloos om een motie in te dienen die door een andere fractie in concept is opgesteld, zonder daarover te overleggen met die fractie. Wij zullen er om die reden, los van de inhoudelijke haken en ogen, niet mee instemmen.

Hierna wordt motie 149 bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat het aanwezige lid van de fractie van Stadsbelang Utrecht ervoor stemt.

Aan de orde is de stemming over motie 151 (Behoud de tippelzone voor de stad).

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Het gestelde in de motie kan wat de GroenLinks-fractie betreft de uitkomst zijn van het onderzoek waar wij om hebben gevraagd. Dit nu al uitspreken, gaat echter te kort door de bocht. Het doet geen recht aan het onderzoek waar wij om hebben gevraagd. Wij geven motie 151 geen steun.

Mevrouw **FREYTAG**: (Student & Starter): Voorzitter! Voor wat ons betreft, kan dit geen uitkomst zijn van het onderzoek naar de Merwedekanaalzone. Utrecht heeft dringend nieuwe woningen nodig. Wij zijn hartstikke tegen.

Hierna wordt motie 151 bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de aanwezige leden van de PvdA fractie ervoor stemmen en de aanwezige leden van de fracties van D66, GroenLinks, Student & Starter, ChristenUnie, CDA, VVD, Stadsbelang Utrecht, SP en PvdD ertegen.

4. Voorstel inzake het bestemmingsplan 2e Daalsedijk Wisselspoor, deelgebied 1 (jaargang 2017, nr. 69).

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Over de Daalsedijk had de PvdD-fractie een droom: een grote, groene, Central Parkachtige omgeving. Veel noodzakelijk groen in een drukke, stenige buurt. Helaas bood de ontwikkelvisie veel ruimte aan steen. Wij stemden daar tegen. In het bestemmingsplan Wisselspoor, het deel dat als eerste wordt ontwikkeld, zien wij nog steeds weinig groen. Sterker nog: veel bomen worden gekapt. Het gebied wordt nog minder groen dan het nu is. Al in de commissievergadering maakten wij ons hierover zorgen. In een door het college nagestuurde brief staat dat 51 bomen in het gebied verdwijnen. Daarmee kan de PvdD-fractie niet leven. Wij kunnen wel leven met het feit dat voor dit bestemmingsplan bomen moeten worden gekapt. Wij vinden echter dat die moeten worden gecompenseerd. Voor elke boom die wordt gekapt, moet er één worden teruggeplaatst, het liefst in het plangebied zelf. Als dat niet kan, dan toch graag ergens anders in deze versteende wijk Noordwest. Daarom dienen wij samen met de fracties van GroenLinks en ChristenUnie de volgende motie in.

"Motie 152

Houd bomenaantal Wisselspoor minstens gelijk

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 21 september 2017, ter bespreking van het Voorstel inzake het bestemmingsplan 2e Daalsedijk Wisselspoor, deelgebied 1,

Constaterende dat:

- Om de toekomstige bebouwing en ontsluiting van het bestemmingsplan mogelijk te maken 110 bomen in het plangebied gekapt zullen worden;
- Voor deze 110 bomen slechts 59 nieuwe bomen geplant zullen worden;
- Dit per saldo betekent dat er straks in dit deelgebied 51 bomen minder staan dan nu het geval is.

Overwegende dat:

- De 2e Daalsebuurt en Bloemenbuurt een van de meest versteende wijken in Utrecht zijn en weinig tot geen groenvoorzieningen hebben;
- en groene omgeving goed is voor mens, dier en milieu en bomen van grote waarde zijn voor het geestelijk en lichamelijk welzijn van de bewoners, biodiversiteit, luchtkwaliteit en klimaatadaptatie;
- De luchtkwaliteit op de ontsluitingswegen (Amsterdamsestraatweg en St. Josephlaan) reeds tot de slechtste van Utrecht behoort;
- Het daarom juist op het moment dat een gebied intensiever wordt bewoond, onwenselijk is het aantal bomen in dit gebied te laten afnemen.

Roept het college op om:

- Ervoor zorg te dragen dat alle bomen die voor dit bestemmingsplan gekapt moeten worden, minimaal een op een gecompenseerd worden;
- Deze compensatie uit te (laten) voeren door het planten van nieuwe bomen, bij voorkeur in dit deelgebied, als dat niet kan ergens anders in het plangebied, en als dat ook niet kan in de aangrenzende buurten in de wijk Noord West;
- Hierbij rekening te houden met de ecologische en klimaatadaptieve waarde van de te verwijderen en nieuw aan te planten bomen.

En gaat over tot de orde van de dag"

De motie is ondertekend door mevrouw Uringa, mevrouw Paardekooper en mijzelf.

De heer **KONING** (D66): Voorzitter! Ik begrijp het pleidooi van mevrouw Van Esch. Volgens mij is er de algemene regel dat bomen die verdwijnen elders in de stad terugkomen. Dat kan financiële consequenties hebben als wij het groen in hetzelfde gebied willen laten terugkomen. Dit is een vraag voor het college. Het antwoord daarop is voor ons van belang voor de vraag of wij het voorstel al dan niet steunen.

Ik ben sowieso benieuwd hoe de wethouder over deze motie denkt. Dit had misschien in de tweede termijn aan de orde kunnen komen. Wij steunen het idee om het gebied te vergroenen.

Mevrouw **PAARDEKOOPER** (GroenLinks): Voorzitter! Wij hebben in de commissievergadering over dit project gesproken. Wij zien graag dat Wisselspoor een groene oase wordt in een deel van de stad dat vrij stenig is. Daarom hebben wij motie 152 meeondertekend.

De **VOORZITTER**: Is dit meteen uw stemverklaring? Anders is het net of wij alsnog een debat voeren. Overigens mag dat.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Er zijn geen vragen gesteld. Ik kan mij aansluiten bij het pleidooi van de heer Koning. Wij zijn benieuwd naar het antwoord van de wethouder. Het is prima om de financiële consequenties te bekijken. Daarom hebben wij in de motie gevraagd of als de bomen niet in het plangebied zelf kunnen komen die in een aangrenzende wijk kunnen worden geplant.

Net als vele buurtbewoners zijn wij benieuwd naar de plannen voor de groenstrook langs het spoor. De plannen hiervoor worden pas later opgesteld, maar wij willen nu alvast de toezegging horen dat de groenstrook er echt komt en dat die echt groen wordt. Het moet geen fietspad worden met wat groen erlangs. Kan de wethouder aangeven hoe groen de groenstrook wordt en hoe de buurt inspraak kan krijgen? Wij horen van veel buurtbewoners dat dit verwarrend is. Voor de PvdD-fractie is het essentieel om de groenstrook zo groen mogelijk te maken.

De heer **JANSEN** (wethouder): Voorzitter! Ik dank mevrouw Van Esch voor haar vragen. Die geven mij de gelegenheid om mijn tevredenheid erover uit te spreken dat het is gelukt om in deze collegeperiode een start te maken met de bebouwing van het Wisselspoorgebied. Wij hebben daar vijftig jaar over gedaan. Het wordt dus wel tijd.

Wij delen de ambitie van mevrouw Van Esch – zij wordt gesteund door de GroenLinks-fractie en ongetwijfeld ook door anderen in de raad – om heel zuinig met bomen om te gaan. Dat lukt niet altijd. Door bouwactiviteiten staan bomen op de verkeerde plek. Wij hebben toegezegd te proberen het areaal aan bomen nog meer divers te maken. Verschillende bomen hebben meer ecologische waarde dan wanneer alle bomen van één soort zijn. Dat speelt nog een rol. Wij zijn ook bezig met dakgroen en gevelgroen. Groen is meer dan alleen maar bomen. Ik kan zonder enig probleem toezeggen dat compensatie plaatsvindt in het gebied Wisselspoor. Men herinnert zich wellicht dat in de zuidkant van het gebied, in de driehoek, een zeer grote hoeveelheid groen wordt toegevoegd, ook voor de mensen in de aanliggende buurten. Per saldo zullen in het gebied veel meer bomen terugkomen dan er hebben gestaan. Dat betekent niet alleen een compensatie, maar zelfs een uitbreiding van het aantal bomen. Wij zijn en blijven daarnaast van mening dat wij moeten proberen om dakgroen en gevelgroen toe te voegen. Ik kan motie 152 overnemen.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Kan de wethouder ook ingaan op mijn vraag over de groenstrook langs het fietspad?

De heer **JANSEN** (wethouder): Voorzitter! Uiteraard is er een klankbordgroep. De ontwikkeling van de plannen, nadat het bestemmingsplan is vastgesteld, wordt direct gestart met de uitwerking van het bestemmingsplan voor de deelgebieden 2 t/m 4. Daarbij is de klankbordgroep betrokken. De raad wordt op strategische momenten uitgenodigd om daaraan mee te doen. Uiteraard is het altijd zo dat wij proberen groenstroken zo groen mogelijk in te vullen. Wij willen ook dat mensen met kinderwagens en rolstoelen er nog doorheen kunnen. Met die kanttekening erbij zullen wij de groenstrook zo goed mogelijk invullen.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Hartelijk dank voor de beantwoording. Wij trekken de motie in omdat die door het college is overgenomen.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik constateer dat motie 152 is ingetrokken.

Aan de orde is de stemming over het voorstel.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! In de commissievergadering sprak ik mijn zorgen uit over de bouwoverlast en de eventuele schade die aan huizen kan ontstaan. Ik vind het antwoord weinig concreet. Inmiddels hebben wij een brief van het college ontvangen inclusief ambtelijke informatie die mij geruststelt. Daarom kan ik van harte met het plan instemmen.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Gezien het feit dat motie 152 door het college is overgenomen en dat die voor ons essentieel is, kunnen wij met het voorstel instemmen. Wij hopen dat het gebied zo groen mogelijk wordt.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! Ik sluit mij aan bij de opmerkingen van de SP-fractie over de bouwoverlast en de voorgestelde maatregelen. Wij zullen met het voorstel instemmen.

De heer **BRUSSAARD** (CDA): Voorzitter! De CDA-fractie is altijd kritisch geweest bij het vaststellen van de ontwikkelvisie. Nu ligt het bestemmingsplan voor aan de raad. Het ging ons indertijd om de verkeersafwikkeling, de participatie en het omgaan met bouwoverlast. Wij zijn blij dat de wethouder een toezegging heeft gedaan waarin duidelijkheid wordt gegeven over hoe in de volgende fase met participatie en bouwoverlast wordt omgegaan. Wij houden de genoemde punten in de volgende fase scherp in de gaten. Wij zullen met het voorstel instemmen.

Mevrouw **PAARDEKOOPER** (GroenLinks): Voorzitter! Het is een mooie combinatie van industrieel erfgoed – nu nog wat groener – duurzaamheid, wonen en kleine bedrijvigheid. Wij zijn voor.

De heer **VAN EIJDHOVEN** (VVD): Voorzitter! Dit is een goede toevoeging aan de stad. Er is extra ruimte voor wonen. Mevrouw Paardekooper sprak mooie woorden. Ik sluit mij daarbij aan.

De heer **KONING** (D66): Voorzitter! In de commissievergadering hebben wij de focus gericht op de toekomstige ontwikkelingen in de deelgebieden 2 t/m 5. Wij zien graag dat daarop nadruk wordt gelegd met de toevoeging aan deelgebied 1 door de PvdD-fractie. Dat is uitstekend. Gauw bouwen.

Het voorstel wordt daarop bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

5. Voorstel inzake Speelruimte Maken We Samen, beleidskader beheerde speeltuinen (Jaargang 2017, nr. 74).

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Voorzitter! Ik vind dit het leukste onderwerp van vandaag. Wat is er leuker dan spelen?

In de commissievergadering hebben wij hierover lang gesproken. Wij hebben er lang over gedaan om te constateren dat een groot deel van de raad met het voorstel instemt.

Ik wil enkele voor de GroenLinks-fractie belangrijke punten toelichten. Een van de zaken waarover het gaat, is dat het een recht van de wijkbewoners is om het beheer van de speeltuinen over te nemen, geen plicht. Daarover doet het college de raad nu een voorstel. Wat de GroenLinks-fractie betreft, is dat een goede aanpassing.

Het is de vraag of het onderwerp in het voorstel goed is verwoord. Ik begrijp dat de ChristenUnie-fractie een amendement heeft opgesteld die het voorstel anders verwoordt. Ik wil daarop vast vooruitlopen. Ik wil de reactie van de wethouder daarop afwachten.

Voor de GroenLinks-fractie is het van belang dat de kwaliteit van de speeltuin goed is gewaarborgd, dat de speeltuin voor iedereen goed toegankelijk blijft en dat ook het pedagogische klimaat goed is gewaarborgd. Ook doet de ChristenUnie-fractie een voorstel voor een aanscherping op misbruik die wij graag steunen.

Een ander belangrijk punt dat ik wil benadrukken – ik heb dat ook in de commissievergadering genoemd; ik wil op dat punt graag een toezegging van de wethouder wil krijgen – is de blijvende betrokkenheid bij de speeltuinen van de gemeente. Ik wil ook als het niet zo lekker loopt er een vorm van achtervang is.

Wij stemmen graag met het voorstel in. Wij houden echter de vinger goed aan de pols. Wij willen regelmatig worden geïnformeerd over de stand van zaken en de lessen die kunnen worden geleerd van speeltuinen die deze stap al hebben gezet.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Vanmiddag spreken wij over het beheer van de speeltuinen. Toen ik in 2014 gemeenteraadslid werd, wist ik niet dat dit onderwerp deel uitmaakte van mijn portefeuille. Ik heb er ontzettend veel van geleerd. Ik heb mij er ook mee vermaakt.

Waar het voorstel over gaat, wil ik vertellen met een metafoor. Als ik het college volg over de speeltuinen, dan heeft het een wielervedstrijd in gedachten. Aan de finish is elke speeltuin verzelfstandigd. Dat hoeft niet per se, maar dat zou heel mooi zijn. Er zijn drie groepen. Een kopgroep is al bijna verzelfstandigd, want een aantal renners is al over de finish. Het peloton komt wat later totdat ook dat is verzelfstandigd. Een aantal uitvallers valt onder het beheer van sociaal makelaars.

Het is de vraag of dat een goede insteek is. Het college heeft een en ander aangepast. Het heeft gezegd niet langer over uitvallers te willen spreken. Er zijn dus nog maar twee groepen over: de kopgroep en het peloton. Het is de vraag of wij die kunnen samenvoegen. Daarover gaat mijn eerste voorstel. Zoals ik het zie, is er geen sprake van een wielervedstrijd, maar van schommelen. Vaak schommelt men naast iemand anders. Wie het verste van de schommel springt, wint. Dat is precies hoe ik dit right to challenge zie. De wijkbewoners die naast een sociale makelorganisatie staan, denken vaak verder te kunnen komen. Als dat zo is, krijgen zij de sleutel. Daarom heb ik een amendement geschreven.

"Amendement 43

De raad stelt kaders

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 21 september, ter bespreking van het voorstel 'Speelruimte maken we samen, beleidskader beheerde speeltuinen'

Constateerend dat:

- In het raadsvoorstel 'beleidskader beheerde speeltuinen' de gemeenteraad van Utrecht wordt gevraagd per speeltuin te bepalen of deze per 1 januari 2018 het recht krijgt op verzelfstandiging (besluitpunt 2) of het recht om per 1 januari te verzelfstandigen aan het begin van ieder jaar (besluitpunt 3).

Overwegende dat:

- De gemeenteraad moeilijk in staat is om per speeltuin te bepalen of deze onder de groep valt die per 1 januari 2018 het recht krijgt op verzelfstandiging (besluitpunt 2) of het recht op verzelfstandiging ieder jaar kan worden gelicht (besluitpunt 3).
- Er voor verzelfstandiging van de speeltuinen niet alleen draagvlak nodig is onder bewoners, maar ook onder professionals (te denken valt aan scholen, maatschappelijke organisaties en sociaal makelaars).

Besluit:

- Besluiten punten 2 en 3 als volgt te wijzigen:

'In te stemmen met het recht op verzelfstandiging van alle 21 Utrechtse speeltuinen jaarlijks per 1 januari, onder voorwaarden dat initiatiefnemers aantonen daar klaar voor te zijn, er voldoende draagvlak is onder bewoners en professionals en wordt voldaan aan de kwaliteitscriteria voor beheerde speeltuinen.'

En draagt het college op:

- Het beleidskader beheerde speeltuinen in lijn te brengen (met name paragraaf 3.2) met bovenstaande uitgangspunt.

En gaat over tot de orde van de dag."

Het amendement is ondertekend door mevrouw Dibi, de heer Oost, de heer Bos en mijzelf.

Mevrouw **PODT** (D66): Voorzitter! Ik dank de heer Van Ooijen voor de prachtige metafoor. Wij worden daar allemaal heel vrolijk van, maar ik begrijp niet wat er verandert als amendement 43 wordt aangenomen.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik vind dat ik daarmee in een comfortabele positie ben gekomen. Ik zal niet bepalen welke speeltuinen per 1 januari 2018 verzelfstandigen en welke niet. Ik heb geprobeerd om dat uit te zoeken. Het is voor een raadslid onmogelijk om telkens een checklijst te raadplegen om te kunnen zien welke speeltuinen kunnen worden verzelfstandigd. De speeltuinen moeten zich geen zorgen maken over dat gemeenteraadsgebede. Ik vind het tweede argument veel belangrijker.

Van een aantal speeltuinen in de kopgroep denk ik dat het beter is dat ze nog een jaar wachten. Met amendement 43 kan dat. Eén van de speeltuinen noemt het college zelf, namelijk De Bloesem. In het voorstel staat dat De Bloesem per 1 januari 2018 wel eens niet verzelfstandigd zou kunnen worden. Het is mij een raadsel waarom deze speeltuin niet in de andere groep is ondergebracht. Dat heeft waarschijnlijk te maken met het bestuurlijke kader. Ik wil deze matiging graag doorvoeren.

Mevrouw **PODT** (D66): Voorzitter! Ik vind dat allemaal heel redelijk klinken. Ik heb de beslispunten erbij gepakt. Daar staat in dat wij instemmen met het recht op verzelfstandiging van tien speeltuinen onder de voorwaarde dat initiatiefnemers aangeven er klaar voor te zijn en dat de initiatieven aan de gestelde kwaliteitscriteria voldoen. Volgens mij hoef ik daar helemaal geen lijstjes voor te maken. Alles staat in de beslispunten. Als de buurt er klaar voor is, zal dat gebeuren. Volgens mij zijn lijstjes overbodig.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Bedankt voor de vraag, maar dan moet mevrouw Podt nog even doorlezen, want vervolgens worden tien speeltuinen genoemd die daar volgens de gemeenteraad onder vallen. Dat is het punt. Ik wil van die tien speeltuinen niet zeggen dat ik zeker weet dat die allemaal kunnen worden verzelfstandigd. Misschien zijn het er wel vijf, of twaalf, of twee, of drie.

Mevrouw **PODT** (D66): Voorzitter! Wij lezen de beslispunten kennelijk heel verschillend, want wat de heer Van Ooijen zegt, staat er niet. Er staat: "onder de voorwaarden dat initiatiefnemers aangeven er klaar voor te zijn". Zij mogen verzelfstandigen per januari 2018, maar dat hoeft niet. Er is niets aan de hand.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Voorzitter! Ik krijg een beetje een déjà vu van de discussie die wij in de commissievergadering hebben gevoerd. Ik begrijp het punt van de heer Van Ooijen heel goed. Ik kan daar voor een belangrijk deel in meegaan. De raad kan erover oordelen en waarom moeten ze hier worden genoemd. Wat mij betreft, hoeven ze niet worden genoemd. Vindt de heer Van Ooijen wél dat de gemeente de inwoners van de stad moet uitdagen om op de genoemde schommel plaats te nemen? Zij kunnen dan meeschommelen om te zien of ze er klaar voor zijn, of ze kunnen afwachten tot de wijkbewoners het een goed idee vinden om op de schommel te gaan zitten.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Dat is een goede vraag. Dat is namelijk wat ook ik mij afvraag. In welke relatie staan wij tot de wijkbewoners? Stimuleren lijkt mij uitstekend, maar als dat in de buurt komt van dwang, dan moeten wij vlug een pas op de plaats maken.

Mevrouw Podt kan wel zeggen dat het voorstel goed is verwoord, misschien heeft zij gelijk, maar als ik het traject van de afgelopen maanden bekijk, vind ik dat de gemeente wel degelijk een andere houding kiest. Ze zegt niet te dringen en te dwingen, maar dat moet in het voorstel ruim worden geformuleerd.

Het andere punt waarop ik wil wijzen, gaat over het proces. Ik heb mij geërgerd aan het proces van de afgelopen maanden. Ik kreeg per e-mail een uitnodiging voor de feestelijke overdracht van de verzelfstandiging van het Noordse Park, terwijl ik dacht dat ik daarover samen met de collega's nog een besluit moest nemen.

In juli 2017 zag ik in mijn timeline een bericht waarin stond dat er sprake is van een historisch moment, namelijk de verzelfstandiging van Buurttuin de Zandloper. Ik vroeg mij af wat wij nu weer gingen beleven. Opnieuw zo'n moment. Volgens mij gaat de raad over de vraag of er wordt verzelfstandigd of niet. Er ligt dan aan de raad een besluit voor. Dat is het moment waarop de raad zegt al dan niet de mogelijkheid tot verzelfstandiging te bieden. Dat is bestuurlijk behoorlijk goed ingebed. Dat heeft te maken met een pilot. De pilot kan per 31 december 2017 stoppen. Het spijt mij, maar dat is niet goed uit te leggen. Als de raad zegt niet over te gaan tot verzelfstandiging, dan heeft men geen verhaal meer voor de wijkbewoners. Die zijn de afgelopen maanden keer op keer gevraagd de speeltuin over te nemen, maar nu zegt de gemeenteraad opeens: "Dat dank je de koekoek."

Ik vind dat het proces op zijn minst niet goed is gegaan. Ik vind dat wij dat bij andere trajecten anders moeten doen.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Voorzitter! Ook ik voelde deze verbazing, maar deze initiatieven zijn genomen door de wijkbewoners zelf. Die zeggen nu de stappen zelf te zetten. Ik heb het gevoel dat wij ons aanpassen aan wat de wijkbewoners willen. Hoe denkt de ChristenUnie-fractie daarover?

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Bij een aantal speeltuinen is dat zo, bijvoorbeeld bij de Abstederdijk. Daar is zeker sprake van een wijkinitiatief, maar dat is niet bij de tien speeltuinen allemaal het geval. Met een aantal speeltuinen moeten nog afspraken worden gemaakt.

Hoe kijkt de wethouder op dit proces terug? De invloed van de burgers op het beleid is een beweging die wij in het sociale domein vaker zien. Ik voel mij niet in de juiste positie om daarover iets te zeggen. Dat grenst aan de bevoegdheden van de raad.

Mevrouw **TIELEN** (VVD): Voorzitter! De heer Van Ooijen voelt zich niet in de positie om daarover iets te zeggen. Dat kan ook komen door de wijze waarop de heer Van Ooijen zich opstelt. Hij spreekt over een wedstrijd. Dat vind ik een vreemde metafoor. Schommelen vind ik leuk. Ik vind schommelen zelf erg rustgevend. Als ik schommel, heb ik niet de behoefte om ver weg te springen.

De heer Van Ooijen spreekt ook over de macht die een gemeenteraadslid heeft. Is het niet heel fijn dat de gemeenteraad kaders stelt – dat ligt in het onderhavige voorstel besloten – maar vervolgens alleen luistert naar wat er in de stad gebeurt? Als een speeltuin zelfstandig wil worden, is dat alleen maar mooi.

Wat is de kwestie die de heer Van Ooijen ingewikkeld vindt aan zijn positie als hij de wedstrijd loslaat?

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Wat ik heb gezegd over dat het college meer een wielervedstrijd ziet en ik meer een schommelwedstrijd heeft te maken met de reden waarom ik vind dat het voorstel moet worden aangepast en dat er andere besluitpunten moeten komen.

Het tweede deel gaat over het proces. Mevrouw Tielen zegt het uitstekend. De raad stelt de kaders en bekijkt vervolgens hoe daarop door de samenleving wordt geacteerd. Echter, hier is het anders gegaan. Er heeft een enorm ambtelijk proces ter verzelfstandiging plaatsgevonden. Verscheidene speeltuinen zijn verzelfstandigd, terwijl wij hier nu nog aan het besluiten zijn of wij al dan niet een verzelfstandiging willen. Dat vind ik niet chic. Stelt de raad kaders of zijn de speeltuinen al verzelfstandigd?

Mevrouw **PODT** (D66): Voorzitter! Ik vind dat de heer Van Ooijen een wat wonderlijke manier heeft van het bekijken hiervan. Hij zegt dat de raad kaders stelt en dat wij vervolgens bekijken wat in de samenleving gebeurt. Het is een ambtelijk proces van het in gang zetten van de verzelfstandiging. Wij zijn echter bij allerlei speeltuinen geweest waar dit proces al twee jaar aan de gang is. Dit is niet iets dat door ambtenaren is bedacht. Er is een aantal speeltuinen dat dit fantastisch vindt. Er zijn mensen die dit graag zelf willen doen. Het is nogal wat om dan te zeggen dat ambtenaren het hebben bedacht en dat mensen reageren op wat wij doen. Nee, wij reageren op een maatschappelijke tendens. Dat is wat anders.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Wat mevrouw Podt zegt, dat wijkbewoners staan te springen om het heft in handen te nemen, geldt voor een aantal speeltuinen. Ik heb de tien speeltuinen opgebeld. Bij veel speeltuinen staan helemaal geen wijkbewoners te springen, maar heeft de gemeente gevraagd of ze willen verzelfstandigen. Het geldt zeker niet voor de 21 en ook niet voor de 10 uit de kopgroep.

Ik wil vanzelfsprekend graag acteren op wat in de samenleving speelt. Vanzelfsprekend wil ik dan niet dat regelgeving in de weg staat. Echter, de gemeenteraad heeft een kaderstellende rol met betrekking tot budgetten in het sociale domein. In dit geval is er ruim € 2 miljoen mee gemoeid en inclusief technisch beheer bijna € 3 miljoen. De raad stelt daarover de kaders. Als de raad het kader stelt dat de budgetten naar de sociale makelorganisaties gaan, kan ik het niet begrijpen dat ik intussen zie dat de budgetten op een andere manier worden uitgegeven. Dat is het als raadslid niet in positie zijn. Dat is niet conform de kaders die wij voor Vernieuwend Welzijn hebben vastgesteld.

Mevrouw **DIBI** (PvdA): Voorzitter! Ik wil de heer Van Ooijen bijvallen. Hij heeft wel degelijk een punt. Het kan niet zo zijn dat een jaar van tevoren allerlei processen met burgers gaande zijn waarbij een aantal speeltuinen wordt verzelfstandigd. De raad wordt dan voor een voldongen feit gesteld. Ik vind dat met betrekking tot participatie niet oké. Ik krijg een gevoel als bij een *déjà vu*. Het moet andersom. Eerst moet met de burgers worden gesproken. De speeltuinen moeten dan nog niet worden verzelfstandigd. Vervolgens moet het proces worden voorgelegd aan de raad. Pas daarna wordt het besluit genomen, maar zo is het niet gegaan. Ik vind dat de heer Van Ooijen een beetje onrecht wordt aangedaan.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Wij zijn bijna aan het einde van het middagdeel toegekomen.

Mevrouw **PODT** (D66): Voorzitter! In reactie op mevrouw Dibi: volgens mij is het proces zeker zo gegaan. Het is een proces van twee jaar geweest waarin met veel mensen is gesproken. Ik ben het onmiddellijk met de heer Van Ooijen eens als hij zegt dat niet alle speeltuinen er aan toe zijn. Dat heb ik ook nooit beweerd, maar voor de speeltuinen die eraan toe zijn, denk ik dat de raad reageert op maatschappelijke tendenzen.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik vind het belangrijk dat er een terugvalregeling komt. Als van een bestuur van zeven personen drie mensen tegelijk zeggen dat zij gaan verhuizen, kan het bestuur onder druk komen te staan. Dan moet er een goede regeling zijn. Daartoe heb ik de volgende motie opgesteld.

"Motie 153

Borging continuïteit speeltuinen

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 21 september, ter bespreking van het voorstel 'Speelruimte maken we samen, beleidskader beheerde speeltuinen'.

Constateerend dat:

- Het beleidskader 'Speelruimte maken we samen' inwoners het recht geeft op zelfstandige organisatie van speeltuinen.

Overwegende dat:

- Een zelfstandige stichting in de praktijk niet of minder in staat kan blijken te zijn te voldoen aan de kwaliteitscriteria die de gemeente stelt aan de speeltuinen in hoofdstuk 5 van het 'beleidskader beheerde speeltuinen'.
- De draagkracht van een (kleine) zelfstandige stichting in korte tijd door onvoorzienbare omstandigheden snel kan afnemen.
- De wens bij inwoners/gebruikers om gebruik te maken van het recht op verzelfstandiging door onvoorziene omstandigheden vervalst.

Roep het college op:

- Een regeling te ontwerpen voor het geval speeltuinen in zelfbeheer niet meer in staat zijn aan geldende de kwaliteitscriteria te voldoen of speeltuinen in zelfbeheer niet meer gebruik willen maken van het recht om als zelfstandige stichting te functioneren.

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de heer Oost, mevrouw Van Gemert, mevrouw Dibi en mijzelf.

Ook dien ik hierbij een amendement in over het voorkomen van seksueel misbruik en ongewenst seksueel gedrag in de speeltuinen. Dat is een ingewikkeld en moeilijk onderwerp om bespreekbaar te maken.

"Amendement 44

Voorkomen voorop

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 21 september, ter bespreking van het voorstel 'Speelruimte maken we samen, beleidskader beheerde speeltuinen'.

Constateerend dat:

- In het 'beleidskader beheerde speeltuinen' in hoofdstuk 5 de kwaliteitscriteria zijn benoemd voor de speeltuinen.
- In deze kwaliteitscriteria niets is opgenomen over het voorkomen van ongewenst seksueel gedrag en seksueel misbruik in de speeltuinen.

Overwegende dat:

- Ongewenst seksueel gedrag of seksueel misbruik over het algemeen wordt ervaren als een thema dat lastig bespreekbaar kan worden gemaakt.
- De gemeente daarom het voortouw moet nemen om speeltuinen te wijzen op het belang van goede afspraken over het onderwerp.
- Diverse betrokken partijen, zoals het NUSO (Nederlandse Unie van Speelruimte Organisaties) of Volksgezondheid/GGD diverse mogelijkheden bieden om seksueel ongewenst gedrag en seksueel misbruik in vrijwilligersorganisaties te voorkomen.

Besluit:

- In het beleidskader beheerde speeltuin, paragraaf 5.6 de volgende tekst toe te voegen: 'Voor het voorkomen van ongewenst seksueel gedrag en seksueel misbruik in de speeltuin

ontwikkelt elke speeltuin een stappenplan. Belangrijk is dat de speeltuin de discussie op gang brengt met de speeltuinmedewerkers en vrijwilligers die verantwoordelijk zijn voor het toezicht op en de activiteiten in de speeltuin.
En gaat over tot de orde van de dag"

Dit amendement is ondertekend door de heer Bos, de heer Van Corler, mevrouw Dibi, mevrouw Van Esch, mevrouw Freytag, mevrouw Van Gemert, mevrouw Metaal-Froon, de heer Oost, mevrouw Podt, mevrouw Tielen en mijzelf.

Mijn laatste punt gaat over de financiën. Lange tijd heb ik het standpunt van het college geëerbiedigd. Er is geen sprake van een bezuiniging op de speeltuinen die met deze schuif te maken heeft. Ik krijg echter toch langzaam maar zeker het gevoel dat er wel degelijk sprake is van een bezuiniging. Ik wil dat graag opgehelderd zien. In welke mate is er sprake van dat van de € 2 miljoen die tot voor kort beschikbaar was, maar nu naar de speeltuinen gaat, meer dingen moeten worden gedaan? Men kan op twee manieren bezuinigen. Men kan zeggen: wij halen geld weg. Dat is de meest eenzijdige manier van bezuinigen. Men kan ook besluiten om met hetzelfde bedrag méér te doen. Ook dan is er sprake van een bezuiniging. Ik heb sterk de indruk dat van het gelijk gebleven budget meer taken moeten worden gedaan. Dat zijn taken die voorheen niet door de speeltuinen werden gedaan. Ik doel op de taken die worden genoemd op pagina 19 van het plan onder 6.4.A. Voorheen hoefden die niet door de speeltuinen te worden gedaan. Ik wil dat graag opgehelderd zien. Als er sprake is van taken die voorheen door de maatschappelijke opvang werden gedaan, heb ik daarover nog vragen.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Wij onderbreken de bespreking van dit agendapunt voor de avondpauze. Wij zullen vanavond de behandeling van dit agendapunt voortzetten en dan beginnen met de bijdrage van mevrouw Dibi.

6. Benoeming van een voorzitter en twee leden van de raad van Toezicht van NUOVO Scholengroep.

Benoeming van een voorzitter van de raad van toezicht.

Uitgebracht zijn 43 stemmen, waarvan 1 in blanco en 42 op mevrouw Van Beek, zodat deze is benoemd.

Benoeming van twee leden van de raad van toezicht.

Uitgebracht zijn 43 stemmen, waarvan 1 in blanco en 42 op de heer Bouchtaoui, zodat deze is benoemd.

Uitgebracht zijn 43 stemmen, waarvan 1 in blanco en 42 op de heer Van der Drift, zodat deze is benoemd.

Herbenoeming van een lid van de raad van toezicht.

Uitgebracht zijn 43 stemmen, waarvan 1 in blanco en 42 op mevrouw Dompeling, zodat deze is herbenoemd.

7. Benoeming van een plaatsvervangend voorzitter van de gemeenteraad.

Uitgebracht zijn 43 stemmen, waarvan 9 in blanco, 5 van onwaarde en 29 op de heer Koning, zodat deze is benoemd.

8. Benoeming van een plaatsvervangend voorzitter van de commissie Stad en Ruimte.

Uitgebracht zijn 43 stemmen, waarvan 4 in blanco en 39 op de heer Meijer, zodat deze is benoemd.

De voorzitter dankt de leden van het stembureau voor de verrichte werkzaamheden en ontbindt het.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik zie u vanavond om 19.30 uur terug in deze zaal.

De voorzitter schorst daarop de vergadering.

Na heropening van de vergadering spreekt de **VOORZITTER** als volgt:

Dames en heren! Ik heropen de vergadering en heet u allen welkom. Welkom ook de gasten van de raad. Fijn dat er belangstelling is voor het werk van de gemeenteraad van Utrecht. Ook kijkers en luisteraars thuis van harte welkom. We hopen dat u ons de hele avond wilt volgen. Er is een fotograaf aanwezig. Hij heeft zojuist foto's genomen van onze gasten.

Bericht van verhindering is ingekomen van de heer Oost.

Ik vraag u te gaan staan voor het in memoriam van de heer W. Vergeer.

In memoriam de heer W. Vergeer.

De **VOORZITTER**: Dames en heren, leden van de raad! Vlak voor de zomervakantie ontvingen wij het bericht dat Willem Vergeer op 28 juni jl. op 91-jarige leeftijd is overleden. "Een markant en dankbaar man is overleden." Zo luidde de tekst op de rouwkaart. Hier in Utrecht zijn we dankbaar dat deze markante man vijftien jaar zitting had in de gemeenteraad, waarvan elf jaar als wethouder, met bijna drie termijnen wethouder Bedrijven en later ook Verkeerszaken. Hij nam in 1977 afscheid, nadat hij was gekozen in het Europese Parlement. Al sinds 1971 was Vergeer naast wethouder ook Eerste Kamerlid en droeg hij als voorzitter van de KVP bij aan de vorming van het CDA in 1980.

Bij zijn afscheid van de raad in 1977 ontving de heer Vergeer van burgemeester Vonhoff een zilveren stadsmedaille met de inscriptie: "Utrechts weging was zijn bedrijf." Volgens het Utrechts Nieuwsblad verloor Utrecht in Vergeer een swingende bestuurder, een openhartige en kleurrijke figuur en zelfs een smaakmaker van de plaatselijke politiek. Hij was hier terechtgekomen via Werkspoor, de Katholieke Vakbeweging en de gemeenschapsraad van Zuilen. Zijn portefeuille als wethouder kwam grotendeels overeen met het huidige Stadswerk waar toen ook nog openbaar vervoer, gas- elektriciteits- en drinkwatervoorziening bij hoorden.

Zelf herinnerde hij zich bij zijn afscheid een belangrijk moment uit het begin van zijn wethouderschap. Net toen de gemeente Utrecht veel geld had geïnvesteerd in een gasproductiebedrijf werd de aardgasbel in Slochteren aangeboord. Vergeer herinnerde zich hoe hij de werkgelegenheid voor 250 man had moeten redden en hoe dit was gelukt door er een gasdistributiebedrijf van te maken. Hij vertelde ook hoe moeilijk hij het soms had gehad met de belangengroepen die zich begin jaren 70 steeds meer deden gelden. Hij noemde het eindeloze getouwtrek over het al dan niet autovrij maken van de Zadelstraat als voorbeeld. Een dieptepunt was voor hem - voor het reces heb ik eraan gerefereerd - de afsplitsing uit de KVP van een groep raadsleden rondom partijgenoot Roovers, die pleitte voor een strenger begrotingsbeleid en later zelfs uit de partij werd gezet. Als positieve ontwikkeling merkte Vergeer bij zijn afscheid op dat hij bij de nieuwe generatie raadsleden een groeiende politieke betrokkenheid signaleerde.

Vergeers standpunt over Europa kunnen we nog steeds ter harte nemen. Europa is er niet alleen voor de economie, maar ook voor de vrijheid en de democratie.

Na een lange en rijke politieke loopbaan bracht de heer Vergeer zijn laatste jaren door in het Brabantse Schaijk, waar hij nog tot op hoge leeftijd elke zondagochtend biljart speelde in de plaatselijke herberg. Hij was een aardige man die het hart op de goede plek had en die bovendien ontzettend veel van Utrecht hield.

Ik vraag u om een korte stilte ter nagedachtenis aan deze markante en waardige vertegenwoordiger van de Utrechtse politiek.

(De aanwezigen nemen hierna enkele ogenblikken van stilte in acht.)

Nadat de aanwezigen hun zitplaatsen weer hebben ingenomen, stelt de voorzitter aan de orde:

Afscheid van vertrekkend raadslid mevrouw M. de Regt.

De **VOORZITTER**: Leden van de raad, leden van het college, dames en heren! Op 24 augustus jl. ontvingen wij een brief van het raadslid mevrouw Marlene de Regt. Daarin kondigde zij aan haar raadslidmaatschap na het reces te zullen neerleggen. Met pijn in het hart, voegde je eraan toe, beste

Marlene. En dat is begrijpelijk, want zoals zoveel raadsleden heb jij ook jarenlang alles gedaan om een balans te vinden tussen raadswerk, regulier werk en privéleven. Ik schreef je persoonlijk dat het best moeilijk is om dat altijd goed te doen. Je maakt keuzes en soms ook echt de verkeerde.

Na je beëdiging als raadslid in maart 2014 sprak je je maidenspeech uit op 2 oktober van datzelfde jaar. Je had Wmo, Zorg en Volksgezondheid in je portefeuille en het zal niemand verbazen dat je maidenspeech ging over het uitvoeringsplan tweede fase "Meedoen naar vermogen."

In die eerste toespraak noemde je alle thema's die jouw raadslidmaatschap zouden blijven beheersen. Ik citeer: "Het belang van een tegenkracht en een spiegel voor medewerkers, werkzaam in maatschappelijk ondersteuning en zorg." Daaronder viel bijvoorbeeld een ombudsfunctie. De twee moties hierover die je op 2 oktober 2014 namens de GroenLinks-fractie indiende, werden door het college overgenomen.

Karakteristiek was ook je pleidooi voor het persoonsgebonden budget als volwaardig alternatief en voor onafhankelijke cliëntondersteuning in het algemeen. Je beschouwde beide als logische uitvloeisels van het principe van zelfredzaamheid en de regie door patiënten en cliënten.

Je bleef erop wijzen dat achter een transformatie als die van de Zorg een visie moest zitten die bijvoorbeeld ook moest blijken uit de manier waarop de verschillende onderdelen van de keten op elkaar aansluiten. Over deze zorgverslimming heb je in 2015, samen met de fracties van D66, CDA en VVD, een expertmeeting georganiseerd en diende je in 2016 een motie in die unaniem werd aangenomen. Terecht wees je erop dat een goede transformatie een proces van jaren is en dat het vereiste hoge tempo extra zorgvuldigheid vraagt, bijvoorbeeld bij het leggen van alle benodigde, vaak nieuwe, verbindingen in de samenleving.

Als raadslid was je vooral achter de schermen actief. Je belde met ambtenaren, ging langs bij buurtteams en sprak met deskundigen en mensen in het veld. Collega-raadsleden en de wethouder bracht je met je kennis en ideeën bij vlagen tot wanhoop. En zelf had je het soms zichtbaar moeilijk met de trage besluitvorming in de raad en met je rol als specialist in een raad vol generalisten. Toch wist je je te ontwikkelen tot een niet alleen bevlogen, maar ook effectief raadslid.

Marlene, het is een terugkerend probleem, maar het blijft jammer dat het raadswerk zo moeilijk is te combineren met een serieuze andere baan en een privéleven. Voor de drieënhalve jaar waarin jou dat is gelukt dank ik je namens de raad van harte en spreek ik de hoop uit dat het je lukt je reguliere werk en privéleven wat meer ruimte te geven en je toch stiekem – ik kan het niet laten om dat te zeggen – misschien dan in de uurtjes en kwartiertjes die je nog hebt – energie heb je sowieso – in te blijven zetten voor de publieke zaak. Ik dank je wel.

(De voorzitter overhandigt daarop, onder applaus van de aanwezigen, mevrouw De Regt een boeket bloemen en een kunstwerk.)

De heer **GILISSEN** (VVD): Geachte voorzitter, geachte raadsleden, aanwezigen, mevrouw De Regt, beste Marlene! Wat leuk dat je mij, een VVD'er nota bene, hebt gevraagd om iets te mogen zeggen bij jouw afscheid van de Utrechtse gemeenteraad. Dat biedt namelijk de gelegenheid om iets aardigs te zeggen over GroenLinks, en zo vaak doet die kans zich niet voor. Maar maak je verder geen zorgen, ik zal het netjes houden. Ik zal dat natuurlijk wel op mijn geheel eigen wijze doen. Iets anders had je vast niet verwacht.

Om maar meteen met de deur in huis te vallen en mogelijke misverstanden weg te nemen: het is Marlene. Niet Marleen, Marlène of iets wat erop lijkt. En anders dan je achternaam De Regt, heb je niets met rechts of rechtse politiek te maken.

In je brief aan de raad waarin je je afscheid aankondigt, schrijf je dat "het een uitdaging is gebleken om een goede en gezonde balans te houden tussen het raadswerk, het reguliere werk en tijd voor privé." Je gaat Utrecht verlaten en verhuizen naar Abcoude Noord, in de volksmond ook wel Amsterdam genoemd. En dat doe je om degene die je liefhebt letterlijk en figuurlijk meer ruimte te geven.

Want dat je hart ligt bij zorg voor anderen, werd tijdens je raadswerk duidelijk. Je deed voorstellen over meer tegenkracht, je zette je in voor onafhankelijke cliëntondersteuning; de burgemeester memoreerde dit al. Dat deed je op basis van inhoud en overtuigingskracht. Jouw geluid was authentiek en gemeend.

Je wist de harten en hoofden van je collega-woordvoerders te raken. Niet voor niets werden al jouw moties en amendementen aangenomen of overgenomen. En, ik spreek uit eigen ervaring, dat kan niet elk raadslid zeggen. Het toont de manier waarop je politiek bedreef, vanuit gedrevenheid en bevlogenheid, deskundig en direct, wars van geklets en altijd met het oog op de inhoud. Verhalen over zielige en afhankelijke mensen waren niet aan jou besteed. Dat deed je ook met visie en ik denk dat jouw motie

over de integrale pgb ons allemaal uitdaagt om onze comfortzone te verlaten en goed na te denken wat het echt betekent om de cliënt centraal te stellen en hem of haar de regie te geven. Dat prikkelende beeld zal deze raad, maar ook de vele beleidsmakers, de komende jaren nog bezighouden. En ook dat is jouw verdienste.

Wat viel anderen aan jou op? Ik heb een rondje gemaakt en ik zou iets kunnen zeggen over je flamboyante sieraden, immer aanwezig, de bijzondere sjaals die je goed droeg en je kledingkeuze. Maar dat ga ik niet doen. Ik zal iets vertellen over de Marlene die ik heb leren kennen tijdens het raadstoneel. Want tot twee maal toe heb je bij het raadstoneel een inkijkje gegeven in de veelkleurigheid van je persoonlijkheid en het gemak waarmee je andere rollen kunt aannemen. In de afgelopen editie speelde je een tijdreiziger die het publiek feilloos de weg wees tussen de Hoekse en Kabeljauwse twisten. En twee jaar geleden wist je majoor Bosshardt neer te zetten die wedijvert met het origineel. In het begin zag je dan misschien wel op tegen het spelen van deze vrouw die gevoelsmatig wat ver van je afstand. Maar je wist met jouw gedrevenheid en de gevleugelde uitspraak "wil iemand nog een kopje soep?" de zaal aan het lachen te krijgen. En ik zag dat je het goed deed, je leek bevrijd.

Marlene, politiek gaat over mensen, en jouw raadslidmaatschap is daar een prachtig voorbeeld van. De afgelopen drieënhalve jaar heb je op geheel eigen, eigenwijze wijze het verschil weten te maken door jouw steentje bij te dragen, een steen te verleggen in de stroom van de decentralisaties van de Zorg van Utrechters. Daarvoor verdien je mijn en onze waardering.

Lieve Marlene, je gaat Utrecht verlaten. En ik weet dat je dat met pijn in het hart doet. Net zoals iedereen in deze zaal ben je van deze stad en haar bewoners gaan houden. In Amsterdam wachten naast een nieuwe woning nieuwe uitdagingen en ook nieuwe onzekerheden. Niet in de laatste plaats voor jou persoonlijk. Ik hoop op en wens jou en je naasten veel liefde, kracht, voorspoed en geluk, elke dag opnieuw.

We nemen vanavond afscheid, en ik bedank je voor alles wat je voor Utrecht hebt gedaan. Dank je wel.

(De heer Gilissen overhandigt daarop, onder applaus van de aanwezigen, mevrouw De Regt een foto van het stadhuis van Utrecht.)

Mevrouw **DE REGT** (GroenLinks): Voorzitter! Dank voor het woord de laatste keer in deze raad.

Ik ben voor mijn gevoel de raad ingerold. Mijn maatschappelijke betrokkenheid kon ik altijd handen en voeten geven in mijn werk. En ik woonde nog niet zo heel erg lang in Utrecht. Toen werd mij de vraag gesteld: "Is dat wat voor jou?" En ik realiseerde me: dit worden heel interessante jaren. En als ik ooit zinvol het verschil kan maken, dan is het in deze raadsperiode, met de decentralisaties in het sociaal domein voor de deur.

Ik begin met mijn dank en waardering uit te spreken voor allen die het werk van raadsleden voor en achter de schermen mogelijk maken: dank daarvoor. En collega's, ik dank u met mijn ontzag voor uw aller inzet, zo vaak met veel omvangrijke portefeuilles en veel meer jaren op de rol dan waar ik op terugkijk. Ik prijs mij gelukkig dat ik mijn tijd in de raad in uw gezelschap mocht invullen als raadslid, als majoor Bosshardt en als tijdreiziger.

In de afgelopen week heb ik natuurlijk nagedacht over de afgelopen jaren en of ik waar heb kunnen maken waar ik voor ging, voor stond en op hoopte. Heb ik daadwerkelijk bijgedragen aan een leefbare, zinnenprikkelende stad die uitnodigt tot beweging en ontmoeting? Aan een samenleving met ruimte voor diversiteit, aan een stad waarin mensen samen en autonoom op hun eigen eigenwijze het leven vorm en betekenis geven? Wellicht. Het is gebruikelijk daarbij stil te staan in een laatste woord. Maar het past niet zo goed bij me, dat is aan anderen om te beoordelen. Zeker is, ik kijk terug op een bijzondere tijd. Een tijd bijzonder op inhoud, met een start op de vooravond van de decentralisaties, met een nieuwe kijk op gezondheid en publieke waarden als basis voor beleid en met een gemeentelijke organisatie en de stad in beweging.

En de tijd was vooral bijzonder in mijn rol als raadslid. Als een van de 45 die de grote verscheidenheid aan inwoners en professionals in de stad vertegenwoordigen. Wat een eer, wat een verantwoordelijkheid. Een rol die een unieke gelegenheid biedt voor een kijkje achter de schermen en een ongekend welkom met zich meebrengt. De bereidheid van inwoners, collega's en ambtenaren om steeds weer hardop met je door te denken over hoe het anders kan, beter, meer divers en meer op maat. Die bereidheid en openheid tekent voor mij deze drieënhalve jaar. Zoveel bevlogen mensen, zoveel inspirerende ontmoetingen, zoveel unieke vragen, verrassende oplossingen en nieuwe wijsheden. Wat een voorrecht.

Om ambities en dromen waar te maken heb je tijd nodig. En soms strijdt een ander realiteit om voorrang. Dan kom je tekort en dan ga je te veel ballen in de lucht houden.

Ik ga naar Amsterdam om de enige werkelijke goede reden die daarvoor is, de liefde. Zij kwam, zag en ik, ik overwon mijzelf. En ik ga nu, eerder dan ik van plan was, om tijd en ruimte te maken voor een dierbare vriendschap. Ik realiseer me terdege dat ik een zeer bevoorrecht mens ben dat ik mijn leven zo naar mijn eigen hand kan zetten en nu kan kiezen voor de zaken die op dit moment het meest van belang zijn. Maar wat zal ik Utrecht missen. Mijn Dompas geeft op mijn nieuw stek aan: de Dom is 33 km bij je vandaan. Een nieuwe koers en ik weet, elke nieuwe stap geeft richting en mijn toekomst ligt weer open. Alle hoofdbreken van de afgelopen maanden, de vragen over commitment, verantwoordelijkheden en keuzes leiden naar dit moment. Met mijn bordje nog voor de vijfde stoel, ongeveer in het midden van de bocht. Over pakweg een kwartier nog een zwaai en dat is het dan. De vergadering gaat over tot de orde van de dag, avond, en vandaag wellicht nacht. En er is straks een nieuwe naam bij dezelfde stoel. Niemand is onmisbaar in optima forma en wat heerlijk ontvullend is dat. Het ga u goed.

(Applaus.)

De **VOORZITTER**: Dank u wel mevrouw De Regt, indrukwekkend. Ik zal zo schorsen, maar eerst zal ik aan uw ontvulling invulling geven. Daartoe geef ik het woord aan de heer Bakker, voorzitter van de commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven.

PROCESVERBAAL VAN DE ZITTING VAN DE COMMISSIE TOT ONDERZOEK VAN DE GELOOFSBRIEVEN VAN NIEUWBENOEMDE LEDEN VAN DE RAAD VAN DE GEMEENTE UTRECHT.

De heer **BAKKER** (D66): Voorzitter! De commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven van de nieuw benoemde leden van de raad van de gemeente Utrecht, bestaande uit mijzelf, mevrouw Koelmans en de heer Gilissen, heeft op 21 september 2017 onderzocht de geloofsbrieven van het op 31 augustus 2017 benoemd verklaarde lid van de gemeenteraad, de heer Dekkers. Door geen der leden werden bezwaren ingebracht, zodat de commissie heeft besloten de raad te adviseren de heer Dekkers toe te laten als lid van de raad der gemeente Utrecht.

Z.h.o. wordt besloten overeenkomstig het advies van de commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven.

De voorzitter dankt de leden van de commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven voor de verrichte werkzaamheden en ontbindt haar.

Beëdiging nieuw raadslid GroenLinks, de heer F. Dekkers.

De **VOORZITTER**: Mijnheer Dekkers, wij kennen u ergens van. Ik verzoek de leden van de raad te gaan staan voor de beëdiging van de Dirk Kuijt van de Utrechtse politiek, overal inzetbaar – en dat is lief bedoeld.

De heer Dekkers legt daarop in handen van de voorzitter de in de Gemeentewet voorgeschreven belofte af.

Daarop schorst de voorzitter de vergadering, ten einde de aanwezigen gelegenheid te geven de heer Dekkers te feliciteren met zijn benoeming.

Na heropening van de vergadering spreekt de voorzitter als volgt:

Dames en heren, leden van de raad! We hervatten de debatten. We beginnen aanstonds met de voortzetting van agendapunt 9, waarvoor ik mevrouw Dibi van de PvdA-fractie als eerste het woord zal geven. Maar eerst behandelen we de actuele moties. Vandaag zal door mevrouw Ferket van de D66-fractie een motie worden ingediend.

Actuele moties.

Motie "Volwassen is volwassen".

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Je zal maar een spareribszaak hebben op de Potterstraat met een bezorgdienst. En als er dan mensen langskomen – de Potterstraat is toch niet de rustigste plek van Utrecht – tegen die mensen moeten zeggen: sorry, je mag hier niet afhalen, want ik ben nog geen 21.

Voorzitter! Wat mag je op welke leeftijd? Je kunt daar heel lang over discussiëren. Want, wist de voorzitter dat je vroeger 25 jaar moest zijn om burgemeester te worden?

De **VOORZITTER**: Mevrouw Ferket, daar heb ik ook lang op moeten wachten.

Mevrouw **FERKET** (D66): Inmiddels vinden we dat je ook op je 18^e burgemeester mag worden. En de D66-fractie vindt samen met de fracties van GroenLinks, Student & Starter en VVD dat de leeftijd verlaagd kan worden van 21 naar 18 jaar voor het aanvragen van een horecaverunning, mits je geen alcohol schenkt, want daar moet je volgens landelijke regelgeving 21 jaar voor zijn. Daarom verzoeken wij het college de gemeenteraad uiterlijk voor het herfstreces een aangepaste horecaverordering toe te sturen waarbij de eisen in artikel 7 lid 1.c van de horecaverordering is aangepast in: "zij moeten de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt, dan wel de leeftijd van 21 jaar wanneer zij alcohol wensen te schenken."

"Motie 145

Volwassen is volwassen

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 21 september, constaterende dat

- er tal van jonge ondernemers in Utrecht zijn onder de 21 jaar;
- in de Utrechtse horecaverordering in artikel 7, lid 1, punt c staat opgenomen dat vanaf de leeftijd van 21 jaar een exploitatievergunning mag worden aangevraagd;
- in de Drank- en Horecawet de leeftijd van 21 jaar vereist is wanneer er alcohol geschonken wordt, maar sommige ondernemers het schenken van alcohol niet wensen,

overwegende dat

- in Nederland bij wet is vastgelegd dat een persoon meerderjarig ofwel volwassen is als de leeftijd van 18 jaar wordt bereikt;
- van personen tussen de 18 en 21 jaar voldoende levenservaring, verantwoordelijkheidsgevoel en overwicht kan worden verwacht;
- de Drank- en Horecawet het mogelijk maakt een vergunning af te geven voor ondernemers tussen de 18 en 21 jaar wanneer zij ervoor kiezen geen alcohol te schenken,

verzoekt het college om

- de gemeenteraad uiterlijk voor het herfstreces een aangepaste horecaverordering toe te sturen waarbij de eis in artikel 7, lid 1, punt c van de horecaverordering is aangepast in: 'zij moeten de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt, dan wel de leeftijd van 21 jaar wanneer zij alcohol wensen te schenken',

en gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer De Vries, mevrouw Freytag, de heer Gilissen en mijzelf.

De heer **EGGERMONT** (SP): Voorzitter! Op 21 mei 2015 is de horecaverordering door deze raad vastgesteld, met alleen de tegenstem van de fractie van Stadsbelang Utrecht. Dit punt heeft toen in dat debat geen rol gespeeld. Waarom is dit nu opeens een ding, los van wat wij ervan vinden?

Mevrouw **FERKET** (D66): De heer Eggermont kan zich misschien het debat van een jaar geleden herinneren, toen we discussieerden over de evenementenorganisatoren en hoe oud zij moeten zijn. Toen vroeg hij terecht of ik organisatoren kende die hier tegenaan lopen. Toen moest ik eerlijkheidshalve zeggen: nee, maar wellicht zijn ze er wel, maar ze mogen nu geen evenement organiseren. In dit geval ken ik een aantal ondernemers die echt staan te trappelen om een afvalservice te beginnen. Vandaar de urgentie om dit onderwerp nu te behandelen.

Mevrouw **BOUAZANI** (PvdA): Voorzitter! Ik ben benieuwd te horen over welk aantal we spreken. Over hoeveel ondernemers gaat het?

Mevrouw **FERKET** (D66): Ik heb het nagevraagd, maar dat wordt niet geregistreerd. Ik heb niet het idee dat er nu duizenden ondernemers gebruik van zouden willen maken. Ik ken een specifieke casus met mensen die hier tegenaan lopen. Beiden zijn venoot en leidinggevende, en als één van twee 21 wordt,

mogen ze dit nog steeds niet doen. Ze moeten allebei 21 zijn. Deze ondernemers zijn hartstikke pienter, dus dan denk ik: wat doen we moeilijk.

Mevrouw **BOUAZANI** (PvdA): Hoor ik mevrouw Ferket zeggen dat het om één casus gaat?

Mevrouw **FERKET** (D66): Die mij bekend is.

De heer **KREJKAMP** (wethouder): Voorzitter! Als wethouder Economische Zaken zal ik de beantwoording voor mijn rekening nemen, mede namens de burgemeester.

Het college is bereid om welwillend naar de motie te kijken. Met andere woorden, wij willen dit zeker gaan regelen als de meerderheid van de raad ervoor is. Maar dat blijkt al uit de ondertekening van de motie. Vanuit dat perspectief zeggen we ja tegen de motie. Maar ik heb een praktisch probleem.

Het college is voornemens binnen enkele weken een wijziging van de horecaverordening aan de raad voor te leggen, althans, het college is voornemens een besluit te nemen over de verordening, het terrasreglement en het kader, en het college is voornemens om de participatie- en inspraakverordening van de gemeente Utrecht te volgen, dus de gewijzigde horecaverordening zes weken ter inzage te leggen, zodat iedereen erop kan reageren, inwoners en ondernemers. Als we het dictum uit de motie zouden uitvoeren, betekent dit dat we twee verordeningen tegelijkertijd naar buiten moeten brengen: de oude uit 2015 met één regel die is aangepast, terwijl ik de Horecaverordening 2018 met alle wijzigingen die ik voorstel in de inspraak zal brengen. Ik vind dat niet zorgvuldig. Daarom zeg ik toe om in de verordening die we in de inspraak brengen dit punt, dat door de meerderheid van de raad wordt onderschreven, in te brengen. We verwachten dat we de nieuwe verordening in december in de raad kunnen brengen, als het goed gaat met alle volle agenda's, zodat de raad daarop dan kan amenderen.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Fijn dat we eindelijk komen te spreken over het nieuwe horecakader. Ik begrijp het alleen nog niet helemaal, want het gaat hier om de aanpassing van een zin. Het is fijn als die meegenomen wordt, maar het is ook fijn als we nog dit najaar over de met deze zin aangepaste verordening kunnen stemmen, want we kunnen niet bij dezen de verordening aanpassen. Het is fijn als die versie voor het herfstreces naar ons toekomt, zodat we erover kunnen stemmen.

De heer **KREJKAMP** (wethouder): Voorzitter! Dat ben ik niet van plan, want dan krijgt de raad twee versies, namelijk een raadsvoorstel op basis van de oude verordening met een regel die is aangepast. Deze aanpassing komt dan niet in de inspraak. Dat kan, maar zou dat niet doen. En ik ga de inspraak in met een nieuwe verordening als het college daarover de komende weken een besluit heeft genomen. En daarin neem ik de motie graag mee.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Deze raad wacht al heel erg lang op de nieuwe horecaverordening, als ik mijn woordvoerder Economische Zaken mag geloven. Kan de wethouder echt toezeggen dat die er aankomt, zodat we inderdaad dat heel kleine bruggetje kunnen maken? Om eerlijk te zijn, we hebben al heel vaak gehoord dat die er snel aankomt.

De heer **KREJKAMP** (wethouder): Voorzitter! Ik kan niet uitweiden over de collegeagenda van aanstaande dinsdag, want die is geheim. Binnen twee weken gaat de nieuwe verordening de inspraak in. Als dat niet zo zou zijn, volg ik de route die in de motie wordt voorgesteld en wijzig ik alleen dat punt. "Twee weken" betekent volgens mij na het herfstreces, dus over drie weken. Dat gaan we dan zo regelen.

Mevrouw **FREYTAG** (Student & Starter): Ik heb een technische vraag. Ik kan me voorstellen dat het debat chaotisch wordt als we twee verordeningen achter elkaar gaan bespreken: de oude en de nieuwe. Is het mogelijk om voor deze ondernemers een oogje dicht te knippen en een korte tijdelijke regeling toe te passen voor de tussentijd, als het langer zou duren voordat de nieuwe horecaverordening wordt aangenomen?

De heer **KREJKAMP** (wethouder): Daar antwoordt het college negatief op.

Mevrouw **METAAL-FROON** (CDA): Wat is de snelste manier waarop dit geregeld is?

De heer **KREJKAMP** (wethouder): De snelste manier is zoals mevrouw Ferket voorstelt. Dan zal ik de raad binnen een week een raadsvoorstelletje met één regel voorleggen om de verordening aan te passen.

Ik wil dat niet, omdat ik met een uitgebreid kader, het terrasreglement en een nieuwe verordening, de inspraak in wil en alle partijen in de stad daarover wil horen, zoals onze participatie- en inspraakverordening vraagt. Dus ik kom dan in de commissie met een aangepaste Horecaverordening 2015, terwijl ik in de stad in gesprek ben over de Horecaverordening 2018. Dat wil ik niet.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Het is leuk dat dit eindelijk het nieuwe horecakader kruist. Maar daarmee gaan we van alles aanpassen. Eerlijk gezegd had ik toen al een motie ingediend, als ik dit probleem een jaar geleden had gezien met het doorspitten van de APV, want toen hebben we ook gedebatteerd over de vraag wanneer een horecaondernemer wat mag doen op welke leeftijd. Ik wil deze motie heel graag in stemming brengen en ik zie nog steeds graag van het college een aangepaste verordening tegemoet.

De heer **EGGERMONT** (SP): Dan wil ik van mevrouw Ferket weten of dit betekent dat zij niet kan leven met de uitleg die de wethouder er zojuist aan heeft gegeven. In dat geval veranderen wij wel van mening.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Ik heb een punt van orde. Het is handig als we even schorsen.

De voorzitter schorst daarop de vergadering.

Na heropening van de vergadering verleent de voorzitter het woord aan de heer De Vries.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Op dit moment heb ik niets te zeggen over wat de schorsing heeft opgeleverd, maar wellicht doe ik dat wel in een stemverklaring, als een stemming aan de orde zou zijn.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Ik heb de wethouder gehoord. We hopen op een spoedige behandeling van het Horecakader. Ik trek de motie in.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik stel vast dat motie 145 is ingetrokken.

De voorzitter stelt hierna aan de orde de voortzetting van de behandeling van:

5. Voorstel inzake Speelruimte Maken We Samen (Jaargang 2017, nr. 74).

De **VOORZITTER**: Dames en heren! We hebben de heer Van Ooijen vanmiddag in de eerste termijn van de gemeenteraad gehoord. Ik geef graag het woord voor de eerste termijn van de PvdA-fractie aan mevrouw Dibi.

(De heer Van Zanen draagt hierop het voorzitterschap van de vergadering over aan de heer Koning.)

Mevrouw **DIBI** (PvdA): Voorzitter! Utrecht heeft de beste speeltuinen van Nederland en daar zijn we trots op. Onze sociaal makelaars, die ontzettend goed werk doen – en dat is soms onder lastige omstandigheden – geven wij een groot compliment. Voor de PvdA-fractie is het belangrijk dat speeltuinen toegankelijk blijven en dat er kwalitatief goede beroepskrachten aanwezig zijn in speeltuinen.

De PvdA-fractie heeft gedurende het hele proces van besluitvorming over de verzelfstandiging van de speeltuinen gemeld dat zij naar niet voor is. Wij vinden het een goede zaak dat er bewoners zijn die vanuit hun eigen kracht iets willen betekenen voor hun speeltuin. Prima, laat we dit vooral blijven stimuleren. Maar de verzelfstandiging lost geen problemen op, gaat waarschijnlijk banen kost, zal in sommige gevallen leiden tot verdringing en betekent een bezuinigingsmaatregel voor de sociaal makelorganisaties. Kortom, een heleboel redenen waarom deze verzelfstandiging geen goed idee is.

Het is goed dat de wethouder op aandringen van de PvdA-fractie is teruggekomen op het punt van de commerciële activiteiten in de speeltuinen. We hebben daarover nadere vragen gesteld. Maar dat is dan ook de enige wijziging waar we blij mee zijn. Naast het feit dat we tegen verzelfstandiging zijn, zien we nog steeds in het raadsvoorstel een impliciete "verplichting" voor de verzelfstandiging van een speeltuin staan. Kijk bijvoorbeeld naar de Duizendpoot.

De bewoners rondom de Duizendpoot hebben vanmiddag een honderdtal handtekeningen overhandigd aan de voorzitter van de commissie. Ik vraag hierop een reactie van de wethouder. Wat vindt hij hiervan? Wat vindt hij van de zorgen van de bewoners, de boosheid ook?

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Mevrouw Dibi zegt dat er een impliciete verplichting in het raadsvoorstel staat. Volgens mij is commissie breed gezegd – zo heb ik het althans gehoord dus corrigeer me als ik het fout heb – dat het niet om een plicht gaat, maar om een recht. Dit staat nu redelijk duidelijk in het raadsvoorstel verwoord. Mevrouw Dibi zegt dat er veel onrust is bij bewoners. Heeft de PvdA daar niet zelf een grote steen aan bijgedragen? Ik schrok er zelf van en dacht: heb ik iets gemist tijdens de commissiebehandeling? Ik zie op de website van de PvdA staan: "behoud de buurtspeeltuin." Maar we gaan toch geen speeltuinen opheffen? Dat hebben we toch niet bedacht? Vindt mevrouw Dibi ook niet dat de PvdA in het vergroten van die onrust zelf een rol heeft gespeeld?

Mevrouw **DIBI** (PvdA): Voorzitter! De heer Van Corler doet een Cees Bosje. Om met het eerste te beginnen. We hebben natuurlijk in de commissievergadering over die verplichting gesproken. Ik heb verplichting tussen aanhalingstekens gezet. Ik bedoel daarmee het volgende. De wethouder is erop teruggekomen naar aanleiding van de commissievergadering waarin is gezegd dat er veel druk op ligt om te verzelfstandigen. Het klopt dat hij dat heeft gewijzigd in dat dit een recht is. Dat is mooi, maar alleen al het feit dat nog steeds in het raadsvoorstel een aantal speeltuinen wordt genoemd – of eigenlijk allemaal, maar dan in fases – zorgt ervoor dat er nog steeds druk op staat. Daar kan de heer Van Corler het mee oneens zijn. Ons punt is juist dat dit college graag naar verzelfstandiging toe wil. Wanneer is de vraag, maar de heer Van Corler moet me nu niet gaan vertellen dat het college die verplichting niet wil. Dat is namelijk wat erachter zit en dat is wat wij niet willen.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Voorzitter! Dezelfde vraag als ik de heer Van Ooijen heb gesteld over zijn schommels. Mogen we alleen maar zeggen dat we ruimte geven aan bewoners en ze maar moeten komen als ze iets willen, of mag er ook een stimulans in zitten en mogen we ze vragen of ze zijn geïnteresseerd in verzelfstandiging? Of wil de PvdA-fractie er niet aan beginnen om op die manier ruimte te geven aan bewoners of ze te stimuleren?

Mevrouw **DIBI** (PvdA): Voorzitter! Volgens mij is de PvdA-fractie vanaf het begin heel helder geweest. We hebben helemaal niets tegen het stimuleren van bewoners, tegen eigen kracht. Laat dat vooral gebeuren, als mensen dat aankunnen. De heer Van Corler heeft ons nooit horen zeggen dat we daartegen zijn. Wij zijn wel tegen – hoe zal ik het noemen – de hele reorganisatie eromheen, het geld wat er naartoe gaat en de verdringing van banen; daar kom ik straks op terug. Die is voor ons helemaal niet nodig. Waarom heeft dit college niet gewoon gekozen voor de eigen kracht van bewoners, zonder al die toestanden eromheen? Die zijn helemaal niet nodig. Ze brengen ontzettend veel frustratie en boosheid, en ze lossen geen enkel probleem op.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Mag ik dan concluderen dat de PvdA-fractie zegt dat de bewoners hun rol mogen spelen, zolang ze maar niets over het geld te zeggen hebben?

Mevrouw **DIBI** (PvdA): Nee, dat is niet wat ik zeg. Wat de heer Van Corler hier doet, vind ik heel slim. Het geld zit nu bij de sociaal makelaars. Zij zijn de beroepskrachten en doen samen met bewoners dingen. Bewoners kunnen zoveel als ze willen de grenzen oprekken. Ik kan me voorstellen dat er een speeltuin is met zeer assertieve bewoners die heel graag dingen doen met kinderen, en hun ouders erbij willen betrekken. Dat kan allemaal, maar daar hoeft niet een bups geld naartoe. Daarvoor hoeft geen organisatie opgetuigd te worden. Daarvoor hoeven er geen banen te verdwijnen. Dat zou de heer Van Corler zich als GroenLinks-er ook moeten aantrekken; daar kom ik straks nog op terug. Wij vinden dat soort dingen onnodig. Waarom moet dat nu? Mijn punt is dat we het allemaal kunnen doen zonder die hele toestand eromheen.

Mevrouw **PODT** (D66): Voorzitter! Mevrouw Dibi heeft het over impliciete druk om de speeltuinen te verzelfstandigen. We hebben mensen in de speeltuinen gesproken die dit liever niet willen. We hebben een wijziging gekregen op het voorstel en nu staat er: "in te stemmen met het recht op verzelfstandiging onder voorwaarden dat initiatiefnemers aangeven daar klaar voor te zijn en dat initiatieven aan de gestelde kwaliteitscriteria kunnen voldoen." Ik vraag me af waar die impliciete druk precies zit. En ik hoor graag dat mevrouw Dibi terugkomt op de vraag van de heer Van Corler over de onrust in de wijk.

Mevrouw **DIBI** (PvdA): Voorzitter! Het is gemakkelijk gezegd dat we bijdragen aan de onrust in de wijk, maar de bewoners hebben contact met ons gezocht. Ik mag toch aannemen dat als bewoners contact met D66 zoeken, D66 naar ze toe gaat. Althans, dat doet de PvdA, en dan luisteren we. Ik begrijp niet wat mevrouw Podt bedoelt met onrust, want het gaat gewoon om frustratie en boosheid van mensen. Daar moet je naar luisteren en daar moet je naar handelen. Ik vind het jammer als mevrouw Podt dat labelt als onrust, maar dat zegt ook iets.

Mevrouw **PODT** (D66): Als de actie in de wijk "behoud de buurtspeeltuinen heet" en het gaat over impliciete druk, dan vind ik dat een voorbeeld van onrust. Ik vind heel duidelijk dat die leus niet in lijn is met het voorstel en ik heb er enige aanstoot aangenomen, moet ik zeggen.

Mevrouw **DIBI** (PvdA): Voorzitter! Dat kan, dat mag mevrouw Podt vinden. Wij hebben geluisterd naar de bewoners, zijn er vervolgens geweest en hebben inderdaad actie gevoerd. Dat was niet met spandoeken, wees gerust. We zijn daar gaan praten met mensen. Ze hebben handtekeningen gezet, zijn boos en voelen zich niet gehoord. Toen we daar waren, was er een incident met een paar jongeren. De politie kwam erbij en echt waar, een bewoonster zei tegen mij: "mevrouw Dibi, dit is nu precies wat wij bedoelen." Dat was naast de speeltuin. "Het college wil de speeltuin verzelfstandigen en dan moeten wij die problemen gaan oplossen." Voorzitter! Dat moet je niet overlaten aan vrijwilligers. Daar zijn beroepskrachten voor. Dat is precies de kern.

Mevrouw **VAN GEMERT** (SP): Voorzitter! Ik wil er toch graag op doorgaan, want ik weet niet zo goed waar de bewoners ongerust over waren. Zeiden de bewoners: "we moeten van de gemeente verzelfstandigen, maar we willen beslist niet verzelfstandigen." Of hoe zit het? Ik vind dit belangrijk, want ze gaan naar de PvdA toe. Mevrouw Dibi zegt dat dit niet naar aanleiding van het feit is dat de PvdA heeft gezegd "behoud de speeltuinen". Met andere woorden: "als u niet in actie komt, dan is uw speeltuin weg." Laat het vanuit de andere kant zijn geweest en de bewoners naar de PvdA zijn gestapt. Waarmee deden ze dat? Zijn er mensen in Utrecht die denken dat de speeltuinen moeten verzelfstandigen, ook al zijn ze daar niet klaar voor?

Mevrouw **DIBI** (PvdA): Voorzitter! Laat ik de Duizendpoot nemen. De bewoners melden dat de sociaal makelaars daar al heel lang werken en goed en moeilijk werk doen, werk dat zij absoluut niet willen en kunnen doen. Zij zeggen dat ze heel graag willen dat de begeleiding op de speeltuin blijft en ze zijn bang. Dat vind ik een reële angst, want het is mogelijk dat zo'n sociaal makelaar straks verdwijnt en dat bewoners het werk moeten gaan doen. Ik begrijp dat heel goed. Ik weet niet waarom mevrouw Van Gemert dat niet snapt en het onrust vindt.

Mevrouw **TIELLEN** (VVD): Mevrouw Dibi creëert nu zelf onrust in het debat, want wij snappen het niet meer. Mevrouw Podt heeft haar gevraagd waar zij in het stuk leest dat verzelfstandiging moet, de impliciete plicht tussen aanhalingstekens, zoals ze dat zegt. Dat staat helemaal niet in het voorstel. Er zijn bewoners die ergens bang voor zijn en kennelijk heeft zij die angst niet weg kunnen nemen. Dus eventjes weer terug, over welke bewoners spreekt mevrouw Dibi en over welke angst? Of gaat het over de bezorgdheid van de sociaal makelorganisaties. Dat is mogelijk, maar benoem het dan zoals het is.

Mevrouw **DIBI** (PvdA): Voorzitter! Ik weet niet hoe ik dit nog duidelijker moet uitleggen. Of ik leg het niet goed uit, of mevrouw Tielen begrijpt het niet. Ik ga nog een poging doen. Het "moeten" zit in het feit dat de speeltuinen in het besluit staan genoemd en niet dat er staat dat het moet. Het feit dat de speeltuinen in het raadsvoorstel staan genoemd en het college impliciet eigenlijk wil dat die verzelfstandiging er komt voor alle speeltuinen, kan mevrouw Tielen toch niet ontkennen? Anders zou dit namelijk niet in het raadsvoorstel staan. Dat zorgt er al voor dat er druk op zit. Dat bedoel ik te zeggen. Het klopt dat het woordje "moet" er niet in staat. De wethouder heeft dat gewijzigd. Maar nog steeds is er sprake van een soort van dwang. Er ligt nu een raadsvoorstel waarover we straks moeten stemmen waarin bijvoorbeeld staat dat een aantal speeltuinen over een jaar zelfstandig moeten worden, als dat kan. Dat roept bij bewoners onrust op. Mevrouw Tielen hoeft dat natuurlijk niet van mij te geloven. Ik sta hier namens de PvdA-fractie en ik vertel dat. Zij zou natuurlijk ook zelf kunnen vragen hoe de bewoners er tegenover staan. Ze waren hier beneden.

Mevrouw **PODT** (D66): Voorzitter! Ik richt met niet tot mevrouw Dibi, wat volgens mij heeft dat geen enkele zin. Bij dezen richt ik mij tot de bewoners rond de Duizendpoot. Ik kan gewoon tegen hen zeggen dat de speeltuin niet verzelfstandigd hoeft te worden als de buurt dat niet wil. Dat is namelijk precies wat er in het voorstel staat. Ik durf daarbij te zeggen dat de wethouder dat straks misschien ook nog een keer wil benadrukken, maar ik vind het heel vervelend dat hierover verwarring wordt gecreëerd.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Voorzitter! Ik probeer tot elkaar te komen. Als ik het goed hoor van mevrouw Dibi, is het probleem dat de speeltuinen met naam worden genoemd in het raadsvoorstel. De heer Van Ooijen heeft een amendement ingediend waarin hij eigenlijk precies hetzelfde zegt: de speeltuinen krijgen het recht, maar we noemen de speeltuinen niet bij naam. Als dat wordt aangenomen, stemt de PvdA-fractie dan ook in?

Mevrouw **DIBI** (PvdA): Voorzitter! Wij zullen de moties en het amendement van de ChristenUnie-fractie steunen. Waarom? Omdat die de scherpe kantjes van het raadsvoorstel afhalen. Je moet het zo zien, als er vlekjes op rode appels zitten, kun je ze weghalen. In dat geval doen we mee. Maar we zullen wel tegen het voorstel stemmen. Later in mijn verhaal kom ik daarop terug.

Mevrouw Podt zegt dat het geen zin heeft om met mij te discussiëren. Ze zit in de raad, dus ik raad haar aan vooral mee te discussiëren, want dat is haar taak. Mijn wedervraag aan haar luidt als volgt. Ze zegt dat die verplichting niet met zoveel woorden in het raadsvoorstel staat. Waarom ligt er dan een raadsvoorstel waarin de speeltuinen staan genoemd? Doe dat dan niet! Zet ze er dan niet in en zeg: "bewoners, als jullie een keer willen verzelfstandigen, kom dan naar ons toe, dan maken we een raadsvoorstel." Mevrouw Podt kan niet ontkennen dat ze erin staan genoemd en dat er een lichtelijke drang achter zit.

Voorzitter! Ik vervolg met iets over de financiën. Bij de kostendekkendheid van de basissubsidie van de speeltuinen hebben we ook na de wijziging vragen. Het college meldt dat de vrijwilligers extra inkomsten moeten werven, als er meer kosten gemaakt worden. Dat moeten ze doen via fondsenwerving, donaties en verhuur van activiteiten. Nou, dat is nogal wat. We hebben het hier over vrijwilligers. Naast het feit dat dit een financieel risico met zich meebrengt, zadelt het college vrijwilligers op met een onmogelijke taak. Wat vraag je toch allemaal van die vrijwilligers? Ontzettend veel!

De wethouder heeft in de commissie gezegd dat hij niet kan garanderen dat verzelfstandiging geen banenverlies betekent bij de sociaal makelorganisaties. Ik kom terug op de opmerking van de GroenLinks-fractie. In de praktijk betekent dit dat de sociaal makelaar zijn of haar baan zou kunnen verliezen en een vrijwilliger zijn of haar werk kan overnemen. Voorzitter! Dat is niet alleen verdringing waarover de D66-wethouder zegt dat hij daarin geen probleem ziet, maar dat is ook nog een keer niet oké, vrijwilligers het werk laten doen van beroepskrachten.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Voorzitter! Ik hoor de PvdA-fractie vaker zeggen dat vrijwilligers het werk van beroepskrachten gaan doen. De speeltuinbesturen krijgen geld om professionals in te huren. Hiervoor kunnen sociaal makelaars worden ingehuurd. Het beeld dat al het werk dat nu door een professional wordt gedaan wordt overgenomen door vrijwilligers klopt gewoon niet. Het verbaast me dat dit steeds weer terugkomt. Mevrouw Dibi zegt dat het banen kost bij de sociaal makelorganisaties en dit verdringing is. Dit is dus geen verdringing, maar een andere organisatie het werk laten doen.

Mevrouw **DIBI** (PvdA): Voorzitter! Ik schrik hier echt van. Ten eerste heb ik heel duidelijk gezegd dat dit tot banenverlies kan leiden. De heer Van Corler kan helemaal niet garanderen dat dit niet gebeurt, net zoals de wethouder heeft gezegd. De heer Van Corler moet dus erkennen dat dit mogelijk is. Hij gebruikt als argument dat de bewoners een zak met geld krijgen. Volgens mij is dat € 60.000 per speeltuin. Daarvoor mogen mensen worden ingehuurd. Kan de heer Van Corler garanderen dat er echte beroepskrachten worden ingehuurd? Of gaan de bewoners c.q. de vrijwilligers dit werk zelf doen? Waar blijft dan de professionaliteit? Ik schrik er echt van dat de heer Van Corler zegt dat dit geen verdringing is. Het werk wordt van een beroepskracht weggehaald en een vrijwilliger gaat dat straks doen. En hij noemt dat geen verdringing! Nou ja, dan hebben we verschillende interpretaties van verdringing.

De **VOORZITTER**: Ik geef u nog één keer de mogelijkheid, mijnheer Van Corler, want volgens mij is deze discussie ook al in de commissie gevoerd.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Klopt. Dat is precies de reden waarom er kwaliteitseisen worden gesteld. Het bestuur moet aan die kwaliteitseisen voldoen en daarvoor zijn ongetwijfeld professionals nodig.

Mevrouw **VAN GEMERT** (SP): Voorzitter! Ik begrijp echt niet dat mevrouw Dibi schrikt omdat de heer Van Corler denkt dat dit geen verdringing is. Het hele commissiedebat ging over dit punt. De hele commissie heeft gezegd dat dit geen verdringing is, maar mevrouw Dibi bleef volhouden dat het wel verdringing is. Vervolgens heeft de hele commissie gezegd dat er geen verplichting is en mevrouw Dibi zegt dat er wel een verplichting is. Ik vraag me echt af welke stukken mevrouw Dibi voor haar neus heeft liggen en waarom ze vast blijft houden aan allerlei standpunten en voortdurend schrikt van onze standpunten, hoewel wij het allemaal met elkaar eens zijn, behalve mevrouw Dibi.

Mevrouw **DIBI** (PvdA): U kunt hier wel lachterig over doen, maar het gaat hier om banenverlies van mensen. Zeker de SP zou zich dit moeten aantrekken. Mevrouw Van Gemert spreekt over de hele commissie. Ik weet niet wat haar definitie is van verdringing: ga die eens opzoeken. Het is één plus één. Een sociaal makelaar doet het werk in de speeltuin. We weten allemaal wat dat is. Vervolgens krijgt de speeltuin € 60.000. Bewoners kunnen besluiten dat ze het beheer zelf gaan doen. Ze nemen vervolgens het werk over. Mevrouw Van Gemert kan dat niet ontkennen: dat is overnemen. Dat is ook werk, maar dat is wel werk afpakken van iemand anders en dat is dan weer verdringing. Het werk wordt overgenomen van een sociaal makelaar en door een vrijwilliger gedaan die zich vervolgens laat betalen. De SP-fractie zegt vervolgens: "nee, dat is geen verdringing." Nou, dan zijn we het daar niet over eens.

Mevrouw **VAN GEMERT** (SP): Voorzitter! Naar onze mening is dat geen verdringing. Naar onze mening is er sprake van verdringing als vrijwilligers het werk gaan doen wat eigenlijk betaald zou moeten zijn. Dat is in dit geval niet zo. Verder is het zo dat de sociaal makelorganisaties een opdracht krijgen en in dat geval een opdracht krijgen voor minder speeltuinen. Bovendien zijn sociaal makelaars niet een doel op zich zijn, maar een middel om een speeltuin te beheren. Ik ben het er volstrekt niet mee eens dat er op dit punt sprake is van verdringing. We zeggen bij geen enkele nieuwe aanbesteding dat er sprake is van verdringing. Als een persoon een betaalde baan inneemt van iemand anders, is dat geen verdringing.

Mevrouw **DIBI** (PvdA): Mevrouw Van Gemert gebruikt veel woorden, maar het woordje "overnemen" vergeet ze. Dat is nu juist het kenmerk van verdringing. Maar goed, zij mag vinden wat ze vindt, de PvdA-fractie vindt dit verdringing. Om die reden dienen we hierover een motie in.

"Motie 154

Geen banenverlies door verzelfstandiging speeltuinen

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 21 september, ter bespreking van het voorstel "Speelruimte maken we samen, beleidskader beheerde speeltuinen", constaterende dat

- er een grote kans bestaat dat vrijwilligers het werk gaan overnemen van de sociaal makelaars;
- hierdoor verdringing plaats vindt,

overwegende dat

- sociaal makelaars geschoold zijn om het speeltuinwerk uit te voeren;
- speeltuinwerk in al haar facetten niet overgelaten moet worden aan vrijwilligers.

verzoekt het college

- om er zorg voor te dragen dat er door de verzelfstandiging van de speeltuinen geen banen verloren gaan bij de sociaal makelorganisaties, en gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mijzelf.

Tot slot. Dit is dus een bezuiniging. Ik hoorde mevrouw Van Gemert net zeggen dat het geld wordt weggehaald bij de sociaal makelorganisaties. Realiseert zij zegt dat dit werk nu met veel minder geld moet worden gedaan? Het is dus wel degelijk een bezuinigingsmaatregel.

Wij zullen tegen dit voorstel stemmen, maar dat zal niemand zijn ontgaan.

Mevrouw **PODT** (D66): Voorzitter! De D66-fractie is blij met dit voorstel, in tegenstelling tot sommige andere partijen. De veranderingen die de wethouder in de laatste week heeft doorgevoerd in het raadsvoorstel laten precies zien waar de kern van de discussie over gaat. Op die plekken in de wijk waar

mensen enthousiast zijn om hun eigen speeltuin te beheren, om zelf te beslissen de organisatie op zich te nemen, kunnen ze dat gaan doen. Op de zorgen van mensen die denken dat de speeltuin niet klaar is om zelfstandig verder te gaan, wordt ook ingegaan. En verzelfstandigen is een recht, geen plicht, hebben we al een paar keer gezegd. Het proces gaat in het tempo dat past in de buurt, de mensen en de speeltuin. Aan de sociaal makelaars in de speeltuinen die niet verzelfstandigen de mooie en vast ook complexe taak om kinderen en ouders te stimuleren mee te helpen, zonder dat de indruk wordt gewekt dat ze de plicht hebben om de boel over te nemen. De D66-fractie heeft er alle vertrouwen in dat de sociaal makelaars dat prima kunnen, zeker nu de kaders vanuit de gemeente heel helder op papier staan.

Voorzitter! De afgelopen twee jaar is er intensief nagedacht en in deze raad gesproken over de speeltuinen. We hebben het gehad over maatwerk, budgetten, participatie, integrale beheermodellen, generieke kwaliteitseisen en de transitie naar verzelfstandiging. Wat de fractie van D66 betreft, is het nu tijd om dit voorstel aan te nemen en de speeltuin weer over te laten aan de mensen waar het echt om gaat, de kinderen.

Mevrouw **TIELEN** (VVD): Voorzitter! Speelruimte Maken We Samen, een mooie titel, zeker op een debatdag als vandaag, waarin we het over heel veel dingen hebben die we samen maken. Ik complimenteer deze wethouder en dank alle betrokkenen die de afgelopen twee jaar, mevrouw Podt zei het al, met dit voorstel bezig zijn geweest: ouders, sociaal makelaars, ambtenaren en andere energieke Utrechtse vrijwilligers. De VVD-fractie onderschrijft het toekomstbeeld van deze wethouder aangaande de speeltuinen en het beheer ervan. Namelijk, het is mogelijk voor energieke Utrechtse vrijwilligers om zelf mede-eigenaarschap te nemen op speelruimtes in denken, doen en laten, als dat kan en als ze dat willen. Ik denk dat het goed is dat de wethouder daar realistisch mee om is gegaan en het raadsvoorstel op die wijze heeft aangepast. Dank daarvoor.

Eigenlijk is dit allemaal grottemensenpraat. Het gaat om kinderen die vrij en veilig kunnen spelen in een speeltuin die gewoon lekker vaak open is en waar ze terecht kunnen, die schoon is en opgeruimd. Waar een levendige plek is met veel kinderen en vaders en moeders uit de buurt om lekker buiten te spelen en te bewegen. Waar het veilig is voor jonge en grotere kinderen. Daarom steunen wij het voorstel van de ChristenUnie-fractie om het kwaliteitskader uit te breiden met ondersteuning voor vrijwilligers als het gaat om seksueel misbruik en ander seksueel grensoverschrijdend gedrag. We zijn zeer blij met het rookvrijbeleid: dat wilde ik nog een keer zeggen.

Wat kinderen belangrijk vinden, is het kwaliteitskader waar de VVD-fractie zich aan wil verbinden en we zullen laten gelden bij elk moment dat we in deze raad spreken over verdere verzelfstandiging. Dat is helder, op die manier kunnen we dit voorstel goedkeuren.

Mevrouw **METAAL-FROON** (CDA): Voorzitter! Het is al enige keren gememoreerd, dit is het einde van een lang traject. Dat lange traject is er niet voor niets geweest, want er is nadat de eerste stukken hierover verschenen heel veel veranderd aan het voorstel en ik denk ten goede. Ik vind dat we een mooie uitwerking hebben van het right to challenge, waarbij bewoners, als zij dat willen, speeltuinen zelf kunnen beheren.

Speeltuinen zijn een belangrijk onderdeel van de sociale basis in de buurt en kunnen dat op deze manier blijven. Het is belangrijk dat we blijven monitoren dat ook in de verzelfstandigde speeltuin kinderen drempelloos kunnen spelen en dat het schoon, heel en veilig is, zoals mevrouw Tielen zojuist al zei.

De wethouder heeft in de commissie al enigszins een antwoord gegeven, maar ik vraag toch om wat meer verduidelijking. Wat gebeurt er als dit op een gegeven moment niet meer zo is? Wat gebeurt er als het bestuur op een gegeven moment meldt dat het niet meer gaat, dat het niet meer loopt en dat het niet lukt om de speeltuin op geregelde tijden open te houden omdat men het aantal vrijwilligers niet rond krijgt? Is er een vangnet als op welk moment in het proces van verzelfstandiging dan ook de mensen van een speeltuin ervaren dat het niet meer gaat?

De heer Van Ooijen heeft eerder gesproken over dwang en drang. Ik vind het voorstel op dit moment heel mooi geformuleerd, maar is het binnen de gemeentelijke organisatie duidelijk dat het hier om een recht gaat en niet om een plicht in de bejegening van de speeltuinen? Op deze vragen hoor ik graag antwoorden van de wethouder. Voor het overige vinden wij het een zeer mooi voorstel geworden.

Mevrouw **FREYTAG** (Student & Starter): Voorzitter! Tijdens de commissiebehandeling over het beleidskader van dit voorstel had de fractie van Student & Starter nog een paar bedenkingen, voornamelijk over de financiën en de wijziging over de verzelfstandiging: recht en geen plicht, en alleen als het kan. Dit is eerder ook al genoemd. Met de aanpassingen in het voorstel zijn deze bedenkingen

grotendeels weggenomen. Dank daarvoor. Toch missen wij nog een toezegging, wat mij een beetje de stuipen op het lijf jaagt. Voor de raadsbehandeling zou de wethouder terugkomen op de bodemgesteldheid van de grond waarop de speeltuinen staan. In de brief van vorige week lezen wij dat deze informatie later komt, en dat terwijl in dezelfde brief staat dat het onderzoek wel is gedaan. Daarom vragen wij of de wethouder kan garanderen dat de kinderen niet op een vervuilde bodem spelen.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Mijnheer de voorzitter! Dank voor alle inbreng van vanavond. Deels was die een herhaling van de commissiebehandeling. Ik zal me concentreren op de besluitvorming, maar ik begin eerst met de beeldspraak. Het is lastig om daartegenover een ander beeld te zetten, maar als ik mee ga met de schommel, zie ik die als een relaxte manier van bewegen, zoals de VVD-fractie heeft gezegd, niet als een wedstrijd, maar met iemand die staat te duwen. Een sociaal makelorganisatie helpt, helpt bewonersinitiatieven. Daarvan hebben we vele mooie voorbeelden. De sociaal makelorganisaties, en vooral de mensen, de sociaal makelaars, doen zeer goed en uitstekend werk. Dit zeg ik ook tegen de mensen die een petitie hebben ingediend. Het gaat om een recht op en als dit recht op daar is, kunnen mensen gebruik maken van de sociaal makelaars. Het is een recht op finishen, als ik die beeldspraak mag gebruiken. Dat is de kern, die is duidelijk in de commissie besproken. Ik heb het voorstel daarop aangepast. Tegen de CDA-fractie zeg ik dat het ambtelijk apparaat zich er meer dan bewust van is. De ambtenaren hebben dit zelf opgeschreven en het besef zit diep in hun organisatie. In die zin kan de CDA-fractie hiervan verzekerd zijn.

Mevrouw **DIBI** (PvdA): Voorzitter! Toch een verduidelijkende vraag. De wethouder heeft in het voorstel gewijzigd in: het recht op. Dat begrijpen we. Kan hij uitleggen waarom de speeltuinen in het raadsvoorstel staan genoemd? Deze speeltuinen gaan verzelfstandigen, want als dit niet zo zou zijn, hoeven ze ook niet in het raadsvoorstel te staan en had de wethouder het aan de bewoners zelf kunnen overlaten.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Nogmaals, de raad stelt de kaders vast en die staan in het raadsvoorstel. Het gaat om een recht op verzelfstandiging. Dat hebben we verwoord en daarover hebben we tijdens de commissiebehandeling gesproken. In het raadsvoorstel staan twee specifieke groepen genoemd. Hierbij merk ik op richting de griffie dat bij de argumentatie onder 1.3 10 en 11 staan omgedraaid, want we hebben de aantallen iets veranderd. We hebben die twee specifieke groepen genoemd, omdat we aan de sociaal makelorganisaties voor 2018 helderheid wilden geven welke speeltuinen eventueel zelfstandig zouden kunnen worden – "het recht op" nogmaals onderstreept – om ze de mogelijkheid te bieden daarop te anticiperen, zodat ze daarover bedrijfszekerheid kunnen krijgen. Dat is de reden waarom we met een kopgroep en een peloton werken. Voor het overige zit er precies dezelfde gedachte in als mevrouw Dibi heeft. In de commissie is mij gevraagd om het voorstel zo aan te passen dat er elk jaar een mogelijkheid bestaat om dit recht in te roepen. Dat zijn de stappen die we hierna gaan zetten.

Mevrouw **DIBI** (PvdA): Voorzitter! Dan ben ik misschien niet helder geweest. Ik ga het toch nog een keer proberen. De wethouder zegt dat hij helderheid wil bieden aan de sociaal makelorganisaties. Ik neem aan dat dat niet het doel is. Mijn vraag gaat over de visie van dit college, over wat hierachter zit. Daarom nogmaals mijn vraag, los van het feit dat de wethouder helderheid wil bieden aan de sociaal makelorganisaties, of mijn aanname klopt dat dit college graag wil dat alle speeltuinen uiteindelijk verzelfstandigd worden, als dit mogelijk is.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Dit college stelt voor om bewoners het recht en de mogelijkheid te bieden om zelf de speeltuin te beheren. Dat is de kern van het voorstel. Ik kan er niet op vooruitlopen of dit leidt tot 21 verzelfstandigde organisaties op tijdstip X. Het zijn een recht en een mogelijkheid die per jaar kunnen worden ingeroepen. De uitkomst daarvan is ongewis. Ik kan de toekomst niet voorspellen, maar we gunnen het de stad. Ik zie sociaal makelorganisaties en sociaal makelaars daar enorm goed ondersteuning aan bieden en heel reëel zijn als ze zien dat verzelfstandiging nog niet mogelijk is.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Dit grijpt in op het amendement van de ChristenUnie-fractie om de speeltuinen uit het besluit te halen en erin op te nemen dat verzelfstandiging één keer per jaar mogelijk is. Ik dub erover of ik dit amendement zal steunen of niet. Het maakt het raadsvoorstel voor mij wat duidelijker: verzelfstandiging kan een keer per jaar. Hoor ik de wethouder zeggen dat hij het noemen

van de speeltuinen nodig heeft om aan de sociaal makelaars helderheid te bieden en dat ze daarom in het raadsvoorstel staan? Of vloeit er geen bloed uit als we dit amendement gewoon aannemen en kunnen we dan net zo goed aan de slag?

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Die splitsing is aangebracht om helderheid te bieden aan de sociaal makelorganisaties. Is dit strikt noodzakelijk? Dat kan ik niet zeggen. Daarmee laat ik het amendement aan de raad. Als een aantal speeltuinen uit de kopgroep niet het recht op verzelfstandiging inroept, vallen ze automatisch terug in het peloton. Daarmee zijn alle speeltuinen verwoord, zoals in het voorstel van de ChristenUnie-fractie staat.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! De wethouder gebruikt het argument dat hij duidelijkheid wil geven, maar is het niet zo dat die duidelijkheid niet kan worden gegeven, omdat het om een recht gaat? Als de speeltuinen daarvan geen gebruik maken, gaan ze naar het peloton. In die zin wordt er schijnbaarheid geboden door deze speeltuinen op te nemen in beslispunt 2.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): In de kern klopt de redenering, ere wie ere toekomt. Maar we hebben in de aanloop naar dit besluit met de SMO's afspraken gemaakt om dit proces financieel goed te laten verlopen. Daarin hebben we een richting aangegeven en zo is het ook met de SMO's afgesproken. Maar als de raad in al zijn wijsheid beslist dat het amendement een betere verwoording biedt van het doel dat we allemaal nastreven, blokkeer ik dat niet.

Mijnheer de voorzitter! Dit ging over amendement 43. Ik heb daaraan mijn duiding gegeven. Door de GroenLinks-fractie zijn vragen gesteld, onder andere over de betrokkenheid van de gemeente. De CDA-fractie heeft daarover ook vragen gesteld. Volgens mij gaat motie 153 er eveneens over. Ik hoop dat ik haar hiermee goed duidt. We kennen natuurlijk meer verenigingen, zoals sportverenigingen en buurthuizen in zelfbeheer, waar zaken bestuurlijk niet goed lopen waardoor ze niet meer goed functioneren. De gemeente staat dan ook klaar. In die zin hebben we geen aparte regeling nodig. Sterker nog, aparte regelingen vragen voor al die speeltuinen een eventuele terugvaloptie, terwijl er in de praktijk maakwerk zal worden geleverd. We hebben hiervoor geen regeling nodig. De motie bevestigt staand beleid dat we bij andere organisaties toepassen die vrijwillig een bestuur hebben gevormd, in het geval we moeten klaar staan als ze niet meer goed functioneren.

Mevrouw **METAAL-FROON** (CDA): Voorzitter! De wethouder noemt het voorbeeld van de sportverenigingen. We hebben juist de afgelopen tijd enkele sportverenigingen gezien die geen bestuurskracht meer hadden en daardoor omvielen. De CDA-fractie vindt dat de speeltuinen niet om mogen vallen, niet gesloten mogen worden. In die zin hopen we dat het vangnet omvangrijker is dan bij een sportvereniging.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Ik wil geen een-op-eenrelatie. Ik zeg hiermee alleen dat we als gemeente per definitie aanspreekbaar zijn en dat gaan regelen. Dat is de toezegging die ik dacht al te hebben gedaan in de commissie en nu nog een keer herhaal in de richting van de GroenLinks-fractie. Ik zie ook een motie die vraagt hiervoor een regeling te maken. Die hebben we niet nodig, sterker nog, een regeling zal waarschijnlijk niet het maatwerk bieden dat we op zo'n moment nodig hebben. Daarom ontraad ik de motie.

Mijnheer de voorzitter! Ik vind de constatering van de ChristenUnie-fractie over het proces vervelend. Ook andere fracties hebben gevraagd waarom de uitnodiging voor de feestelijke overdracht van het Noordse Park is verstuurd, voordat de raad dit besluit heeft genomen. We hebben hierover met elkaar gesproken. Ik heb hierover een brief gestuurd namens het college en in de commissie hebben we gesproken over de pilots, de speeltuinen die verder zijn in het proces van de verzelfstandiging en hiermee aan de slag zouden gaan. Dit is daarvan het resultaat. Formeel klopt het dat deze speeltuinen nog steeds in de pilot horen, maar ik ben ervan overtuigd dat we hierover hebben gesproken in de commissie en dit niet als een verrassing komt. De heer Van Ooijen is er zelfs op bezoek geweest en er is een raadsinformatiebijeenkomst over geweest. Ik weet dat meerdere fracties meerdere speeltuinen hebben bezocht. Ik vind het vervelend om te moeten constateren dat de heer Van Ooijen zich een beetje overvallen voelt. Maar dit past in de lijn van de pilot die we de afgelopen twee jaar hebben gehouden, waarmee we een zorgvuldig proces hebben doorlopen; meerdere fracties hebben hieraan gerefereerd.

Ik vervolg met amendement 44: Heel goed.

De ChristenUnie-fractie stelt in haar laatste punt dat met hetzelfde bedrag meer wordt gedaan. Ik kan de raad verzekeren dat er geen cent wordt bezuinigd op de speeltuinen en dat er geen taken bij zijn

gekomen die eerder uit een ander potje van de gemeente betaald zijn en we dat potje nu op een andere manier besteden. In die zin is er geen sprake van een bezuiniging. We hebben wel gekeken welke taken precies bij de speeltuinen passen. Dit geldt voor de SMO's, maar ook voor de verzelfstandigde speeltuinen. Dat ziet de raad in het kader.

Mevrouw **DIBI** (PvdA): Voorzitter! Het klopt toch dat de elf speeltuinen die nog niet verzelfstandigd zijn en nog onder de sociaal makelorganisaties vallen € 40.000 minder krijgen? Dus in plaats van € 100.000 € 60.000? Dat is dan toch een bezuiniging?

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! We hebben een budget vastgesteld voor de speeltuinen. Dat is € 2,75 miljoen. Daar is geen cent van afgegaan.

De vraag over de Duizendpoot heb ik in mijn inleiding meegenomen. Het gaat om een recht op. We zijn zeer tevreden over de sociaal makelaars die in die speeltuinen zeer goed werk doen. Er is geen enkele plicht, of wat dan ook, om de speeltuinen eventueel over te nemen. Mochten daarover misverstanden zijn gerezen, dan mijn excuses daarvoor. Maar het gaat echt om een recht op en volgens mij is dat de weerslag van de discussie die we ook weer vanavond hebben gevoerd.

Ook in de commissie hebben we stilgestaan bij het verwerven van extra inkomsten. Het gaat om inkomsten bovenop het budget dat beschikbaar is, om de mogelijkheid te creëren om eventueel extra initiatieven te ontplooiën. Een aantal speeltuinen heeft hieronder al zijn schouders gezet. Het gaat erom te zorgen dat dit mogelijk is. Dit betekent alleen maar meer toegevoegde waarde. Daar is om gevraagd vanuit die speeltuinen, want daar worden ze alleen maar mooier van.

Ten slotte motie 154 over verdringing. Het debat daarover is zojuist weer gevoerd. Dit is geen verdringing. Daarmee wijs ik de motie af.

De fractie van Student & Starter heeft gevraagd naar de bodemgesteldheid. In de commissie heb ik met de fractie-ondersteuner van deze partij het volgende afgesproken. De gronden zijn van de gemeente. Daarnaast wordt goed onderzoek gedaan. Ik heb getracht dit voor deze raadsbehandeling met de raad te delen. In de brief kan de raad lezen dat dit niet is gelukt. De gemeente blijft verantwoordelijk voor de gronden en zorgt ervoor dat ze schoon zijn. De raad kan niet van mij vragen dat ik dit op dit moment voor 100% garandeer, maar de gemeente is er verantwoordelijk voor en we zullen daarvoor zorgdragen.

Mevrouw **FREYTAG** (Student & Starter): Dan ga ik ervan uit dat de informatie nog voor de jaarwisseling komt, zoals in de brief staat.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Ik heb de toezegging gedaan zoals in de brief staat en die zal ik nakomen.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Voorzitter! Dank voor het herhalen van de toezegging over de betrokkenheid van de gemeente op het moment dat die nodig is. Ik heb in een interruptie al gemeld dat ik twijfel over het instemmen met het amendement ingediend door de ChristenUnie-fractie, A43, over het opnieuw formuleren van het besluit. Zoals ik de wethouder heb gehoord, vloeit daar geen bloed uit. Voor mij maakt het amendement meer helder dat het per se niet om een volgorde en een moeten voor speeltuinen gaat. Daarom ben ik zeer geneigd om dit amendement te steunen.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Het enige dat ik dan kan constateren is dat de PvdA-fractie dat steunt. Dat is interessant, want daarmee krijgt we een zeer gedragen raadsvoorstel, als het amendement inderdaad wordt gesteund.

De **VOORZITTER**: Ik denk dat er een klein misverstand was, maar dat doet er verder niet toe.

Aan de orde is de stemming over amendement 43 (De raad stelt kaders).

Mevrouw **PODT** (D66): Voorzitter! We hebben veel heen en weer gesproken over amendement 43. Wij vinden dit amendement vooral meer verwarring wekken, met name bij de SMO's, dus wij zullen tegenstemmen.

Mevrouw **TIELEN** (VVD): Ik sluit me gemakshalve helemaal aan bij de stemverklaring van de D66-fractie.

Hierna wordt amendement 43 bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de aanwezige leden van de fracties van ChristenUnie, Student & Starter, PvdD, PvdA, GroenLinks, SP en Stadsbelang Utrecht ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over amendement 44 (Voorkomen voorop).

Amendement 44 wordt bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

Aan de orde is de stemming over het geamendeerde raadsvoorstel.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! De PvdD-fractie kan instemmen met dit voorstel om de speeltuinenorganisaties die dat willen en kunnen het beheer van de speeltuin in eigen handen te geven, omdat de gemeente via subsidieverstrekking greep houdt op de kwaliteit van bijvoorbeeld groenonderhoud en organisaties, en ze er altijd weer voor kunnen kiezen het beheer terug te geven. Ook zijn we blij dat voldoende is geborgd dat vrijwilligers niet verplicht worden het beheer op zich te nemen en zelf de mate en het tempo van de verzelfstandiging kunnen bepalen.

Mevrouw **DIBI** (PvdA): Voorzitter! Dit plan behelst verdringing, een bezuiniging, lost geen probleem op en is bovendien een plan met financiële risico's waar we niet voor willen staan. Dus wij zullen tegenstemmen.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Voor de GroenLinks-fractie is dit een mooi voorbeeld hoe right to challenge vorm kan krijgen. Ik ben benieuwd hoe de speeltuinen dit verder zelf gaan oppakken. We stemmen dus voor.

Mevrouw **VAN GEMERT** (SP): Voorzitter! We hebben een lang en uitvoerig debat gevoerd in de commissie. De SP-fractie vindt dat de wethouder tegemoet is gekomen aan alle bezwaren die we tijdens de commissiebehandeling hebben geuit. Wij vinden dat er geen sprake is van verdringing.

Ik geef gelijk een stemverklaring over de motie ingediend door de ChristenUnie-fractie, M153. Ik hoop dat er een vangnet blijft, dat speeltuinen altijd nog terug kunnen op het moment dat het niet goed gaat. Dan zien we dit met vertrouwen tegemoet, dus we zullen voorstemmen.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Zelfbeheer en verzelfstandiging van speeltuinen lijken interessant. Maar we moeten voorkomen dat dit ten koste gaat van de speelruimte van onze kleine Utrechters. Bovendien zou dit zomaar banen kunnen gaan kosten. Die borging kunnen we niet vinden in het voorstel. Op grond van dit gegeven kunnen we niet instemmen met deze vorm van burgerparticipatie. En daarom kunnen we niet instemmen met dit voorstel.

Mevrouw **PODT** (D66): Voorzitter! Ik sluit mij aan bij de stemverklaring van de GroenLinks-fractie. Ik wens alle mensen die de komende tijd eindelijk zelf hun speeltuin kunnen gaan managen en daar leuke dingen kunnen gaan doen heel veel succes en vooral plezier. Daarom stemmen wij voor.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik ben erg blij dat het voorstel is geamendeerd. Dat was voor ons een voorwaarde om in te kunnen stemmen. We stemmen in met het geamendeerde voorstel, omdat we bewoners het recht op eigenaarschap van speeltuinen niet willen ontfemen.

Hierna wordt het geamendeerde voorstel bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de aanwezige leden van de fracties van PvdA en Stadsbelang Utrecht ertegen stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 153 (Borging continuïteit speeltuinen).

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Voorzitter! Ik vind dit een belangrijk punt. Volgens mij heeft de wethouder dit voldoende toegezegd. Ik ben er niet zo voor om een vaste regeling te maken. Daarom zullen we de motie niet steunen.

Mevrouw **METAAL-FROON** (CDA): Ik wilde exact dezelfde stemverklaring geven als de heer Van Corler.

Mevrouw **PODT** (D66): Voorzitter! Het wordt een beetje repetitief, maar wij ook.

Hierna wordt motie 153 bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de aanwezige leden van de fracties van ChristenUnie, Student & Starter, PvdD, PvdA, SP en Stadsbelang Utrecht ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 154 (Geen banenverlies door verzelfstandiging speeltuinen).

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Hoewel we de mening van de PvdA-fractie niet delen dat er sprake is van verdringing, vinden we wel dat de banen van de sociaal makelaars die nu in de speeltuinen werken, moeten blijven. Daarom stemmen we voor deze motie.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Er is absoluut sprake van verdringing als we sociaal makelaarsbanen inruilen voor vrijwilligers die dit werk voor een klein bedrag gaan doen. Dit zou zomaar tot banenverlies kunnen leiden. We kunnen instemmen met deze motie.

Hierna wordt motie 154 bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de aanwezige leden van de fracties van ChristenUnie, PvdD, PvdA en Stadsbelang Utrecht ervoor stemmen.

Mevrouw **FERKET** (D66): Voorzitter! Noem mij optimistisch, want vanochtend ging ik niet mee in het ordevoorstel van de heer Gilissen, die voorstelde eerst de initiatiefvoorstellen te behandelen. Inmiddels ben ik van mening veranderd, dus ik stel voor nu aan te vangen met de aanbidding van het initiatiefvoorstel Jongeren onder dak, en daarna de rest van de agenda te volgen.

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Ik hoor geen enkele verklaring waarom dit nodig zou zijn. De andere punten op de agenda zijn volgens mij minstens zo urgent. Ik stel voor de agenda te handhaven zoals die is.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Wij steunen het voorstel van de D66-fractie. Er is eerder gezegd dat in het vuurwerkvoorstel een fatale termijn zit van 31 december dit jaar. In die zin heeft dat initiatiefvoorstel enige haast. Ik begrijp het voorstel van mevrouw Ferket niet helemaal, want ze noemde de aanbidding van het initiatiefvoorstel Jongeren onder dak. Ik neem aan dat dan alle initiatiefvoorstellen eerst komen en daarna de rest van de agenda volgt. Daar zijn wij het mee eens.

Mevrouw **FERKET** (D66): Ja. Omdat het initiatiefvoorstel van mevrouw Podt in procedure moet worden genomen, stel ik voor dat voorstel te behandelen.

De **VOORZITTER**: Kortom, uw voorstel is om eerst de initiatiefvoorstellen te behandelen en daarna de agenda te vervolgen.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Ik voorzie ook dat we in problemen komen met de tijd. Wij vinden het van het allergegrootste belang dat de grote gebiedsontwikkelingen die nog op de agenda staan besproken worden. We stellen voor die eerst te behandelen. Daarna zien we wel hoe we verder komen met de rest.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! We willen zien om wat voor vuurwerk het gaat. Dus wat mij betreft behandelen we eerst de initiatiefvoorstellen. Wij steunen we het voorstel van mevrouw Ferket.

De **VOORZITTER**: Ik zie daarvoor nu al een meerderheid.

De heer **JANSEN** (wethouder): Voorzitter! Mag ik namens het college een advies geven over de reguliere raadsvoorstellen?

De **VOORZITTER**: Dat lijkt mij een goed idee, maar we maken eerst even het rondje af.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Voor mijn fractie is de voorliggende agenda een prima weergave van de prioriteiten van de onderwerpen, dus die kunnen we volgen. Het lijkt mij verstandig om met elkaar af te spreken wat we doen met de onderwerpen die afvallen, als we om 23.30 uur hier het licht

uitdoen. Wij moeten vaststellen wat prioriteit heeft. Want dat is de consequentie van deze omdraaiing. Ik denk dat de stad meer geholpen is met een goedontwikkelde Cartesiusdriehoek dan met een vuurwerkvrije zone.

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Ik maak ernstig bezwaar tegen het ordevoorstel. Er zitten mensen op de tribune en die mogen uitgaan van de agenda die al een tijd geleden is verstuurd. Als reactie op mevrouw De Boer wijs ik haar erop dat het initiatiefvoorstel over de vuurwerktraditie eerder ingediend had kunnen worden, als de indiener dat zo graag dit jaar geregeld wil zien. Volgend jaar is er weer Oud en Nieuw.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Ik sluit mij graag aan bij de heer Post.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik kan me volledig scharen achter de mening van de CDA-fractie.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Ik sluit mij aan bij het voorstel van mevrouw Ferket.

Mevrouw **FREYTAG** (Student & Starter): Ik kan mij daar ook bij aansluiten.

De heer **JANSEN** (wethouder): Voorzitter! Zowel voor het Koersdocument Cartesiusdriehoek als voor het stedenbouwkundig Programma van Eisen Kruisvaartkade geldt dat het een probleem is als ze vanavond niet worden behandeld. Het gaat bij beide om grote gebiedsontwikkelingen van rond de 500 respectievelijk 600 woningen. Bij mijn weten zijn dit allebei agendapunten waarvoor de raad maar een heel korte inbreng heeft, kortom, die heel snel afgehandeld kunnen worden. Ik pleit ervoor om die vanavond af te handelen. Nogmaals, we zijn er vanavond zo lang als de raad dat wil.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Er is een ordevoorstel gedaan om de drie initiatiefvoorstellen naar voren te schuiven en vervolgens de andere onderwerpen af te werken.

Aan de orde is de stemming over het ordevoorstel om eerst de drie initiatiefvoorstellen te behandelen.

Dit ordevoorstel wordt bij handopsteken aangenomen.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Het ordevoorstel is aangenomen, zodat wij nu eerst de drie initiatiefvoorstellen zullen behandelen.

9. Aanbieding Initiatiefvoorstel Jongeren onder dak.

De voorzitter schorst de vergadering voor enkele minuten, nadat mevrouw Podt op weg naar het spreekgestoelte is gestruikeld en gevallen.

Na heropening van de vergadering verleent de voorzitter het woord aan mevrouw Podt.

Mevrouw **PODT** (D66): Voorzitter! Het loopt enigszins anders dan anders. Dit is niet helemaal zoals ik mij de aanbieding van mijn voorstel had gehoopt en gedacht. Maar op weg naar het kathedraal maakte ik een wat onelegante stap en nu zit ik hier met mijn been omhoog. Ik heb sinds januari aan dit voorstel gewerkt, dus niets zal mij ervan weerhouden het vanavond aan te bieden.

Voorzitter! In juli publiceerde De Volkskrant een portret van twee dakloze jongeren, twee van de ongeveer 9000 jongeren die in Nederland op straat of in de opvang leven. Een weinig opwekkend verhaal over rottige thuissituaties, tentjes in het park, noodopvang tussen volwassenen, verlies van werk en veel, heel veel bureaucratie. Maar deze verhalen eindigden positief. Dankzij geweldige hulpverleners, behulpzame mensen die de ruimte in de regels vonden en heel veel eigen doorzettingsvermogen staan Octavia en Sander, de jongeren uit het verhaal, inmiddels op eigen benen. Ze hebben een dak boven hun hoofd en werken aan hun toekomst.

Wat D66 betreft verdient iedere jongere zo'n toekomst en kunnen we veel doen om het voor deze jongeren allemaal net wat makkelijker te maken. Het initiatiefvoorstel dat ik vandaag indien hoop precies dat te doen, voorkomen dat jongvolwassenen dak- of thuisloos worden en voor hen die dit al zijn, inzetten op een duidelijke gezamenlijke aanpak om hen verder te helpen. Uiteindelijk willen we dat zoveel

mogelijk jongeren doorstromen naar een eigen woonplek, al dan niet begeleid, waar ze duurzaam en zo veel mogelijk zelf hun leven inrichten.

Voor het maken van het voorstel voerden we veel gesprekken in de stad met de jongeren zelf en met organisaties die iedere dag met hen werken. Bij U-2Be Heard!, de belangenorganisatie voor deze jongeren, vroeg een van hen zich geïrriteerd af: "Waarom praten we hier nog steeds over? Dit is al jaren een probleem. Waarom is dit nog steeds niet opgelost?" En weet u, voorzitter, die jongen had gelijk. Dit initiatiefvoorstel geeft het college daarom opdracht met alle partijen uit de stad te werken aan een breed gedragen plan van aanpak op dit thema. We geven gelijk een lijst mee met ideeën die direct afkomstig zijn van de jongeren en organisaties die we spraken. Deze ideeën gaan over afstemming tussen partijen, zodat jongeren niet meer van het kastje naar de muur worden gestuurd, over een vaste coach die meeloopt met jongeren die dit nodig hebben, over voorlichting, over de rechten en plichten als je 18 bent en over mogelijkheden om aan een verklaring omtrent gedrag te komen als je een strafblad hebt. En natuurlijk over betaalbaar wonen en onder begeleiding oefenen om zelfstandig te wonen als je daar nog moeite mee hebt.

Voor ik het initiatiefvoorstel aanbied aan deze raad, dank ik heel graag en heel hartelijk de ambtelijke ondersteuning, de griffie, de meedenkers en lezers van D66 en de organisaties uit de stad voor hun ondersteuning en input. Maar ik dank natuurlijk vooral de betrokken jongeren zelf, die de moeite namen om vaak heel openhartig hun situatie uit te leggen. Ik hoop van harte dat dit voorstel voor hen echt het verschil gaat maken.

(Daarop dient mevrouw Podt het initiatiefvoorstel in.)

De **VOORZITTER**: Dank u wel, mevrouw Podt. Het initiatiefvoorstel zal in procedure worden genomen. Ik geef eerst het college de gelegenheid om erop te reageren.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Dank voor dit initiatiefvoorstel. Dit is een enorm belangrijk onderwerp. Ik hoorde dat niet alleen onze vrienden van U-2Be Heard!, maar ook heel veel anderen heel veel denkwerk hebben verricht. Hulde daarvoor. Mijn collega's Diepeveen en Jansen en ik zijn al een aantal jaren druk bezig met dit onderwerp, namens het college. Waarom is het nog steeds niet opgelost? Het is een weerbarstig vraagstuk, maar we gaan met deze verdere onderbouwing en energie heel hard aan de slag. Ik begrijp dat mevrouw Podt hierover in november heel graag een informatiebijeenkomst organiseert. We zullen ervoor zorgen dat we dan een eerste reactie hebben liggen. Dan kunnen we bekijken hoe we dit plan daarna met elkaar verder vorm kunnen geven. Samen maken we dit dak.

De **VOORZITTER**: Dank voor de toelichting op de procedure. Dit betekent dat dit voorstel naar de commissie zal gaan en er een raadsinformatiebijeenkomst zal worden belegd.

10. Initiatiefvoorstel vaststellen van de OMO-aanpak: Een Onconventionele Maatwerk Oplossingen voor huishoudens met meerdere problemen die vastlopen in de systeemwereld (Jaargang 2017, nr. 88).

De heer **MEIJER** (D66): Voorzitter! Een tijd geleden diende ik, net als mevrouw Podt dat zojuist voor haar voorstel heeft gedaan, mijn initiatiefvoorstel in.

Voorzitter! In Utrecht leveren we zorg en ondersteuning op maat, dichtbij, laagdrempelig, toegankelijk en generalistisch. Als dat nodig is en mensen hulp nodig hebben, maken medewerkers van het buurtteam samen met het huishouden een plan om problemen op te lossen. Gelukkig gaat dit in Utrecht heel vaak goed. In sommige gevallen lukt het echter niet om te doen wat echt nodig is, zoals bij een tienermoeder, die, omdat ze nog geen 18 is, niet in aanmerking komt voor bijzondere bijstand. De regels in het beleid van de gemeente staan dan de beste oplossing in de weg, of er is geen potje waaruit die oplossing kan worden betaald. We doen dan wat kan, maar niet wat zou moeten. We leveren geen maatwerk. En als maatwerk niet mogelijk is, worden de problemen van onze inwoners vaak groter. Onnodige menselijke ellende en hoge maatschappelijke kosten zijn daarvan het gevolg. Bovendien zorgt dit voor veel frustratie bij de hulpverleners.

Daar wil de D66-fractie wat aan doen. Dit is de OMO worden, de Onconventionele Maatwerk Oplossing. Die komt erop neer dat we een flexibel fonds creëren, het OMO-fonds, waaruit we de oplossing kunnen betalen als deze niet uit het bestaande budget betaald mag of kan worden, of als haast is geboden en we snel moeten kunnen handelen. Het college is op dit moment door deelname aan City Deal, Inclusieve Stad en het project Ondiep Ontregeld al begonnen om knellende regels flink aan te

pakken en hulpverleners te stimuleren in het denken in maatwerk. Dit zorgt voor meer samenwerking tussen verschillende organisaties, zoals de landelijke overheid en woningcorporaties, om elkaar vooral niet in de weg te zetten. Met het OMO-fonds versterken we deze beweging.

De kracht van het fonds zit niet in het afwegingskaders: wanneer zet je het wel of niet in? Dat is niet in beton gegoten. Belangrijk is wel dat de bewoner achter de geboden maatwerkoplossing staat, dat die een doorbraak betekent en dat erger wordt voorkomen, zoals met het vergoeden van een lasmasker voor de man die daarmee weer aan het werk komt.

Voorzitter! Met de OMO-aanpak willen we bereiken dat Utrechters nog beter geholpen worden met een oplossing die beter bij hen past, een oplossing waar ze achter kunnen staan en zich aan kunnen verbinden. We willen bereiken dat buurtteammedewerkers hun professionaliteit in kunnen zetten zonder zich op voorhand beperkt te voelen door regels en budgetten. We willen Utrecht een beetje beter maken voor iedereen.

De heer **VAN CORLER** (GroenLinks): Voorzitter! Het is altijd goed als er vanuit de raad een initiatiefvoorstel wordt ingediend. We hebben er in de commissie uitgebreid over gesproken. De discussie is stevig geweest en het initiatiefvoorstel is goed aangepast aan wat er in die discussie is gewisseld, namelijk vooral focussen op het fonds en niet zozeer op een functionaris.

Voor de GroenLinks-fractie is het bij de toepassing van dit fonds belangrijk dat het gaat om maatwerk, dat er geen sprake is van willekeur en dat er vooral in eerste instantie wordt gekeken binnen de bestaande mogelijkheden, zodat er niet te snel naar het fonds wordt gegrepen, maar eerst naar de hardheidsclausules wordt gekeken. Voor ons is ook van belang dat het fonds uiteindelijk wordt gebruikt als er knelpunten zijn en we er alert op zijn waar het systeem kan worden aangepast, zodat de oplossing in het vervolg makkelijker wordt bereikt. Deze opmerkingen geef ik mee bij de toepassing van dit fonds.

Het is belangrijk om met elkaar te bedenken dat er een risico in het fonds zit. Het kan fout gaan bij de besteding van dit fonds. We moeten dat risico accepteren, als we aan de slag gaan met deze onconventionele maatwerkoplossingen. Het is daarom noodzakelijk dat er een tijdige evaluatie komt, dit staat ook in het voorstel, waarin heel duidelijk naar voren komt waarvoor het fonds is ingezet en wat het heeft opgeleverd voor de casus, maar ook voor het systeem. Dit is voor de GroenLinks-fractie belangrijk.

Ik onderstreep dat het belangrijk is dat de functionaris, die nog steeds in de notitie staat vermeld, geen onderdeel is van het besluit dat we nu nemen. Met deze opmerkingen kunnen we prima instemmen met het instellen van dit fonds.

De heer **DERKS** (PvdA): Voorzitter! De PvdA-fractie heeft in eerste aanleg waardering voor dit voorstel, omdat wij het doel ervan van harte onderschrijven: meer maatwerk, voorkomen van escalatie van problemen en hierdoor minder hoge kosten. De aanpassingen die in het voorstel zijn aangebracht sinds de commissiebehandeling van november 2016 vinden wij verbeteringen, want er komt geen aparte OMO-functionaris met het risico op bureaucratie, maar wel de mogelijkheid tot maatwerkoplossingen die niet binnen bestaande budgetten kunnen worden gerealiseerd.

Toch roept het voorstel ook nog vragen op, want in welke situaties wordt het OMO-fonds precies ingezet? En hoe wordt voorkomen dat een beroep op dit fonds wordt gedaan als makkelijke bypass? Het beleggen van de uitvoering en het beheer van het OMO-fonds binnen bestaande structuren vinden we mooi klinken, maar hoe werkt dat in de praktijk? Ik hoor graag van de wethouder een reactie hoe hij dit ziet.

Mijn volgende vraag gaat over de samenwerking met andere instanties, zoals woningcorporaties en zorgverzekeraars. Het zou mooi zijn als deze organisaties willen meedoen in de aanpak en vooral financieel willen bijdragen aan het fonds. Maar we bereiken het tegenovergestelde van wat we willen als zij niet bijdragen, juist omdat er een beroep kan worden gedaan op extra gemeentelijke middelen. Ik hoor graag van de wethouder of hij dit als risico ziet van dit voorstel.

Mevrouw **TIELEN** (VVD): Voorzitter! Dank aan de heer Meijer, want ik begrijp dat een initiatiefvoorstel behoorlijk veel tijd kost. Hij heeft er veel werk in gestoken: complimenten daarvoor.

Ik begin een ding te maken van titels, maar ik zou de titel OMO graag amenderen. Ooit, dit is inmiddels ongeveer 15 jaar geleden, werkte ik bij een Amerikaans bedrijf dat ook wasmiddelen maakte en waar OMO power nog heel lang als een leerzame casus werd gebruikt over productfalen. Maar goed, het gaat om de inhoud.

In de commissie heeft de heer Meijer al gezegd dat de aanpak echt een sluitstuk is op de al bestaande maatwerkaanpak die we in onze gemeente hebben, zoals de commissie Passend Alternatief, de pilot Ondiep Ontregeld en zeker ook de City Deal. Dat zou ervoor zorgen dat dit voorstel echt een

ondersteuning is aan het eind van al die mogelijkheden en er inderdaad voor zorgt dat er geen willekeur ontstaat. Ik hoor graag van de heer Meijer hierop een bevestiging, ook na de vragen van de heer Van Corler.

De functionaris is eruit. Dat vindt de VVD-fractie heel plezierig. Ik hoor graag een bevestiging dat die eruit blijft. Ik zag het woord ook nog staan.

Er is nog één pijnpunt voor de VVD-fractie, het bedrag van een half miljoen euro. Dat is best een heel groot bedrag, tenminste, als deze aanpak echt het sluitstuk is en het gaat om echt complexe problemen. Hoeveel echt complexe problemen zijn er en hoeveel geld hebben we daarvoor nodig? Bovendien is het bestaan van een behoorlijke pot geld wellicht een belemmering voor andere betrokken organisaties. Die zijn al genoemd, zoals woningcorporaties en zorginstellingen. Als zij weten dat de gemeente een hele grote pot met geld heeft, is dat misschien een uitnodiging om te wachten totdat de koekrommel van de gemeente opengaat. Ik weet niet of dat de bedoeling is. Daarom vraag ik om een toezegging via de heer Meijer aan het college om bij beslispunt 5, de jaarevaluatie, expliciet de hoogte en samenstelling van het bedrag, en de kosten en bijdrage vanuit andere organisaties mee te nemen in de evaluatie. Voor ons is het namelijk geen doelstelling om het bedrag op te maken, wat vaak wel gebeurt als je eenmaal zo'n potje maakt. Kunnen de heer Meijer en het college hierop reageren? Een amendement voert wellicht wat ver, daarom wacht ik even af wat er komt.

Zijn de heer Meijer en het college het met mij eens dat het succes van de aanpak afgemeten wordt aan zo min mogelijk benodigd gebruik ervan? Immers, dit betekent dat de gemeente zich niet gevangen laat houden in allerlei systemen, maar al heel veel goede dingen heeft. Als de heer Meijer dit met me eens is, kan ik wellicht instemmen.

Mevrouw **METAAL-FROON** (CDA): Voorzitter! Allereerst de felicitaties aan de heer Meijer dat zijn initiatiefvoorstel nu eindelijk in de raad ligt. Het heeft wat voeten in de aarde gehad. Het verdient sowieso waardering als raadsleden iets oppakken.

Ik vind het OMO-fonds echt een mooi instrument en ik ben het met mevrouw Tielen eens dat het inderdaad een sluitstuk moet zijn, en dat ontschotting en maatwerk belangrijk zijn. Maatwerk moet sowieso worden geleverd en dit voorstel geeft daar uitvoering aan. Ik ben benieuwd of we na een jaar een evaluatie krijgen op welke manieren dit fonds uiteindelijk is ingezet en of dit inderdaad navolging verdient, of reden geeft tot andere zorgen. De CDA-fractie vindt dit een mooi voorstel en feliciteert de heer Meijer daarmee.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! OMO is een contradictie met een functie voor de directeur van City Deal met projectondersteuner, omdat onze eigen regels en beleid het buurtteam een plaats geeft bij het bieden van passende hulp. Het maatwerk moet geleverd kunnen worden door het buurtteam. Blijkbaar zijn de complexe gevallen niet meegenomen toen het landelijke en gemeentelijke beleid werd bedacht. OMO zorgt er alleen maar voor dat er een soort ombudsfunctie komt die het werk overneemt van het buurtteam. We kunnen beter met de huidige evaluaties van de knelpunten, buurtteams handvatten geven om de juiste hulp binnen een kort tijdsbestek te kunnen geven. Het lijkt er nu op dat er een initiatief komt dat geld en tijd kost, dat we opnieuw gaan bekijken wat er bekend is en dat dan weer gaan evalueren. Dan zijn we weer een jaar verder. Vanuit dat perspectief kan de fractie van Stadsbelang Utrecht niet akkoord gaan met dit initiatiefvoorstel.

Mevrouw **VAN GEMERT** (SP): Voorzitter! De SP-fractie is altijd wel voorstander van onconventionele maatwerkoplossingen, dus wat dat betreft komt het voorstel prima tegemoet aan wat wij een goed idee vinden. Het voorstel is goed aangepast, want we hadden veel moeite met de functionaris en die is er nu uit. Wij vinden de dekking uitermate geschikt voor dit doel. We hebben er al uitvoerig over gepraat en daar heb ik niet veel aan toe te voegen. Uiteraard onze complimenten voor de indiener.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Ik praat mede namens mijn collega Diepenveen. Dit is een mooi initiatief. Door het college is een aantal dezelfde vragen gesteld op verschillende manieren als door de raad. Belangrijk is dat we hier een opdracht in lezen om het OMO-fonds goed in te vullen, ook met de partners. Ik ben me er terdege van bewust dat we moeten voorkomen dat er een perverse prikkel van uitgaat voor die partners die zouden kunnen veronderstellen dat de gemeente met die € 500.000 problemen kan oplossen die op hun bordje liggen. We hebben ervaring opgedaan bij Ondiep Ontregeld. Daaruit blijkt dat veel problemen zijn op te lossen binnen de bestaande budgetten, ook van die organisaties. We zullen in de opdracht die er staat en de uitvoering duidelijk grenzen aanbrengen, en in de evaluatie meenemen hoe dit in de praktijk heeft gewerkt. Wij zien hierin een mogelijkheid om

eventuele financiële perikelen voor een onconventionele, noodzakelijke oplossing te voorkomen door voor te financieren, om vervolgens het bonnetje in te leveren bij die partijen die daarvoor het budget vrij hadden moeten maken, maar dat op de korte termijn niet konden, of andere belemmeringen zagen. Zo kan het OMO-fonds een revolverend karakter hebben. Zo willen we het gaan invullen. We zullen dit in de evaluatie meenemen. Nogmaals, wij zullen op die perverse prikkels sturen.

Mevrouw **TIELEN** (VVD): Op zichzelf klinkt het bemoedigend dat wethouder Everhardt zegt dat hij zal sturen op die perverse prikkel. Ik begrijp niet helemaal hoe hij dat wil doen. Kan hij iets meer duiding geven?

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Volgens mij staat in de opdracht dat we dit met de partners goed moeten afspreken. Ik kan daar niet op vooruitlopen. We hebben de ervaring met Ondiep Ontregeld. Daar is de staande praktijk dat iedereen zijn verantwoordelijkheid neemt. We zullen ervoor zorgen dat dit fonds geen makkelijke afslag wordt in dat proces door de financiering uit dit fonds te halen, terwijl die verantwoordelijkheid eigenlijk bij de partners zelf ligt. Ik weet niet hoe dat precies in de dagelijkse praktijk gaat functioneren. Maar de raad heeft gevraagd naar de evaluatie en de hoogte van het bedrag. We zullen daaraan richting geven en daarover verantwoording afleggen in de evaluatie na een jaar. Dit wordt gevraagd in beslispunt 5.

De heer **MEIJER** (D66): Voorzitter! Een aantal vragen is aan de wethouder gesteld en door hem beantwoord.

Eerst binnen de bestaande mogelijkheden, hardheidsclausules en budgetten die reeds bestaan en voor het oplossen van de problemen zijn ingericht: ja natuurlijk. Dat is ingewikkeld, want wanneer zijn die fondsen of mogelijkheden echt uitgeput? Dit wordt een uitdaging voor de uitwerking. Maar dat dit aandachtspunten zijn en in de evaluatie naar voren moeten komen, spreekt voor zich. Ik acht met de beantwoording door de wethouder ook de vraag van de heer Derks beantwoord.

Er is een opmerking gemaakt over het amenderen van de titel. Ik vind de titel wel komisch. Die is begonnen als werktitel en er heeft zich nooit iets beters voorgedaan. Ik hou het dus maar gewoon hierbij, want ik heb nog niemand zijn vingers zien opsteken met een beter alternatief.

De functionaris is eruit en blijft eruit, tenzij de evaluatie uitwijst dat die node wordt gemist. We gaan ervan uit dat er geen functionaris nodig zal zijn.

Het bedrag dat ik heb genoemd is inderdaad arbitrair. Ik kan me een commissiedebat met de heer Van Ooijen herinneren die daar ook expliciet naar vroeg. Hij kon ook niet aangegeven waarom dit € 501.000 of € 499.000 zou moeten zijn. Dus we hebben het maar op € 500.000 gehouden. We kunnen het bedrag omlaag brengen, als uit de evaluatie blijkt dat het veel te hoog is. En het college kan altijd met voorstellen komen om het weer te verhogen, als het te laag blijkt te zijn en we er heel veel goede dingen mee hebben kunnen doen. Dat zal de evaluatie uit moeten wijzen.

Dank voor alle steun. Het is inderdaad veel werk geweest en dat heeft redelijk wat geduld gevraagd. Ik heb niet als enige dit werk gedaan. Dank ook aan mijn ambtelijke ondersteuning, Antoniek Vermeulen heel nadrukkelijk die mij heeft geholpen, en de ondersteuners die mij via D66 hiermee geholpen hebben. Ik zie uit naar een positieve uitslag van de stemming.

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Ik vraag een schorsing aan, voorafgaande aan de stemming.

De voorzitter schorst daarop de vergadering.

Na heropening van de vergadering spreekt de **VOORZITTER** als volgt:
Dames en heren! Wij zullen nu overgaan tot stemming over het voorstel.

Aan de orde is de stemming over het initiatiefvoorstel.

De heer **DERKS** (PvdA): Voorzitter! Wij zijn blij met het antwoord van de wethouder dat hij zal sturen op het voorkomen van een perverse prikkel. Daar zit volgens ons de angel en een blijvende twijfel. In die zin vinden we de evaluatie van groot belang en zouden we die willen betrekken bij de evaluatie van City Deal. Dat gezegd hebbende, geven we het voorstel het voordeel van de twijfel en zullen we ermee instemmen.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Onze fractie herkent de ongewenste situatie dat mensen met problemen vast kunnen lopen in de gemeentelijke bureaucratie en we vinden de onconventionele maatwerk aanpak dan ook noodzakelijk. Wij feliciteren de heer Meijer hartelijk met dit voorstel en stemmen voor.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik had graag met de heer Meijer wat meer woorden gewisseld, maar soms lukt dat niet vanwege allerlei formuleringen. Het spijt me, mijnheer Meijer, maar we zullen tegen dit voorstel stemmen. De reden is dat we het technisch op dit moment niet uitvoerbaar vinden. De notitie bevat echt nog het oude OMO-fonds en dat is niet aangepast. We hebben nog heel veel vragen over hoe het nu werkt met die perverse prikkel en de inrichting en hoe de financiering er precies gaat uitzien. Hoe gaat die eruit zien in combinatie met de partners? Dit weten we allemaal niet, want de notitie is niet aangepast. Het voorstel heeft heel veel sympathie, maar ik weet niet of ik ervoor ben, omdat ik geen uitwerking heb. Dus wij zijn tegen dit voorstel.

Mevrouw **TIELEN** (VVD): Voorzitter! Ik heb in de bijdragen van de heren Meijer en Everhardt het vertrouwen gevoeld dat onze kritiekpunten worden meegenomen. Nu is vertrouwen goed, maar controle is beter. Daarom vinden we de evaluatie over een jaar cruciaal. Maar we stemmen in met het voorstel.

Mevrouw **FREYTAG** (Student & Starter): Voorzitter! Wij kunnen achter het doel staan van dit OMO-fonds. Wij zijn ook zeer benieuwd naar de evaluatie en hoe en op welke manier dit fonds eventueel een vervolg zal krijgen.

Hierna wordt initiatiefvoorstel bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de aanwezige leden van de fracties van Stadsbelang Utrecht en ChristenUnie ertegen stemmen.

De **VOORZITTER**: Mijnheer Meijer, namens de raad feliciteer ik u met het aannemen van uw initiatiefvoorstel.

11. Initiatiefvoorstel hervorming vuurwerk aanpak (Jaargang 2017, nr. 87).

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Ik voel me vandaag een beetje alsof het 31 december is. Ik ben de hele dag aan het aftellen naar dit moment. Het is ook heel erg onprettig warm in deze zaal. Als je huis vol zit op 31 december, herken je dat gevoel, alleen de bubbels ontbreken voor ons nog; je weet nooit waar deze avond eindigt.

De samenleving vraagt steeds nadrukkelijker om een jaarwisseling met minder overlast en schade, en meer plezier. Dat is niet alleen de mening van mij of mijn fractie, maar blijkt ook zeer nadrukkelijk uit het onderzoek dat de gemeente afgelopen voorjaar heeft laten uitvoeren. Meer dan de helft van onze inwoners steunt de invoering van vuurwerk vrije zones. Sterker nog, 58% is voorstander van een algeheel verbod op het afsteken van vuurwerk door consumenten. Dat voert wat te ver voor dit voorstel. Ik denk dat het voorstel zo al radicaal genoeg is voor sommige mensen hier aanwezig. Maar dat gevoel in de samenleving is begrijpelijk, want de ervaren overlast is zeer groot.

Bijna een jaar geleden diende ik een voorgaande versie van dit voorstel in. We hebben dat toen uitgebreid besproken in de commissie, waarbij er kritische noten zijn geplaatst bij het voorstel. Dank u wel allemaal voor uw betrokkenheid. Sommige opmerkingen die toen geplaatst zijn heb ik verwerkt, zoals die over het stoppen met het afgeven van vergunningen voor de verkoop of opslag van vuurwerk – dat punt is gewijzigd – en de rol die wijkraden hebben bij het bepalen van vuurwerk vrije zones.

Over het al dan niet wijzigen van de APV heb ik het voorstel niet aangepast. Ik ben zelf geen jurist, helaas, en afhankelijk van de adviezen die ik op ambtelijk niveau heb ontvangen. Via die weg ben ik geadviseerd voor te stellen om te besluiten tot een APV-wijziging te komen. Ik weet dat de burgemeester in zijn brief iets anders zegt. We hebben daarover gediscussieerd in de commissie. Blijkbaar wordt er verschillend over gedacht in onze gemeentelijke organisatie. Ik zou zeggen: staar u er niet blind op. Het gaat de GroenLinks-fractie, mij, om de intentie van het voorstel en niet om die wijziging van de APV. Als de intentie van het voorstel ook op een andere manier vanavond bediend kan worden, zou ik zeggen: pak een pen, pak een stuk papier en schrijf een amendement. Het argument van de ambtelijke organisatie was dat een gewijzigde APV beter standhoudt bij de rechter.

Voorzitter! De ervaring in andere gemeenten rond vuurwerk vrije zones is dat ze niet leiden tot hogere kosten of extra inzet van handhaving. De Politieacademie heeft hierover een interessant rapport

geschreven, wat onderdeel is van de stukken bij dit raadsvoorstel. Dus ook op dit punt doe ik geen aanvullend voorstel.

Het motto dat regelmatig in deze zaal wordt uitgesproken is: Utrecht maken we samen. Een jaarwisseling die meer in balans is, draagt daaraan bij. Tot nu toe heeft Utrecht in vergelijking tot andere grote, en ook kleinere, steden echt substantieel minder stappen gezet. Hilversum, en ook recent Groningen, verbieden het afsteken van vuurwerk in de binnenstad. Amsterdam heeft een flink aantal vuurwerkvrrije zones ingericht, Rotterdam en zelfs Goes organiseren een centraal aftelmoment met een vuurwerkshow. En uit het onderzoek dat de gemeente afgelopen voorjaar heeft gedaan weten we dat zo'n centraal aftelmoment bij 20% van de particuliere vuurwerkafstekers leidt tot het vermijden van het afsteken van vuurwerk, omdat ze centraal kunnen gaan kijken. Dit is niet onbelangrijk.

Ik heb de afgelopen vier jaar geprobeerd om de traditie rond het vieren van de jaarwisseling ook in Utrecht meer te laten aansluiten bij de wensen in onze samenleving. En helaas vond ik daar in deze raad via schriftelijke vragen, moties en een meldpunt samen met de fractie van de PvdD onvoldoende draagvlak voor tot dit moment. Het meest ultieme instrument dat een raadslid vervolgens heeft aan het eind van die weg is het indienen van een raadsvoorstel.

De heer **KLEUVER** (D66): Voorzitter! De heer De Vries zei dat Utrecht achterloopt bij andere gemeenten. Ik ben het met de GroenLinks-fractie eens dat er gemeenten zijn die verder gaan. Maar ik heb niet de indruk dat Utrecht achterloopt in het bestrijden van vuurwerkoverlast vergeleken andere gemeenten. Sterker nog, ik denk dat wij gemiddeld gezien voorlopen. Waar baseert de heer De Vries zijn idee op? Kan hij dat beargumenteren?

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Ik bedoel hiermee te zeggen dat andere gemeenten een flink stuk verder durven te gaan als het bijvoorbeeld gaat om het inzetten van een middel als een vuurwerkvrrije zone. Ik noemde net het voorbeeld van Hilversum, van zeer recent Groningen. In die gemeenten mag in de hele binnenstad geen vuurwerk meer worden afgestoken. Ik heb het voorbeeld genoemd van Goes en Rotterdam. Daar hebben ze heel bewust besloten tot een centrale vuurwerkshow, omdat dit leidt tot minder afsteken van vuurwerk door consumenten. Per saldo levert dat enorm veel winst op. Ik denk dat de gemeente Utrecht op dat vlak meer zou kunnen doen en die vergelijking heb ik proberen te trekken.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Ik heb een vraag terug aan de heer Kleuver. Hij denkt dat de stad vooroploopt, maar waar baseert hij dat op?

De heer **KLEUVER** (D66): Ik heb niet beweerd dat de stad vooroploopt. Ik heb gezegd dat andere gemeenten inderdaad verder gaan. De D66-fractie vindt ook dat de gemeente Utrecht best verder zou kunnen gaan. Ik geloof oprecht niet dat we achterlopen, als ik kijk hoe Utrecht ermee omgaat, hoe de gemeente probeert vuurwerkoverlast te bestrijden in de plannen die we elk jaar krijgen. Ik zie dan juist dat de gemeente inzet met stille camera's - dat ligt gevoelig bij ons, evenals bij de PvdD-fractie - vuurwerkoverlast bestrijdt in de buurt en voorlichting geeft. Daarom geloof ik niet dat Utrecht achterloopt. We hebben zelfs een vuurwerkvrrijzone.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! De heer Kleuver somt op wat we proberen te doen om de overlast te beperken. Is de heer Kleuver het met de GroenLinks-fractie eens dat we daar maar in zeer beperkte mate in slagen als 40-60% van de mensen meldt overlast te ervaren van vuurwerk?

De heer **KLEUVER** (D66): Ja, ik ben het er in zoverre mee eens, dat die successen wisselend zijn en dat er bij elke jaarwisseling sprake is van grote overlast. Daarom is de D66-fractie wel degelijk voorstander van het ontmoedigen van consumentenvuurwerk.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Ik hecht eraan te zeggen dat ik zeer blij ben met iedere stap die tot nu toe is gezet; laat hierover geen misverstand ontstaat. Maar uit de analyse die naar aanleiding van het onderzoek van afgelopen voorjaar is uitgevoerd in onze stad blijkt dat er heel veel draagvlak is om meer te doen dan we tot nu toe hebben gedaan. Daarom sta ik hier oprecht met een voorstel. Het is maar een voorstel. Ik zeg tegen de raad: voel u uitgenodigd om een amendement, motie of wat dan ook te schrijven. Elke stap die we vandaag of na vandaag zetten is mij het waard. Elke stap, hoe klein ook, als we maar meer tegemoetkomen aan die steeds verder toenemende vraag in de samenleving om de jaarwisseling op een andere manier te organiseren. Zeker na het onderzoek dat heel

recent is gehouden kunnen we daar niet doof voor zijn. Mijn voorstel is daarop gericht. Elke kleine stap is van harte welkom, maar de bal ligt hier, bij ons allemaal in deze zaal.

Het meest ultieme instrument dat een raadslid heeft, is het indienen van een initiatiefvoorstel. Ik richt mijn pijlen nadrukkelijk op alle raadsleden. De samenleving wil een andere viering van de jaarwisseling, een die meer in balans is en met meer plezier voor iedereen. Zoals in de commissie en ook aan de woordvoerders gezegd: dit voorstel hoeft echt niet voor 100% overgenomen te worden. Een raadslid heeft naast het recht om een initiatiefvoorstel in te dienen ook het recht van amendement gekregen. En dit voorstel is wat mij betreft ondergeschikt aan de richting die onze samenleving op wil. Is de raad het in meer of mindere mate niet eens met bepaalde beslispunten, ik zei het al: pak een pen, pak een stuk papier en gebruik het recht van amendement. Is het niet mijn voorstel, dan graag die van de raad, als we vandaag maar een stap of stapje in de richting van een ander soort jaarwisseling zetten, een met meer draagvlak en meer plezier.

De heer **KLEUVER** (D66): Voorzitter! Het leidt geen twijfel dat vuurwerk schadelijk is voor het milieu, voor mens en dier, voor de gemeentelijke financiën en voor de openbare ruimte. De D66-fractie is dus best te porren voor maatregelen die het gebruik van vuurwerk terug kunnen dringen. En als een fractie de moeite neemt om met een initiatiefvoorstel te komen, kijken we daar met nog meer sympathie naar. We stellen met de fractie van GroenLinks vast dat er tijdens de commissiebehandeling ook door ons bezwaren zijn geuit. De brief van het college wijst op een aantal onvolkomenheden in de beslispunten van dit initiatiefvoorstel van de GroenLinks-fractie. Laten we de beslispunten uit het initiatiefvoorstel punt voor punt langslopen.

Punt 1, het buitengebied en alle parken en dierenweides moeten volgens de GroenLinks-fractie aangewezen worden als vuurwerkvrije zone en dit moet worden opgenomen in de APV. De GroenLinks-fractie voert daarvoor zwaarwegende argumenten aan. Het draagvlak voor consumentenvuurwerk is gedaald tot onder de 50% en er treedt milieuschade op. Die argumenten wegen voor de D66-fractie zwaar. De conclusies uit het draagvlakonderzoek spreken boekdelen en het is wenselijk om daaraan tegemoet te komen. Maar dan moet dit wel op de juiste manier gebeuren. In Utrecht is een vuurwerkvrije zone, maar het college beveelt vanwege de flexibiliteit vuurwerkluwe zones aan, zodat maatwerk kan worden geboden. Handhaving bij grootschalige invoering van vuurwerkvrije zones stuit op een capaciteitsprobleem en dat vindt de D66-fractie een belangrijk tegenargument. Je wilt niet in de situatie komen dat er in Overvecht autobranden zijn en de politie in het Beatrixpark is om te kijken of er vuurwerk wordt afgestoken.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Volgens mij is er herhaaldelijk gepraat over capaciteitsproblemen. De heer Kleuver draagt iets aan terwijl andere steden is gebleken dat dit absoluut niet het geval is. Er is geen capaciteitsprobleem als er vuurwerkvrije zones zijn, blijkt in andere steden. Ik begrijp niet waarom de heer Kleuver dit punt aanhaalt, terwijl in andere steden is bewezen dat dit niet het geval is.

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! Natuurlijk wel, extra taken betekenen extra handhaving. Ik ben nieuwsgierig wat mevrouw Van Esch van de PvdD bedoelt als ze zegt dat het geen gevolgen heeft voor handhaving als er extra taken bijkomen.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Ik kan alle conclusies uit andere steden voor mevrouw Rajkowski oplepelen, onder andere uit Rotterdam. Daar is geconstateerd dat als er op meerdere plekken in de stad vuurwerkvrije zones worden ingericht er op minder plekken in de stad vuurwerk wordt afgestoken, waardoor handhaving zich beter kan concentreren op de plekken waar er problemen zouden kunnen ontstaan en daar veel meer de prioriteit op kan leggen. Het is gewoon bewezen in andere steden. We kunnen nu de feitelijke discussie gaan voeren, dat vind ik op zich interessant, maar volgens mij blijft deze conclusie staan.

De heer **KLEUVER** (D66): Wat in andere steden gebeurt, hoeft in Utrecht niet ook te gebeuren. Ik heb al eerder gezegd dat de D66-fractie niet apert tegen vuurwerkvrije zones is, maar dan moet vast staan, moeten we kunnen beloven en waarmaken dat er gehandhaafd kan worden. Nog veel leuker dan een vuurwerkvrije zone vind ik een buurt die er zelf voor kiest om zijn buurt vuurwerkvrij te houden. Dat is veel sympathieker, dan zit er veel minder dwang en druk op. Het afsteken van vuurwerk wordt veel meer geconcentreerd als een buurt daarvoor een plek aanwijst. Dan is er wellicht wat meer controle. Het is niet uit te sluiten, ook niet door de PvdD-fractie, dat zich een calamiteit voordoet en we daarom graag

heel veel handhavers in Overvecht hebben – of een andere wijk waar problemen zijn rond de jaarwisseling, omdat er autobranden zijn – terwijl ze in het Beatrixpark zitten om te controleren of er rotjes worden afgestoken.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Het laatste vind ik een vreemde voorstelling van zaken, want het is duidelijk waar de prioriteit ligt in zo'n geval. Volgens mij hoeven we daarover niet zo moeilijk te doen. Als het gaat om vuurwerkvrije zones in het buitengebied en parken, hoor ik de D66-fractie aan de ene kant zeggen dat het milieu voor haar heel zwaar weegt; ze heeft in een ander kader gesproken over radicale verduurzaming. Ik vind het daarom vreemd dat ik nu aan de andere kant hoor dat het vanuit de mensen zelf moet komen. Bij die dingen die wij als samenleving belangrijk vinden, zoals scooters weren van het fietspad, zeggen we ook niet dat het oké is, als het initiatief maar van de mensen zelf komt. Waarom trekt de D66-fractie in dit geval een andere conclusie?

De heer **KLEUVER** (D66): Er zijn meer dingen verboden en dat vinden we allemaal goed. Het is verboden om afgewerkte olie in het water te dumpen. Dat vinden we heel verstandig. Er zijn zaken die milieuschade veroorzaken die we niet apert verbieden, ook de GroenLinks-fractie niet. Het autoverkeer is nog steeds niet apert verboden in Utrecht. Dat zal nog eventjes niet lukken, denk ik. Radicaal, zeker radicaal, maar radicaal is wat anders dan alles nu verbieden. Dat is een vuurwerkvrije zone ook niet, maar we zien mogelijkheden om er op een veel prettiger en mildere manier mee om te gaan.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Het zal de heer Kleuver misschien verbazen, maar de GroenLinks-fractie is niet voor het verbieden van alles overal. De heer Kleuver gebruikt als argument om nu geen vuurwerkvrije zones in te stellen dat dit van bovenaf wordt opgelegd. En dat vind ik in dit kader een beetje een vreemd argument, omdat we dat in andere gevallen ook niet gebruiken en hij dan ook kijkt wat belangrijk is voor de samenleving qua draagvlak en milieu. Ik verbaas me er een beetje over dat de D66-fractie hier niet hetzelfde doet. Misschien kan de heer Kleuver daar nog op ingaan.

De heer **KLEUVER** (D66): Ik ga eerst in op wat mevrouw De Boer aan het begin zei. De fracties van GroenLinks en D66 hebben geen meningsverschil over waar de prioriteit ligt als er in Overvecht een calamiteit is. Dat geeft dus al aan dat die belofte voor handhaving waarschijnlijk niet altijd gestand kan worden gedaan. Ik vind dat we het waar moeten kunnen maken als we zo'n initiatiefvoorstel aannemen. Het initiatiefvoorstel als zodanig laat zeer veel ruimte in zeer veel gebieden en wijst op drie punten vuurwerkvrije zones aan. We weten niet waar dit ophoudt. De D66-fractie vindt dat we van de politie, de burgemeester en Toezicht en Handhaving niet in redelijkheid kunnen verwachten dat ze kunnen overzien in welke mate ze de handhaving waar kunnen maken.

Over het tweede punt het volgende. Er zijn heel veel Utrechters voor wie vuurwerk wel waardevol is, die het wel een hele mooie, leuke traditie vinden. Dat blijkt bijvoorbeeld uit het feit dat mensen uit verzorgingshuizen het heel mooi vinden, terwijl we zouden verwachten dat daar een vuurwerkvrije zone zou moeten komen. Ze kunnen er dus ook heel erg van genieten. Daarom vind ik dat we heel omzichtig moeten omgaan met vuurwerkvrije zones in verband met de veiligheid en het opleggen ervan.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Het laatste punt laat ik even liggen. Wat de heer Kleuver zegt over handhaving, vind ik vreemd. We hebben zojuist een voorstel over de speeltuinen besproken waarin de speeltuinen rookvrij zijn verklaard. We gaan echt geen agenten bij de speeltuinen zetten om te kijken of ze wel rookvrij zijn, als er een calamiteit in Overvecht is. Ik blijf het een vreemde reden vinden om dit voorstel af te stemmen.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Daarop aanhakend, wij blijven dit ook een beetje een vreemde reden vinden om het voorstel op af te wijzen. Als de heer Kleuver die afwijzing op handhaving richt, is hij dan voorstander van een vuurwerkverbod in de hele stad? Dan kan door de hele stad worden gehandhaafd op het niet meer afsteken van vuurwerk en is de handhaving op die manier geregeld.

De heer **EGGERMONT** (SP): Volgens mij hebben we op dit moment een verbod tot 18:00 uur op 31 december en verder iedere dag en wordt dat ook niet gehandhaafd. Daar zit het grootste deel van de huidige overlast. Dus een verbod haalt niet de overlast weg.

De heer **KLEUVER** (D66): Dat ben ik met de heer Eggermont eens. In antwoord op mevrouw De Boer. Het verschil met niet roken in de speeltuin is dat dit het hele jaar geldt en niet op oudejaarsavond of de

paar dagen ervoor en erna. Er is een heel andere handhavingscapaciteit nodig en er zijn veel meer risico's op oudejaarsavond, als de helft van de Utrechters lekker dronken is, geniet en feestviert met kerstbomen en allerlei gevaarlijke toestanden, en er vaak overlast en problemen zijn, dan op een dinsdagmorgen als er wordt gerookt in een speeltuin.

Laat ik maar afsluiten met het feit dat de D66-fractie om de genoemde redenen geen steun kan geven aan beslispunt 1.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! De heer Kleuver begon bij beslispunt 1 met te zeggen dat hij liever vuurwerkluwe zones wil in plaats van vuurwerkvrije zones. Ik ben benieuwd waarom hij geen amendement heeft geschreven als hij het niet eens is met beslispunt 1 om die vuurwerkluwe zones in het voorstel op te nemen.

De heer **KLEUVER** (D66): Omdat dat staand beleid is. Het college schrijft dat het voorstander is van die vuurwerkluwe zones. Om een initiatiefvoorstel te amenderen zodat daarin het staand beleid staat, is misschien geen logische gang van zaken.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! De heer Kleuver kan prima amenderen om meer vuurwerkluwe zones in te voeren, als hij vindt dat vuurwerk een milieuprobleem is. Niets staat hem in de weg om dat aantal zones uit te breiden.

De heer **KLEUVER** (D66): Ik denk dat we elkaar daarin heel goed kunnen vinden, want het aantal vuurwerkluwe zones in Utrecht is in beginsel onbegrensd. Ik denk dat we met elkaar een heel eind komen als we ons daar samen voor inzetten. Aan het eind van mijn betoog kom ik met een motie die mevrouw Van Esch in dat opzicht waarschijnlijk verschrikkelijk gelukkig zal maken.

De **VOORZITTER**: Ik heb een sterk déjà vu-gevoel, gehoord de commissie. Dit is aan de raad, maar er staan vanavond nog andere belangrijke onderwerpen op de agenda.

De heer **KLEUVER** (D66): Ik ga proberen in te korten. Jammer, want ik heb een mooie tekst.

Beslispunt 2 stelt voor vuurwerkvrije zones bij scholen en zorginstellingen op te nemen in de APV. Hiervoor gelden dezelfde bezwaren als bij beslispunt 1. Handhaving kunnen we niet beloven. Daarom kunnen we dit niet steunen.

Beslispunt 3 gaat over vuurwerkvrije zones in overleg met bewoners en wijkraden in het bijzonder. Het is prima als daardoor vuurwerkluwe zones of zelfs vuurwerkvrije zones ontstaan, als die handhaafbaar en nodig zijn. Daar hebben we geen bezwaar tegen. Maar zoals het hier staat verwoord, is dat niet haalbaar.

Omdat we tegen de beslispunten 1, 2 en 3 zijn, kunnen we beslispunt 4 uiteraard ook niet steunen. Die gaat namelijk over de gewijzigde APV.

In beslispunt 5 staat: geen nieuwe vergunningen voor verkooppunten en bestaande vergunningen bevriezen. Dat houdt in deze vorm nog steeds het risico in zich dat dit leidt tot illegaal vuurwerk en dat mensen het vuurwerk elders gaan halen. Dat is juist een van de grote bezwaren van de D66-fractie. Dus dit lijkt ons niet handig.

Beslispunt 6 gaat over een onderzoek naar een centrale, eventueel commerciële vuurwerkshow tijdens de jaarwisseling. Dat heeft het college toegezegd en dat vinden wij goed. Wellicht kan zo'n vuurwerkshow in samenhang met andere maatregelen bijdragen aan minder vuurwerk in wijken en parken, zonder dat aan feestelijkheid wordt ingeboet. Maar we vinden dit geen kerntaak van de gemeente en zien dit ook niet als tovermiddel.

Voorzitter! Dat de D66-fractie het voorstel van de GroenLinks-fractie niet steunt, betekent geenszins dat wij de intentie van die fractie niet steunen en dat wij de grote problemen met de vuurwerktraditie niet zien. Die zien wij wel en ook wij willen daar graag iets aan doen. Naar ons idee kan het initiatiefvoorstel van de GroenLinks-fractie het probleem niet oplossen door gebrek aan handhavingscapaciteit en voert het college ook wat onvolkomenheden aan.

En overigens is het feitelijk onjuist dat het college de ogen sluit voor de problemen met vuurwerk. Jaar in, jaar uit wordt, weliswaar met wisselend succes, ingezet op minder vuurwerk met de vuurwerkluwe zones, beperkte afsteektijden, inzet van vuurwerkteams en pogingen om te vroeg afsteken tegen te gaan. Daarbij schuwt het college niet om innovatieve methodes in te zetten. Wat ons betreft gaat het college daarmee door. En als er gebieden zijn die op een logische, handhaafbare manier vuurwerkvrij kunnen worden verklaard en er een goede reden voor bestaat, te denken valt aan milieu, kwetsbare mensen of

objecten, hoeft het college onder die voorwaarde niet te schuwen om van die bevoegdheid gebruikt te maken.

Het afwijzen van het initiatiefvoorstel zou de indruk bij college en bewoners kunnen wekken dat de D66-fractie het allemaal wel best vindt met dat vuurwerk. De bezwaren tegen de vuurwerktraditie nemen we echter zeer serieus en om te voorkomen dat er door de mogelijke afwijzing na stemming van het initiatief een verkeerd beeld ontstaan, dienen we samen met de SP-fractie een motie in.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Ik heb nog een opmerking die gaat over een alinea eerder. De heer Kleuver heeft gezegd dat het college een voorstel mag indienen, als er plekken zijn in de stad die vuurwerkvrij kunnen worden gemaakt. Ik wil graag weten welke plekken hij voor zich ziet, als er mogelijkheden zijn. Welke plekken zijn volgens de D66-fractie prima tot vuurwerkvrije zone te verklaren?

De heer **KLEUVER** (D66): Er is een vuurwerkvrijzone rondom de manege. De D66-fractie heeft daar geen enkel bezwaar tegen. Kennelijk is dat een gebied waar de noodzaak vaststaat en waar we dit ook voldoende kunnen handhaven. Een vuurwerkvrije zone is overall mogelijk waar die handhaafbaar is, geen valse belofte inhoudt en niet de schijn wordt gewekt dat de gemeente aan de wensen van bewoners tegemoetkomt. Maar waar een vuurwerkvrije zone niet handhaafbaar is, vind ik het een valse belofte die wij niet zouden doen.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Ik probeer die handhaving goed te snappen. De heer Kleuver vindt de vuurwerkvrije zone bij deze manege prima. Die kunnen we handhaven. Maar als we een vuurwerkvrije zone willen bij alle dierenweides, kan dit dan niet gehandhaafd worden? Ik wil zo graag de bandbreedte van de D66-fractie weten. Tot wanneer vindt zij handhaving een probleem en wanneer niet meer?

De heer **KLEUVER** (D66): Ik kan hier echt niet de handhaving capaciteit precies checken. Waar mogelijk, vind ik een vuurwerkvrije zone wenselijk. Ik weet dat er tijdens oudejaarsavond verschrikkelijk veel politie op de been is, en dat er wijken zijn waar zeer nare dingen gebeuren. Daar willen we capaciteit hebben, omdat er zich calamiteiten kunnen voordoen. Ik wil de handhaving die daarvoor nodig is niet op voorhand besteden aan vuurwerkvrije zones. Pas als de politie, in overleg met het college, zegt dat ze de handhaving kan waarmaken, vind ik het prima. Maar dit moet wel body hebben, moet wel waargemaakt kunnen worden. Dat durf ik op dit moment niemand te beloven.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Ik begrijp het ook nog steeds niet. Zojuist gebruikte de heer Kleuver het argument dat er handhavers naartoe moeten als er iets in Overvecht gebeurt met brandende auto's. Die handhavers blijven dan ook niet bij de manege staan. Daar zijn we het volgens mij over eens. Het blijkt in andere steden geen extra capaciteit te kosten. Mijn vraag blijft een beetje waarom de D66-fractie dit redelijk gezochte argument gebruikt om een beslissing niet te hoeven nemen die ze misschien niet graag neemt. De heer Kleuver zegt dat de D66-fractie milieu belangrijk vindt. Dat wil ik heel graag geloven, maar als ik kijk naar wat er in werkelijkheid voor dierenweides en groengebieden uit de bus komt rollen, is dat heel weinig.

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! Ik val de heer Kleuver van D66 bij, want ik vind de onderzoeken niet waaraan mevrouw De Boer en mevrouw Van Esch refereren. De gemeente Rotterdam werd genoemd. Ik heb dat erbij gepakt. In een artikel van het AD vlak voor de laatste jaarwisseling zegt burgemeester Aboutaleb letterlijk dat dit soort voorstellen niet te handhaven zijn. Hij noemt voorbeelden van verschillende wijken, zoals Prinsenland. Ik ben heel benieuwd hoe de fracties van de PvdD en GroenLinks het voor zich zien hoe vuurwerkvrije zones in de gemeente handhaafbaar zijn. Gaan handhavers er in een rondje omheen staan? En hoe weet je dan waar wat wordt gehandhaafd? En hoe zien ze voor zich dat dit minder handhaving en capaciteit gaat kosten? Ik zie het niet.

De **VOORZITTER**: Ik denk dat het verstandig is om naar de heer Kleuver te gaan.

De heer **KLEUVER** (D66): Voorzitter! Ik heb al acht keer moeten uitleggen waarom de D66-fractie het een groot risico vindt om te beloven dat we een vuurwerkvrije zone kunnen waarmaken met het oog op de drukte en de gevaren tijdens oudejaarsnacht. Ik vind het nu aan de fracties van GroenLinks en de PvdD om uit te leggen waarom dit wel kan. Dat moeten ze maar in hun bijdrage doen.

Voorzitter! We dienen een motie in omdat we niet de indruk willen wekken dat na het mogelijk afwijzen van het initiatiefvoorstel we alles wat met vuurwerk te maken heeft, zomaar leuk vinden.

"Motie 155

Niet patsboem

De gemeenteraad bijeen op 21 september 2017 ter bespreking van initiatiefvoorstel hervorming vuurwerktraditie, constaterende dat

- het draagvlak voor de vuurwerktraditie in haar huidige vorm tanende is;
- vuurwerk zorgt voor schade aan milieu, openbare ruimte, privébezittingen, mens en dier, tevens constaterende dat
- vuurwerk voor een aanzienlijk deel van de Utrechters wel een waardevolle traditie tijdens de jaarwisseling is, overwegende dat
- een verbod op vuurwerk nu te absoluut is;
- de handhaving capaciteit tijdens de jaarwisseling vooralsnog grotendeels benodigd is voor grotere risico's en calamiteiten;
- het reeds door het college toegezegde onderzoek naar een (al dan niet particuliere) vuurwerkshow bij realisatie ervan mogelijk leidt tot minder vuurwerk in de wijken en parken;
- er veel meer maatregelen en ideeën denkbaar zijn die geleidelijk tot een afname van het afsteken van vuurwerk kunnen leiden;
- regelgeving met betrekking tot vuurwerk moet aansluiten bij de maatschappelijke trend, verzoekt het college,
- voor de jaarwisselingen in de komende jaren steeds voorstellen te doen hoe door voorlichting, verleiding, samenwerking met andere partijen (zoals verzekeraars en scholen), regelgeving en handhaving, de afname van het gebruik van vuurwerk in progressieve mate bevorderd kan worden;
- de gemeenteraad daarmee in staat te stellen te besluiten welke maatregelen haalbaar en effectief zijn en aansluiten bij de maatschappelijke trend, en gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer Eggermont en mijzelf.

De heer **EGGERMONT** (SP): 22 november vorig jaar heeft de heer De Vries zijn initiatief in de commissie verdedigd. Daarbij werd duidelijk dat er veel kritiek was op het voorstel, vooral over de uitvoerbaarheid. Ook doet het voorstel de huidige stappen die de gemeente zet om de vuurwerkoverlast te verminderen volgens ons te kort. Het leek alsof de heer De Vries de opmerkingen ging verwerken in een aangepast voorstel. Wij vinden dat hieraan in het geheel niet is voldaan. We betreuren dit. Amenderen, zoals de heer De Vries heeft gezegd, zou wat ons betreft neerkomen op kapot amenderen. Dat lijkt ons geen goed plan.

Om te laten weten dat de huidige richting van rustig aanpassen van de manier waarop we in Utrecht omgaan met vuurwerk volgens ons goed is, steunen we de motie van de D66-fractie.

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! Dank aan de heer De Vries voor zijn inspanning voor het initiatiefvoorstel. Hij is hier al een tijdje mee bezig en ik weet dat daar een grote passie ligt.

Oud en Nieuw is ieder jaar een feestje met vrienden, geliefden of wie dan ook. Wij vinden dat daar ook een vuurpijlje bij hoort, graag wel legaal. Tot zover ons standpunt. Ik zal kort ingaan op het voorstel.

Wij hebben hierover al eerder gesproken in de commissie. Over de beslispunten 1 t/m 5 zijn we het niet eens en daarin volgen we de lijn van het college. Tegen beslispunt 6 zeggen we ja. Waarom geen centrale vuurwerkshow in de gemeente Utrecht? Maar dan wel commercieel. Dat is onze voorwaarde. Volgens het voorstel kan ook de gemeente ervoor zorgen, maar wij zijn er niet voor om belastinggeld te gebruiken om dingen de lucht in te blazen. Daarom zijn we tegen.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Mevrouw Rajkowski had nog een feedback van mij tegoed. Mevrouw Rajkowski heeft een quote aangehaald van burgemeester Aboutaleb uit Rotterdam. Die heb ik erbij gepakt. Hij legt daaronder uit dat vuurwerkvrije zones vooral bestemd zijn voor concrete objecten in de stad. Dus denk aan straten, bejaardentehuizen, kinderboerderijen, dierenweides en parken, en niet aan

de hele wijk, want daarin zijn ze lastig te handhaven. Maar voor specifieke objecten en gebouwen in de stad is handhaving prima te doen en hij wil graag het beleid op de vuurwerkvrije zones in de stad voortzetten. Het zou fijn zijn als mevrouw Rajkowski de hele quote meeneemt van burgemeester Aboutaleb uit Rotterdam.

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! De VVD-fractie begrijpt heus wel dat er plekken in de stad zijn waar het niet wenselijk is dat er vuurwerk wordt afgestoken. Wat dat betreft volgen we de lijn van het college, zoals ik heb gezegd. Alleen gaan we niet voor het instellen van vuurwerkvrije zones met het uiteindelijke doel dat er in de gehele gemeente Utrecht geen vuurwerk meer kan worden verkocht of afgestoken. Het staat er misschien niet letterlijk in, maar dit is wel het gevolg van het initiatiefvoorstel. Het betekent niet uitgeven van nieuwe vergunningen, en dat zien wij als uitsterfbeleid.

De heer **KLEUVER** (D66): Dan heb ik een vraag aan de PvdD-fractie. Zou het zo kunnen zijn dat de burgemeester van Rotterdam gezegd heeft dat vuurwerkvrije zones alleen voor heel specifieke objecten mogelijk zijn, omdat er een probleem is met de handhaving?

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Dat zou kunnen, daarom staan er in het initiatiefvoorstel van de heer De Vries ook specifieke objecten en gebieden genoemd en niet hele wijken. Er staat namelijk: dierenweides, parken, een buitengebied. Dit zijn niet hele wijken in de stad waar een vuurwerkvrije zone moet komen. Ik lees het er niet uit; het staat er dus niet. Parken en dierenweides, Utrecht buiten de bebouwde kom. Dat zijn andere gebieden. Ik vind het leuk dat we Rotterdam hier zo vaak aanhalen. Maar de heer Aboutaleb heeft over specifieke wijken gesproken en die staan niet in het voorstel van de heer De Vries.

De heer **KLEUVER** (D66): Dit is echt een verkeerd beeld. De heer De Vries heeft het in zijn voorbeelden over alle parken in het buitengebied en over vuurwerkvrije zones in overleg met wijkraden en bewoners – dat kan van alles worden – en scholen en verpleeghuizen. Dat is veel meer dan een paar specifieke objecten.

De heer **EGGERMONT** (SP): Er is tijdens de commissievergadering expliciet aan de heer De Vries gevraagd om een uitwerking van een generieke wijziging van de APV. Daaraan heeft hij per se niet willen voldoen. Dan is het niet gek dat wij nu zeggen dat wij het voorstel veel te vaag vinden en er niet in mee kunnen gaan. Dat is toch logisch!

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! De heer Kleuver zegt dat er in overleg met wijkraden en bewoners van alles uit kan komen, terwijl hij eerder heeft gezegd dat de D66-fractie het leuk zou vinden als de bewoners zelf met voorstellen komen. Ik kan dat niet helemaal met elkaar rijmen. Misschien kan de heer Kleuver dat nog even toelichten.

De heer **KLEUVER** (D66): Het grote verschil is dat de burgemeester niet hoeft te beloven dat er wordt gehandhaafd op het niet afschieten van vuurwerk, als bewoners zelf bepalen dat ze hun buurt vuurwerkvrij willen maken. Het is prima als ze zelf besluiten geen vuurwerk af te steken, maar dan hoeven ze niet van de politie of de burgemeester te verwachten dat ze langskomen om te handhaven. Dat besluit is namelijk van de buurt. Het is heel vervelend als er toch iemand een rotje afsteekt. Maar dit is een groot verschil met de vuurwerkvrije zones uit het initiatiefvoorstel.

Mevrouw **METAAL-FROON** (CDA): Voorzitter! Elk initiatiefvoorstel verdient waardering, dus ook waardering voor alle tijd en moeite die de heer De Vries hierin heeft gestoken. We zijn hier echter niet zo enthousiast over als over het voorstel van de heer Meijer, excuses daarvoor. Want dit voorstel betekent een verandering van de vuurwerktraditie en als ik ergens huiverig voor ben, dan is het dat overheden proberen om tradities te veranderen. Tradities hervormen doe je niet van bovenaf; dat komt uit de samenleving.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Dan zou mevrouw Metaal voor het voorstel van de heer De Vries kunnen zijn, want dat stoelt juist op hoe de samenleving deze traditie veranderd wil hebben, gezien de uitslagen in de stad waaruit dit blijkt. Dat zou juist positief kunnen zijn voor de steun van de CDA-fractie aan dit voorstel.

Mevrouw **METAAL-FROON** (CDA): Dat was een enquête die GroenLinks heeft uitgezet. Dat vind ik lastig. Als er ooit een groot referendum, waar ik niet zo'n voorstander van ben... maar dan maken we er een verkiezingsitem van.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Dat was geen enquête die GroenLinks heeft uitgezet. Het gaat om een vraag aan het bewonerspanel. Dat is de normale manier waarop in Utrecht onderzoek wordt gedaan naar de wensen van bewoners. Dit komt er uit. Daar kan mevrouw Metaal het niet mee eens zijn, maar dit is de uitkomst.

Mevrouw **METAAL-FROON** (CDA): Ik ben het niet per se oneens met de doelstellingen, maar ik ben huiverig voor het trekken van conclusies naar aanleiding van een bewonerspanel over wat de samenleving hiermee zou willen. Maar dan nog denk ik dat de samenleving minder vuurwerk zou kunnen afsteken, als ze minder vuurwerk wil. Dan hoeven we daarvoor geen APV op te stellen met handhaving, want dat gaat ervan uit dat mensen wel vuurwerk willen afsteken en we dat moeten terugdringen.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Dan kunnen we de conclusie trekken dat de CDA-fractie het bewonerspanel, waaruit we meningen ophalen over hoe de stad aankijkt tegen bepaalde punten, dus ook andere onderwerpen, links laat liggen en het niet belangrijk vindt wat er uit een bewonerspanel komt?

Mevrouw **METAAL-FROON** (CDA): Ik vind een vraag aan het bewonerspanel voor APV-wijzigingen, die verstrekking zijn, niet genoeg en wat dun. Maar wacht de rest van mijn betoog af.

Overlast van vuurwerk bestaat wel degelijk. Veel mensen hebben er last van. Dat komt vaak door acties die toch al niet mogen, buiten de toegestane tijden, illegaal vuurwerk en klieren met vuurwerk. Toch is vuurwerkvrij voor de CDA-fractie niet per se een doel. Wel hebben we oog voor de overlast. We zijn het sowieso eens dat vuurwerk niet thuishoort in parken, rondom dierenweides en maneges, waar de natuur extra schade en overlast kan ondervinden. Echter, de aanpak van het college met vuurwerkluwe zones lijkt mij passend. Ik memoreer dat in de commissievergadering, toen we spraken over handhaving, is gezegd dat van het instellen van een vuurwerkluwe zone al een preventieve werking uitgaat op het afschieten van vuurwerk. Neem die vuurwerkluwe zones ter hand in zo veel mogelijk terreinen waar overlast is, bijvoorbeeld in parken, maneges en dierenweides, en waar er draagvlak is in de wijk of rondom speciale gebouwen. Maak die zones, pak dat aan en kijk hoe je op overlastmeldingen kunt reageren.

Het college heeft toegezegd te gaan zoeken naar mogelijkheden voor een vuurwerkshow; dit was ook een van de punten. Daarvoor is de CDA-fractie een beetje huiverig. Ons lijkt de kans zeer reëel dat hieruit komt dat de gemeente geld moet uitgeven aan zo'n show. Met de VVD-fractie zeg ik dat een commerciële show onze steun krijgt, maar niet een door de gemeente gefinancierde vuurwerkshow.

Ik heb de motie, ingediend door de heer Kleuver, nog niet gezien. Ik zal die zo bekijken. Ik sta daar in principe niet onwelwillend tegenover, maar wel tegenover het initiatiefvoorstel van de heer De Vries.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Wij starten met de complimenten aan de heer De Vries voor dit initiatiefvoorstel, want de PvdD-fractie steunt dit van harte. Hoewel de PvdD-fractie het liefst nog gisteren een verbod op consumentenvuurwerk zou zien en ook vuurwerk op andere momenten dan Oud en Nieuw geheel wil verbieden, is dit voorstel een mooie stap in de goede richting. De PvdD-fractie pleitte al eerder voor een totaalverbod, te beginnen bij parken, kinderboerderijen en dierenopvangcentra. Als dit voorstel wordt aangenomen, worden in ieder geval de meest kwetsbaren beter beschermd.

Mede op ons verzoek is er een bewonerspanel gehouden, waar we net aan refereerden, waarin duidelijk naar voren kwam dat steeds meer Utrechters toe willen naar een ander vuurwerkbeleid. Maar liefst 82% van de Utrechters wil vuurwerkvrije zones bij dierenweides en parken. Dit stond gelukkig al in het voorstel van de heer De Vries, mede op ons verzoek. En nu wil de overgrote meerderheid van de Utrechters dit gelukkig ook. Tijd voor verbetering van het huidige beleid, zeggen wij.

We vragen de burgemeester of hij kansen ziet om nog aanstaande jaarwisseling vuurwerkvrije zones in te stellen bij parken en dierenweides. Dit zou een mooi gebaar zijn naar al die dieren en de inwoners van Utrecht die dit absoluut wensen. In het afgelopen jaar was er een vuurwerkvrije zone bij een manege in de Voorveldse Polder, waar ook aan werd gerefereerd, en een vuurwerkluwe zone bij ondermeer de Vogelopvang. De PvdD-fractie mist deze diergerelateerde gebieden in het initiatiefvoorstel. Daarom stellen we voor ook maneges en dierenpensions aan de vuurwerkvrije zones toe te voegen. Dat scheelt nog meer dierenleed en het is voor de mensen duidelijk dat zich hier grote aantallen dieren kunnen bevinden. Utrechters zullen ook voor een verbod op andere locaties met veel dieren zijn, als ze

voor een vuurwerkverbod bij parken en dierenweides zijn. We hebben hierover een amendement geschreven en dienen dat bij dezen in.

"Amendement 45

Stop ook het geknal bij dierenopvang, manege en dierenpension

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 21 september 2017 ter bespreking van het Initiatiefvoorstel hervorming vuurwerktraditie, constaterende dat

- er een Initiatiefvoorstel ligt dat het college oproept generiek tot vuurwerkvrije zones uit te roepen alle parken en dierenweides;
- in dit initiatiefvoorstel geen dierenopvangcentra (zoals het asiel en de Vogelopvang), maneges en dierenpensions zijn opgenomen;
- in de jaarwisseling 2016 –2017 voor het eerst een vuurwerkvrije zone in Utrecht was uitgeroepen, namelijk bij de maneges in de Voorveldse Polder, op verzoek van die maneges vanwege gestreste en bange paarden;
- al diverse jaarwisselingen een vuurwerkluwe zone was ingesteld bij onder meer de Vogelopvang, omdat de Vogelopvang melding deed van gestreste en zelfs overleden vogels door het vuurwerk dat eromheen werd afgestoken;
- 82% van de inwoners van Utrecht vindt dat er vuurwerkvrije zones moeten komen bij dierenweides en parken;
- het gezien bovenstaande logisch is om ook dierenopvangcentra, maneges en dierenpensions in het Initiatiefvoorstel op te nemen,

overwegende dat

- in het initiatiefvoorstel ook de buitengebieden van Utrecht als vuurwerkvrije zones staan opgenomen, waar zich ook veel dieren bevinden,
- besluit,
- aan de opsomming bij beslispunt 1 de woorden dierenopvangcentra, maneges en dierenpensions toe te voegen, waardoor het beslispunt als volgt komt te luiden:
 - 1 het college op te dragen de APV-wijziging voor te bereiden zodat generiek tot vuurwerkvrije zone aangewezen worden:
 - a. het buitengebied van onze gemeente (Utrecht buiten de bebouwde kom);
 - b. alle parken, dierenweides, dierenopvangcentra, maneges en dierenpensions."

Dit amendement is ondertekend door mijzelf.

Gelukkig heeft de heer De Vries ook voorgesteld om in de buitengebieden vuurwerkvrije zones te maken. Hij wil in overleg met inwoners, scholen en zorginstellingen namelijk komen tot nog meer vuurwerkvrije zones. Mooi, ook dat steunen wij. Zo worden de meest kwetsbaren in onze samenleving beter beschermd.

Het is ook een goed idee om het aantal vuurwerkverkooppunten te bevrozen. De PvdD-fractie blijft pleiten voor het terugdringen van het aantal verkoop- en opslaglocaties.

Nederland gaat steeds meer richting een verbod op consumentenvuurwerk. Mede dankzij steeds meer experts en organisaties, waaronder artsen, de politie, de brandweer en non-profit instellingen voor dieren en kinderen, die allemaal melden een verbod op consumentenvuurwerk te willen. Want laten we eerlijk zijn, slechts 20% van de Utrechters steekt vuurwerk af en een klein deel van hen veroorzaakt al die overlast en schade in onze stad. Moeten we per se die vuurwerktraditie voor hen in stand houden?

De PvdD-fractie steunt dus van harte het initiatiefvoorstel en vraagt de raad om haar amendement voor nog meer bescherming van dieren ook op dit punt te steunen.

De heer **EGGERMONT** (SP): Ik vraag me af of de PvdD-fractie ermee bekend is dat er tussen 1 januari en 31 december tot 18:00 uur in Utrecht een vuurwerkvrije zone is die de gemeentegrenzen omvat. En dat het grootste deel van de vuurwerkoverlast plaatsvindt als er een vuurwerkvrije zone in Utrecht is. Waarom bepleit ze die vuurwerkvrije zones, terwijl dat niets doet met de overlast?

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Eerst een correctie. Het zou fantastisch zijn als er het hele jaar door geen vuurwerk mag worden afgestoken in Utrecht. Dat is niet het geval. We proberen nog steeds vuurwerk met Koningsdag en met de Piekenkermis te voorkomen. In dat opzicht is het nog steeds niet altijd verboden om vuurwerk af te steken op plekken in de stad. Daar is dus nog heel wat te halen. Wij pleiten als PvdD op een algeheel verbod op het afsteken van consumentenvuurwerk. Wij denken dat het

een stap in de goede richting is om vuurwerkvrije zones in te richten, omdat bewezen is dat het een preventieve werking heeft om in die gebieden geen vuurwerk af te steken. Wij hopen dat het een mooi signaal geeft naar andere plekken in de stad als men ziet hoe mooi en fijn die vuurwerkvrije zones zijn om uiteindelijk te kunnen komen tot in ieder geval het vuurwerkvrij verklaren van de binnenstad, zoals in die fantastische voorbeelden als Hilversum en Groningen, en langzaam te gaan naar een algeheel verbod op alles rondom het afsteken van vuurwerk door consumenten.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Ik heb een wedervraag aan de heer Eggermont. Waarop baseert hij dat de overlast vooral buiten de tijden is dat er vuurwerk mag worden afgestoken? Volgens mij gaat het dan om de gemelde overlast. Dat is vrij logisch, want overlast melden wanneer er vuurwerk mag worden afgestoken heeft niet zoveel zin, dus dat doet niemand. Mensen ervaren wel degelijk heel veel overlast net voor en vanaf twaalf uur 's nachts, als ik een beetje om me heen luister, omdat ze last hebben van de kruitdampen en het lawaai. Dit geldt zowel voor mensen als voor dieren.

De heer **IŞIK** (PvdA): Mijnheer de voorzitter! In hoofdlijnen kunnen wij ons vinden in de redenering van de heer Kleuver van D66. Wij hebben grote moeite met de handhaving en de capaciteit die daarvoor nodig is. We zullen dus tegenstemmen.

Mevrouw **FREYTAG** (Student & Starter): Voorzitter! Toen we dit initiatiefvoorstel vorig jaar in november in de commissie bespraken, was de fractie van Student & Starter kritisch, niet omdat we per se tegen de hervorming zijn van de vuurwerktraditie, maar omdat we vragen hadden over de praktische haalbaarheid ervan. Inmiddels, bijna een jaar verder, is de fractie van Student & Starter nog steeds kritisch. Wij vragen hoe realistisch het is dat hierop effectief kan worden gehandhaafd en effectief erover kan worden gecommuniceerd. Hoe weet je als je door de stad loopt of je nu wel of niet in een vuurwerkvrije zone bent?

Zoals andere fracties al hebben gezegd, blijft handhaving lastig. In de brief van de burgemeester staat: "Handhavingcapaciteiten, ook bij gefaseerde invoer, blijven een knelpunt." Wij kunnen daarom niet instemmen met de eerste vijf beslispunten, het aanpassen van de APV en het instellen van vuurwerkvrije zones.

We zijn over het laatste beslispunt redelijk positief. Door het houden van een georganiseerde vuurwerkshow kun je een mooi alternatief bieden voor het zelf afsteken van vuurwerk. Daarmee kun je op een positieve manier ontmoedigen dat mensen zelf vuurwerk afsteken, zonder direct bepaalde zaken te verbieden. Voor de fractie van Student & Starter is dat de te bewandelen weg: ontmoedigen, alternatieven bieden, goede communicatie, maar niet verbieden.

We danken de heer De Vries voor al het werk dat hij in zijn initiatiefvoorstel heeft gestoken, maar in de huidige vorm kan de fractie van Student & Starter helaas niet instemmen.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Rond 82% van de inwoners wil, de PvdD-fractie zei dit al, rond dierenweides en parken graag vuurwerkvrije zones. Van het vuurwerkvrij maken op zich door de overheid gaat al een normerende werking uit. Dus in die zin wordt er dan al minder afgestoken dan nu op die plekken. Daarnaast denk ik dat we ongeveer de helft van de regels kunnen schrappen, als we het handhavingsadagium van de D66-fractie en andere fracties op de APV zouden loslaten. Daar zijn we niet zo voor.

Ik heb nog een vraag aan de burgemeester. In het verleden is toegezegd dat zal worden bekeken hoe een vuurwerkshow kan worden georganiseerd. Mijn fractie is benieuwd of er al een uitkomst is en of we de komende jaarwisseling zo'n evenement tegemoet kunnen zien.

De heer **KLEUVER** (D66): Dat is een nuttige opmerking van mevrouw De Boer, want dat betekent dat de GroenLinks-fractie tegen de bewoners zegt dat de gemeente die vuurwerkvrije zones instelt, maar die niet worden gehandhaafd, omdat er veel zaken zijn die ook niet worden gehandhaafd.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Nee voorzitter! Dat zegt de GroenLinks-fractie niet. We zeggen dat we die vuurwerkvrije zones willen instellen. De kans dat er dan vuurwerk wordt afgestoken is daarmee redelijk klein. Maar mensen kunnen klagen als er in de vuurwerkvrije zones toch onverhoopt vuurwerk wordt afgestoken, net zoals ze nu kunnen klagen als er buiten de tijden waarin het geoorloofd is vuurwerk wordt afgestoken. Dan kan daarop handhaving worden ingezet. Ik ben het met de heer Kleuver is dat als er een brand in Overvecht is, handhaving naar Overvecht moet en niet naar een park. Dat is volgens mij prima aan mensen uit te leggen. Even zo goed is 82% van de bevolking voor deze

vuurwerkvrije zones, omdat ze minder vuurwerk willen, om te beginnen in kwetsbare gebieden als parken en dierenweides.

De heer **KLEUVER** (D66): Dus als er op oudejaarsavond om half twaalf 's avonds in een park een rotje wordt afgestoken en iemand de politie belt, moet de politie om half twaalf 's avonds naar dat park gaan om te kijken wie dat rotje heeft afgestoken. Klopt dat?

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Dat zou zomaar kunnen. Er is al een speciaal telefoonnummer om overlast te melden over vuurwerk dat voor 18:00 uur wordt afgestoken. Die tijd kan worden verlengd voor die gebieden waar dan geen vuurwerk mag worden afgestoken.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Ik haal er weer informatie vanuit andere steden bij. Er zijn gewoon ook in Amsterdam vuurwerkvrije zones. Er is reguliere inzet en handhaving. De politie meldt dat ze daarmee kan controleren en de handhaving op de reguliere manier kan uitvoeren. Dus het blijft heel vreemd dat het niet mogelijk zou zijn om in Utrecht te handhaven op vuurwerkvrije zones, als dit in andere steden wel kan met een reguliere inzet van de politie.

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Voorzitter! We hebben vorig jaar het bewonderingswaardige – dat meen ik serieus – goede en aardige voorstel becommentarieerd vanuit het college met een uitvoerige brief. Zo'n voorstel betekent veel werk en er is serieus mee omgegaan. Vervolgens hebben wij op 22 november uitvoerig en ook zeer genuanceerd gediscussieerd. Ik herinner me uit de bijdrage van mevrouw De Boer daarnet het thema zelfnormering. Nu dacht ik net als de heer Eggermont dat er misschien nog zaken zouden zijn gewijzigd. Het is de keuze van de heer De Vries om dat niet te doen. Het is niet mijn voorstel om de discussie van toen te herhalen; ik spreek de raad in mijn andere rol daar altijd op aan.

De richting, de intentie die uit de bijdragen de afgelopen jaren, althans zo lang ik er ben, vanuit de GroenLinks-fractie bij monde van de heer De Vries wordt weergegeven, steunt het college volmondig. Het college houdt ook vol en staande dat ieder jaar opnieuw een andere vernieuwende megaprestatie wordt geleverd, niet alleen door onze professionals, maar ook door onze actieve wijkbewoners – het is aantoonbaar dat dit succes heeft – en steeds de nieuwste middelen worden ingezet.

Het college heeft in november uitvoerig en zeer genuanceerd gereageerd op de zes beslispunten. Het juridische punt is een politieke keuze. De APV moet worden gewijzigd, als het beleid generiek wordt gemaakt. Daarin heeft De Vries gelijk. Maar het college heeft gezegd dat dit niet verstandig is vanwege die hele riedel: niet te handhaven en niet op een geloofwaardige wijze uit te voeren. Dat neemt niet weg voorzitter, dit heb ik ook al eerder gezegd, dat wij ook dit jaar weer met maatregelen zullen komen, zo inventief mogelijk. We zullen onze ogen en oren openhouden. Joustra en zijn club, de Nationale Onderzoeksraad, is ook weer bezig met de veiligheidsrisico's rond Oud en Nieuw. Dit onderzoek komt in november uit en daar zullen wij naar kijken.

Inderdaad, het is nog steeds zo en het was al ons gebruik, dat we langs de zorginstellingen en de kwetsbare plekken gaan. Die ronde doen we weer. We vragen dan wat mensen willen en doen. We zetten het nieuwe systeem in. Dit kan inderdaad betekenen dat we dit jaar meer vuurwerkluwe en misschien een enkele vuurwerkvrije zone erbij krijgen. Daar kan ik nog niet op vooruitlopen. De intentie steunen we dus. We blijven vernieuwen. Het college realiseert zich dat de traditie zal moeten worden hervormd.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Ik wil weten wanneer we zeker weten wanneer die vuurwerkluwe en eventueel vuurwerkvrijezones er zijn. Het is belangrijk om te weten of we bepaalde partijen nog kunnen porren om door te geven dat zij dat willen.

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Ik hoop dat die brief er de komende maand zal zijn. Vorig jaar kwam die op 5 oktober. Dat redden we niet, maar eind oktober is die er zeker. Daarin staat wat het college allemaal gaat doen, maar dan wel op zijn manier, een die geloofwaardig is.

Ik heb al gezegd dat we positief zijn over beslispunt 6. Ik heb gewacht tot er vandaag een besluit is genomen. Als het initiatiefvoorstel het niet haalt, gaan we de mogelijkheid van een (eventueel commerciële) centrale (vuurwerk)-show tijdens de jaarwisseling, in de binnenstad onderzoeken. Daar moeten we nog aan beginnen, maar dat vinden we een interessante gedachte.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Ik wil zeker weten dat er in de brief die eind oktober komt echt wordt ingegaan op vuurwerkluwe en vuurwerkvrije zones aankomende december. Is dat een punt dat in die brief zeker wordt meegenomen?

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Dit doet veronderstellen en doet onrecht aan onze inzet. Dat zal mevrouw Van Esch niet zo bedoelen. Vorig jaar heeft de raad een ontwikkeling gezien. Niet omdat ik die ontwikkeling niet zou steunen, maar in het begin was ik huiverig of wat we doen geloofwaardig is. We zijn aan het hervormen, en terecht. Uit het onderzoek blijkt dat daarvoor draagvlak is bij de bevolking. Namens de raad wil ik dit kunnen waarmaken. Ook vorig jaar zijn die zones tot op de locatie aangegeven. Dit zal ik weer doen, alleen kan ik niet vooruitlopen op de resultaten. Die zijn tweërlei: behoeften van de instellingen op die locaties, bijvoorbeeld de Vogelopvang, en of het mogelijk is die zones te realiseren. Daarop kan ik niet vooruitlopen. Daarover komt een melding per locatie. Dat hebben we vorig jaar ook gedaan.

Voorzitter! Het amendement gaat nog verder dan het voorstel. De raad zal begrijpen dat ik dat niet positief adviseer.

Motie 155 zie ik als een stevige aanmoediging van het college en iedereen in de stad om steeds die hervorming te blijven vormgeven. Die kan ik overnemen, maar misschien willen de indieners hierover een uitspraak van de raad.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Voorzitter! Dank dat ik vandaag de gelegenheid kreeg om mijn voorstel te verdedigen. Ook hartelijk dank voor alle aardige woorden die tot mij zijn gekomen, niet over het voorstel, maar wel over de intentie ervan. Ik heb in mijn toelichting gezegd dat ik elke stap, hoe klein ook, van harte verwelkom. Ik constateer, en daarmee ga ik met een redelijk blij gevoel naar huis, dat de intentie voor een gedeelte wordt gedragen en gesteund, maar dat de maatregelen die ik daarvoor verzonnen heb en in het voorstel gezet, niet per se op dit moment de juiste zijn of in de juiste bodem vallen. Ik ben blij te zien dat kleine stapjes mogelijk leiden tot een verdere verbetering van de jaarwisseling en meer leiden naar het gevoel dat binnen de samenleving leeft.

Op twee punten zal ik heel kort ingaan. Ik ben me bewust van het politieke draagvlak in deze raad, maar ik vind het toch belangrijk om ze er kort uit te lichten. Allereest over de handhaving/uitvoerbaarheid. Ik veeg ze op een hoop. De woorden van burgemeester Aboutaleb zijn daarbij aangehaald in de discussie. Ik begrijp dat de raad dit uit mijn mond als jarenlange pleitbezorger van een andere aanpak van de jaarwisseling misschien wat verdacht vindt klinken. Maar kijk in ieder geval naar het rapport van de Politieacademie. Dat is aan de stukken toegevoegd bij die raadsagendapunt. Het is een rapport van dit jaar. De Politieacademie zegt: sluit aan bij plekken waar dit logisch is zoals parken rond zorginstellingen, waarvan mensen begrijpen dat het daar niet mag. Het helpt extra in de handhaving als het lokale draagvlak een eind in de goede richting gaat. Volgens mij is dit in Utrecht allebei zeker het geval. Bij andere gemeente blijkt uitdrukkelijk dat je heel weinig, energie en geld kwijt bent aan handhaving, als je deze twee voorwaarden rond het instellen van een vuurwerkvrije zone volgt, omdat mensen zichzelf normeren. Dat effect betoog ik niet alleen in de commissie en mijn initiatiefvoorstel, maar blijkt uitdrukkelijk uit het rapport van de Politieacademie. Dus ik schaar me daar heel graag achter.

Dan de vuurwerkshow die werd genoemd. Een aantal fracties zegt: graag, maar dan niet commercieel. Ik kan me er aan de ene kant iets bij voorstellen. Dat zou ook mijn eerste gevoel zijn. Maar aan de andere kant blijkt uit het onderzoek van de gemeente Utrecht – dus niet van GroenLinks, hadden wij daar de middelen maar voor – dat 20% van de ondervraagden zegt dat de kans dat zij vuurwerk afsteken enorm afneemt, als er een centrale vuurwerkshow wordt gehouden. Uiteindelijk besparen we ons er publieke kosten mee. Laten we ons niet alleen laten leiden door de commerciële jongens, maar ook kijken wat we er publiek per saldo mee kunnen besparen.

Tot slot. Ik maak me geen enkele illusie over de kans dat dit voorstel het gaat halen. Ik sta wel stil bij het amendement en de motie die zijn ingediend. Ik vind het heel aardig dat dit is gebeurd. Het amendement van mevrouw Van Esch kan ik van harte aanbevelen, in ieder geval aan de fracties van GroenLinks en de PvdD. Dat zijn toch tien zetels. Dat is een mooi begin. De heer Kleuver dank ik hartelijk voor zijn aardige woorden. Ik zei al dat zijn motie een, weliswaar kleine, stap is die volgens de GroenLinks-fractie de goede richting ingaat. Hij heeft echt een briljante titel verzonnen voor zijn motie en dat pleit in zijn voordeel. Ik kan deze motie helaas niet overnemen, want dat is alleen aan vak C, maar ik zou dat heel graag willen doen.

De heer **KLEUVER** (D66): Dan ook de complimenten, en wat goed gedaan die tweede termijn, aan de heer De Vries. Ik heb er alle vertrouwen in dat het college de motie gaat uitvoeren, maar ik denk dat het goed is dat de raad er een uitspraak over doet, nu het ernaar uitziet dat het initiatiefvoorstel het niet gaat halen. Daarom handhaaf ik de motie.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Ik blijf een beetje zitten met het feit dat 82% van de Utrechters heel graag aankomende oudejaarsavond vuurwerkvrije zones in parken en bij dierenweides wil. Dat hebben zij gemeld en is een grote wens. Ik vind het lastig dat ik daar nu geen beslissing over kan nemen. Ik heb nog een motie bij de hand. Ik wil graag weten tot wanneer het mogelijk is om deze motie over vuurwerkvrije zones in te dienen, zodat het nog aankomende jaarwisseling mogelijk is om die vuurwerkvrije zones op die plekken in te stellen. Ik zou het heel zonde vinden als ik na eind oktober nog moet proberen vuurwerkvrije zones in te laten stellen en dan te laat ben, als er eind oktober een brief komt en wij moeten concluderen dat er onvoldoende rekening wordt gehouden met vuurwerkvrije zones. Ik wil graag de termijn weten waarop we nog zo'n motie kunnen indienen om die zones al dit jaar in te kunnen stellen.

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Voorzitter! Wij gaan ervan uit dat dit tot half november mogelijk is. Ik ga er even van uit dat die brief eind oktober in het college is, zodat de raad veertien dagen de tijd heeft, tot 15 november, om iets te doen.

Aan de orde is de stemming over amendement 45 (Stop ook het geknal bij dierenopvang, manege en dierenpension).

Mevrouw **METAAL-FROON** (CDA): Wij zullen het amendement niet steunen. Dit wil niet zeggen dat we voor geknal bij dierenopvang, manege en dierenpension zijn. Maar wij vinden dit amendement onnodig.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Ik sluit me volledigheidshalve aan bij de stemverklaring van mevrouw Metaal.

De heer **EGGERMONT** (SP): Ik kan me aansluiten bij de stemverklaring van de CDA-fractie.

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! Ook de VVD-fractie kan zich aansluiten bij de stemverklaring van de CDA-fractie.

Hierna wordt amendement 45 bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van GroenLinks en PvdD ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over het initiatiefvoorstel.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Wij vinden dit initiatiefvoorstel zeer belangrijk om grotere stappen te zetten om de vuurwerktraditie te veranderen. Vele burgers van Utrecht willen die vuurwerktraditie anders en wij vinden het dan ook zeer jammer dat dit nog niet zal gebeuren, als ik de stemmen goed heb geteld. Wij stemmen van harte voor het initiatiefvoorstel en hopen dat er alsnog grote stappen worden gezet om deze traditie op een andere manier vorm te geven.

De heer VAN OOIJEN (ChristenUnie): Voorzitter! Ook de ChristenUnie-fractie is voor een hervorming van de vuurwerktraditie. Alleen is er een aantal kanttekeningen geplaatst bij het voorstel. We zijn voor een hervorming, maar niet op de wijze zoals de GroenLinks-fractie die nu voorstelt. Daarom stemmen wij tegen.

Het initiatiefvoorstel wordt hierna bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van GroenLinks en PvdD ervoor stemmen.

De **VOORZITTER**: Ik dank de heer De Vries voor zijn inzet. Dit is een enorme klus geweest.

Aan de orde is de stemming over motie 155 (Niet patsboem).

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Deze motie is voor ons echt een te klein stapje om iets te weigeren. Ze gaat niet ver genoeg om er mee in te kunnen stemmen. Dus wij stemmen tegen.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Alle kleine beetje helpen en elke stap in de goede richting is een stap. Daarom stemmen we voor deze motie.

Hierna wordt motie 155 bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de aanwezige leden van de fracties van PvdD, Stadsbelang Utrecht en VVD ertegen stemmen.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Het college heeft het uitdrukkelijke verzoek gedaan om vandaag in ieder geval de agendapunten over de Cartesiusdriehoek en de Kruisvaartkade te behandelen. Laten we daarvoor ons best doen. Zolang ik geen ordevoorstel hoor, blijven de andere agendapunten staan.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Volgens mij doet u nu een ordevoorstel. Er staat sowieso nog een agendapunt tussen de genoemde agendapunten in, namelijk over de Utrechtse visie religieus erfgoed. Wij hebben de agendavolgorde vastgesteld, maar we moeten ook naar de klok kijken. Het is knap als we het redden voor 23:30 uur nog een agendapunt te behandelen. Ik wil nog wel praten over een kleine uitloop, maar tot na 24:00 uur blijven we niet.

De heer **JANSEN** (wethouder): Voorzitter! Ik heb nadere informatie over de schade die wordt opgelopen als we de voorstellen over de Cartesiusdriehoek en de Kruisvaartkade niet afhandelen. Die is groot. Het gaat over raadsvoorstellen waarvan na de commissiebehandeling kan worden vastgesteld dat ze worden aangenomen, wellicht zelfs met algemene stemmen. Ik zou het buitengewoon jammer vinden voor alle woningzoekenden in Utrecht en omgeving als dit niet gebeurt.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Dit gehoord hebbende, kunt u instemmen met het voorstel dat we de agendapunten over de Cartesiusdriehoek en Kruisvaartkade eerst behandelen en daarna de agenda afwerken?

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! We hebben anderhalf uur geleden een ordedebat gevoerd. Toen heb ik hiervoor gewaarschuwd. Dit is de consequentie van een uur over vuurwerk leuteren. Dat voorstel is nota bene ook nog afgestemd. Het is de keuze van de raad om deze agendavolgorde te hanteren en niet onze keuze. Het gevolg daarvan is dat we een aantal voorstellen misschien niet kunnen behandelen.

De **VOORZITTER**: Het voorstel van de CDA-fractie is om deze agenda af te handelen.

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Ik sluit me daar van harte bij aan. Wat mij betreft kunnen we alle agendapunten behandelen. Het gaat om serieuze punten waarop mensen de hele dag hebben gewacht. Laten we die gewoon behandelen volgens de normale volgorde.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Wij vinden het op zich prima om eerst de agendapunten over de Cartesiusdriehoek en Kruisvaartkade te behandelen.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Wij ook.

Mevrouw **FERKET** (D66): Daar sluit ik mij bij aan.

De **VOORZITTER**: Dit betekent dat we eerst de agendapunten over de Cartesiusdriehoek en Kruisvaartkade behandelen.

(De heer Koning draagt hierna het voorzitterschap van de vergadering over aan de heer Van Waveren.)

12. Voorstel inzake het Koersdocument Cartesiusdriehoek (Jaargang 2017, nr. 59).

De heer **ZWANENBERG** (GroenLinks): Voorzitter! Tien uur en drie kwartier geleden zijn we begonnen met vergaderen en ik ben blij dat ik hier nu eindelijk mag staan.

De GroenLinks-fractie vindt dat er een veelbelovend koersdocument Cartesiusdriehoek ligt met aandacht voor identiteit, beeld, duurzaamheid en zeker ook voor groen. Met dit ambitieniveau denken wij dat hier een waarlijk unieke, stoere wijk gaat komen met een mooie mix van doelgroepen, inclusief 25% sociale woningbouw. Healthy urban living was nog nooit zo healthy of urban.

Het voorstel over de parkeernorm wordt later nog voorgelegd, maar de GroenLinks-fractie gaat voor zo laag mogelijke parkeernormen. Er ligt namelijk al een behoorlijke uitdaging op het gebied van verkeer in Utrecht West, en Goudappel Coffeng heeft becijferd dat lage parkeernormen zorgen voor een vermindering van het autoverkeer.

Wij zijn ook verguld dat er in het koersdocument veel aandacht is voor de fiets en de fietsvoorzieningen, inclusief een fietstunnel. Wij danken de wethouder voor de toezegging in zijn brief op het gebied van diervriendelijk bouwen en de Utrechtse standaard op het gebied van toegankelijkheid.

Tot slot, we weten het, er zijn geen garanties in dit leven. Maar voor de GroenLinks-fractie staat vast dat wat DBs de afgelopen jaren heeft gedaan van grote betekenis is op maatschappelijk en cultureel vlak. Ook Oproer is een welkome aanvulling op het stedelijk aanbod. De GroenLinks-fractie denkt dat het goed is om deze pioniers te belonen en in te zetten op een mooi concept voor het monumentale CAB-gebouw, waar nieuwe huurders aanvullend zijn op huidige gebruikers. Daarom komt de GroenLinks-fractie met een motie, die gemakshalve Cartesius heet.

"Motie 156

Cartesius

De gemeenteraad in vergadering bijeen op donderdag 21 september 2017 ter behandeling van het vergaderpunt Koersdocument Cartesius, constaterende dat

- het CAB-gebouw de potentie heeft om de identiteitsdrager / publieke ontmoetingsplek in de Cartesiusdriehoek te worden;
- het koersdocument de ambitie uitspreekt dat het monument omgevormd wordt tot een attractieve publieksomgeving, een stedelijke plek voor ontmoeting en gedeelde beleving, en bezoekers hier een aantrekkelijke mix vinden van non-conformistische stedelijke activiteiten;
- in dit gebied al creatieve bedrijven als DBs en Oproer reeds succesvol opereren;
- zowel de NS als de gemeente aangeven er een voorkeur voor te hebben deze huurders en functies van het CAB-gebouw te behouden,

overwegende dat

- de rol die deze huurders vervullen een belangrijke aanvulling is op het stedelijk aanbod;
- deze invulling van belang is voor de stad op zowel maatschappelijk als cultureel gebied;
- een totaalconcept voor het CAB-gebouw waar deze twee huurders onderdeel van zijn, aangevuld met andere (culturele) functies een meerwaarde geeft voor het Cartesius-gebied en de stad;
- dit invulling geeft aan de gewenste ruimte voor 'non-conformistische cultuur',

verzoekt het college

- om zich, samen met de NS, in te spannen om deze voor Utrecht waardevolle functies te behouden in dit gebied om zo te komen tot een CAB-gebouw waar de huidige en toekomstige programmering elkaar versterken en bijdragen aan het unieke karakter van Cartesius, en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de leden Zwanenberg, Schipper, Van Esch en İşik.

De heer **BRUSSAARD** (CDA): Voorzitter! Ik zal uit de school klappen over onze fractievergadering van afgelopen maandag. Toen wij deze vergadering voorbereidden, werd verreweg de meeste tijd besteed aan dit onderwerp: het koersdocument Cartesiusdriehoek. Dus niet aan de visie religieus erfgoed, waarover we misschien later vandaag zullen spreken, een onderwerp dat mijn hart ook heeft. Ik zal uitleggen hoe dat kwam.

Enerzijds ligt er een forse woningbouwopgave voor onze stad. Er is een tekort aan alle type woningen en de Cartesiusdriehoek is onmiskenbaar een kansrijke locatie. Anderzijds voorziet de CDA-fractie ook in dit gebied problemen met de verkeersafwikkeling. Met name beslispunt 2, waarin het maximum aantal motorvoertuigen wordt vastgesteld op 370 per uur, oogt daarbij gekunsteld. Zonder deze maximering wordt de ontwikkeling op papier een stuk moeilijker, maar in de praktijk blijft deze moeilijkheid gewoon bestaan. Kijk naar het op nul zetten van de parkeernorm voor sociale huurwoningen. Wat nu als de betreffende bewoner een baan in Aalsmeer krijgt en een auto nodig heeft? Wat doen we dan? En de afwenteling op de omliggende wijken van parkeren en verkeer bestemd voor de Cartesiusdriehoek, wat doen we daarmee? De brief die we daarover van de wethouder ontvingen, heeft ons niet gerustgesteld. Omdat het nu om een koersdocument gaat en wij woningbouw belangrijk vinden, zullen we instemmen. Maar u weet waar we bij het SPvE en het bestemmingsplan op zullen letten.

Ten slotte, voorzitter, heb ik nog een motie onder de arm over zelfbeheer, want wij vinden de mogelijkheid van zelfbeheer op deze locatie ook heel belangrijk.

"Motie 157

Ruimte voor zelfbeheer in Cartesiusdriehoek

De gemeenteraad van Utrecht, in vergadering bijeen op 21 september 2017 ter bespreking van het Koersdocument Cartesiusdriehoek,

constaterende dat

- de Cartesiusdriehoek een belangrijke binnenstedelijke woningbouwlocatie vormt waar ca. 2.400 woningen zullen worden gerealiseerd;
 - in het Koersdocument Cartesiusdriehoek een gezamenlijke visie van gemeente en grondeigenaar NS wordt vastgelegd op o.a. de punten groen, water, verkeer, bebouwing en milieu;
 - na vaststelling van het koersdocument gemeente en NS een anterieure overeenkomst zullen aangaan;
 - NS vervolgens een tender zal uitschrijven om de grond aan een marktpartij te verkopen, overwegende dat
 - in deze fase van de ontwikkeling nog afspraken moeten worden gemaakt over de (overdracht) van de openbare ruimte;
 - in het Koersdocument al de ambitie wordt uitgesproken om collectieve tuinen te realiseren;
 - bewoners van een nieuwe wijk uitstekend in staat zijn om zelf afspraken te maken over onderhoud/inrichting van de openbare ruimte in hun buurt;
 - zelfbeheer van de openbare ruimte leidt tot meer betrokkenheid in/op de buurt;
- draag het college op,
1. zich in te spannen om met NS en/of de toekomstige grondeigenaar zelfbeheer van de openbare ruimte (zowel groen, grijs en blauw) door toekomstige bewoners van de Cartesiusdriehoek te stimuleren en mogelijk te maken."

De motie is ondertekend door de mevrouw Knip, de heer Van Eijndhoven, mevrouw Uringa, de heer Işik en mijzelf

De heer **VAN EIJDHOVEN** (VVD): Voorzitter! De VVD-fractie is blij met de ontwikkeling van de Cartesiusdriehoek. Die levert een stevig en gevarieerd pakket aan woningen op voor Utrecht op een mooie plek, met respect voor het industrieel erfgoed van het CAB-gebouw. De VVD-fractie is ook blij met de brief die nog door het college is gestuurd, waarin staat dat de speurtocht naar een goede energievoorziening, all electronic, wordt toegevoegd.

Maar nu de kritische noot, zojuist gememoreerd door de CDA-fractie. De VVD-fractie sluit zich daarbij aan. De verkeersafwikkeling wordt veel te positief ingeschat. Er ligt al een uitdagende parkeernorm met risico's voor omliggende wijken. Laat we het daar even op houden. Over de verkeersafwikkeling zelf hebben we een rapport ontvangen waarin de berekening staat. Daarover hebben wij twijfels. Die berekening is op etmaalbasis. Iedereen weet dat je altijd met iets als de spits te maken hebt, als het over woningen gaat. Deze ene ontsluitingsweg voor het hele gebied baart de VVD-fractie zorgen. Ook wij willen graag de doorontwikkeling niet in de weg staan. Maar wij vernemen graag van de wethouder dat er richting het bestemmingsplan naar een nauwkeuriger en realistischer berekening wordt toegewerkt. Ik neem aan dat we daarover nog een discussie zullen voeren, als dit tot consequenties leidt.

Ik ga kort in op de moties. Onze handtekening staat onder de motie ingediend door de CDA-fractie. Er staat verder geen toelichting onder. En wat betreft de huidige huurders van het CAB-gebouw het volgende. Zelfs als het over non-conformisme gaat, is de VVD-fractie gewoon voor marktwerking: may the most non-conformist win.

De **VOORZITTER**: Kunt u dat even in het Nederlands vertalen? Dat is de voertaal in deze zaal.

De heer **VAN EIJDHOVEN** (VVD): Mag de meest non-conformistische winnen.

Mevrouw **KNIP** (D66): Voorzitter! De ambities liggen hoog in de transformatie van de Cartesiusdriehoek. En 15 ha transformatie naar een gemengd woon/werkgebied: de D66-fractie kan niet wachten. Ruimte voor 2400 woningen erbij in de woonomgeving. De woningen worden volgens het document: "heel divers, variatie en een aantrekkelijke mix van doelgroepen en leefstijlen." De D66-fractie vraagt daarbij aandacht voor een maximale functiemix van wonen, werken, winkelen, recreëren, sporten

en uitgaan. Dat betekent voor ons in de verdere uitwerking vooral ook een mix van betaalbare woningen, zowel huur als koop, betaalbaar voor jong en oud. De D66-fractie zal deze ontwikkeling scherp blijven volgen in de verdere uitwerking.

Een heel klein puntje van kritiek. In het koersdocument wordt zo nu en dan verwezen naar het woord enclave. Daar worden wij wat minder enthousiast van, want dit woord pas volgens ons niet zo goed bij een gemengde, prettige, uitnodigende wijk die voldoet aan de toekomstige woonbehoeften van Utrechters en deel uitmaakt van de stad. Een nieuwe woonwijk zou standaard toegankelijk moeten zijn. De wethouder heeft daarop in de commissie heel duidelijk geantwoord. Dank voor die beantwoording.

Ik zal kort ingaan op twee punten, ook om uw avond wat aangenamer te maken. Dat zijn gezonde en groene verstedelijking. Dat gaat samen met voetgangers en fietsers, terwijl de auto te gast is. We zien het openbaar vervoer met het station om de hoek, goede fietspaden, de aanleg van het tunneltje richting Amsterdamsestraatweg en een prettige openbare ruimte. Dit zijn fantastische alternatieven voor de auto om de wijk leefbaar en bereikbaar te houden. De D66-fractie is blij dat het college alles uit de kast haalt om de parkeernorm zo laag mogelijk te houden. Dat is zeker een hele opgave.

De Cartesiusdriehoek nodigt ook uit om vroegtijdig ruimte te bieden aan slimme toepassingen van bezorgdiensten, elektrische auto's, leenauto's, laadplekken en andere innovatieve ontwikkelingen. Wij vragen de wethouder ons hierover in het verdere proces doorlopend te informeren.

In het toekomstige gemengd stedelijk woon/werkmilieu is ook ruimte voor bijzondere initiatieven, voor tijdelijk gebruik en placemaking. Want het zal nog jaren duren voordat de wijk af is. Hoe en op welke wijze wordt deze plek interessant in de tussenliggende jaren? Is er de komende tijd daadwerkelijk ruimte voor een tijdelijke invulling of een kleinschalig evenement? De D66-fractie ziet graag dat hier snel mee wordt gestart, aansluitend bij de ambities in het koersdocument. In de ogen van de D66-fractie is dat meer dan de leegstandbeheerder die een pand en de omliggende ruimte beheert bij wijze van tussenoplossing. Hoe actief wil de wethouder zich hiervoor inzetten? Er zijn plannen, ideeën en initiatieven genoeg in deze stad, maar tijdelijke ruimte ontbreekt. Kunnen de initiatiefnemers zich melden bij de NS en maakt het college placemaking in de tijdelijkheid zo concreet mogelijk? Graag een toezegging.

Het wordt een levendige wijk met voorzieningen gericht op ontmoeten. Dat brengt mij bij de cultuurhistorische waarde van het CAB-gebouw. Daar is al het een en ander over gezegd. Maar wij zien dat die attractieve publieksomgeving een stedelijke plek voor ontmoeting en gedeelde beleving moet worden. De gemeente en NS hebben nadrukkelijk aangegeven, ook in de brief die nog is nagestuurd, oog te hebben voor de betekenis van DBs en wat die betekent voor de muzieksector in de stad. De D66-fractie is blij dat de huidige huurders, DBs en Oproer, inpasbaar kunnen zijn. Tegelijkertijd zien we heel graag een zeer innovatief totaalconcept voor de hele invulling van het pand. Want er zijn heel wat karakteristieken en monumentale meters te vullen. Dus ga zuinig om met de mooie vierkante meters, ook in de tender.

Kortom, de D66-fractie is blij met het koersdocument, want het schetst een hoge ambitie voor een toekomstbeeld. Laten we koersen op een heel mooie transformatie.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! De PvdD-fractie vindt het koersdocument voor de Cartesiusdriehoek er in wezen echt goed inzien. Er wordt gebouwd in het rood en dan ook nog eens met veel groen, aan duurzame woningen. En alles wordt uit de kast gehaald om het aantal auto's naar beneden te drukken. De PvdD-fractie heeft nog enkele punten die we hier kort zullen benoemen.

Wij vinden de toekomst van DBs en Oproer in dit gebied zo belangrijk, dat wat ons betreft die twee mooie voorbeelden van creatieve, duurzame en sociale initiatieven in dit gebied passen en ook moeten blijven. Daarom hebben we de motie die al is ingediend door de GroenLinks-fractie mede ondertekend. Die moet zorgen voor betere garanties voor beide.

In de commissie is toegezegd dat all electronic wordt onderzocht en we hopen dat niet de makkelijkste of goedkoopste, maar de op dat moment duurzaamste warmtevoorziening in dit gebied wordt gerealiseerd. Als tegen toekomstige bewoners vooraf duidelijk kan worden gemaakt dat auto's niet welkom zijn in het gebied, kan vanzelfsprekend ook tegen hen worden gezegd dat all electronic wonen hier de norm is. We hopen dat in het onderzoek all electronic een serieuze optie is en blijft, en er niet wordt gekozen voor de goedkoopste oplossing.

Rest ons alleen nog de wethouder te complimenteren voor zijn toezegging om diervriendelijk bouwen mee te nemen bij de ontwikkelingen in het gebied. Kan de wethouder ons toezeggen de raad op de hoogte te houden van de mogelijkheden in dit gebied voor alle diersoorten en niet alleen die er nu zijn, dus ook de toekomstige die er eventueel kunnen komen wonen en niet alleen de zwaluw die werd genoemd?

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! Wij zijn blij met het aantal woningen dat er wordt gebouwd, waaronder de sociale huurwoningen. Wij zijn ook zeer content over de opmerking van het college dat all electronic een serieuze optie wordt. In de commissie heeft de PvdA-fractie de zorgen van de bewoners van de Siriusstraat aan de orde gesteld over het schuiven van de blokken in het plangebied. Ik weet dat er gesprekken gaande zijn. Ik hoop dat het college hier een actieve rol in neemt om de zorgen van de bewoners weg te nemen. Ik sluit me aan bij de opmerkingen van de CDA-fractie over de verkeersafwikkeling.

Mevrouw **FREYTAG** (Student & Starter): Voorzitter! De Student & Starter-fractie is opgetogen om te zien dat we in de Cartesiusdriehoek flink gaan verdichten met zo'n 2400 woningen. Die kunnen we hard gebruiken in deze groeiende stad. Echter, wij zijn nog niet helemaal tevreden over het aantal betaalbare woningen dat nu in de planning staat. We hopen hiervan in de verdere besluitvorming meer te zien. Het is mooi om te zien dat het eerste project middeldure huurwoningen betreft, maar we zien graag tijdens de hele ontwikkeling van het gebied aandacht voor zowel sociale als middeldure huur. Pas dan kan iedereen profiteren van de ontwikkelingen in deze Cartesiusdriehoek.

Ten slotte is de Student & Starter-fractie blij te zien dat de fiets en het openbaar vervoer op deze locatie de belangrijkste vormen van vervoer zullen worden. Wij zullen voorstemmen.

De heer **JANSEN** (wethouder): Voorzitter! Normaal zou ik mijn bijdrage over dit onderwerp vanavond begonnen zijn met een opsomming van alle mooie kanten van dit project, maar nu mevrouw Van Esch heeft gezegd dat het plan er eigenlijk best goed ziet, denk ik dat dit overbodig is, want dat compliment deelt ze niet iedere dag uit.

Ik houd het kort. De motie 156, ingediend door de heer Zwanenberg namens een aantal andere fracties, kan ik overnemen.

Motie 157, ingediend door de heer Brussaard, over zelfbeheer, kan ik ook overnemen.

De heer Van Eijndhoven en de heer Brussaard hebben gevraagd om bij het bestemmingsplan nader te onderbouwen of de prognose van 370 verkeersbewegingen wordt waargemaakt. Dit is ook belangrijk voor de bewoners zelf. Dit deelt het college, dus dat gaan we doen.

Als mevrouw Knip een ander woord voor enclave heeft, kunnen we het daarover in de volgende fase wel eens worden. Ik sta daarvoor open. Wij zullen bij de vervolgfase van het bestemmingsplan de uitwerking van de vervoerconcepten nader toelichten en onderbouwen en daarover de raad uiteraard informeren.

Ik weet dat over de tijdelijke functies, zowel binnen als buiten, dat de NS er zeer positief over is en dat er al een wachtlijst is voor vrijkomende ruimtes, want er zijn al heel veel aanmeldingen van partijen die een ruimte willen gebruiken. De terreinen rondom het CAB-gebouw zijn ingebracht voor tijdelijke initiatieven en evenementen, dus die kunnen plaatsvinden.

Mevrouw Van Esch pleit ervoor om niet te gaan voor de goedkoopste oplossing op energiegebied, maar voor de duurzaamste. De raad weet dat er vier opties worden bekeken. Het is de bedoeling om de optie met het hoogste rendement te kiezen. Uiteraard krijgt de raad nadere informatie bij het bestemmingsplan wat hier uitkomt. Ook over de invulling van het diervriendelijk bouwen zullen we de raad bij het bestemmingsplan nader informeren.

De heer **ZWANENBERG** (GroenLinks): Ik bedank de wethouder voor de beantwoording. Tot dat hij onze motie overneemt. Daarmee trekken we die in.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Motie 156, Cartesius, is bij dezen ingetrokken.

De heer **BRUSSAARD** (CDA): Voorzitter! Ook wij bedanken de wethouder voor de beantwoording. Wij hebben de wethouder goed gehoord dat hij motie 157 heeft overgenomen. Dus die kunnen wij intrekken.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Motie 157, ruimte voor zelfbeheer in Cartesiusdriehoek, is bij dezen ingetrokken.

Mevrouw **KNIP** (D66): Ik bedank de wethouder voor zijn harde toezegging op de tijdelijkheid. De motie die ik achter de hand heb, is niet meer nodig.

Aan de orde is de stemming over het raadsvoorstel.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! De heer Bos is ziek naar huis gegaan, dus de fractie van Stadsbelang Utrecht doet niet mee aan de volgende stemmingen.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Wij vinden het een prachtig plan. Ik vond het niet nodig om mijn woorden uit de commissie daarover te herhalen. Onze enige zorg ligt bij de verkeersafwikkeling, maar dat ligt breder dan dit ontwikkelingsplan. We komen daarover binnen afzienbare tijd uitgebreid te spreken. Voor nu doorgaan hiermee, prima.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Het koersdocument Cartesiusdriehoek gaat weliswaar over veel woningen in een beperkt gebied. Maar vanwege het groene en autoluwe karakter van de plannen en het feit dat deze woningen in rood gebied komen, stemmen we van harte voor. Bij het bestemmingsplan komen wij zeker terug op diervriendelijk bouwen. Wij zijn benieuwd naar de inbreng van de wethouder op dit punt op dat moment.

De heer **İŞIK** (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Er ligt een goed plan. Dank aan NS en de wethouder voor het bouwen van sociale huurwoningen. We zullen instemmen met het voorstel.

Het voorstel wordt hierna bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

(De heer Van Waveren draagt daarop het voorzitterschap van de vergadering over aan de heer Van Zanen.)

13. Voorstel inzake het Stedenbouwkundig Programma van Eisen Kruisvaartkade.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! In de commissie zei ik het al: als je een nieuwe buurt gaat bouwen vlak langs een al bestaande busbaan, zou het erg handig zijn als de bussen die daar langs komen ook stoppen, zodat de nieuwe bewoners daar gebruik van kunnen maken. De wethouder vindt dat ook, dus waar hebben we het over? Het punt is dat we daarvoor bij de provincie te biecht moeten en mijn ervaring is niet dat men daar meteen een groot en ruimhartig hart heeft voor het openbaar vervoer, getuige de stellingname bij bijvoorbeeld de buslijn in Hoograven en die in Leusden. Dus wij vonden het nuttig, en misschien zal blijken zelfs noodzakelijk, om met een aantal mensen een motie op te stellen die vraagt om haltes waar de hele dag en avond frequent bussen stoppen. De motie is zonder logo's, maar wel gemeend.

"Motie 158

Kruisvaart: nieuwe buurt, nieuwe bushaltes

De gemeenteraad van Utrecht, in vergadering bijeen op 21 september 2017, ter bespreking van het raadsvoorstel SPVE Kruisvaartkade, van mening dat

- er bij de herontwikkeling van het Kruisvaartterrein optimaal moet worden ingezet op alternatieven voor de auto;
- het daarvoor logisch is ook de al aanwezige busbaan langs het spoor te benutten, spreekt uit
- dat het zeer wenselijk is nabij het plangebied extra bushaltes aan weerszijden van de busbaan langs het spoor te realiseren, waar gedurende de hele dag en avond met voldoende hoge frequentie bussen halteren, en verzoekt het college,
- zich maximaal in te spannen deze wens van de raad op zo kort mogelijke termijn in concrete afspraken met de provincie vast te leggen;
- de raad geïnformeerd te houden over de voortgang, en gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door de heer Brussaard, de heer Zwanenberg, mevrouw Van Esch, de heer Koning, mevrouw Uringa en mijzelf.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Om die zogezegde gezonde verstedelijking te krijgen is groen van essentieel belang, ook bij de Kruisvaartkade. Niet alleen bij de oplevering van het woongebied,

maar ook tijdens de bouwwerkzaamheden. Voor de bouw van die zeker 430 woningen aan de Kruisvaartkade is een realistische tijdsplanning van zeker 10 jaar gesteld. Op dit moment is het gebied waar zou worden gebouwd aardig groen. Je kunt dat tijdelijke natuur noemen.

De PvdD-fractie is voorstander van tijdelijke natuur, omdat die de biodiversiteit in zijn geheel kan versterken. Het blijft natuurlijk pijnlijk om de natuur die dan ontstaat weer vaarwel te moeten zeggen, want juist op die plekken die door mensen een tijd met rust worden gelaten ontstaan vaak waardevolle flora en fauna. Om die pijn een beetje te verlichten is het belangrijk om niet het gehele gebied in een keer plat te slaan en bouwrijp te maken, maar dit per bouwfase te doen. Dit zeggen we met een beetje kromme tenen.

De wethouder heeft in de commissie al gemeld dat hij deze wens en de wens om geen groen te kappen voor tijdelijke opslag van onder andere containers zal meenemen. Dank daarvoor. Maar om de wethouder extra slagkracht te geven bij de uiteindelijke ontwikkeling dienen we alsnog een motie in, om hem een handje te helpen om de ontwikkelaar daartoe te bewegen. In deze motie wordt specifiek ingegaan op dieren, gezien diervriendelijk bouwen voor de PvdD-fractie niet alleen gaat om het bouwen van stenen waar dieren uiteindelijk iets aan hebben, maar ook gaat om het faciliteren van dieren die nu in het groen wonen en straks ergens anders hun heenkomen moeten vinden.

"Motie 159

Natuur aan de Kruisvaartkade

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 21 september 2017, ter bespreking van het voorstel inzake het Stedenbouwkundig Programma van Eisen Kruisvaartkade, constaterende dat

- de Kruisvaartkade in fases herontwikkeld gaat worden tot een gebied met 450–600 woningen;
 - het gebied nu een grote hoeveelheid natuur kent, en dat deze grotendeels moet wijken voor de nieuwbouw,
- overwegende dat
- een groene leefomgeving van groot belang is voor nieuwe bewoners van de kade en huidige bewoners van het omliggende gebied;
 - het in niemands belang is als er onnodig en vroegtijdig natuur verwijderd wordt;
 - er in de tijdelijke natuur in het ontwikkelgebied inmiddels veel dieren leven,
- roept het college op,
- zich in te zetten voor het behoud van zoveel mogelijk natuur in het gebied, met speciale aandacht voor de volgende vier punten:
 - o natuur die zich nu bevindt op de plaats waar groen getekend is, zo veel mogelijk kan blijven en wordt beschermd tijdens de herontwikkeling;
 - o natuur zo lang mogelijk kan blijven en pas verwijderd wordt als de juiste bouwfase zich aandient;
 - o er geen natuur verwijderd wordt voor bouwmaterialen en –containers;
 - o dieren in het gebied zo goed mogelijk te faciliteren om te kunnen migreren naar andere gebieden,
- en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door heer Zwanenberg, mevrouw Uringa en mijzelf.

De heer **ZWANENBERG** (GroenLinks): Voorzitter! Wij zijn blij met het plan dat nu voorligt, waarin ruimte is voor verdichting, vergroening en een gevarieerd woningbouwprogramma, inclusief 20% sociale woningbouw. Ter herinnering, ooit lag er een plan waar maar 0% sociale woningbouw in zat. Voor de GroenLinks-fractie is het van belang dat hier een wijk komt men voldoende hoogwaardig groen. Het vervolmaken van het Ringpark is voor ons daarom van wezenlijk belang. We rekenen op de maximale inzet om bestaand waardevol groen in te passen. Daarom steunen we van harte de motie die door de PvdD-fractie is ingediend en zijn we blij met de toezegging van de wethouder over de mogelijkheid van het aanbrengen van ecologische oevers in het gebied.

We zeiden het al in de commissie, we vinden het super goed dat met de Utrechtse standaard de toegankelijkheid goed is gewaarborgd in dit gebied.

Tot slot, ik noemde al het belang van het Ringpark voor het Kruisvaartkwartier en natuurlijk ook voor de wijken daaromheen. De invulling van het voormalige tankstation aan de Croeselaan vinden wij daarmee onlosmakelijk verbonden. We zijn blij dat de wethouder heeft ingegrepen nadat de GroenLinks-fractie in de commissie aan de bel trok en ervoor heeft gezorgd dat het bewonersinitiatief voor deze plek,

genaamd "het Bijtankstation", nu alsnog een kans krijgt om ten uitvoer te worden gebracht, nadat dit eerder uit de boot was gevallen. We zullen van harte instemmen met het raadsvoorstel.

De heer **DERKS** (PvdA): Voorzitter! Utrecht blijft onverminderd populair. Dit betekent een grote opgave voor de lokale politiek. De stad moet bijbouwen waar mogelijk en tegelijk het gebied leefbaar houden voor de huidige bewoners. Bij die groei is het voor de PvdA-fractie van het grootste belang dat rekening wordt gehouden met alle Utrechters. Dit betekent dat er voldoende betaalbare woningen moeten worden gerealiseerd. Dit is nodig om de tweedeling in Utrecht het hoofd te bieden.

De PvdA-fractie is daarom tevreden dat de Kruisvaartkade wordt ontwikkeld als woongebied. Maar over de ambities van het woonprogramma zijn wij niet tevreden. De ambitie voor sociale woningbouw vinden wij te laag en niet specifiek genoeg. En het aandeel middenhuur wordt volledig aan de markt overgelaten. Op deze manier is het woonprogramma dat nu voorligt een soort neoliberale traktatie van een socialistische wethouder. De PvdA-fractie wil dan ook een hogere ambitie meegeven voor de invulling van het woonprogramma en dient daarom de volgende twee moties in.

"Motie 160

Echte ambitie middenhuur op Kruisvaartkade

De gemeenteraad van Utrecht, in vergadering bijeen op 21 september 2017 ter bespreking van het raadsvoorstel SPvE Kruisvaartkade, constaterende dat

- de druk op de Utrechtse woningmarkt blijft toenemen;
 - er grote behoefte bestaat aan middenhuur-woningen in Utrecht;
 - er op dit moment te weinig huurwoningen tot € 900 per maand beschikbaar zijn om aan deze vraag te voldoen,
- overwegende dat
- het college actief het middenhuur-segment in Utrecht zegt te willen stimuleren;
 - in het SPvE staat opgenomen dat het gebied Kruisvaartkade zich uitstekend leent voor het realiseren van woningen in het middenhuur-segment;
 - in het SPvE geen concrete doelstelling is opgenomen met betrekking tot het aantal te realiseren middenhuur-woningen in het gebied Kruisvaartkade;
 - het wenselijk is deze ambitie concreet en duidelijk te formuleren in het SPvE,
- draagt het college op,
- zich maximaal in te spannen voor de realisatie van minimaal 135 woningen in het middenhuur-segment, oplopend tot minimaal 180 woningen in geval van realisatie van een totaal van 600 woningen;
 - deze inzet mee te nemen in de verdere invulling van het woonprogramma dat is toegezegd aan de raad, voordat het bestemmingsplan ter besluitvorming wordt voorgelegd,
- en gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mijzelf.

"Motie 161

Betaalbare huurwoningen Kruisvaartkade

De gemeenteraad van Utrecht, in vergadering bijeen op 21 september 2017 ter bespreking van het raadsvoorstel SPvE Kruisvaartkade; constaterende dat

- in de raad van 11 februari 2016 motie 28/2016 "groei kernvoorraad corporatiewoningen" is aangenomen;
 - het SPvE Kruisvaartkade een van de plannen is waarin de groei van het aantal betaalbare sociale huurwoningen kan worden verankerd, zodat mensen met een kleine portemonnee ook in de toekomst een woning in Utrecht kunnen vinden,
- overwegende dat
- er in het SPvE Kruisvaartkade wordt uitgegaan van minimaal 20% sociale huurwoningen;
 - in het SPvE niet verder is beschreven hoe dit wordt ingevuld;
 - er voldoende flexibiliteit in het plan zit om een deel van het aantal sociale huurwoningen te realiseren in een lager segment dan vlak onder de sociale huurgrens,
- draagt het college op,

- zich maximaal in te spannen om de helft van het aantal sociale huurwoningen onder de hoge aftoppingsgrens van € 635,05 (prijsspeil 2017) te realiseren;
- deze inzet mee te nemen in de verdere invulling van het woonprogramma dat is toegezegd aan de raad, voordat het bestemmingsplan ter besluitvorming wordt voorgelegd, en gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mijzelf.

De heer **BRUSSAARD** (CDA): Voorzitter! Ik ben benieuwd waarom de heer Derks deze moties indient. Tijdens de commissiebehandeling hebben we hierover gesproken en hebben veel fracties gemeld en dat ze het aantal sociale huurwoningen wat beter gespecificeerd wilden hebben. Nog meer fracties hebben gemeld dat er bij die middeldure huurwoningen echt een ambitie ligt. De wethouder heeft toegezegd dat er voor de vaststelling van het bestemmingsplan, dus voordat dit naar de raad komt, over wordt nagedacht, de raad hierover kan meepraten en eventueel nog kan bijsturen, mocht dat nodig zijn. De ambitie is dus gehoord door de wethouder. Heeft de heer Derks geen vertrouwen in de wethouder, daar hij deze moties indient?

De heer **DERKS** (PvdA): Ik heb er zeker vertrouwen in dat de wethouder dit doet en die ambitie probeert te realiseren. Maar ik denk dat de kans dat die ambitie wordt gerealiseerd dichterbij komt als we die van tevoren expliciteren. Dat geldt zowel voor ambitie voor de middenhuur als voor de specificatie van de sociale huur.

De heer **VAN EIJDHOVEN** (VVD): Ziet de PvdA-fractie niet het gevaar dat de ambities eruit gaat, als nu een concrete ambitie wordt neergelegd, hoewel die misschien hoger kan zijn? Dat zou namelijk ook nog kunnen.

De heer **DERKS** (PvdA): Dat mag ik niet hopen. Daarom blijft voor ons bij de ambitie gelden dat deze formulering minimaal is. Dat woord heb ik steeds eraan toegevoegd. Ik blijf daarmee zeggen dat met de ambitie zoals wij die graag zien, we concreter zijn en daarmee de kans dat die ambitie wordt waargemaakt groter wordt. Tegelijkertijd blijft er voldoende flexibiliteit in zitten voor de uitwerking van het woonprogramma.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Ik heb een vraag over de tweede motie, over de helft van de sociale huur onder de aftoppingsgrens. Haal je daarmee het plan niet omlaag? Volgens mij is het zo dat de sociale huurwoningen aan de doelgroep voor de huurtoeslag moeten worden toegewezen. Inmiddels is 70% gerealiseerd. Ik ben bang dat de motie contraproductief is, maar ik hoor graag de reactie

De heer **DERKS** (PvdA): Ik denk dat de motie niet contraproductief is. Uiteraard is passend toewijzen aan de orde. Als de ambitie is om de helft van het aantal sociale huurwoningen onder de grens van € 635 te realiseren, betekent dit dat er een groter aanbod is voor die mensen die niet aan de rand zitten qua benodigd inkomen om een woning met een huur tot € 710,68 te kunnen betalen, gegeven het principe van passend toewijzen. Dit betekent dat er dan een groter aanbod is voor de categorie mensen die daar qua inkomen onder zitten.

De heer **SCHIPPER** (SP): Dan snap ik niet waarom de heer Derks het aantal op de helft zet. Dat zou dan een groter aantal kunnen zijn. Dan komt dat overeen met de doelstelling van passend toewijzen.

De heer **DERKS** (PvdA): Over de totale ambitie sociaal staat er: minimaal 20%. Wij hopen dat dit meer dan 20% wordt. Dan wordt vanzelf die helft hoger dan de helft van 20%. Ik denk dat we het in die zin met elkaar eens zijn, dat we meer sociale huurwoningen onder die grens alleen maar zouden toejuichen.

Ik heb nog één punt, dan kom ik tot een afronding, namelijk het punt over participatie. Er is een participatietraject geweest met de bewoners uit de wijk. Door de bewoners is dat echter niet als echte participatie ervaren. Het college stelt dus teleur in het daadwerkelijk betrekken van bewoners. In een raadsbrief naar aanleiding van vragen tijdens de commissiebehandeling is toegezegd de bewoners intensiever te betrekken bij het opstellen van het beeldkwaliteitsplan. De PvdA-fractie vindt dit een verbetering en van groot belang, en we zullen daarop blijven toezien. Alleen met de steun van bewoners kan ontwikkeling van de Kruisvaartkade een succes worden.

De heer **VAN EIJDHOVEN** (VVD): Voorzitter! Hier ligt een mooi plan. Hulde voor de wethouder, zowel qua vormgeving voor het park, als voor de woningbouw die hier wederom wordt toegevoegd. Natuurlijk zien we uit naar een hoge ambitie als het gaat om middenhuur.

De heer **KONING** (D66): Voorzitter! In de commissiebehandeling en de brieven zijn veel zaken waar wij nog vraagtekens bij hadden en waar wij kritisch op waren helderder geworden. Wij wilden bijvoorbeeld helderheid over of het nog mogelijk zou zijn om de bebouwing een stuk op te schuiven. Wij wilden duidelijkheid over hoe precies de kaders komen te liggen, vooral ook voor de omwonenden. Welke impact heeft dit plan? Dit heeft in ieder geval bijgedragen aan de helderheid en ik denk ook rechtszekerheid. Terecht stelde de heer Zwanenberg de vraag over het proces rondom het tankstation en de mogelijke toekomst daarvan.

Alles overwegende zien we een mooi plan dat echter een forse impact zal hebben op de huidige omwonenden. Daar zal ik me even op richten. We hebben in de brief gelezen dat er een gemeentelijk kader is voor het beperken van de bouwoverlast. We hebben erover gesproken dat het mogelijk is om aanvullende maatregelen te nemen om de bouwoverlast te verminderen, bijvoorbeeld minder overlastgevend bouwtechnieken, slimme logistieke oplossingen, gebruik van venstertijden en wellicht het inpakken van bomen – zoals in een motie staat vermeld – tijdens de bouwperiode, dus een omheining rondom bomen. Kan de wethouder toezeggen dat daarop echt significant duidelijk stappen zullen worden overeengekomen tussen ontwikkelaar, gemeente en omwonenden? En is hij bereid ons daarover te informeren? De wethouder heeft gezegd dat er gesprekken plaatsvinden, maar we hebben nog niet de toezegging ontvangen dat daaruit resultaten zullen komen. Kan de wethouder dat toezeggen?

De heer **BRUSSAARD** (CDA): Voorzitter! Dit plan is voor de CDA-fractie veelbelovend vanwege onder andere de locatie aan het water en de kansen voor divers woningaanbod. Over dit woningaanbod hebben we tijdens de commissiebehandeling al gezegd dat wat ons betreft middeldure huur en gezinswoningen belangrijk zijn. Behalve het percentage sociale huur is nog niets bekend over de rest van het type woningen dat hier komt. Van de wethouder kregen we de toezegging – ik zei dit net al bij interruptie – dat voorafgaat aan het moment dat het bestemmingsplan naar de raad komt, duidelijkheid komt over het woningprogramma. Zo kan de raad nog bijsturen, indien nodig. De wethouder kent de verlangens van de CDA-fractie op dit punt: middeldure huur en gezinswoningen. Maar, zeg ik ook tegen de heer Derks, er blijft flexibiliteit ingebouwd, zeker omdat er nog veel tijd overheen zal gaan voordat er daadwerkelijk gebouwd zal worden.

Tijdens de commissiebehandeling hebben we aandacht gevraagd voor voorzieningen in de plinten, opnieuw de verkeersafwikkeling van het gebied, het zelfbeheer van de openbare ruimte, afwikkeling van bouwverkeer en bodemverontreinigingen. De brief hierover is duidelijk en er zijn toezeggingen gedaan door de wethouder. We zullen dit in het vervolg in de gaten houden.

Voorzitter! Wij zullen voor dit SPvE stemmen en dat doen we met veel plezier.

Mevrouw **FREYTAG** (Student & Starter): Voorzitter! De Student & Starter-fractie is positief over de plannen voor de Kruisvaartkade. Enkele kritiekpunten die we nog hadden, waren het aantal parkeerplaatsen en de onduidelijkheid over het aandeel middeldure huur. Het liefst zien we gelijk al minder parkeerplaatsen. Desondanks vinden wij het geen slechte oplossing dat in het plan de mogelijkheid zit om in de toekomst parkeerplaatsen een andere functie te geven. Over de middeldure huur hebben we begrepen dat de wethouder – de CDA-fractie refereerde er al aan – hierover in december nog duidelijkheid geeft. Als we dan niet tevreden zijn over het aandeel middeldure huur, hoort u uiteraard nog van ons.

De heer **JANSEN** (wethouder): Voorzitter! Ik dank de raad dat het ondanks het late uur is gelukt dit raadsvoorstel te behandelen. Hiermee doet de raad vele mensen een plezier. Binnenkort zijn er weer 600 woningen bij. Daar hebben we heel lang op moeten wachten, want ik denk dat dit plan wel 15 jaar in de pijplijn heeft gezeten. Kortom, het is mooi dat nu aan de periode van overleg en debatteren een eind gaat komen.

Ik kom hiermee op de moties.

De gedachte achter motie 158, Kruisvaart, nieuwe buurt, nieuwe bushaltes, ingediend door de heer Schipper c.s., is op zich heel logisch en we zijn al bezig met verkennende gesprekken met de provincie daarover. Wij gaan er niet over, de provincie gaat over het lokale en regionale openbaar vervoer. Het moet technisch kunnen, maar dat lijkt mogelijk, en het moet per saldo reizigerswinst opleveren, anders

stoppen de bussen alleen maar, en levert dit niets op. Met deze twee kanttekeningen kan het college de motie overnemen.

Het gevraagde in motie 159, natuur aan de Kruiskade, ingediend door mevrouw Van Esch, heb ik in essentie in de commissie al toegezegd. Maar na haar complimenten bij het vorige agendapunt denk ik dat ik deze motie maar overneem.

Motie 160, echte ambitie middenhuur, is ingediend door de heer Derks. Ik heb in de commissie toegezegd dat we bij het bestemmingsplan terugkomen op het programma, en dat we signalen hebben van de ontwikkelaar en het bouwbedrijf dat zij serieus een flink aandeel middeldure huur wil opnemen. Ik denk dat de richtinggevende aantallen in de motie een zeer redelijke inzet zijn voor het gesprek. De raad hoort hiervan in december. Ik kan de motie overnemen.

Motie 161, betaalbare huurwoningen Kruisvaartkade, gaat over het realiseren van de helft van de sociale huurwoningen onder de aftoppingsgrens. Dat gaat niet lukken. Het is goed om de historie te melden. Dit plan is ontwikkeld onder een aantal sociaaldemocratische voorgangers van mij van de kleur van de heer Derks. Dit plan had 0% sociale huur en 100% peperdure stadswoningen. Er komt nu een mix uit met 20% sociale huur, een percentage middenhuur waar u nog over hoort, en een mix van andere woningen, zoals gezinswoningen, waaraan de CDA-fractie hecht. Kortom, ik zeg tegen de heer Derks: tel uw zegeningen. Het heeft echt moeite gekost om 20% sociale huurwoningen in het SPvE te krijgen. Die kunnen niet nog een keer € 150 in huur omlaag. Het houdt een keer op. Nogmaals, die afspraak staat. Wij kunnen niet verdergaan dan dat percentage onder de liberalisatiegrens.

Door de aannemer is toegezegd om in overleg met de klankbordgroep verder uit te werken hoe bouwoverlast tot een minimum wordt beperkt. Dit is dezelfde aannemer die aan het eind van de Lange Nieuwstraat tegenover het Universiteitsmuseum aan een transformatie werkt zonder enige overlast tot nu toe. Ik heb daar hoge verwachtingen van. We zullen de raad daar uiteraard over informeren.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Ik heb in eerste termijn gezegd dat ik de motie indiende om de steun van de raad aan de wethouder uit te drukken. Die handhaaf ik. Voor het overige vinden we het een mooi plan en kunnen we ermee instemmen.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Mag ik mijn motie intrekken, nu ik geen spreektijd meer heb?

De **VOORZITTER**: Zeker. Bij dezen is motie 159 ingetrokken.

De heer **DERKS** (PvdA): Voorzitter! Wij zijn blij met de toezegging van de wethouder met betrekking tot de middenhuur. We kunnen motie 160 intrekken.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Motie 160 is ingetrokken.

De heer **KONING** (D66): Voorzitter! Ik begrijp het aan de ene kant wel van de wethouder dat hij over de bouwoverlast het gesprek wil aangaan en op voorhand geen concrete resultaten kan toezeggen. Aan de andere kant wil ik kijken hoe we hierop een beetje grip kunnen krijgen. Is het een idee om een technische RIP te organiseren over het kader bouwoverlast, waarbij we wellicht de ontwikkelaar en de omwonenden uitnodigen? Zo krijgen we inzicht. Ik probeer creatief te zijn.

De heer **VAN EIJDHOVEN** (VVD): Volgens mij kan de raad dat zelf organiseren. Misschien moeten we die handschoen oppakken.

De heer **JANSEN** (wethouder): Daarin heeft de heer Van Eijndhoven gelijk. De raad is daarover de baas, maar het college bereid om daarin te faciliteren. Ik kan me voorstellen dat we ook van andere locaties, zoals Wisselspoorgebied, de aannemer uitnodigen, zodat het wat breder wordt getrokken dan alleen deze locatie.

Aan de orde is de stemming over het voorstel.

Hierna wordt z.h.o. overeenkomstig het voorstel besloten.

Aan de orde is de stemming over motie 158 (Kruisvaart: nieuwe buurt, nieuwe bushaltes).

Motie 158 wordt bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

Aan de orde is de stemming over motie 161 (Betaalbare huurwoningen Kruisvaartkade).

Motie 161 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PvdA en ChristenUnie ervoor stemmen.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Het is even voor twaalf uur. De heer Post heeft eerder het voorstel gedaan om de agenda af te handelen.

De heer **ZWANENBERG** (GroenLinks): Voorzitter! Afhandelen gaat ons een beetje ver, maar de visie over het religieus erfgoed kunnen wij afdoen met een stemverklaring. Volgens mij was er redelijk veel draagvlak voor in de commissie, dus ik kan me voorstellen dat we dit onderwerp behandelen en het andere doorschuiven.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Wij hebben er zin in, wij gaan door tot het bittere eind.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Gewoon doorgaan, alle onderwerpen vanavond bespreken.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Nachtrust zit er toch al niet meer in, dus laten we de agenda maar afmaken.

Mevrouw **FERKET** (D66): Laten we dit agendapunt nog doen, dat is wel zo chic, en daarna stoppen, dus alleen de visie religieus erfgoed nog bespreken.

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! We gaan nu na ieder agendapunt een ordedebat houden. Als de GroenLinks-fractie voorstelt om alleen de visie religieus erfgoed te behandelen, blijft alleen Haarzicht nog staan. Daarvoor staat 20 minuten gepland. Laten we dat agendapunt ook behandelen, anders schuift dat door naar de volgende vergadering.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Ik stem voor het voorstel van de GroenLinks-fractie: wel praten over de visie religieus erfgoed, maar niet over Haarzicht. Ik ben voor elke minuut die we kunnen winnen.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! We hebben wel een probleem, want ik heb begrepen dat er rond het onderwerp Haarzicht een kritische grens ligt, omdat er een ontwerpbestemmingsplan ter visie moet worden vrijgegeven.

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Dat klopt. Begin volgende week leggen we het ontwerpbestemmingsplan ter visie. Bespreking later verzet zich niet tegen het ter visie leggen van dit ontwerpbestemmingsplan en het ontwerpexploitatieplan, maar ik vind het passend dat de raad dit weet.

De **VOORZITTER**: Haarzicht hoeft dus niet per se nu besproken te worden.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Wat mij betreft maken we de agenda af, alleen was in het verleden de afspraak dat, ook al was er maar één lid van de raad die bezwaar had, dit een veto betekende. Ik wil niets oprakelen, maar...

De heer **ZWANENBERG** (GroenLinks): De heer Schipper heeft gelijk. Bovendien is er volgens mij een meerderheid om alleen de visie religieus erfgoed te bespreken. De fractie van Stadsbelang Utrecht is er niet en de fracties van D66, ChristenUnie en GroenLinks zijn ervoor. Dat is een meerderheid.

De **VOORZITTER**: Ik denk dat de heer Zwanenberg gelijk heeft. We bespreken de visie religieus erfgoed, en daarna stoppen we.

14. Voorstel inzake de Utrechtse visie religieus erfgoed (Jaargang 2017, nr. 58).

Mevrouw **URINGA** (ChristenUnie): Voorzitter! Twee minuten zendtijd voor dit allerbelangrijkste onderwerp. Want toen ik gebeld werd door zelfs meerdere journalisten die mij naar aanleiding van dit

raadsvoorstel vroegen: "vindt u dat meer gemeenten zo'n visie zouden moeten hebben?" zei ik: "ja, maar Utrecht zeker als Utrecht kerkenstad." Daarom veel dank voor deze visie. Die had wat voeten in de aarde, maar wij zijn zeer erkentelijk voor de ambtelijke ondersteuning op dit punt en voor dit voorstel.

De ChristenUnie-fractie is nog niet helemaal tevreden, daarom dienen we zo een amendement in. Want wij vinden dat die kerkenstad extra gemarkeerd mag worden door die 37 kerken die de gemeente een monumentenstatus heeft gegeven. Deze kerken willen wij als stad sowieso behouden voor onze inwoners. Behouden kan alleen door goed onderhoud. Dus boter bij de vis met een budget voor instandhouding van deze gemeentelijke monumenten. Het treft dat hiervoor destijds € 120.000,00 plus € 160.000,00 in het URF is opgenomen. Ik dien dit amendement in om dat geld weer terug te halen en te stoppen in een fonds Instandhouding Gemeentelijke Monumenten.

"Amendement 46

Instandhouding Gemeentelijke Monumenten

De raad van de gemeente Utrecht, bijeen op 21 september 2017 ter bespreking de Visie Religieus Erfgoed,

constaterende dat

- Utrecht bekend en beroemd is om het prachtige religieus erfgoed in de stad en mede daarom de tweede monumentenstad van Nederland is;
 - door ontwikkelingen als teruglopend kerkbezoek en hoge onderhoudskosten de exploitatie van dit erfgoed op de tocht staat;
 - volgens experts in de komende jaren het overgrote deel van het religieus erfgoed in Utrecht te maken zal krijgen met exploitatieproblemen en/of leegstand en hierdoor verval en wellicht zelfs sloop dreigt voor deze beeldbepalende gebouwen;
 - veel van deze met leegstand bedreigde gebouwen (al dan niet) met een gewijzigde functie een nieuwe toekomst tegemoet kunnen zien, bijvoorbeeld ten behoeve van een nieuwe kerkgemeenschap, als herbestemd appartementencomplex of als cultureel centrum,
- overwegende dat
- religieus erfgoed met status Gemeentelijk Monument – vanwege de verschillen in opgaven, eigenaarschap, exploitatieproblemen, herbestemmingsvraagstukken en de immateriële waarde voor de stad en haar inwoners – extra aandacht verdient voor het in stand houden van het gebouw;
 - uit de Visie Religieus blijkt dat van de Gemeentelijke Monumenten, slechts 16% goed onderhouden is (bij Rijksmonumenten is dit 48%);
 - het opnemen van de eerdere Kerkenregeling in het URF tot slechts drie aanvragen heeft geleid van religieus erfgoed met Gemeentelijke Monumentenstatus
 - deze drie leningen vanuit het URF bedoeld zijn voor stimuleren en ondersteunen van restauraties (de Kerkenregeling was een subsidieregeling voor het onderhoud)

besluit het volgende toe te voegen:

beslispunt 4: in te stemmen met

- een fonds instandhouding Gemeentelijke Monumenten;
- te dekken met de in 2015 en 2016 gereserveerde bedragen voor de Kerkenregeling, respectievelijk 160.000 en 120.000 euro;
- deze geïntegreerde middelen uit het URF weg te halen en te bestemmen als subsidie voor onderhoud voor religieus erfgoed met Gemeentelijke Monumentenstatus
- bij de Voorjaarsnota 2019 te komen met een financieel voorstel op welke manier deze monumenten in de toekomst geholpen kunnen worden bij de instandhouding (*onderhoudspleging*) van hun gebouwen."

Dit amendement is ondertekend door heren Brussaard en Post en mijzelf.

De heer **BRUSSAARD** (CDA): Voorzitter! De CDA-fractie is verheugd, dat zult u begrijpen. Sinds het moment dat ik in de raad zit, heb ik samen met een aantal andere fracties, met name de ChristenUnie, ere wie ere toekomt, hard getrokken aan dit onderwerp. En nu ligt de visie daar. En de visie is door de dubbele behandeling in de commissie en de raadsinformatiebijeenkomst echt beter geworden. Dat is een compliment waard. Complimenten voor ambtenaren en de stakeholders en ook een compliment voor de wethouder.

De start was wat moeizaam. Ik kan me nog een zeker debat en stemming over de bewuste motie herinneren, maar de wethouder is echt met energie en enthousiasme aan de slag gegaan met de opdracht van de raad. Mooi.

Voorzitter! Met deze visie pakt de gemeente Utrecht haar verantwoordelijkheid als kerkenstad van Nederland. Met de visie leggen we de basis voor het behoud van kerkgebouwen die steeds meer leegstaan en exploitatieproblemen hebben: handreikingen voor een verbeterde exploitatie, het in beeld brengen van unieke elementen en het beter benutten van het toeristisch potentieel.

Wij zijn blij met de toezegging van de wethouder dat hij de raad jaarlijks zal informeren over de stand van zaken. Hij zal Utrecht Marketing beter betrekken bij het beter benutten van het toeristisch potentieel en het vooraf maken van het bestemmingsprofiel. Daar zijn we ook heel blij mee.

Voorzitter! Snel vaststellen die visie en aan de slag.

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Ook de PvdA-fractie was een van de initiatiefnemers voor het maken van deze visie. We zijn de wethouder en de ambtenaren zeer erkentelijk voor het opstellen ervan, samen met vele anderen in de stad. Ik denk dat we iets moois hebben liggen wat aan een aantal discussie goed richting kan geven, zoals herbestemming. We zijn daar zeer verheugd over. Ik dank de wethouder voor zijn toezegging in de commissie om met Kerken Kijken in Utrecht en Marketing Utrecht in gesprek te gaan over het vergroten van het toeristisch potentieel van onze kerken. Volgens mij zit dat daar meer ruimte.

Ik ben een van de mede-indieners van het amendement dat mevrouw Uringa heeft ingediend over een fonds voor gemeentelijke monumenten. Een aantal jaren geleden heeft de raad besloten om de Kerkenregeling die er toen was te integreren in het Utrechts Restauratiefonds. De praktijk wijst uit dat kerken daarvan maar zeer spaarzaam gebruikmaken, om een aantal redenen. Volgens mij is het goed als de raad concludeert dat dit fonds voor die kerkelijke monumenten kennelijk niet werkt en het beter is om daarvoor een aparte voorziening te creëren. Daarom onze steun aan dat amendement.

Mevrouw **KNIP** (D66): Voorzitter! Ook de D66-fractie is blij met deze visie en vooral blij met het proces van de totstandkoming ervan: onze complimenten. We hebben veel waardering voor de opstelling van de Afdeling Erfgoed, maar ook voor de betrokkenen, van kerkeigenaren en Vereniging Oud Utrecht tot Utrechtse Kerkgebouwen Overleg en niet te vergeten alle liefhebbers van het Utrechts erfgoed. Er ligt nu een complete, gedeelde visie met inzicht in feiten, mogelijkheden en kansen. We zijn daarom blij met alle bijlagen. Er werd al gerefereerd aan Utrecht Marketing en Kerken Kijken. Mooi dat daar meer aandacht voor is, maar ook mooi dat er aandacht is voor rijksmonumentale orgels in Utrecht. Denk aan het Welmers festival dat nog tot 1 oktober loopt in deze stad: kerkgebouwen als cultuurpodium.

Wij vinden het belangrijk dat de herbestemmingsprofielen er nu liggen. Dat is belangrijk voor de eigenaren van monumentale religieuze gebouwen die de functie willen veranderen of hun gebouw willen verkopen. Een heel mooie ontwikkeling.

Er is al even aan gerefereerd dat wij jaarlijks een update krijgen. Dat lijkt me heel fijn om dit te kunnen blijven monitoren. En wij hopen dat de ingezette netwerkvorming en de kennis zich kunnen ontwikkelen.

Ik heb nog één heel klein puntje. De wethouder stuurt een brief aan de direct betrokkenen, de huidige kerkeigenaren. Dat is natuurlijk heel goed. Maar ik wil het hebben over wat breder zendingswerk. Kan de visie ambtelijk gedeeld worden binnen alle gebiedsdiensten van de gemeente onder alle ruimtelijke regisseurs? Want waar kan de geïnteresseerde bewoner van de stad de visie vinden? De toegankelijkheid en vindbaarheid van erfgoed op de gemeentelijke website laat een beetje te wensen over. Kan de wethouder ons geruststellen dat hij alles in het werk zal stellen om de visie breed onder de aandacht te brengen? Wij hopen dat er een kleine toezegging in zit en wij hopen dat de visie snel kan worden vastgesteld. Utrecht mag trots zijn op deze visie.

De heer **ZWANENBERG** (GroenLinks): Voorzitter! Ik vermom mijn stemverklaring als bijdrage. De GroenLinks-fractie is blij dat we met een flink aantal partijen ervoor hebben kunnen zorgen dat deze prachtige visie hier ligt. We complimenteren iedereen die eraan heeft meegewerkt, want er ligt een puike visie waar de GroenLinks-fractie van harte mee zal instemmen.

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Dank aan de raad voor de bijdragen en de vele complimenten. Ook tijdens de raadsinformatiebijeenkomst en de commissiebehandeling waren die te horen. Die zal ik nogmaals doorgeleiden naar onze medewerkers van Erfgoed, die er heel hard aan hebben gewerkt om ons prachtig erfgoed in beeld te brengen op een manier waar we trots op kunnen

zijn. Ik noem de kerkenvisie met het stappenplan bij herbestemming en het maken van een herbestemmingsprofiel, de ondersteuning die er voor kerkeigenaren is en de wijze waarop we daarmee omgaan, zodat we het erfgoed goed kunnen behouden. Dat was een van de punten die eerder aan de orde zijn gesteld. Ik ben blij dat we vandaag de kerkenvisie kunnen vaststellen.

Ik heb veel complimenten gehoord. Ik ga er niet al te inhoudelijk op in, omdat de raad het uiteraard net zo laat heeft als ik en tegelijkertijd er ook niet heel veel vragen zijn gesteld.

Mevrouw Uringa heeft amendement 46 ingediend. De raad weet dat we bij het coalitieakkoord hebben afgesproken dat we de subsidieregeling voor onderhoud van kerken zouden stoppen – dat was de Kerkenregeling – en dat we die zouden integreren in het Utrechts Restauratiefonds. Er stonden nog bedragen in de begrotingen voor 2015 en 2016. Die zitten in het Utrechts Restauratiefonds. Dat fonds is bedoeld voor leningen voor restauraties van gemeentelijke monumenten. Nu ligt er een amendement om dat geld weer uit het Utrechts Restauratiefonds te halen, als subsidie voor onderhoud te bestemmen en bij de voorjaarsnota met een financieel voorstel te komen. Gelet op het coalitieakkoord en gelet op eerdere besprekingen – dit is niet de eerste keer dat dit punt aan de orde komt – moet ik dit amendement ontraden.

De heer Brussaard heeft gewezen op de verantwoordelijkheid die wij oppakken. Hij noemde alle punten en pleitte ervoor de visie snel vast te stellen.

De heer Post is mede-indiener van het amendement. Daar ben ik op ingegaan.

Mevrouw Knip noemde aan het eind van haar betoog breed zendingswerk, ook binnen de gemeente. Het is uiteraard van groot belang dat deze kennis binnen de gebiedsdiensten altijd voorhanden is. Daar gaan mijn ambtenaren voor zorgen. Er zijn gildes, zoals dat heet, en we zorgen dat die kennis binnen de gemeente, maar belangrijker ook naar buiten wordt verspreid. De visie is al gestuurd naar de Federatie Grote Monumenten Gemeenten. Want er zijn gemeenten die ook heel veel rijkdom om dit vlak hebben. Zo zijn we er breder mee bezig. We gaan uiteraard met allerlei partijen in gesprek om deze visie uit te venten. Wij willen er niet alleen van genieten, we willen dat heel graag delen met veel toeristen, maar ook met de mensen die voor het erfgoed naar onze stad komen. Ik zeg toe dat we de visie binnen de gemeente breed zullen delen, maar we zullen dat ook buiten de gemeente ruim doen.

Hiermee heb ik alle punten behandeld en wacht ik op de stemming.

Aan de orde is de stemming over amendement 46 (Instandhouding Gemeentelijke Monumenten).

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! De VVD-fractie kan niet instemmen met dit amendement. Zoals de wethouder al zei, is het in tegenspraak met afspraken in het coalitieakkoord. Daarom zullen we tegenstemmen

De heer **SCHIPPER** (SP): De heer Van Schie zei het al, dit is tegen het coalitieakkoord, maar als dit niet het geval zou zijn, zouden wij ook tegenstemmen.

Hierna wordt amendement A46 bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van ChristenUnie, PvdA en CDA ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over het raadsvoorstel.

Mevrouw URINGA (ChristenUnie): Voorzitter! Spijtig dat het amendement het niet heeft gehaald. Maar dit is een moment waarop je zegt: nieuwe ronden nieuwe kansen na half maart. Dus wij stemmen uiteraard in met de visie.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! Het was niet ons plan om deze visie op te stellen, maar het is een mooie visie geworden. Ze geeft een duidelijk onderscheid aan tussen de rol van de overheid bij het herbestemmen en daar waar de eigenaar zelf aan de beurt is. Wij zullen voor deze visie stemmen.

Hierna wordt het raadsvoorstel bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Daarmee zijn we aan het eind van de vergadering gekomen. Wel thuis en dank voor uw bijdragen.

Daarop sluit de voorzitter, aangezien niets meer aan de orde is, de vergadering.

INHOUD

Opening	Pag. 1
Agenda vaststellen	Pag. 1
Ingekomen stukken	Pag. 2
Bekrachtiging geheimhouding	Pag. 3
Notulen van het Vragenuur van 7 september 2017	Pag. 3
1. Voorstel inzake de zienswijzemogelijkheid concept eerste bestuursrapportage 2017 Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (Jaargang 2017, nr. 72)	Pag. 3
2. Voorstel tot vaststelling van het bestemmingsplan Briljantlaan 9, Tolsteeg (Jaargang 2017, nr. 69)	Pag. 3
3. Benoeming van een vierde plaatsvervangend voorzitter van de gemeenteraad	Pag. 4
Spoeeddebat inzake het stopzetten van de zoektocht naar locaties voor de nieuwe tippelzone	Pag. 4
4. Voorstel inzake het bestemmingsplan 2e Daalsedijk Wisselspoor, deelgebied 1 (Jaargang 2017, nr. 69)	Pag. 43
5. Voorstel inzake Speelruimte Maken We Samen, beleidskader beheerde speeltuinen (Jaargang 2017, nr. 74)	Pag. 45 + 57
6. Voorstel inzake de benoeming van een voorzitter en twee leden van de raad van toezicht van NUOVO Scholengroep	Pag. 50
7. Benoeming van een plaatsvervangend voorzitter van de gemeenteraad	Pag. 50
8. Benoeming van een plaatsvervangend voorzitter van de commissie Stad en Ruimte	Pag. 50
In memoriam de heer W. Vergeer	Pag. 51
Afscheid van vertrekkend raadslid mevrouw M. de Regt	Pag. 51
Beëdiging nieuw raadslid GroenLinks, de heer F. Dekkers	Pag. 54
Actuele motie	Pag. 54
9. Aanbieding Initiatiefvoorstel Jongeren onder dak	Pag. 68
10. Initiatiefvoorstel vaststellen van de OMO-aanpak: Een Onconventionele Maatwerk Oplossingen voor huishoudens met meerdere problemen die vastlopen in de systeemwereld (Jaargang 2017, nr. 88)	Pag. 69
11. Initiatiefvoorstel hervorming vuurwerktraditie (GroenLinks) (Jaargang 2017, nr. 87)	Pag. 73
12. Voorstel inzake het Koersdocument Cartesiusdriehoek (Jaargang 2017, nr. 59)	Pag. 87
13. Voorstel inzake het stedenbouwkundig Programma van Eisen Kruisvaartkade (Jaargang 2017, nr. 73)	Pag. 92
14. Voorstel inzake de Utrechtse visie religieus erfgoed (Jaargang 2017, nr. 58)	Pag. 98